

**ევროპული კონვენცია
ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის
შესახებ**

**ევროპული კონვენცია
მომსახურების სამართლებრივი
დაცვის შესახებ, რომელიც
ემყარება ან მოიცავს პირობით
ხელმისაწვდომობას**

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

ევროპული კონვენცია ტრანსსაზღვრო ტელევიზიის შესახებ
European Convention on Transfrontier Television

ევროპული კონვენცია მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ,
რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას
European Convention on the Legal Protection of Services based on,
or consisting of, Conditional Access

ვარეკანის ვაფორმება:

გოგა დავითიანი, „სტუდია მედიატორი“

კომპიუტერული უზრუნველყოფა:

შპს „პეტტი“

ტექსტის თარგმანი და რედაქტირება:

ლაშა ჭვლიძე, ბესარიონ ბონაშვილი, თამარ მამუკელაშვილი

თარგმანი ქვეყნდება ევროპის საბჭოსთან შეთანხმებით და მასზე პასუხს აგებს
მთარგმნელი

ევროპის საბჭოს საინფორმაციო ბიურო საქართველოში

ერეკლე II-ს შესახვევი № 7, თბილისი 0105

ტელ: 988977/989560 ფაქსი: 989657

ელ-ფოსტა: information.office@coe.ge

ვებ-გვერდი: www.coe.ge

© ევროპის საბჭო, 2004 წლის მარტი

გამომცემლობა „რეგთაიმი“ თბილისი

სარჩევი

შესავალი	4
ევროპული კონვენცია ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ (ETS* № 132) შესწორებული თავისივე ოქმით (ETS № 171)	6
განმარტებითი მოხსენება	45
ევროპული კონვენცია მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას (ETS № 178)	175
განმარტებითი მოხსენება.....	190

* ETS – *European Treaty Series*
ევროპული ხელშეკრულებების სერია

შესავალი

ევროპული კონვენცია ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ (ECTT), რომელიც შეიმუშავა მასმედიის სახელმძღვანელო კომიტეტმა და მიღებულ იქნა მინისტრთა კომიტეტის მიერ, 1989 წლის 5 მაისიდან ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისათვის. ეს კონვენცია ძალაში შევიდა 1993 წლის 1 მაისს მას შემდეგ, რაც 7-მა (წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლისათვის სავალდებულო რაოდენობა) სახელმწიფომ მოახდინა კონვენციის რატიფიცირება.

ევროკავშირის მსგავსი სამართლებრივი აქტის – „საზღვრების გარეშე ტელევიზიის“ დირექტივა – განახლების შემდგომ, ხსენებული ორი სამართლებრივი აქტის შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით შესწორებები შევიდა ECTT-ში 1998 წელს მიღებული ოქმის საფუძველზე. 2004 წლის 1 მარტის მდგომარეობით, კონვენცია ძალაშია 28 ქვეყნისათვის: ავსტრია, ბულგარეთი, ხორვატია, კვიპროსი, ჩეხეთის რესპუბლიკა, ესტონეთი, ფინეთი, საფრანგეთი, გერმანია, უნგრეთი, იტალია, ლატვია, ლიხტენშტაინი, ლიტვა, მალტა, მოლდოვა, ნორვეგია, პოლონეთი, პორტუგალია, სან-მარინო, სლოვაკეთი, სლოვენია, ესპანეთი, შვეიცარია, „ყოფილი იუგოსლავიის რესპუბლიკა მაკედონია“, თურქეთი, გაერთიანებული სამეფო და ვატიკანი. ამასთან, ამ სამართლებრივ აქტზე ხელმოწერა ასევე მოახდინა 9 სახელმწიფომ, მათ შორის საქართველომ.

ევროპული კონვენცია მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას, რომელიც ასევე შეიმუშავა მასმედიის სახელმძღვანელო კომიტეტმა და მიღებულ იქნა მინისტრთა კომიტეტის მიერ, 2001 წლის 24 იანვრიდან ღიაა ხელმოსაწ-

ერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისათვის. ეს კონვენცია ძალაში შევიდა 2003 წლის 1 ივლისს მას შემდეგ, რაც 3-მა (წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლისათვის სავალდებულო რაოდენობა) სახელმწიფომ მოახდინა კონვენციის რატიფიცირება.

2004 წლის 1 მარტის მდგომარეობით, კონვენცია ძალაშია 4 ქვეყნისთვის: ბულგარეთი, კვიპროსი, მოლდოვა და რუმინეთი, ხოლო ნიდერლანდების სამეფოსთვის სავალდებულო გახდება 2004 წლის 1 მაისიდან. ამასთან, ამ სამართლებრივ აქტზე ხელმოწერა ასევე მოახდინა 5-მა სახელმწიფომ.

ევროპული კონვენცია ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ

პრეამბულა

ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები და ევროპის კულტურული კონვენციის ხელმძღვანელი სხვა სახელმწიფოები,

ითვალისწინებენ რა, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია მის წევრებს შორის უფრო მეტი ერთობის მიღწევა მათი საერთო მემკვიდრეობის იდეალებისა და პრინციპების დაცვისა და ცხოვრებაში გატარების მიზნით;

ითვალისწინებენ რა, რომ ამ პრინციპების ძირეულ ელემენტებს წარმოადგენს თითოეული ადამიანის ღირსება და თანასწორობა;

ითვალისწინებენ რა, რომ გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლება, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-10 მუხლის შესაბამისად, წარმოადგენს ერთ-ერთ არსებით პრინციპსა და ძირითად პირობას მისი პროგრესისა და თითოეული ადამიანის განვითარებისათვის;

კვლავ ადასტურებენ რა თავიანთ ვალდებულებას ინფორმაციისა და მოსაზრებების თავისუფალი გავრცელებისა და მაუწყებლობის დამოუკიდებლობის პრინციპებისადმი, რაც წარმოადგენს მათი სამაუწყებლო პოლიტიკის აუცილებელ საფუძველს;

ადასტურებენ რა მაუწყებლობის მნიშვნელობას კულტურის განვითარებისა და მოსაზრებათა თავისუფალი ჩამოყალიბები-

სათვის ყველა დემოკრატიულ ჯგუფსა და პოლიტიკურ პარტიას შორის პლურალიზმისა და თანასწორუფლებიანობის დაცვის პირობებში;

აცნობიერებენ რა, რომ საინფორმაციო და კავშირგაბმულობის ტექნოლოგიების შემდგომი განვითარება, საზღვრების მიუხედავად, უნდა ემსახურებოდეს ინფორმაციისა და მოსაზრებების გამოხატვის, მოძიების, მიღებისა და გავრცელების უფლების ხელშეწყობას, მათი წყაროს მიუხედავად;

ისწრაფვიან რა, პროგრამული მომსახურების ფართო არჩევანი შესთავაზონ საზოგადოებას ევროპის მემკვიდრეობის განმტკიცებისა და მისი აუდიოვიზუალური წარმოებისა და განვითარებისათვის, აგრეთვე გადაწყვეტილი აქვთ რა, კულტურის სფეროში მიაღწიონ ამ მიზანს მაღალხარისხოვანი პროგრამების წარმოებისა და მიმოქცევის გაზრდის გზით, რაც, ამგვარად, დააკმაყოფილებს საზოგადოების მოთხოვნებს პოლიტიკურ, საგანმანათლებლო და კულტურულ სფეროებში;

აღიარებენ რა რეგულირების ზოგადი ფართო ფარგლების კონსოლიდაციის საჭიროებას;

ითვალისწინებენ რა მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა პირველი კონფერენციის № 2 რეზოლუციასა და დეკლარაციას;

ისწრაფვიან რა, განავითარონ პრინციპები, რომლებიც ასახვას პპოვებს ევროპის საბჭოს რეკომენდაციებში სატელევიზიო რეკლამის, მედიაში ქაღისა და მამაკაცის თანასწორობის, ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობისათვის თანამგზავრული სიმძლავრის გამოყენებისა და ევროპაში აუდიოვიზუალური წარმოების განმტკიცების შესახებ;

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

თავი I **ზოგადი დებულებები**

მუხლი 1: ამოცანა და მიზანი

წინამდებარე კონვენცია ეხება გადაცემებთან დაკავშირებულ პროგრამულ მომსახურებას და მიზნად ისახავს, ხელი შეუწყოს მხარეებს შორის სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ტრანსსასაზღვრო გადაცემებსა და განმეორებით გადაცემებს.

მუხლი 2: გამოყენებული ტერმინები

წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის:

- (a) „გადაცემა“ ნიშნავს სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების თავდაპირველ გადაცემას ფართო საზოგადოებისათვის სახმელეთო გადამცემით, კაბელით ან ნებისმიერი სახის თანამგზავრით, კოდირებული ან არაკოდირებული ფორმით. ის არ მოიცავს საკომუნიკაციო მომსახურებას ინდივიდუალური მოთხოვნით;
- (b) „განმეორებითი გადაცემა“ ნიშნავს სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ან ამ მომსახურების მნიშვნელოვანი ნაწილის სრულად და უცვლელად მიღებასა და მის სინქრონულად გადაცემას გამოყენებული საშუალებების მიუხედავად;
- (c) „მაუწყებელი“ ნიშნავს ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელსაც აქვს სარედაქციო პასუხისმგებლობა სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების შექმნა-

გენლობაზე, რაც გადაეცემა ფართო საზოგადოებას, სრულად და უცვლელად, პირდაპირ ან მესამე მხარის საშუალებით;

- (d) „პროგრამული მომსახურება“ ნიშნავს მაუწყებლის მიერ ცალკეული მომსახურების სფეროში ყველა სახეობას, წინამდებარე კონვენციის მე-2 მუხლის (c) ქვეპუნქტის მნიშვნელობისათვის;
- (e) „ევროპული აუდიოვიზუალური ნაწარმი“ ნიშნავს შემოქმედებით ნამუშევარს, რომლის წარმოებას ან თანაწარმოებას აკონტროლებს ევროპული ქვეყნების ფიზიკური ან იურიდიული პირი;
- (f) „რეკლამა“ ნიშნავს ნებისმიერი საჯარო განცხადების გადაცემას, რომლის მიზანია საქონლის ან მომსახურების გაყიდვის, შეძენის ან გაქირავების ხელშეწყობა, მოტივის ან იდეის განხორციელება, რეკლამის დამკვეთისათვის ან მაუწყებლისათვის სხვა სასურველი შედეგის მიღწევა, ანაზღაურების ან მსგავსი მოსაზრებების სანაცვლოდ ან თვითრეკლამის მიზნებით;
- (g) „ტელევაჭრობა“ ნიშნავს საზოგადოებისათვის საქონლის ან მომსახურების მათ შორის უძრავი ქონების, უფლებებისა და მოვალეობების, ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ მიწოდების მიზნით პირდაპირ შეთავაზებას;
- (h) „სპონსორობა“ ნიშნავს პროგრამის პირდაპირ ან არაპირდაპირ დაფინანსებაში იმ ფიზიკური ან იურიდიული პირის მონაწილეობას, რომელიც არ არის დაკავებული სამაუწყებლო საქმიანობით ან აუდიოვიზუალური ნაწარმის წარმოებით, ამ პირის სახელის, სავაჭრო ნიშნის, იმიჯის ან საქმიანობის განმტკიცების მიზნით.

მუხლი 3: გამოყენების სფერო

წინამდებარე კონვენცია გამოიყენება პროგრამული მომსახურების მიმართ, რომლის გადაცემა ან განმეორებითი გადაცემა ხორციელდება ხელშემკვრელი მხარის იურისდიქციაში არსებული ერთეულებით ან ისეთი ტექნიკური საშუალებებით, როგორცაა: კაბელი, სახმელეთო გადამცემი ან თანამგზავრი და რომლის მიღებაც პირდაპირ ან არაპირდაპირ შეუძლია ერთ ან მეტ მხარეს.

მუხლი 4: მიღებისა და განმეორებითი გადაცემის თავისუფლება

მხარეები, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-10 მუხლის შესაბამისად, უზრუნველყოფენ გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლებას, აგრეთვე პროგრამული მომსახურების მიღების თავისუფლებას და არ შეზღუდავენ თავიანთ ტერიტორიებზე განმეორებით გადაცემას, წინამდებარე კონვენციის პირობების გათვალისწინებით.

მუხლი 5: გადამცემი მხარეების მოვალეობები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მაუწყებლის მიერ თავისი იურისდიქციის ფარგლებში გადაცემული ყველა პროგრამული მომსახურება შეესაბამებოდეს წინამდებარე კონვენციაში მოცემულ პირობებს.

2. წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის, მაუწყებელი, მხარის იურისდიქციის შესაბამისად, არის:

- მაუწყებელი, რომელიც ითვლება, რომ დაფუძნებულია ამ მხარეში, მე-3 პუნქტის შესაბამისად;
- მაუწყებელი, რომელზეც მე-4 პუნქტი ვრცელდება.

3. წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის, ჩაითვლება, რომ მაუწყებელი დაფუძნებულია ხელშემკრელ მხარეში, შემდგომში „გადაცემი მხარე“, შემდეგ შემთხვევებში:

- (a) თუ მაუწყებელს აქვს თავისი სათავო ოფისი ამ მხარის ტერიტორიაზე და გადაცემათა პროგრამის შესახებ გადაწყვეტილებები მიიღება ამ მხარეში;
- (b) თუ მაუწყებელს აქვს თავისი სათავო ოფისი ერთ-ერთი მხარის ტერიტორიაზე, მაგრამ გადაცემათა პროგრამის შესახებ გადაწყვეტილებები მიიღება მეორე მხარეში, ჩაითვლება, რომ იგი დაფუძნებულია იმ მხარეში, სადაც სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებაში მონაწილეობს სამუშაო ძალის მნიშვნელოვანი ნაწილი. თუ თითოეულ მხარეში სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებაში მონაწილეობს სამუშაო ძალის მნიშვნელოვანი ნაწილი, ჩაითვლება, რომ მაუწყებელი დაფუძნებულია იმ მხარის ტერიტორიაზე, სადაც განთავსებულია მისი სათავო ოფისი; თუ სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებაში სამუშაო ძალის მნიშვნელოვანი ნაწილი არ მონაწილეობს არც ერთ მხარეში, მაშინ მიჩნეულ უნდა იქნეს, რომ მაუწყებელი დაფუძნებულია იმ მხარის ტერიტორიაზე, სადაც პირველად დაიწყო სამაუწყებლო საქმიანობა, ამ მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად, იმ პირობით, თუ მას სტაბილური და ეფექტური კავშირი აქვს ამ ქვეყნის ეკონომიკასთან;
- (c) თუ მაუწყებელს სათავო ოფისი ერთ-ერთი მხარის ტერიტორიაზე აქვს, მაგრამ გადაწყვეტილებები გადაცემათა პროგრამის შესახებ მიიღება იმ სახელმწიფოში, რომელიც არ წარმოადგენს წინამდებარე კონვენციის მონაწილე მხარეს, ან პირიქით, ასეთ შემთხვევაში ჩაით-

ვლება, რომ მაუწყებელი დაფუძნებულია დაინტერესებული მხარის ტერიტორიაზე, თუ სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებაში სამუშაო ძალის მნიშვნელოვანი ნაწილი მონაწილეობს ამ მხარეში.

- (d) თუ ევროპარლამენტისა და საბჭოს 1997 წლის 19 ივნისის 97/36/EC დირექტივის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის კრიტერიუმების გამოყენებისას, რომლის საფუძველზეც შეტანილ იქნა ცვლილებები 89/552/EEC დირექტივაში წევრ სახელმწიფოებში მოქმედი კანონით, მარეგულირებელი ნორმებით ან ადმინისტრაციული ღონისძიებების საფუძველზე ჩამოყალიბებული გარკვეული დებულებების კოორდინაციის შესახებ, რომლებიც ეხება სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებას, ჩაითვლება, რომ მაუწყებელი დაფუძნებულია ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოში, აგრეთვე ჩაითვლება, რომ ეს მაუწყებელი დაარსებულია ამ სახელმწიფოს ტერიტორიაზე წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის.

4. მაუწყებელზე, რომელზეც არ ვრცელდება მე-3 პუნქტის დებულებები, ჩაითვლება, რომ ვრცელდება მხარის, ე.წ. გადამცემი მხარის, იურისდიქცია შემდეგ შემთხვევებში:

- (a) თუ იყენებს ამ მხარის მიერ მინიჭებულ სიხშირეს;
- (b) თუმცა არ იყენებს ამ მხარის მიერ მინიჭებულ სიხშირეს, მაგრამ იყენებს ამ მხარის კუთვნილ თანამგზავრულ სიმძლავრეს;
- (c) თუმცა არ იყენებს არც ამ მხარის მიერ მინიჭებულ სიხშირეს და არც მის კუთვნილ თანამგზავრულ სიმძლავრეს, მაგრამ იყენებს მხოლოდ მის მხარეში განლაგებულ თანამგზავრულ კავშირებს.

5. თუ გადამცემი მხარე არ შეიძლება იყოს განსაზღვრული მე-4 პუნქტის შესაბამისად, მუდმივმოქმედი კომიტეტი აღნიშნულ საკითხს განიხილავს წინამდებარე კონვენციის 21-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის (ა) ქვეპუნქტის შესაბამისად ამ მხარის განსაზღვრის მიზნით;

6. წინამდებარე კონვენცია არ ვრცელდება იმ სატელევიზიო მაუწყებლობაზე, რომლის გადაცემები განკუთვნილია იმ სახელმწიფოებისათვის, რომლებიც არ წარმოადგენენ წინამდებარე კონვენციის მონაწილე მხარეებს და თუ მათი მიღება არ ხორციელდება პირდაპირი ან არაპირდაპირი გზით ერთი ან მეტი მონაწილე მხარის საზოგადოებისათვის.

მუხლი 6: ინფორმაციის უზრუნველყოფა

1. მაუწყებლის პასუხისმგებლობა მკაფიოდ და ადეკვატურად უნდა იყოს განსაზღვრული თითოეული მხარის კომპეტენტური ხელისუფლების მიერ მისთვის უფლებამოსილების მინიჭებით ან ხელშეკრულების დადებით, ან სხვა ნებისმიერი სამართლებრივი ღონისძიების მეშვეობით.

2. გადამცემი მხარის კომპეტენტურმა ხელისუფლებამ მოთხოვნისთანავე უნდა უზრუნველყოს მაუწყებლის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა. ასეთ ინფორმაციაში მითითებული უნდა იყოს, სულ მცირე, მაუწყებლის სახელი ან სახელწოდება, მისი ადგილმდებარეობა და სტატუსი, კანონიერი წარმომადგენლის სახელი, კაპიტალის შემადგენლობა, იმ პროგრამული მომსახურების დაფინანსების ხასიათი, მიზანი და ფორმა, რომელსაც მაუწყებელი გადასცემს ან მიზნად ისახავს მის გადაცემას.

თა30 II
პროგრამირებასთან
დაკავშირებული საკითხები

მუხლი 7: მაუწყებლის ვალდებულებები

1. პროგრამული მომსახურების ყველა ნაწილი, რომლებიც ენება მის პრეზენტაციასა და შინაარსს, უნდა ითვალისწინებდეს ადამიანის ღირსებისა და ფუნდამენტური უფლებების პატივისცემას.

კერძოდ, ისინი არ უნდა:

(ა) იყოს უწყესო და შეიცავდეს პორნოგრაფიას;

(ბ) ეწეოდეს ძალადობის პროპაგანდას ან აღვივებდეს რასობრივ სიძულვილს.

2. პროგრამული მომსახურების ყველა იმ ნაწილის გადაცემა ან მიღება, რომლებმაც შესაძლოა ზიანი მიაყენოს ბავშვების ან მოზარდების ფიზიკურ, გონებრივ ან ზნეობრივ განვითარებას, არ უნდა იყოს დაგეგმილი აღნიშნული პირებისათვის განკუთვნილ სამაუწყებლო დროს.

3. მაუწყებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ საინფორმაციო გამოშვებაში ფაქტები და მოვლენები სამართლიანად იქნეს გაშუქებული და ხელი უნდა შეუწყოს მოსაზრებათა თავისუფალ ჩამოყალიბებას.

მუხლი 8: პასუხის გაცემის უფლება

1. თითოეულმა გადამცემმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს, რომ ყოველ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, მოქალაქეობისა თუ საცხოვრებელი ადგილის მიუხედავად, მაუწყებლის მიერ გადაცე-

მულ პროგრამებთან დაკავშირებით მიეცეს შესაძლებლობა, განახორციელოს პასუხის გაცემის უფლება ან ისარგებლოს სხვა შესაფერისი სამართლებრივი თუ ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებებით თავისი იურისდიქციის ფარგლებში მე-5 მუხლის მნიშვნელობისათვის, კერძოდ, უზრუნველყოს, რომ პასუხის გაცემის უფლების ვადა და სხვა ღონისძიებები იძლეოდეს ამ უფლების ეფექტურად გამოყენების შესაძლებლობას. ამ უფლების ან სხვა სამართლებრივი თუ ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებების ეფექტური განხორციელება უზრუნველყოფილი უნდა იყოს როგორც ვადებთან, ისე ფორმებთან მიმართებაში.

2. ამ მიზნით პროგრამული მომსახურების სახელი ან პროგრამულ მომსახურებაზე პასუხისმგებელი მაუწყებლის სახელი მითითებული უნდა იყოს უშუალოდ ამ პროგრამულ მომსახურებაში რეგულარულ ინტერვალებში შესაბამისი საშუალებების გამოყენებით.

**მუხლი 9: საზოგადოებისათვის ინფორმაციის
ხელმისაწვდომობა**

თითოეული მხარე განიხილავს და სადაც საჭიროა, განახორციელებს ისეთ სამართლებრივ ღონისძიებებს, როგორცაა საზოგადოებისათვის ინტერესის მქონე მოვლენებზე მოკლე მოხსენების გაკეთების უფლების შემოღება, რათა თავიდან იქნეს აცილებული მაუწყებლის მიერ საზოგადოების ინფორმაციაზე უფლების ხელყოფა ამგვარი მოვლენის გადაცემისა და განმეორებითი გადაცემის ექსკლუზიური უფლებების გამოყენების იურისდიქციის ფარგლებში, მე-3 მუხლის მნიშვნელობისათვის.

**მუხლი 9 (ა): საზოგადოებისათვის უმნიშვნელოვანესი
მოვლენების ხელმისაწვდომობა**

1. თითოეული მხარე იტოვებს უფლებას, მიიღოს სათანადო ზომები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მაუწყებელმა, თავისი იუ-

რისდიქციის შესაბამისად, არ გადასცეს განსაკუთრებულ საფუძველზე მოვლენები, რომლებსაც ეს მხარე საზოგადოებისათვის უმნიშვნელოვანესად მიიჩნევს, იმგვარად, რომ ხელყოფილ იქნეს ამ მხარეში ხსენებული მოვლენების პირდაპირ ეთერში ან წინასწარ ჩაწერილ ეთერში ყურების შესაძლებლობის ძირითადი პროპორცია. თუ ასე მოხდა, დაინტერესებულ მხარეს შეუძლია შეადგინოს სია, რომელშიც განსაზღვრავს იმ მოვლენებს, რომლებსაც საზოგადოებისათვის უმნიშვნელოვანესად მიიჩნევს.

2. მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ სათანადო ზომებით, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციით, ისევე როგორც ეროვნული კონსტიტუციით, მინიჭებული სამართლებრივი გარანტიების პატივისცემის საფუძველზე, სადაც საჭიროა, რომ მაუწყებელმა თავისი ოურისდიქციის ფარგლებში არ განახორციელოს ექსკლუზიური უფლება, რომელიც მაუწყებელმა შეიძინა იმ ოქმის ძალაში შესვლის მეორე დღეს, რომლითაც ცვლილებები შევიდა ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ ევროპულ კონვენციაში, იმგვარად, რომ მეორე მხარეში საზოგადოების ძირითადი ნაწილი მოკლებული იყოს შესაძლებლობას, თვალყური ადევნოს ამ მხარისთვის განკუთვნილ მოვლენებს მთლიანად ან ნაწილობრივ პირდაპირ ეთერში ან, სადაც საჭიროა ან შესაძლებელია, საზოგადოების ინტერესებიდან გამომდინარე ობიექტური მიზეზების გამო მთლიან ან ნაწილობრივ წინასწარ მომზადებულ ეთერში, ამ მეორე მხარის გადაწყვეტილების შესაბამისად, 1-ელ პუნქტში მოცემული მოთხოვნების გათვალისწინებით:

- (a) მხარემ, რომელიც ახორციელებს 1-ელ პუნქტში აღნიშნულ ღონისძიებებს, უნდა შეადგინოს იმ ეროვნული ან არაეროვნული მოვლენების სია, რომლებსაც ეს მხარე საზოგადოებისთვის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებად მიიჩნევს;
- (b) მხარემ უნდა განახორციელოს ეს აშკარად და გამკვირვალე გზით სათანადო და ეფექტურ დროში;

- (c) მხარემ უნდა განსაზღვროს, ეს მოვლენები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს თუ არა მთლიანად ან ნაწილობრივ პირდაპირ ეთერში ან, სადაც საჭირო ან შესაძლებელია, საზოგადოების ინტერესებიდან გამომდინარე ობიექტური მიზეზების გამო მთლიანად ან ნაწილობრივ წინასწარ მომზადებულ ეთერში;
- (d) სიის შედგენისას მხარის მიერ მიღებული ზომები უნდა იყოს პროპორციული და შეძლებისდაგვარად, დეტალური, რათა მეორე მხარეს მიეცეს ამ პუნქტით განსაზღვრული ზომების მიღების საშუალება;
- (e) მხარემ, რომელმაც შეადგინა სია, მუდმივმოქმედ კომიტეტს უნდა აცნობოს მოცემული სიისა და შესაბამისი მიღებული ზომების შესახებ, რის ვადასაც განსაზღვრავს მუდმივმოქმედი კომიტეტი;
- (f) მხარის მიერ სიის შედგენისას მიღებული ზომები უნდა შეესაბამებოდეს მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული მუდმივმოქმედი კომიტეტის სახელმძღვანელო მითითებებს და მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა პოზიტიური მოსაზრება უნდა გამოხატოს ამ ზომებთან მიმართებაში.

ამ პუნქტით გათვალისწინებული ზომები ვრცელდება მხოლოდ იმ მოვლენებზე, რომლებსაც მუდმივმოქმედი კომიტეტი აქვეყნებს მე-3 პუნქტში მითითებულ ყოველწლიურ სიაში და იმ ექსკლუზიურ უფლებებზე, რომლებიც მან შეიძინა სხენებული ოქმის ძალაში შესვლის შემდეგ.

3. წელიწადში ერთხელ მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა უნდა:

- (a) გამოაქვეყნოს ჩამოთვლილი მოვლენებისა და შესაბამისი ზომების კონსოლიდირებული ნუსხა, რომელიც მხა-

რეებმა შეატყობინეს მე-2 პუნქტის (ე) ქვეპუნქტის შესაბამისად;

(ბ) შეიმუშაოს სახელმძღვანელო მითითებები წევრთა სამი მეოთხედის უმრავლესობით მე-2 პუნქტის (ა) ქვეპუნქტში ჩამოთვლილ მოთხოვნებთან ერთად, რათა თავიდან იქნეს აცილებული განსხვავებები ამ მუხლისა და ევროპული თანამეგობრობის შესაბამისი დებულებების განხორციელებისას.

მუხლი 10: კულტურის სფეროს ამოცანები

1. თითოეულმა გადამცემმა მხარემ შეძლებისდაგვარად და სათანადო საშუალებების გამოყენებით უნდა უზრუნველყოს, რომ მაუწყებელმა თავისი იურისდიქციის ფარგლებში სამაუწყებლო დროის უმეტესი ნაწილი დაუთმოს ევროპულ ნაწარმს, გარდა იმ დროისა, რომელიც განეკუთვნება ახალ ამბებს, სპორტულ მოვლენებს, თამაშებს, რეკლამას, ტელეტექსტებით მომსახურებასა და ტელევაჭრობას. ეს პროპორცია მიღწეულ უნდა იქნეს თანმიმდევრულად, შესაბამისი კრიტერიუმების საფუძველზე საინფორმაციო, საგანმანათლებლო, კულტურისა და გართობის სფეროში მაცურებლის წინაშე მაუწყებლის ვალდებულებების გათვალისწინებით.

2. მიძღებ და გადამცემ მხარეთა შორის წინა პუნქტის გამოყენების თაობაზე უთანხმოების შემთხვევაში ერთ-ერთი მხარის თხოვნა შეიძლება განსახილველად გადაეცეს მულტიმომქმედ კომიტეტს აღნიშნულ საკითხზე სარეკომენდაციო მოსაზრებების ჩამოყალიბების მიზნით. მსგავსი უთანხმოება არ ექვემდებარება 26-ე მუხლით გათვალისწინებულ საარბიტრაჟო პროცედურას.

3. მხარეები კისრულობენ ვალდებულებას, ერთობლივად გამო-
ნახონ შესაფერისი საშუალებები და პროცედურები, მაუწყებ-

ლობებს შორის ყოველგვარი დისკრიმინაციის გარეშე, ევროპული ნაწარმის საქმიანობისა და განვითარების მხარდაჭერის მიზნით, განსაკუთრებით ნაკლებად განვითარებული აუდიოვიზუალური პროდუქციის ან შეზღუდული ენობრივი დაფარვის მქონე ქვეყნებში.

4. მხარეები უზრუნველყოფენ, რომ მათი იურისდიქციის შესაბამისად, მაუწყებელმა გადასცეს კინემატოგრაფიული ნაწარმი კანონიერ მფლობელებთან შეთანხმებული ვადების დაცვით.

მუხლი 10 (a): მედიის პლურალიზმი

მხარეები, წინამდებარე კონვენციით გათვალისწინებული თანამშრომლობისა და ურთიერთდანმარების სულისკვეთებით, ყოველ ღონეს ხმარობენ, რათა მაუწყებლის ან სხვა რომელიმე ფიზიკური თუ იურიდიული პირის მიერ გადაცემულმა ან განმეორებით გადაცემულმა პროგრამულმა მომსახურებამ, მათი იურისდიქციის შესაბამისად, მე-3 მუხლის მნიშვნელობისათვის, საფრთხე არ შეუქმნას მედიის პლურალიზმს.

თავი III

რეკლამა და ტელევაჭრობა

მუხლი 11: ზოგადი ნორმები

1. რეკლამა და ტელევაჭრობა უნდა იყოს სამართლიანი და პატიოსანი;
2. რეკლამა და ტელევაჭრობა არ უნდა იყოს ყალბი და არ უნდა ხელყოფდეს მომხმარებელთა ინტერესებს;
3. რეკლამა და ტელევაჭრობა, რომლებიც ბავშვებისთვის არის განკუთვნილი, ან რომლებშიც ბავშვები მონაწილეობენ, არ უნ-

და ხელყოფდეს მათ ინტერესებს და უნდა ითვალისწინებდეს მათი აღქმის თავისებურებებს;

4. ტელევაჭრობა არ უნდა სთავაზობდეს არასრულწლოვნებს საქონლის ან მომსახურების გაყიდვის ან გაქირავების გარიგებების დადებას;

5. რეკლამის დამკვეთმა არ უნდა მოახდინოს რაიმე სარედაქციო ზემოქმედება პროგრამების შინაარსზე.

მუხლი 12: ხანგრძლივობა

1. ტელევაჭრობისა და სხვადასხვა სახის რეკლამების თანაფარდობა, ტელევაჭრობისათვის სამაუწყებლო დროის გამოკლებით მე-3 მუხლის მნიშვნელობისათვის, არ უნდა აღემატებოდეს დღიური სამაუწყებლო დროის 20%-ს, ხოლო რეკლამისათვის განკუთვნილი დრო არ უნდა აღემატებოდეს დღიური სამაუწყებლო დროის 15%-ს.

2. რეკლამისა და ტელევაჭრობის თანაფარდობა მოცემული ერთი საათის განმავლობაში არ უნდა აღემატებოდეს 20%-ს.

3. პროგრამული მომსახურების დროს გადაცემული ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილი ფანჯრები, რომლებიც უშუალოდ არ ემსახურება ტელევაჭრობას, მათი უწყვეტად გაშვების შემთხვევაში დროის ხანგრძლივობით არ უნდა აღემატებოდეს 15 წუთს. მათი გადაცემების მაქსიმალური რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დღეში 8 გადაცემას. მათი მთლიანი ხანგრძლივობა დღეში სამ საათს არ უნდა აღემატებოდეს. ისინი მკაფიოდ უნდა იყოს იდენტიფიცირებული ოპტიკური და აკუსტიკური საშუალებებით.

4. ამ მუხლის მიზნებისათვის, რეკლამა არ უნდა შეიცავდეს:

- მაუწყებლის განცხადებებს თავის პროგრამებთან ან ამ პროგრამებიდან გამომდინარე დამატებით პროდუქციასთან დაკავშირებით;
- საზოგადოებისთვის საინტერესო განცხადებებსა და საქველმოქმედო ხასიათის უფასო მიმართვებს.

მუხლი 13: ფორმა და პრეზენტაცია

1. რეკლამა და ტელეევაჭრობა აშკარად უნდა იყოს განსხვავებული და გამოირჩეოდეს პროგრამული მომსახურების სხვა ნაწილებსაგან ოპტიკური და/ან აკუსტიკური საშუალებებით. კერძოდ, რეკლამა და ტელეევაჭრობა უნდა იყოს გადაცემული ბლოკებად.
2. რეკლამა და ტელეევაჭრობა არ უნდა იყენებდეს ქვეცნობიერებაზე ზემოქმედების მეთოდებს;
3. დაუშვებელია ფარული რეკლამა და ტელეევაჭრობა, კერძოდ, პროდუქციისა და მომსახურების პრეზენტაცია პროგრამებში მათი რეკლამირების მიზნით;
4. რეკლამებსა და ტელეევაჭრობაში არ უნდა იყვნენ წარმოდგენილი, ვიზუალურად თუ სიტყვიერად, ეკრანზე გამორჩენის გარეშე, ის პირები, რომლებსაც რეგულარულად მიჰყავთ ახალი ამბებისა და ახალი ამბების პროგრამები.

მუხლი 14: რეკლამისა და ტელეევაჭრობის განთავსება

1. რეკლამა და ტელეევაჭრობა უნდა იყოს განთავსებული პროგრამებს შორის. თუ დაცული იქნება ამ მუხლის მე-2—მე-5 პუნქტებით გათვალისწინებული პირობები, რეკლამა და ტელეევაჭრობა შესაძლებელია ასევე იყოს განთავსებული პროგრამების მიმდინარეობისას იმგვარად, რომ არ იქნეს ხელყოფი-

ლი პროგრამის მთლიანობა და ღირებულება და ამასთანავე, არ შეილახოს კანონიერ მფლობელებთან უფლებები.

2. დამოუკიდებელი ნაწილებისაგან შემდგარ პროგრამებში, ან სპორტულ პროგრამებსა და ინტერვალების მქონე მსგავსი სტრუქტურის მოვლენებსა და წარმოდგენებში რეკლამა და ტელეევაჭრობა განთავსებული უნდა იყოს მხოლოდ სხვადასხვა ნაწილებს შორის ან ინტერვალებში.

3. ისეთი აუდიოვიზუალური ნაწარმის გადაცემა, როგორცაა მხატვრული ან სატელევიზიო ფილმები (მრავალსერიანი ფილმების, სერიალების, მსუბუქი გასართობი პროგრამების, დოკუმენტური ფილმების გარდა), რომელთა ხანგრძლივობა აღემატება ორმოცდახუთ წუთს, შეიძლება შეწყდეს ყოველი ორმოცდახუთი წუთის მთლიანად გასვლის შემდეგ. შემდგომი შეწყვეტა დასაშვებია იმ შემთხვევაში, თუ მათი გათვალისწინებული ხანგრძლივობა სულ მცირე ოცი წუთით აღემატება ორ ან მეტ სრულ ორმოცდახუთწუთიან პერიოდს.

4. მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული პროგრამების გარდა, სხვა პროგრამების თანმიმდევრული შეწყვეტა რეკლამის ან ტელეევაჭრობის განთავსების მიზნით უნდა ხორციელდებოდეს სულ მცირე ოცი წუთის ინტერვალით.

5. რეკლამებისა და ტელეევაჭრობის განთავსება არ შეიძლება რელიგიური მომსახურების გადაცემის დროს. ახალი ამბებისა და მიმდინარე საკითხების ამსახველი პროგრამები, დოკუმენტური ფილმები, რელიგიური და საბავშვო პროგრამები, თუ მათი ხანგრძლივობა ოცდაათ წუთზე ნაკლებია, არ უნდა იქნეს შეწყვეტილი რეკლამით ან ტელეევაჭრობით, ხოლო თუ მათი ხანგრძლივობა ოცდაათ წუთს აღემატება, მათ მიმართ გამოიყენება წინამდებარე კონვენციის მე-14 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული წესები.

მუხლი 15: ცალკეული პროდუქციის რეკლამირება და ტელევაჭრობა

1. დაუშვებელია თამბაქოს პროდუქციის რეკლამა და ტელევაჭრობა.

2. ყველა სახის ალკოჰოლური სასმელების რეკლამა და ტელევაჭრობა უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ წესებს:

(a) ისინი არ უნდა იყოს მიმართული განსაკუთრებით არასრულწლოვნების მიმართ. ალკოჰოლური სასმელების მოხმარებასთან დაკავშირებულ რეკლამაში და ტელევაჭრობაში არ უნდა მონაწილეობდეს არც ერთი არასრულწლოვანი;

(b) ისინი არ უნდა უკავშირებდეს ალკოჰოლის მოხმარების ფიზიკურ სრულყოფილებასა თუ ავტომობილის მართვას;

(c) ისინი არ უნდა ამტკიცებდეს, რომ ალკოჰოლს აქვს სამკურნალო თვისებები, ან, რომ არის სტიმულატორი, დამამშვიდებელი ან პირადი პრობლემების გადაჭრის საშუალება;

(d) ისინი არ უნდა უწევდეს პროპაგანდას ალკოჰოლის არაზომიერ მოხმარებას ან ნეგატიურად ასახავდეს ალკოჰოლისაგან თავის შეკავებას თუ მის ზომიერ მოხმარებას;

(e) ისინი გადაჭარბებულად არ უნდა ამახვილებდეს ყურადღებას სასმელებში ალკოჰოლის შემცველობაზე.

3. აკრძალულია ისეთი მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის რეკლამა, რომლების გაცემა გადამცემ მხარეში დასაშვებია მხოლოდ ექიმის რეცეპტით.

4. ყველა სხვა მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის რეკლამა უნდა იყოს ადვილად გამოსარჩევი როგორც ასეთი, მართალი, უტყუარი და შემოწმებული და უნდა შეესაბამებოდეს ადამიანის ზიანისაგან დაცვის მოთხოვნას.

5. დაუშვებელია ტელევაჭრობა მედიკამენტებთან და სამედიცინო მკურნალობასთან დაკავშირებით.

მუხლი 16: ცალკეული მხარისათვის განკუთვნილი რეკლამა და ტელევაჭრობა

1. შეჯიბრებითობის პრინციპის დარღვევისა და მხარის სატელევიზიო სისტემისათვის საფრთხის თავიდან აცილების მიზნით, რეკლამა და ტელევაჭრობა, რომლებიც სპეციალურად და გარკვეული სინშირით უშუალოდ მიმართულია ცალკეული მხარის აუდიტორიისათვის და არა გადამცემი მხარის აუდიტორიისათვის, გვერდს არ უნდა უვლიდეს ამ კონკრეტული მხარის რეკლამისა და ტელევაჭრობის წესებს.

2. წინამდებარე კონვენციის მე-16 მუხლის 1-ლი პუნქტის დებულებები არ გამოიყენება, თუ:

(a) მოცემული წესები ხელს უწყობს, ამ მხარის იურისდიქციის შესაბამისად, მაუწყებლის მიერ გადაცემულ რეკლამასა და ტელევაჭრობას და მეორე მხარის იურისდიქციის შესაბამისად მაუწყებლის ან სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირის მიერ გადაცემულ რეკლამასა და ტელევაჭრობას შორის დისკრიმინაციის წარმოქმნას, ან

(b) დაინტერესებულ მხარეებს დადებული აქვთ ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებები ამ სფეროში.

თავი IV **სპონსორობა**

მუხლი 17: ზოგადი ნორმები

1. როდესაც პროგრამა ან პროგრამების სერია დაფინანსებულია მთლიანად ან ნაწილობრივ, ყოველივე ეს სათანადო საშუალებებით ნათლად უნდა იყოს იდენტიფიცირებული პროგრამის დასაწყისში და/ან დასასრულს.

2. დაფინანსებული პროგრამების შინაარსი და კალენდარული გეგმა არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შეიცავდეს სპონსორის ზეგავლენას იმგვარად, რომ ხელყოფილ იქნეს მაუწყებლის პასუხისმგებლობა და სარედაქციო დამოუკიდებლობა ამ პროგრამებთან მიმართებაში.

3. დაფინანსებული პროგრამები არ უნდა უწყობდეს ხელს სპონსორის ან მესამე მხარის პროდუქციის ან მომსახურების ყიდვას, გაყიდვასა თუ გაქირავებას, კერძოდ, არ უნდა შეიცავდეს სსენებული პროდუქციისა და მომსახურების თაობაზე სპეციალურ ხელშემწყობ მითითებებს.

მუხლი 18: აკრძალული სპონსორობა

1. არ შეიძლება პროგრამების იმ ფიზიკური ან იურიდიული პირების მიერ დაფინანსება, რომელთა ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ისეთი პროდუქციის წარმოება ან გაყიდვა ან მომსახურების უზრუნველყოფა, რომლის რეკლამირება ან ტელევაჭრობა აკრძალულია მე-15 მუხლით.

2. კომპანიებს, რომელთა საქმიანობა, *inter alia*, მოიცავს სამედიცინო მკურნალობის წარმოებას ან მედიკამენტების გაყიდვას, შეუძლიათ დაფინანსონ პროგრამები კომპანიის სახელის

ან მისი იმიჯის რეკლამირების მიზნით, იმ მედიკამენტებისა თუ სპეციალური სამედიცინო მკურნალობის გარდა, რომლებიც გადამცემ მხარეში ხელმისაწვდომია მხოლოდ ექიმის რეცეპტით.

3. დაუშვებელია ახალი ამბებისა და მიმდინარე საქმეების ამსახველი პროგრამების დაფინანსება.

თავი IV (a)

ექსკლუზიურად თვითრეკლამისა და ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება

მუხლი 18 (a): *ექსკლუზიურად თვითრეკლამირებისთვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება*

1. წინამდებარე კონვენციის დებულებები გამოიყენება, *mutatis mutandis*, იმ პროგრამულ მომსახურებაზე, რომელიც ექსკლუზიურად განკუთვნილია თვითრეკლამისათვის.

2. რეკლამის სხვა სახეობები ამგვარ მომსახურებაზე დაშვებულია მე-12 მუხლის (1) და (2) პუნქტებით დადგენილ ფარგლებში.

მუხლი 18 (b): *ექსკლუზიურად ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება*

1. წინამდებარე კონვენციის დებულებები გამოიყენება, *mutatis mutandis*, იმ პროგრამულ მომსახურებაზე, რომელიც განკუთვნილია ექსკლუზიურად ტელევაჭრობისათვის.

2. რეკლამა ამგვარ მომსახურებაზე დაშვებულია მე-12 მუხლის 1-ლი პუნქტით დადგენილ ფარგლებში. მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტი არ გამოიყენება.

თაზი V ურთიერთდახმარება

მუხლი 19: მხარეთა თანამშრომლობა

1. მხარეები კისრულობენ ვალდებულებას, დახმარება გაუწიონ ერთმანეთს ამ კონვენციის იმპლემენტაციისათვის.

2. ამ მიზნით:

(a) თითოეული ხელშემკვერი სახელმწიფო დანიშნავს ერთ ან მეტ უწყებას, რომლის სახელსა და მისამართს შეატყობინებენ ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს სარატიფიკაციო სიგელის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების საბუთების დეპონირებისას;

(b) თითოეულმა ხელშემკვერელმა სახელმწიფომ, რომელმაც დანიშნა ერთზე მეტი უწყება (a) ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შეტყობინებაში უნდა დააკონკრეტოს თითოეული უწყების კომპეტენცია.

3. მხარის მიერ შერჩეული უწყება:

(a) მიაწვდის წინამდებარე კონვენციის მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას;

(b) მეორე მხარის მიერ შერჩეული უწყების თხოვნის საფუძველზე მიაწვდის ინფორმაციას ამ კონვენციით გათვალისწინებულ სფეროებში მოქმედი შიდა კანონმდებლობისა და პრაქტიკის შესახებ;

(c) საჭიროების შემთხვევაში ითანამშრომლებს სხვა მხარეთა მიერ შერჩეულ უწყებასთან, განსაკუთრებით მაშინ,

თუ ეს გაზრდის ამ კონვენციის იმპლემენტაციისათვის მიღებული ზომების ეფექტიანობას;

(d) მხედველობაში მიიღებს ამ კონვენციის იმპლემენტაციისას წარმოქმნილ ნებისმიერ სირთულეს, რის შესახებაც მას შეატყობინებს სხვა მხარის მიერ შერჩეული უწყება.

თავი VI **მუდმივმოქმედი კომიტეტი**

მუხლი 20: მუდმივმოქმედი კომიტეტი

1. ამ კონვენციის მიზნებისათვის უნდა შეიქმნას მუდმივმოქმედი კომიტეტი.

2. თითოეული მხარე შეიძლება წარმოდგენილი იყოს მუდმივმოქმედ კომიტეტში ერთი ან მეტი დელეგატით. თითოეულ დელეგაციას აქვს ერთი ხმის უფლება. თავისი კომპეტენციის სფეროში, ევროპული თანამეგობრობა გამოიყენებს თავისი ხმის უფლებას იმ რაოდენობით, რა რაოდენობითაც მისი წევრი სახელმწიფოები წარმოადგენენ ამ კონვენციის მხარეებს; ევროპული თანამეგობრობა არ გამოიყენებს თავისი ხმის უფლებას, როდესაც დაინტერესებული წევრი სახელმწიფოები ისარგებლებენ საკუთარი ხმის უფლებით და პირიქით.

3. 29-ე მუხლის 1-ელ პუნქტში აღნიშნული ნებისმიერი სახელმწიფო, რომელიც არ წარმოადგენს წინამდებარე კონვენციის მხარეს, შეიძლება წარმოდგენილი იყოს მუდმივმოქმედ კომიტეტში დამკვირვებლის სტატუსით.

4. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა შეიძლება მიმართოს ექსპერტებს რჩევისათვის თავისი ფუნქციების განსახორციელებლად. საკუთარი ან შესაბამისი ორგანოს ინიციატივით კომიტეტს შეუძლია

მოიწვიოს ამ კონვენციით გათვალისწინებულ სფეროებში ტექნიკურად კვალიფიციური ნებისმიერი საერთაშორისო ან ეროვნული, სამთავრობო თუ არასამთავრობო ორგანოს წარმომადგენელი სხდომაში ან სხდომის ნაწილში მონაწილეობისათვის.

5. მუდმივმოქმედ კომიტეტს მოიწვევს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი. მისი პირველი სხდომა გაიმართება ამ კონვენციის ძალაში შესვლის დღიდან ექვსი თვის ვადაში, მისი შემდგომი სხდომები გაიმართება მხარეთა ერთი მესამედის, ან ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის მოთხოვნით, ან ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის ინიციატივით 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებების შესაბამისად, ან ერთი ან მეტი მხარის მოთხოვნით 21-ე მუხლის 1 პუნქტის (c) ქვეპუნქტისა და 25-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად.

6. მუდმივმოქმედი კომიტეტის სხდომების გასამართად საჭირო ქვორუმს შეადგენს მხარეთა უმრავლესობა.

7. მუდმივმოქმედი კომიტეტის გადაწყვეტილებები მიღებული იქნება, მე-9 (a) მუხლის მე-3 (b) პუნქტისა და 23-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, დამსწრე წევრთა სამი მეოთხედის უმრავლესობით.

8. ამ კონვენციის დებულებების შესაბამისად მუდმივმოქმედი კომიტეტი შეიმუშავებს საკუთარ რეგლამენტს.

მუხლი 21: მუდმივმოქმედი კომიტეტის ფუნქციები

1. მუდმივმოქმედი კომიტეტი პასუხისმგებელია წინამდებარე კონვენციის გამოყენებისათვის. მას შეუძლია:

- (a) წინამდებარე კონვენციის გამოყენებასთან დაკავშირებით მიმართოს მხარეებს რეკომენდაციებით;

- (b) წარმოადგინოს წინამდებარე კონვენციაში შესატანი ნებისმიერი აუცილებელი ცვლილება და განიხილოს 23-ე მუხლის დებულებების შესაბამისად შეთავაზებული ცვლილებები;
- (c) ერთი ან მეტი მხარის მოთხოვნით განიხილოს ამ კონვენციის განმარტებასთან დაკავშირებული საკითხები;
- (d) არ დაიშუროს ძალისხმევა, რათა უზრუნველყოს ნებისმიერი პრობლემის მოგვარება მეგობრული მორიგების გზით 25-ე მუხლის დებულებების შესაბამისად;
- (e) მიმართოს რეკომენდაციებით მინისტრთა კომიტეტს წინამდებარე კონვენციასთან იმ სახელმწიფოების შეერთების შესახებ, რომლებიც არ არიან გათვალისწინებული 29-ე მუხლის პირველი პუნქტით.
- (f) გამოთქვას მოსაზრებები წინამდებარე კონვენციის 24 (a) მუხლის მე-2 (c) პუნქტში მოცემული უფლებების ბოროტად გამოყენებასთან დაკავშირებით.

2. გარდა ამისა, მუდმივმოქმედი კომიტეტი:

- (a) შეიმუშავეს მე-9 (a) მუხლის მე-3 (b) პუნქტით გათვალისწინებულ სახელმძღვანელო პრინციპებს იმ მიზნით, რათა თავიდან იქნეს აცილებული განსხვავება წინამდებარე კონვენციის, რომელიც ეხება უმნიშვნელოვანეს მოვლენებზე საზოგადოების ხელმისაწვდომობას, დებულებებისა და ევროპული თანამეგობრობის დებულებების იმპლემენტაციას შორის;
- (b) აკეთებს დასკვნას მხარის მიერ მიღებულ ღონისძიებებზე, იმ ეროვნული თუ არაეროვნული მნიშვნელობის

მოვლენებზე, რომლებსაც მე-9 (ა) მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად ეს მხარე განიხილავს, როგორც საზოგადოებისათვის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს;

(c) წელიწადში ერთხელ აქვეყნებს მოცემული მოვლენების შეთანხმებულ ნუსხას და მხარის მიერ წარმოდგენილ სამართლებრივ ღონისძიებებს მე-9 (ა) მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად.

მუხლი 22: მუდმივმოქმედი კომიტეტის მოხსენებები

თითოეული სხდომის შემდეგ მუდმივმოქმედა კომიტეტმა უნდა გაუგზავნოს მხარეებსა და ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს მოხსენება მის მიერ განხილული საკითხებისა და მიღებული გადაწყვეტილებების შესახებ.

თავი VII შესწორებები

მუხლი 23: შესწორებები

1. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წარმოადგინოს წინადადებები ამ კონვენციაში შესწორებების შეტანასთან დაკავშირებით.

2. შესწორებებთან დაკავშირებით ნებისმიერი წინადადება უნდა ეცნობოს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს, რომელიც ამის შესახებ შეტყობინებას გაუგზავნის ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, სხვა სახელმწიფოებს, რომლებიც წარმოადგენენ ევროპის კულტურული კონვენციის მხარეებს, ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოებსა და ნებისმიერ არაწევრ სახელმწიფოს, რომელიც მას შეუერთდა ან მოწვეულია ამ კონვენციასთან შეერთებისათვის 30-ე მუხლის დებულებების შესაბამისად. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი

მოიწვევს მუდმივმოქმედი კომიტეტის სხდომას შემოთავაზებული წინადადებების შესახებ შეტყობინების მიღების შემდეგ არა უგვიანეს ორი თვის ვადაში.

3. მუდმივმოქმედი კომიტეტი განიხილავს ნებისმიერ შეთავაზებულ შესწორებას და კომიტეტის სამი მეოთხედის უმრავლესობით მიღებულ ტექსტს წარუდგენს დასამტკიცებლად მინისტრთა კომიტეტს. დამტკიცების შემდეგ ტექსტი ეგზავნებათ მხარეებს.

4. ნებისმიერი შესწორება ძალაში შევა ოცდამეათე დღეს მას შემდეგ, რაც ყველა მხარე შეატყობინებს გენერალურ მდივანს მისი მიღების შესახებ.

5. თუმცადა, მინისტრთა კომიტეტს მუდმივმოქმედ კომიტეტთან კონსულტაციის შემდეგ შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ ცალკეული შესწორება შევიდეს ძალაში 2 წლის ვადის გასვლის შემდეგ იმ დღიდან, როდესაც კონვენცია ღია გახდა მხარეებისათვის მისაღებად, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ მხარე აცნობებს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს თავის საწინააღმდეგო პოზიციას ამ შესწორების ძალაში შესვლასთან დაკავშირებით. ამგვარი საწინააღმდეგო პოზიციის გაცხადების შემთხვევაში შესწორება ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც კონვენციის მხარე, რომელმაც განაცხადა საწინააღმდეგო პოზიცია, სარატიფიკაციო სიგელს შესანახად გადასცემს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

6. იმ შემთხვევაში, თუ შესწორებას დამტკიცებს მინისტრთა კომიტეტი, მაგრამ ეს შესწორება არ არის შესული ძალაში წინამდებარე კონვენციის 23-ე მუხლის მე-4 და მე-5 პუნქტების შესაბამისად, სახელმწიფო ან ევროპული თანამეგობრობა უფლებამოსილია, განაცხადოს, რომ მათზე არ ვრცელდება კონვენციის იურისდიქცია, სანამ ძალაში არ შევა შესწორება.

თაზი VIII

წინამდებარე კონვენციის სავარაუდო დარღვევები

მუხლი 24: წინამდებარე კონვენციის სავარაუდო დარღვევები

1. როდესაც მხარე აღმოაჩენს ამ კონვენციის დარღვევის ფაქტს, მან უნდა აცნობოს გადამცემ მხარეს სავარაუდო დარღვევების შესახებ და ორივე მხარე ერთობლივად მიიღებს ზომებს შექმნილი სირთულეების დასაძლევად, მე-19, 25-ე და 26-ე მუხლებით გათვალისწინებული დებულებების საფუძველზე.

2. თუ სავარაუდო დარღვევა აშკარა, სერიოზულ და მძიმე ხასიათს ატარებს, წამოჭრის მნიშვნელოვან საჯარო საკითხებს და ეხება მე-7 მუხლის 1-ელ ან მე-2 პუნქტებს, მე-12 მუხლის, მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტის პირველ წინადადებას, მე-14 მუხლის ან მე-15 მუხლის 1-ელ ან მე-3 პუნქტებს და თუ ეს გრძელდება ორი კვირის განმავლობაში შეტყობინების შემდეგ, მიმღებ მხარეს შეუძლია დროებით შეწყვიტოს ინკრიმინირებული პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემა.

3. სავარაუდო დარღვევის სხვა შემთხვევებში, მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული პირობების გარდა, მიმღებ მხარეს შეუძლია დროებით შეაჩეროს ინკრიმინირებული პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემა შეტყობინებიდან რვა თვეში, თუ სავარაუდო დარღვევა კვლავაც გაგრძელდება.

4. განმეორებითი გადაცემის დროებითი შეჩერება არ დაიშვება მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტით, მე-8, მე-9 ან მე-10 მუხლებით გათვალისწინებული სავარაუდო დარღვევების შემთხვევებში.

**მუხლი 24 (a): წინამდებარე კონვენციით მინიჭებული
უფლებების სავარაუდო ბოროტად გამოყენება**

1. როდესაც მაუწყებლის პროგრამული მომსახურება მთლიანად ან უმეტეს შემთხვევებში ხორციელდება იმ მხარის ტერიტორიაზე, რომელსაც არ გააჩნია იურისდიქცია მაუწყებელზე („მიმღები მხარე“) და სადაც დაფუძნდა მაუწყებლობა კონვენციით გათვალისწინებული კანონებისა და წესების გვერდის ავლის მიზნით, მეორე მხარის იურისდიქციის შესაბამისად ეს ფაქტი მიჩნეულ იქნება, როგორც უფლების ბოროტად გამოყენება.

2. როდესაც მხარის მიერ წარმოდგენილი იქნება პრეტენზია უფლების ბოროტად გამოყენებასთან დაკავშირებით, გამოიყენება შემდეგი სახის პროცედურა:

(a) შესაბამისი მხარეები უნდა შეეცადონ საკითხთან დაკავშირებით მეგობრული გზით მორიგებას;

(b) იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ვერ შეძლებენ საკითხთან დაკავშირებით მეგობრული გზით მორიგებას, მიმღები მხარე საკითხს განსახილველად გადასცემს მუდმივმოქმედ კომიტეტს;

(c) შესაბამის მხარეთა მოსაზრებების მოსმენის შემდგომ, საკითხის გადაცემის დღიდან ექვსი თვის ვადაში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა უნდა გამოიტანოს დასკვნა, ადგილი ჰქონდა თუ არა უფლებების ბოროტად გამოყენებას და შესაბამისად, აცნობოს მხარეებს.

3. თუ მუდმივმოქმედი კომიტეტის გადაწყვეტილებით ადგილი ჰქონდა მხარის მიერ უფლებების ბოროტად გამოყენების ფაქტს, იმ მხარემ, რომლის იურისდიქციაც ვრცელდება მაუწყ-

ყებელზე, უნდა გაატაროს სათანადო ღონისძიებები უფლებების ბოროტად გამოყენების აღკვეთის მიზნით და შესაბამისად, შეატყობინოს მუდმივმოქმედ კომიტეტს გატარებულ ღონისძიებათა შესახებ.

4. თუ მხარემ, რომლის იურისდიქციაც ვრცელდება მაუწყებელზე, არ გაატარა მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შესაბამისი ღონისძიებები ექვსი თვის განმავლობაში, შესაბამისი მხარეები განახორციელებენ წინამდებარე კონვენციის 26-ე მუხლის მე-2 პუნქტსა და კონვენციის დანართში მოცემულ საარბიტრაჟო პროცედურას.

5. მიმღები მხარე არ გაატარებს რაიმე ღონისძიებებს შესაბამისი პროგრამული მომსახურების წინააღმდეგ საარბიტრაჟო პროცედურის დასრულებამდე.

6. წინამდებარე მუხლით გათვალისწინებული ნებისმიერი შეთავაზებული ან გატარებული ღონისძიება უნდა შეესაბამებოდეს ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-10 მუხლს.

თავი IX **დავების მოგვარება**

მუხლი 25: შერიგების პროცედურა

1. ამ კონვენციის გამოყენებასთან დაკავშირებით წარმოქმნილი სირთულის შემთხვევაში შესაბამისი მხარეები შეეცდებიან დავასთან დაკავშირებით მიაღწიონ მეგობრულ მორიგებას.

2. თუკი ერთ-ერთი მხარე არ გამოთქვამს პრეტენზიას, საკითხი შეიძლება განიხილოს მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა, რომელიც შესთავაზებს მხარეებს დახმარებას უმოკლეს ვადაში

მათთვის მისაღები გადაწყვეტილების მიღებისა და სადაც საჭიროა, ამ საკითხთან დაკავშირებით საკონსულტაციო დასაკენის შექმნაების მიზნით.

3. თითოეული შესაბამისი მხარე კისრულობს ვალდებულებას, ყოველგვარი დაყოვნების გარეშე გადასცეს მუდმივმოქმედ კომიტეტს სათანადო ინფორმაცია და საშუალებები წინამდებარე კონვენციის 25-ე მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული ფუნქციების განხორციელების მიზნით.

მუხლი 26: არბიტრაჟი

1. თუ შესაბამისი მხარეები ვერ მოავგარებენ დავას 25-ე მუხლით გათვალისწინებული დებულებების შესაბამისად, მათ შეუძლიათ, საერთო თანხმობით ეს საკითხი განსახილველად გადასცენ არბიტრაჟს, რომლის საპროცედურო წესები მოცემულია წინამდებარე კონვენციის დანართში. თუკი შეთანხმება არ იქნება მიღწეული, შერიგების პროცედურის დაწყების შესახებ პირველი თხოვნის წარდგენიდან ექვსი თვის ვადაში ერთ-ერთი მხარის თხოვნით დავა შეიძლება გადაეცეს არბიტრაჟს.

2. ნებისმიერ მხარეს ნებისმიერ დროს და სპეციალური შეთანხმების გარეშე იმ სახელმწიფოსთან, რომელიც კისრულობს იმავე ვალდებულებებს, შეუძლია განაცხადოს, რომ წინამდებარე კონვენციის დანართში მიცემულ საარბიტრაჟო პროცედურას იგი სავალდებულოდ *ipso facto* მიიჩნევს.

თა30 X
სხვა საერთაშორისო შეთანხმებები და
მხარეთა შიდა სამართალი

მუხლი 27: სხვა საერთაშორისო შეთანხმებები

1. მხარეები, რომლებიც წარმოადგენენ ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოებს, გამოიყენებენ თანამეგობრობის წესებს და შესაბამისად, არ გამოიყენებენ ამ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ წესებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არ არსებობს შესაბამისი კონკრეტული საკითხის მარეგულირებელი თანამეგობრობის წესი.

2. წინამდებარე კონვენციაში არაფერი შეუშლის ხელს მხარეებს, დადონ საერთაშორისო შეთანხმებები ამ კონვენციის დებულებების სრულყოფის, განვითარების ან მათი გამოყენების სფეროს გაფართოების მიზნით.

3. ორმხრივი შეთანხმების შემთხვევაში წინამდებარე კონვენცია არ ცვლის შეთანხმებით გათვალისწინებულ მხარეთა უფლებებსა და მოვალეობებს და გავლენას არ ახდენს სხვა მხარეების მიერ ამ კონვენციით გათვალისწინებული უფლებებით სარგებლობასა და ვალდებულებათა შესრულებაზე.

მუხლი 28: კონვენცია და მხარეთა შიდა სამართალი

არაფერი შეუშლის ხელს მხარეებს, რომ უფრო მკაცრად ან უფრო დეტალურად განახორციელონ წესები, ვიდრე ეს მოცემულია წინამდებარე კონვენციით და ენება მაუწყებლის მიერ გადაცემულ იმ პროგრამული მომსახურების წესებს, რომლებიც მე-5 მუხლის შესაბამისად მათ იურისდიქციაში შედის.

თავი XI დასკვნითი დებულებები

მუხლი 29: ხელმოწერა და ძალაში შესვლა

1. წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისათვის, სხვა სახელმწიფოებისათვის, რომლებიც წარმოადგენენ ევროპის კულტურული კონვენციის მხარეებს და ევროპული თანამეგობრობისათვის. იგი ექვემდებარება რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას. სარატიფიკაციო სიგელი, მიღების ან დამტკიცების საბუთები შესაძლებელია გადაეცემა ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

2. წინამდებარე კონვენცია ძალაში შევა იმ დღიდან სამი თვის გასვლის შემდეგ მომდევნო თვის პირველ დღეს, როდესაც შვიდი სახელმწიფო, რომელთაგან სულ მცირე ხუთი წარმოადგენს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოს, გამოხატავს თანხმობას, რომ წინამდებარე კონვენცია ვრცელდება მათზე, ამ კონვენციის 29-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის დებულებების თანახმად.

3. სახელმწიფოს შეუძლია კონვენციის ხელმოწერისას ან ამის შემდეგ მის ძალაში შესვლამდე ნებისმიერ დროს განაცხადოს, რომ წინამდებარე კონვენციას გამოიყენებს დროებით.

4. წინამდებარე კონვენციის 29-ე მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ ნებისმიერ სახელმწიფოს ან ევროპულ თანამეგობრობას, რომელიც შემდგომში გამოთქვამს სურვილს შეუერთდეს ამ კონვენციას, ეს კონვენცია ძალაში შევა მის მიერ სარატიფიკაციო სიგელის, მიღების ან დამტკიცების საბუთების დეპონირებიდან სამთვიანი ვადის გასვლის შემდეგ მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 30: არაწევრი სახელმწიფოების შეერთება

1. წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს ხელშემკვრელ სახელმწიფოებთან კონსულტაციის შემდეგ შეუძლია შესთავაზოს ნებისმიერ სხვა სახელმწიფოს ამ კონვენციასთან შეერთება, რის შესახებ გადაწყვეტილება მიღებული იქნება წინამდებარე კონვენციის მე-20 (d) მუხლით გათვალისწინებული უმრავლესობითა და ხელშემკვრელ სახელმწიფოების კომიტეტის წევრთა ერთსულოვანი გადაწყვეტილებით.

2. ნებისმიერი სახელმწიფოს შეერთების შემთხვევაში ეს კონვენცია ძალაში შევა ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან შეერთების საბუთის დეპონირებიდან სამთვიანი ვადის გასვლის შემდეგ მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 31: კონვენციის მოქმედების ტერიტორიული სფერო

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია ხელმოწერის, ან სარატიფიკაციო სიგელის ან მიღების, დამტკიცებისა თუ შეერთების საბუთის დეპონირების დროს დააკონკრეტოს ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომელთა მიმართებაშიც გამოიყენება წინამდებარე კონვენცია.

2. ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია ნებისმიერ დროს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე მიმართული დეკლარაციით გააფართოოს წინამდებარე კონვენციის გამოყენების სფერო ნებისმიერი იმ ტერიტორიის მიმართ, რომელიც დაკონკრეტებულია დეკლარაციაში. აღნიშნულ ტერიტორიასთან მიმართებაში კონვენცია ძალაში შედის სამთვიანი პერიოდის ამოწურვიდან მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც გენერალური მდივანი მიიღებს ამგვარ დეკლარაციას.

3. ნებისმიერი დეკლარაცია, რომელიც გაკეთებულია წინამდებარე კონვენციის მე-31 მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად, დეკლარაციაში დაკონკრეტებულ ნებისმიერ ტერიტორიასთან მიმართებაში, შეიძლება გაუქმდეს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისათვის შეტყობინების გაგზავნით, რაც ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღებიდან ექვსთვიანი ვადის გასვლის შემდეგ მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 32: დათქმები

1. წინამდებარე კონვენციის ხელმოწერისას, სარატიფიკაციო სიგელის ან მიღების, დამტკიცების ან შეერთების საბუთების დეპონირებისას ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია განაცხადოს, რომ იტოვებს თავის ტერიტორიაზე პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემების შეზღუდვის უფლებას, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება მის შიდა კანონმდებლობას, რომლებიც მოიცავს ალკოჰოლური სასმელების რეკლამას, ამ კონვენციის მე-15 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესების შესაბამისად.

დაუშვებელია სხვა დათქმის გაკეთება.

2. 32-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად გაკეთებულ დათქმაზე არ შეიძლება საწინააღმდეგო პოზიციის გაცხადება.

3. ნებისმიერ ხელშემკვრელ სახელმწიფოს, რომელმაც წინამდებარე კონვენციის 32-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად გააკეთა დათქმა, უფლება აქვს, გააუქმოს იგი მთლიანად ან ნაწილობრივ, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისათვის შეტყობინების გაგზავნით, რაც ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ ამგვარი შეტყობინების მიღების დღიდან.

4. მხარეს, რომელმაც გააკეთა დათქმა 32-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, არ შეუძლია მოსთხოვოს რომელიმე სხვა მხარეს ამ დებულების გამოყენება; იმ შემთხვევაში, თუ დათქმა არის ნაწილობრივი ან პირობითი, მას შეუძლია მოითხოვოს ამ დებულების გამოყენება, რამდენადაც ის თავად ასრულებს მას.

მუხლი 33: დენონსირება

1. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოახდინოს წინამდებარე კონვენციის დენონსირება, რის შესახებაც შეტყობინებას უგზავნის ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

2. დენონსირება ძალაში შედის ექვსთვიანი პერიოდის ამოწურვიდან მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც გენერალური მდივანი მიიღებს ამგვარ შეტყობინებას.

მუხლი 34: შეტყობინებები

ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, ევროპის კულტურული კონვენციის წევრ სახელმწიფოებს, ევროპულ თანამეგობრობასა და ნებისმიერ სხვა სახელმწიფოს, რომელიც შეუერთდა ან მოწვეულია წინამდებარე კონვენციასთან შეერთებისათვის, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი გაუგზავნის შეტყობინებას, რომელიც დაკავშირებულია:

- (a) ნებისმიერ ხელმოწერასთან;
- (b) ნებისმიერი სარატიფიკაციო სიგელის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების საბუთების დეპონირებასთან;
- (c) 29-ე, 30-ე და 31-ე მუხლების შესაბამისად ამ კონვენციის ძალაში შესვლის რომელიმე თარიღთან;

(d) 22-ე მუხლით გათვალისწინებულ ნებისმიერ მოხსენებასთან;

(e) წინამდებარე კონვენციასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ სხვა აქტთან, დეკლარაციასთან, შეტყობინებასთან ან ცნობასთან.

ამის დასტურად ქვემოთ ხელისმომწერებმა, იყვნენ რა შესაბამისი უფლებამოსილებით აღჭურვილნი, ხელი მოაწერეს წინამდებარე კონვენციას.

შედგენილია ქ. სტრასბურგში 1989 წლის 5 მაისს, ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე, ორივე ტექსტი თანაბრად ავთენტურია, ერთ ეგზემპლარად, რომელიც შესაძლავს გადაეცემა ევროპის საბჭოს არქივს. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი დამოწმებულ ასლებს გადაუგზავნის ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს, სხვა სახელმწიფოებს, რომლებიც წარმოადგენენ ევროპის კულტურული კონვენციის მხარეებს, ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოებსა და ამ კონვენციასთან მისაერთებლად მოწვეულ ნებისმიერ სახელმწიფოს.

დანართი

არბიტრაჟი

1. საარბიტრაჟო პროცედურის შესახებ თხოვნა, შეტყობინების სახით, უნდა გაეგზავნოს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს. მასში მითითებული უნდა იყოს დავის მონაწილე მხარე მხარის ვინაობა და დავის საგანი. მიღებულ ინფორმაციას გენერალური მდივანი გაუგზავნის ამ კონვენციის ყველა მხარეს.

2. იმ შემთხვევაში, როდესაც დავაში მონაწილე მხარეებიდან ერთ-ერთი ევროპული თანამეგობრობის წევრი სახელმწიფოა

და თუ ეს უკანასკნელი თავად წარმოადგენს მხარეს, თხოვნა საარბიტრაჟო წარმოების შესახებ უნდა გაეგზავნოს როგორც წევრ სახელმწიფოს, ასევე თანამეგობრობას, რომლებიც თხოვნის მიღებიდან ერთ თვეში, ერთობლივად შეატყობინებენ გენერალურ მდივანს, თუ ვინ არის დავის მონაწილე მხარე, წევრი სახელმწიფო, თანამეგობრობა თუ წევრი სახელმწიფო და თანამეგობრობა ერთად. ზემოაღნიშნულ ვადაში ასეთი შეტყობინების არარსებობის შემთხვევაში, წევრი სახელმწიფო და თანამეგობრობა მიჩნეულ იქნებიან დავის მონაწილე ერთსა და იმავე მხარეებად, იმ დებულებების გამოყენების მიზნით, რომლებიც არეგულირებს საარბიტრაჟო ტრიბუნალის კონსტიტუციასა და პროცედურას. იგივე წესი გამოიყენება იმ შემთხვევაშიც, როდესაც წევრი სახელმწიფო და თანამეგობრობა ერთობლივად იქნებიან დავის მონაწილე მხარეები. ამ პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში მე-4 პუნქტის 1-ლი წინადადებით გათვალისწინებული ერთთვიანი ვადა გაიზრდება ორ თვემდე.

3. საარბიტრაჟო ტრიბუნალი შედგება სამი წევრისაგან: დავაში მონაწილე თითოეული მხარე დანიშნავს თითო არბიტრს; ამგვარად დანიშნული ორი არბიტრი ერთობლივი შეთანხმებით დანიშნავს მესამე არბიტრს, რომელიც იქნება ტრიბუნალის თავმჯდომარე. ეს უკანასკნელი არ უნდა იყოს დავის მონაწილე არც ერთი სახელმწიფოს მოქალაქე, მისი საცხოვრებელი ადგილი არ უნდა იყოს რომელიმე ამ სახელმწიფოში, იგი არ უნდა მუშაობდეს არც ერთ ამ მხარეზე და არანაირი სხვა კავშირი არ უნდა ჰქონდეს მოცემულ საქმესთან.

4. თუ ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ თხოვნის გაგზავნიდან ერთი თვის განმავლობაში რომელიმე მხარე არ დანიშნავს არბიტრს, მეორე მხარის თხოვნით მას დანიშნავს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეზიდენტი ერთი თვის ვადაში. თუ სასამართლოს პრეზიდენტს არ შეუძ-

ლია ამის შესრულება, ან ის არის დავის მონაწილე რომელიმე მხარის მოქალაქე, დანიშვნას ახორციელებს სასამართლოს ვიცე-პრეზიდენტი ან სასამართლოს ყველაზე უფროსი მოსამართლე, თუ ასეთი არსებობს და იგი არ არის დავის მონაწილე არც ერთი მხარის მოქალაქე. იგივე პროცედურა განხორციელდება, თუ მეორე არბიტრის დანიშნიდან ერთი თვის განმავლობაში არ იქნება დანიშნული საარბიტრაჟო ტრიბუნალის თავმჯდომარე.

5. საჯიროების შემთხვევაში, ვაკანსიის შესავსებად გამოიყენება მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებული დებულებები.

6. ორი ან მეტი მხარე, რომლებსაც შეთანხმების მიხედვით საერთო ინტერესები აქვთ, ერთობლივად დანიშნავენ არბიტრს.

7. დავის მონაწილე მხარეები და მუდმივმოქმედი კომიტეტი უზრუნველყოფენ საარბიტრაჟო ტრიბუნალს ყველა აუცილებელი საშუალებით საქმის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით.

8. საარბიტრაჟო ტრიბუნალი შეიმუშავებს საკუთარ რეგლამენტს. მისი გადაწყვეტილებები მიიღება წევრების ხმათა უმრავლესობით. მისი გადაწყვეტილება საბოლოო და სავალდებულოა.

9. საარბიტრაჟო სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესახებ შეტყობინება უნდა გაეგზავნოს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს, რომელიც ამის შესახებ აცნობებს კონვენციის ყველა მხარეს.

10. დავაში მონაწილე თითოეულმა მხარემ უნდა გაიღოს მის მიერ დანიშნული არბიტრის ხარჯები; მხარეები თანაბრად განაწილებენ სხვა არბიტრის ხარჯებსაც, ისევე როგორც საარბიტრაჟო პროცედურით გათვალისწინებულ დანარჩენ ხარჯებს.

ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ ევროპული კონვენციის განახლებული პერსიის განმარტებითი მოხსენება

I. შესავალი

1. 1986 წლის 9-10 დეკემბერს ვენაში შეხვედრისას მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა 1-ელ კონფერენციაში მონაწილე მინისტრებმა მიიღეს დეკლარაცია, რომელშიც გადაწვეტიეს, „ევროპის საბჭოს ფარგლებში უმაღლესი პრიორიტეტი მიანიჭონ (...) სავალდებულო სამართლებრივ აქტებს ტრანსსასაზღვრო მაუწყებლობის გარკვეულ არსებით ასპექტებთან დაკავშირებით“.

2. იმავე დეკლარაციით მათ ასევე მოუწოდეს ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს, „გაატაროს შესაბამისი ზომები, რათა თავიდან აცილებულ ან მოგვარებულ იქნეს მასმედიის ტრანსსასაზღვრო განვითარებით გამოწვეული შესაძლო კონფლიქტები“.

3. ზემოთ აღნიშნული დეკლარაციის მიღების შემდეგ მინისტრთა კომიტეტმა 1987 წლის იანვარში გამართულ მინისტრთა მოადგილეების 403-ე სხდომაზე მითითება მისცა მასმედიის სახელმძღვანელო კომიტეტს (CDMM):

„უმაღლესი პრიორიტეტი მიანიჭოს იმ სამართლებრივი სავალდებულო აქტების შექმნას, რომლებიც განასახიერებს ტრანსსასაზღვრო მაუწყებლობის წარმმართველ ძირითად პრი-

ციპებს, მედიის შესახებ ევროპის საბჭოს რეკომენდაციების გათვალისწინებით, აგრეთვე გაჭიანურების გარეშე წარუდგინოს ხსენებული სამართლებრივი აქტის პროექტი მინისტრთა კომიტეტს“.

4. მინისტრთა კომიტეტმა ასევე დაავალა CDMM-ს, მის მიერ სავალდებულო სამართლებრივ აქტზე მუშაობის კონტექსტში, წარმოედგინა „შესაბამისი ზომები, რათა თავიდან აცილებულ ან მოგვარებულ იქნეს მასმედიის ტრანსსასაზღვრო განვითარებით გამოწვეული შესაძლო კონფლიქტები“.

5. ამ მითითებათა შესაბამისად, CDMM-მა დაიწყო სავალდებულო სამართლებრივი აქტის შემუშავება, რისი მოთხოვნაც წარმოდგენილ იქნა მე-17 და მე-19 შეხვედრებზე (1987 წლის მარტი-დეკემბერი). ამ საქმიანობაში მას ეხმარებოდა პროექტის შემდგენი ჯგუფი (CDMM-GR), რომელმაც ექვსი შეხვედრა გამართა (1987 წლის აპრილი-დეკემბერი). ამასთან ერთად, CDMM-ის დაქვემდებარებულმა ორგანომ, მედიის სფეროში სამართლებრივი საკითხების ექსპერტთა კომიტეტმა (MM-JU), 1987 წლის მაისში ჩაატარა სპეციალური შეხვედრა, რათა რჩევა მიეცა CDMM-სათვის, აქტის პროექტში გაეთვალისწინებინა გარკვეული სამართლებრივი საკითხები.

6. თავისი საქმიანობისას CDMM-მა, *inter alia*, გაითვალისწინა, რომ

- მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა კონფერენციაში მონაწილე მინისტრებმა უმაღლესი პრიორიტეტი მიანიჭეს ამ სფეროში სავალდებულო სამართლებრივი აქტების სწრაფ მომზადებას;
- მინისტრთა კომიტეტის მე-80 სხდომის (1987 წლის 6-7 მარტი) საბოლოო კომუნიკეს თანახმად, „მინისტრები

დიდი ინტერესით გაეცნენ მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა კონფერენციაზე (ვენა, 1986 წლის 9-10 დეკემბერი) მიღებულ ტექსტს. მათ კმაყოფილებით აღნიშნეს, რომ სავალდებულო სამართლებრივი აქტის მომზადება უკვე მიმდინარეობდა(....). მათ გამოთქვეს იმედი, რომ პროექტის მომზადება დასრულებულ იქნება მინისტრთა შემდეგ კონფერენციამდე, რომელიც გაიმართება სტოკჰოლმში 1988 წლის მიწურულს“ (საბოლოო კომუნიკეს პუნქტი 13);

- თვითონ უშუალოდ ვალდებულია, გაჭიანურების გარეშე წარუდგინოს მინისტრთა კომიტეტს სავალდებულო სამართლებრივი აქტის პროექტის ტექსტი;
- 1987 წლის 8 ოქტომბერს მიღებული 1067-ე (1987 წ.) რეკომენდაციით საპარლამენტო ასამბლეამ რეკომენდაცია მისცა მინისტრთა კომიტეტს, „1988 წლის დასაწყისისთვის დაასრულოს და საჯარო, ისევე როგორც, კერძო ორგანოებს ხელმოსაწერად წარუდგინოს სავალდებულო სამართლებრივი აქტი ტრანსსასაზღვრო მაუწყებლობის ძირითადი სტანდარტების შესახებ იმ შესაძლებლობის მხედველობაში მიღებით, რომ იგი ძალაში შევა მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა მე-2 კონფერენციამდე, რომელიც გაიმართება სტოკჰოლმში, 1988 წლის ნოემბერში და შექმნას ამ აქტის განხორციელების მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმი (სამაუწყებლო ორგანოების წარმომადგენლობის ჩათვლით)“.

7. CDMM-მა ასევე მოაწყო მოსმენა, რომელშიც მონაწილეობდნენ შემდეგი ორგანიზაციების წარმომადგენლები: რეკლამის დამკვეთთა მსოფლიო ფედერაცია (WFA), ევროპის სარეკლამო სამეული (EAT), ევროპის სარეკლამო სააგენტოების ასო-

ციაცია (EAAA), მომხმარებელთა კავშირის ევროპის ოფისი (BEUC), ევროპის პროფესიულ კავშირთა კონფედერაცია (ETUC), ევროპული თანამეგობრობის სამრეწველო კავშირი (UNICE), მსახიობთა საერთაშორისო ფედერაციის გაერთიანებული კომიტეტი, მუსიკოსთა საერთაშორისო ფედერაცია და აუდიოვიზუალურ მუშაკთა კავშირის საერთაშორისო ფედერაცია (FFF), ჟურნალისტთა საერთაშორისო ფედერაცია (FIJ), ფილმების პროდიუსერთა ასოციაციების საერთაშორისო ფედერაცია (FIAPF), ფილმების დისტრიბუტორთა ასოციაციების საერთაშორისო ფედერაცია (FIAD), ევროპული თანამეგობრობის კინონდუსტრიის კომიტეტი (CICCE), გაზეთების გამომცემელთა საერთაშორისო ფედერაცია (FIEJ), პერიოდული პრესის საერთაშორისო ფედერაცია (FIPP), მედიის ევროპული ინსტიტუტი (EIM), კომუნიკაციების საერთაშორისო ინსტიტუტი (IIC), ფინინვესტი, ფედერალური საკაბელო და თანამგზავრული კავშირი BV (*Fininvest, Bundesverband Kabel und Satellite BV*), სატელევიზიო რეკლამის ევროპული ჯგუფი (EGTA), *Super Channel*-ი.

8. მე-17 შეხვედრაზე (1987 წლის დეკემბერი) CDMM-მა კონვენციის პროექტის ტექსტი გადასცა მინისტრთა კომიტეტს, რათა კონვენციის პროექტის ტექსტის დასრულებამდე მიეღო მითითებები მთელი რიგი უმნიშვნელოვანესი საკითხების ირგვლივ. სწორედ ამ კონტექსტში გაიმართა 1988 წლის 12 და 13 აპრილს ვენაში ავსტრიის მთავრობის მოწვევით მასმედიის პოლიტიკაზე პასუხისმგებელი მინისტრების არაოფიციალური შეხვედრა, რომლის მიზანი იყო კონვენციის პროექტში უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღება.

9. ხსენებულ არაოფიციალურ შეხვედრაზე შემუშავებული მითითებების საფუძველზე CDMM-მა 1988 წლის 24-27 მაისის და 6-10 ივნისის შეხვედრაზე დაასრულა ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ ევროპული კონვენციისა და განმარტები-

თი მოხსენების პროექტების შემუშავება და აღნიშნული ტექსტები მინისტრთა კომიტეტს გადასცა.

10. მინისტრების მოადგილეთა 419-ე, 420-ე და 421-ე შეხვედრებზე (1988 წლის სექტემბერი, ოქტომბერი და ნოემბერი) გამართული კონვენციის პროექტის განხილვის შემდგომ, მასმედის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა მე-2 კონფერენციამ, რომელიც გაიმართა სტოკჰოლმში 1988 წლის 23-24 ნოემბერს, იმსჯელა კონვენციის პროექტზე და გადაწყვიტა, გადაეცა მინისტრთა კომიტეტისათვის წინადადებათა პაკეტი უმნიშვნელოვანესი საკითხების ირგვლივ, რათა დაეჩქარებინა ტექსტის დასრულება, მიღება და ხელმოსაწერად წარდგენა.

11. მინისტრთა კომიტეტმა კონვენციის ტექსტი 1989 წლის 15 მარტს მიიღო. 1989 წლის 5 მაისიდან ის ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისათვის და ევროპის კულტურული კონვენციის, ისევე როგორც ევროპული თანამეგობრობის მონაწილე სხვა სახელმწიფოებისათვის.

II. კონვენციის შექმნის ისტორია

12. მთელი რიგი ევროპული ქვეყნებისა და სახელმწიფოთა ჯგუფების მიერ 1980-იანი წლების დასაწყისში გაკეთებულმა განცხადებებმა პირდაპირი თანამგზავრული მაუწყებლობის (DBS) დაწყების განზრახვის შესახებ სათავე დაუდო ევროპის საბჭოში სამთავრობათშორის კონსულტაციებსა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებას.

13. საპარლამენტო ასამბლეამ ინტერესი გამოთქვა ამ საკითხის მიმართ 926-ე რეკომენდაციაში (1981 წ.) საკაბელო ტელევიზიითა და პირდაპირი თანამგზავრული მაუწყებლობით გამოწვე-

ული პრობლემების შესახებ. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის მიერ გამოთქმული წინადადებების შემდგომ, მინისტრთა კომიტეტმა 70-ე სხდომაზე (1982 წლის აპრილი) დაავალა მოადგილეებს, მოემზადებინათ დასკვნა ამ სფეროში სამართლებრივი აქტის შექმნის შესაძლებლობის თაობაზე. 1982 წლის ნოემბერში, სამართლებრივ საკითხებზე ფართო მსჯელობის შემდეგ, 71-ე სხდომაზე მინისტრთა კომიტეტს გადაეცა CDMM-ის მოხსენება. მან ჩამოაყალიბა დასკვნა, რომლის თანახმად, სამართლებრივი აქტი არა მხოლოდ შესაძლებელია, არამედ აუცილებელიც იყო და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს შორის მჭიდრო თანამშრომლობა ხელს შეუწყობდა პირდაპირი თანამგზავრული მაუწყებლობის (DBS) დადებითი ასპექტების გაძლიერებას და თავიდან აიცილებდა ან შეასუსტებდა შესაძლო უარყოფით ეფექტებს.

14. ამ მოხსენების შემდეგ მინისტრთა კომიტეტმა დაავალა მინისტრების მოადგილეებს, გაეგრძელებინათ ამ სფეროში მუშაობა, როგორც უმნიშვნელოვანესი საქმიანობა, მთავრობებისთვის რეკომენდაციების შემუშავების მიზნით.

15. 1983 წლის თებერვალში CDMM-მა მიიღო თანამგზავრული მაუწყებლობის სამოქმედო გეგმა, რითაც შეასრულა მინისტრთა გადაწყვეტილება. მან აღნიშნა, რომ პირდაპირი თანამგზავრული მაუწყებლობის გარდა, ერთი ქვეყნიდან მეორეში გავრცელებისათვის პროგრამების გადასაცემად უკვე გამოიყენებოდა საკომუნიკაციო თანამგზავრები. ამ ახალმა მეთოდმა ხაზი გაუსვა სწრაფი მოქმედების აუცილებლობას. ამ გეგმის განხორციელების მიზნით, CDMM-ი და მისდამი დაქვემდებარებული კომიტეტები რეგულარულად აწარმოებდნენ მოსაზრებათა გაცვლას წევრ სახელმწიფოებში მედიის სფეროში მიმდინარე მოვლენების, კერძოდ, ამ ცვლილებების პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული, ტექნიკური და სამართლებრივი ასპექტების შესახებ. მსგავსად ამისა, ხდებოდა ინფორმაციის

გაცვლა მედიის ტექნოლოგიური ასპექტების შესახებ, განსაკუთრებით კი ტექნიკურ სტანდარტებთან (გადაცემა, გავრცელება და მიღება) დაკავშირებით. საბოლოოდ, CDMM-მა და მისდამი დაქვემდებარებულმა კომიტეტებმა თავიანთი საქმიანობისას შეკრიბეს სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციების მოსაზრებები მათ წარმომადგენლებთან (ორგანიზაციები, რომლებიც წარმომადგენდნენ მომხმარებლებს, რეკლამის დამკვეთებს, პრესას, კანონიერ მფლობელებს, სოციალურ პარტნიორებსა და სხვა) მოსმენების გამართვის გზით.

16. სამოქმედო გეგმის თანახმად წარმართული საქმიანობის შედეგად, *inter alia*, მინისტრთა კომიტეტმა წევრი სახელმწიფოებისადმი შემდეგი რეკომენდაციები მიიღო:

- 1984 წლის 23 თებერვლის № R (84) 3 რეკომენდაცია სატელევიზიო რეკლამის პრინციპების შესახებ;
- 1984 წლის 7 დეკემბრის № R (84) 22 რეკომენდაცია ტელევიზიისა და ხმოვანი რადიოსათვის თანამგზავრული სიმძლავრის გამოყენების შესახებ;
- 1986 წლის 14 თებერვლის № R (86) 2 რეკომენდაცია საავტორო უფლებების კანონმდებლობის საკითხებთან დაკავშირებული პრინციპების შესახებ თანამგზავრული და საკაბელო ტელევიზიის სფეროში;
- 1986 წლის 14 თებერვლის № R (86) 3 რეკომენდაცია ევროპაში აუდიოვიზუალური პროდუქციის რეკლამირების შესახებ.

17. ამ საქმიანობასთან ერთად 1984 წლის იანვარში მინისტრების მოადგილეთა 366-ე სხდომაზე მინისტრთა კომიტეტმა გადაწყვიტა, გაეფართოებინა CDMM-ის მოქმედების სფერო, კერ-

ძოდ, უზრუნველყო, რომ „შემდებოდა გამოსულიყო როგორც პლატფორმა ინფორმაციისა და მოსაზრებების გაცვლისთვის სახელმწიფოებს შორის დისკუსიების დროს თანამგზავრული მათუწყებლობის სფეროში მიმდინარე ცვლილებების საკითხებზე, რასაც შეეძლო ზოგიერთ ევროპულ ქვეყანაში მედიის სიტუაციაზე გავლენის მოხდენა“. ეს გადაწყვეტილება მოტივირებული იყო იმ ფაქტით, რომ მაშინ როდესაც სამოქმედო გეგმა დროის შეზღუდულ მონაკვეთში უნდა დასრულებულიყო, ამ სფეროში მოვლენების განვითარებას, როგორც ჩანდა, წვეერი სახელმწიფოების სამაუწყებლო პოლიტიკასა და გეგმებზე მნიშვნელოვანი ფევექტი რალაც დროის შემდეგ, მომავალში ექნებოდა.

18. გარდა ამისა, კულტურის საქმეებზე პასუხისმგებელმა ევროპული ქვეყნების მინისტრებმა, რომლებიც 1984 წლის მაისში ბერლინში მონაწილეობდნენ მე-4 კონფერენციაზე № 1 რეზოლუციაში კულტურისა და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შესახებ, მიმართეს მინისტრთა კომიტეტს, რათა განეხილა ევროპული კონფერენციის მოწვევის საკითხი „მედიის სფეროში ყოვლისმომცველი პოლიტიკის განსაზღვრის მიზნით“.

19. ასეთი კონფერენციის მიზანშეწონილობისა და მოქმედების სფეროს თაობაზე CDMM-ისა და კულტურული თანამშრომლობის საბჭოს (CDCC) დასკვნების შესაბამისად, მინისტრების მოადგილეთა 389-ე სხდომაზე (1985 წლის ოქტომბერი) მინისტრთა კომიტეტმა გადაწყვიტა, CDMM-ისთვის მიენდო მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა 1-ლი კონფერენციის მომზადება თემაზე - „ტელევიზიის მომავალი ევროპაში“, რომელიც, შესაბამისად, განიხილა ევროპული აუდიოვიზუალური პროდუქციის გავრცელებისა და ევროპაში საზოგადოებრივი და კერძო მაუწყებლობის საკითხებს.

20. კონფერენცია გაიმართა ავსტრიის მთავრობის მოწვევით 1986 წლის 9-10 დეკემბერს ქ. ვენაში.

III. ორიგინალური კონვენციის შემუშავების მიზნები

21. ინფორმაციისა და კომუნიკაციის სფეროში ფართომასშტაბიან ტექნიკურ ცვლილებებსა და სიახლეებს ევროპის სამაუწყებლო გარემოში ძირეული ცვლილებები შემოჰქონდათ.

22. ახალი გადაცემი ტექნიკის მთელი სპექტრის გამოყენება, კერძოდ, სატელევიზიო პროგრამული მომსახურებისათვის, რადიკალურად ცვლიდა ტელევიზიის ტრადიციულ კონცეფციას ევროპაში. ცალკეულ ევროპულ ქვეყნებში არსებული სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება, რაც წლების მანძილზე შედარებით შეზღუდული ტექნიკური შესაძლებლობებით ხასიათდებოდა, რაოდენობრივად იყო შეზღუდული და მას, ზოგიერთ პატარა ქვეყანასა და სასაზღვრო რეგიონებს გარდა, იშვიათად თუ იღებდა სხვა ქვეყნის მაყურებელი. ეს პრობლემა მოხსნა კავშირგაბმულობის თანამგზავრებისა (ფიქსირებული თანამგზავრული მომსახურება – FSS) და მრავალსიხშირიანი საკაბელო სისტემების, აგრეთვე სატელევიზიო პროგრამული მომსახურებისთვის გადაცემისთვის საჭირო მსგავსი მოწყობილობების ფართოდ გამოყენებამ; ევროპული ქვეყნების მიერ პირდაპირი მაუწყებლობის თანამგზავრებით (DBS) და ახალი შუალედური თანამგზავრებით მომსახურების შემოღებამ, ფიქსირებული თანამგზავრული მომსახურებიდან ინდივიდუალური და კოლექტიური მიღების განზოგადებასა და აუცილებელი მიმღები აპარატურის კომერციალიზაციის ტენდენციებთან ერთად, ასევე შეიტანა წვლილი სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ტრადიციული კონცეფციის შეცვლაში.

23. მოვლენათა ამგვარი განვითარების ორი უმთავრესი შედეგი იყო, პირველ რიგში, გადაცემული მომსახურების მზარდი ტრანსსასაზღვრო ხასიათი: ევროპის მრავალ ქვეყანაში შესაძლებელი გახდა იგივე მომსახურების მიღება შესაბამისი გადამ-

ცეში და მიმღები აპარატურის მეშვეობით, ხოლო DBS-ისა და გარკვეული შუალედური თანამგზავრების მეშვეობით მომსახურების შემოტანამ იმ შედეგამდე მიგვიყვანა, რომ იგივე მომსახურების მიღება შესაძლებელი გახდა ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოთა ფარგლებში და მათ ფარგლებს გარეთ; მეორეც, ტექნიკურ საშუალებათა სიმრავლის წყალობით მოსალოდნელი ხდებოდა მთელი რიგი ხელმისაწვდომი არხების თითქმის შეუზღუდავი გადაცემა, რაც გამოიწვევდა პროგრამული მომსახურების მრავალჯერად ზრდას და მათ შორის კონკურენციას.

24. მაშინ, როდესაც მოვლენათა ამგვარ განვითარებას შეეძლო მანამდე შეუცნობელი ჰორიზონტები გადაეშალა საზოგადოებისთვის და მნიშვნელოვნად ფართო არჩევანი შეეთავაზებინა, აგრეთვე მიეცა კულტურული გამოხატვის, საერთაშორისო კომუნიკაციებისა და ერებს შორის კავშირების ახალი შესაძლებლობები, გაჩნდა მოსაზრება, რომ მათ თან მოჰყვებოდა მთელი რიგი თანმდევი პრობლემები, მათ შორის ისეთები, რომლებიც დაკავშირებული იქნებოდა ეროვნული მედიის სტრუქტურებსა და მაუწყებლობის ფუნდამენტურ ფუნქციებთან, ევროპის კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და განვითარებასთან, საზოგადოების დაინტერესებასთან, მიიღოს სრულმასშტაბიანი, მაღალი ხარისხის მომსახურება, რაც შეუწყობდა მთლიანად მოსაზრებების თავისუფალ ჩამოყალიბებასა და კულტურის განვითარებას.

25. იმ რისკის გათვალისწინებით, რომ ახალ მომსახურებებს შორის მზარდ საერთაშორისო კონკურენციას შეეძლო მაუწყებლობაში წმინდად საბაზრო მიდგომის გამოწვევა და სტანდარტების ზოგადად შემცირება საზოგადოებისთვის ეფექტური არჩევანის შეზღუდვამდე, იმ დღეებში ევროპაში ტრანსსასაზღვრო მაუწყებლობის განვითარების თვალსაზრისით, საზოგადოებრივი სამაუწყებლო კონცეფცია (საზოგადოებრივი თუ კერძო) და ევროპის კულტურული მემკვიდრეობა ინტერესთა ფოკუსში მოექცა.

26. ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები, რომლებიც არიან ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის (1950 წ., შემდგომში „ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენცია“) მე-10 მუხლში მოცემული გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლების, აგრეთვე მოსაზრებებისა და ინფორმაციის თავისუფალი გავრცელების პრინციპების, როგორც მედიის პოლიტიკის აუცილებელი საფუძვლის ერთგულნი, მიესალმენ იმ დღეებში მოვლენათა განვითარების შედეგად გაჩენილ პოზიტიურ შესაძლებლობებსა და სატელევიზიო მაუწყებლობაში სამომავლოდ დაგეგმილ ცვლილებებს და გამოთქვენ რწმენა, რომ ეს შესაძლებლობები საუკეთესოდ იქნებოდა გამოყენებული, ხოლო პოტენციური რისკი, შეძლებისდაგვარად, იქნებოდა თავიდან აცილებული. თუმცა, მიჩნეულ იქნა რომ ამ მოვლენათა ამგვარი განვითარების მნიშვნელობა და სირთულე მოითხოვდა ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოების ერთობლივ რეაგირებას.

27. უფრო მეტიც, ყველა ეს საკითხი გარკვეული სიღრმით განალიზებულია № 2 რეზოლუციაში, აგრეთვე მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა 1-ლი კონფერენციის დეკლარაციაში და ტექსტებში, რომლებიც ქმნიან იმ ჩარჩოებს, რომლის ფარგლებშიც აღებულ იქნა კონვენციის პროექტის შემუშავების ვალდებულება.

IV. ორიგინალური კონვენციის მთავარი დამახასიათებელი ნიშნები

28. კონვენციის შემუშავებისას წევრი სახელმწიფოები მიზნად ისახავდნენ ინფორმაციისა და მოსაზრებების თავისუფალი გაცვლის გაძლიერებას სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ტრანსსასაზღვრო მიმოქცევის წახალისებით, მთელი რიგი ძირითადი ურთიერთშეთანხმებული სტანდარტების საფუძველზე.

29. ეს სტანდარტები მიზნად ისახავდა იმის უზრუნველყოფას, რომ სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების დაუბრკოლებელ ტრანსსასაზღვრო მიმოქცევას განემტკიცებინა წვერი სახელმწიფოებისთვის მთელი რიგი საერთო ფუნდამენტური ღირებულებები, კერძოდ, იდეებისა და მოსაზრებების პლურალიზმი და ხელი არ შეეშალა თავისუფალი მიმოქცევისთვის ცალკეულ სახელმწიფოებს შორის ეროვნულ დონეზე.

30. რამდენადაც კონვენციის მიზანია იმ ჩარჩოების შემუშავება, რომლებშიც მოხდება სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ტრანსსასაზღვრო გადაცემის წახალისება და ხელშეწყობა, იგი მიზნად არ ისახავს არც სამაუწყებლო საქმიანობის რეგულირებას *per se* და არც მხარეთა შიდა სამაუწყებლო პოლიტიკასა და საქმიანობაში ჩარევას. ეს მხარეთა გადასაწყვეტია მათი ინდივიდუალური პოლიტიკური, სამართლებრივი, კულტურული, სოციალური და სხვა ტრადიციებიდან გამომდინარე. კონვენცია არც პროგრამული პოლიტიკის საკითხებში მაუწყებელთა პასუხისმგებლობასა და დამოუკიდებლობაში ჩარევას ისახავს მიზნად. ამგვარად, აქედან გამომდინარეობს, რომ მაუწყებლობის გარკვეული ასპექტები კონვენციის განსახილველი სფეროს მიღმა რჩება.

31. არსობრივად კონვენცია წარმოადგენს ტრანსსასაზღვრო სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ჰარმონიული განვითარების საერთო საბაზისო სტანდარტს და ადასტურებს მიღების თავისუფლების გარანტიას, აგრეთვე ადგენს ამ სტანდარტის შესაბამისი პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემის შეუზღუდაობის პრინციპს.

32. ზემოხსენებულიდან გამომდინარეობს, რომ მხარეები შეზღუდული არ არიან, გამოიყენონ უფრო მკაცრი ან უფრო დეტალური წესები, ვიდრე კონვენციით არის დადგენილი ერთეულებით ან მათ ოურისდიქციაში არსებული ტექნიკური საშუალებებით გადა-

ცემულ პროგრამულ მომსახურებასთან მიმართებაში (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტები 127, 365 და 366).

33. სფეროები, რომლებშიც კონვენცია ადგენს საერთო საბაზისო სტანდარტებს, მოიცავს იმ სფეროებს, რომლებსაც მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა 1-ლმა კონფერენციამ მისცა ტრანსსასაზღვრო სატელევიზიო მაუწყებლობის „უმნიშვნელოვანესი ასპექტების“ კვალიფიკაცია:

- მთელი რიგი ინდივიდუალური უფლებების დაცვა;
- მაუწყებლის პასუხისმგებლობა პროგრამული სტანდარტების შენარჩუნებაზე;
- რეკლამა;
- სპონსორობა.

34. აღიარეს რა, რომ ევროპაში ტრანსსასაზღვრო ტელევიზია შეიძლება მომავალი ტექნიკური განვითარებით გამოწვეული ძალზე სწრაფი ცვლილებების ობიექტი გახდეს, კონვენციის ავტორებმა მიზნად დაისახეს ისეთი დებულებების შემუშავება, რომლებიც მომზადებული შეხვდებოდა ამგვარ ცვლილებებს, და, რომლებსაც ექნებოდა განხორციელებისათვის აუცილებელი ზუსტი და მკაცრი ხარისხი.

35. ამის მიუხედავად, კონვენცია განსაზღვრავს დებულებებს, რომლებიც იძლევა შესწორების შეტანის შესაძლებლობას მისი განხორციელებიდან მიღებული გამოცდილებისა და ამ სფეროში ტექნიკური ცვლილებების გათვალისწინებით.

36. იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც შეიძლება გაჩნდეს, კერძოდ, სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების

თანამგზავრით გადაცემის შედეგად, კონვენციის ავტორებმა მიზნად დაისახეს, დაეზუსტებინათ მხარეთა პასუხისმგებლობები პროგრამული მომსახურების გადაცემის ან მათ იურისდიქციაში არსებული ერთეულების მიერ ან ტექნიკური საშუალებებით განმეორებით გადაცემასთან მიმართებაში კონვენციასთან შესაბამისობის თვალსაზრისით.

37. კონვენცია ყურადღებას ამახვილებს თანამშრომლობის ცნებაზე შემდეგი დებულებების განხორციელების მიზნით: მხარეთა შორის ურთიერთდახმარება განსაკუთრებულ საკითხებში; უშუალოდ მხარეთა შორის და მხარეებისგან შემდგარ, კონვენციის გამოყენებაზე პასუხისმგებელ მულტიმომკმედ კომიტეტში სამართლებრივი აქტების გამოყენებისას ორმხრივ ან მრავალმხრივ დონეზე წარმოშობილი ნებისმიერი სირთულის მეგობრული მორიგება.

38. ამის მიუხედავად, შეუმავებულ იქნა დებულება, რომელიც საკითხის არბიტრაჟისთვის გადაცემას ითვალისწინებს, თუ ზემოხსენებული არხებით მეგობრული მორიგება შეუძლებელი გახდება.

IV (a). შესჯორეპეზის ოქმის შიმშუშავების მიზეზები

39. 1993 წლის 1 მაისს კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ, კონვენციის მე-20 მუხლის შესაბამისად, 1993 წლის ივნისში შექმნილი ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის მულტიმომკმედი კომიტეტი ახორციელებდა მხარეთა მიერ კონვენციის შესრულების მონიტორინგს, განიხილავდა კონვენციის შესრულებასთან დაკავშირებულ სირთულეებს და ჩამოაყალიბა კონვენციის დებულებების ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებული მოსაზრებები. ის აგრეთვე თვალყურს ადევნებდა 1989 წლის შემდეგ მომხდარ ეკონომიკურ, ტექნოლოგიურ თუ პოლიტიკურ

ცვლილებებს. ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რეგევანტური პოლიტიკური ცვლილება იყო ევროპული თანამეგობრობის ფარგლებში „საზღვრებს გარეშე ტელევიზიის“ ღირექტივის¹ გადასინჯვა, რამდენადაც კონვენციის მომზადების პერიოდში მის ირგვლივ მოლაპარაკებები ამ ღირექტივის პროექტის შედგენის პარალელურად მიმდინარეობდა. ამის გამო, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა ჩათვალა, რომ აუცილებელი იყო იმის გარკვევა, უნდა შეცვლილიყო თუ არა კონვენცია იმგვარად, რომ შეენარჩუნებინა განახლებულ ღირექტივასთან ერთგვაროვნება სახელმწიფოებისა და ტრანსსასაზღვრო მაუწყებლების სამართლებრივი განსაზღვრულობის ინტერესებიდან გამომდინარე.

40. ამ შემოწმების შედეგად, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა ზოგადად ხაზგასმით მიუთითა ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიისთვის სამართლებრივი წესების ერთგვაროვნების დაცვის მნიშვნელობაზე სატელევიზიო პროგრამების ტრანსსასაზღვრო მიმოქცევის ხელშეწყობის მიზნით. ამიტომ, კონვენციის შესწორების ერთ-ერთი მთავარი მიზანი იყო განახლებულ ღირექტივასთან მისი შესაბამისობაში მოყვანა. დაუშვა რა სამართლებრივი აქტების (მაგალითად, კონვენცია, ღირექტივისგან განსხვავებით, საუბრობს მხოლოდ ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიაზე) თვისებების სხვადასხვაობით გამოწვეული რამდენიმე ფუნდამენტური განსხვავება, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა მიზნად დაისახა ორივე აქტში თუნდაც იმ წესების ერთგვაროვნების

1 89/552/EEC ღირექტივაში – წევრ სახელმწიფოებში მოქმედი კანონით, მარეგულირებელი ნორმებით ან ადმინისტრაციული ღონისძიებების საფუძველზე ჩამოყალიბებული გარკვეული დებულებების კოორდინირების შესახებ, რომლებიც ეხება სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებას – ევროპარლამენტისა და საბჭოს მიერ 1997 წლის 19 ივნისს მიღებული 97/36/EC ღირექტივის საფუძველზე შეტანილია შესწორებები (შემდგომში „განახლებული ღირექტივა“).

დაცვა, რომლებიც შეიძლება გამოყენებული იყოს მაუწყებელთა მიმართ, რომლებიც ერთდროულად კონვენციის მონაწილე მხარისა და ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოს იურისდიქციის ქვეშ იმყოფებიან. მუდმივმოქმედი კომიტეტი ამ განზრახვას გაითვალისწინებს მომავალში შესწორებული კონვენციის ინტერპრეტაციის დროს.

IV (b). შმსწორებების ოქმის ძირითადი ღამახასიათებელი ნიშნები

41. გადასინჯვის პროცესში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა განიხილა შემდეგი სფეროები და მივიდა შემდეგ დასკვნებამდე:

ა. ინდივიდუალური მოთხოვნით მომუშავე საკომუნიკაციო მომსახურების ჩართვა კონვენციის მოქმედების სფეროში

42. გაკეთდა დასკვნა, რომ მხარეთა უმრავლესობა ასეთი მომსახურების განახლებულ კონვენციაში ჩართვის წინააღმდეგი იყო უპირატესად შემდეგი მიზეზების გამო: კონვენციის ძირითადი მიდგომა და მოსაზრებები არ შეესაბამებოდა ამ მომსახურებებს; ტექნოლოგიური ცვლილებების სისწრაფე, მათ შორის ინტერნეტული მომსახურების განვითარება; ინდივიდუალური მოთხოვნით მომუშავე საკომუნიკაციო მომსახურებები ჯერაც განვითარების ჩასახვის სტადიაში იმყოფებოდა; წამოჭრილი საკითხების გლობალური განზომილება.

43. უფრო მეტიც, აღინიშნა, რომ ინდივიდუალური მოთხოვნით მომუშავე საკომუნიკაციო მომსახურების გამორიცხვა შესწორებული კონვენციის მოქმედების სფეროდან შეესაბამებოდა განახლებული დირექტივის მიდგომებს.

44. ამგვარად, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა გადაწყვიტა, არ შეხებოდა ხსენებულ მომსახურებებს შესწორებების ოქმის ჩარჩოებში.

45. ამავდროულად, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა მიიღო გადაწყვეტილება, რომ ინდივიდუალური მოთხოვნით მომუშავე საკომუნიკაციო მომსახურებების გამორიცხვა განახლებული კონვენციის გამოყენების სფეროდან არ ნიშნავდა იმას, რომ ისინი სამართლებრივ ვაკუუმში იმოქმედებდა. აღინიშნა, რომ ამ მომსახურებებმა წარმოშვა, *inter alia*, იმის მსგავსი პრობლემები, რომლებიც ტრადიციული პროგრამული მომსახურების კონტექსტში საჭიროებს განხილვას, კერძოდ, ძალადობა, რასიზმი, პორნოგრაფია და საზოგადოებრივი ინტერესის მქონე სხვა პრობლემები.

46. ამასთან დაკავშირებით, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა აღნიშნა, რომ ახალი საკომუნიკაციო მომსახურების პრობლემები განიხილა მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა მე-5 კონფერენციამ (სალონიკი, 1997 წ.) და რომ ეროვნული მედიის პოლიტიკაზე პასუხისმგებელმა მინისტრებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, მომსახურების ეს სახეობები ჩაეღოთ თავიანთ პოლიტიკურ დეკლარაციაში, რომელიც შეიცავდა „ინფორმაციული საზოგადოების ჩარჩოებში პანევროპულ დონეზე გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლების ხელშეწყობის სამოქმედო გეგმას“, აგრეთვე თავიანთ № 1 რეზოლუციაში – „ახალი საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გავლენა ადამიანის უფლებებსა და დემოკრატიულ ღირებულებებზე“.

47. პოლიტიკური დეკლარაციის თანახმად, ახალი ტექნოლოგიების, საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურების შემოტანა, კერძოდ, ციფრულ ტექნოლოგიებსა და მაუწყებლობას, ტელეკომუნიკაციებსა და ინფორმაციას შორის ტექნოლოგიური საზღვრების ინტენსიური გაქრობით გამოწვეული ოპერატიული მომსახურება (*on-line service*), მიგვიყვანს ინფორმაციულ საზოგადოებადღე, რამაც, შესაძლოა, მოითხოვოს მედიის სექტორის რეგულირების ახალი მიდგომა.

b. კინემატოგრაფიული პროდუქციის გადაცემის ხანგრძლივობა

48. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა გადაწყვიტა, რომ ათვლის წერტილი მოლაპარაკების თავისუფლება უნდა ყოფილიყო და ამგვარად, კონვენცია ამ საკითხთან მიმართებაში განახლებულ დირექტივაზე უნდა ყოფილიყო ორიენტირებული.

c. რეკლამის განსაზღვრება და თვითრეკლამის საკითხები

49. კომიტეტმა აღნიშნა, რომ თვითრეკლამაზე ნაწილობრივ უკვე იყო საუბარი ორიგინალური კონვენციის განმარტებით მოხსენებაში. მიუხედავად ამისა, არსებობს რუხი ზონა, ვინაიდან ყოველთვის ადვილი არ იყო იმის გარკვევა, შესაბამისი მაუწყებლისგან წამოსული შეტყობინება, მაგალითად, მოსალოდნელი პროგრამების ანონსი, საზოგადოებისთვის გასაცნობად იყო გამიზნული თუ მაუწყებლის თვითრეკლამისთვის.

50. რაც შეეხება თვითრეკლამის განსაზღვრებას, კომიტეტმა გადაწყვიტა, შესწორება შეეტანა მე-2 (f) მუხლში და თვითრეკლამა რეკლამის კონცეფციაში ჩაეღო.

51. ამავე დროს კომიტეტმა მიიჩნია, რომ მე-12 მუხლის დებულებები (რეკლამის ხანგრძლივობა) არ უნდა გამოიყენებოდეს საზოგადოებისთვის სასარგებლო არაკომერციული ანონსებისა და საქველმოქმედო ხასიათის უფასო მიმართებებისადმი (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტები 104 და 227). მსგავსად ამისა, მიჩნეულ იქნა, რომ მე-12 მუხლი, მე-4 პუნქტის პირველი ქვეპუნქტის (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 103 პუნქტი) თანახმად, არ უნდა გამოიყენებოდეს მაუწყებლების შეტყობინებების მიმართ, რომლებიც მათივე პროგრამებსა და უშუალოდ ამ პროგრამებიდან ნაწარმოებ თანმხლებ პროდუქციას ეხება.

52. გარდა ამისა, კომიტეტმა გადაწყვიტა კონვენციაში ახალი მე-18 (a) მუხლის დამატება, რომელიც შეეხება მხოლოდ თვითრეკლამაზე გამიზნულ პროგრამულ მომსახურებას (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტები 293, 294).

d. ტელევაჭრობა

53. მუდმივმოქმედი კომიტეტი შეთანხმდა, რომ კონვენცია ამ საკითხის თაობაზე შესაბამისობაში მოეყვანა განახლებული დირექტივის მიდგომასთან, სახელდობრ, ტელევაჭრობა და რეკლამა ცალ-ცალკე ყოფილიყო განხილული, მიუხედავად მთელი რიგი მსგავსი მახასიათებლებისა.

54. უნდა აღინიშნოს, რომ ტელევაჭრობის ცნება მოიცავს:

- ტელევაჭრობის გამოშვებას, რაც რეკლამის გამოშვების მსგავსია;
- ტელევაჭრობის პროგრამებს (გადაცემებს პროგრამული მომსახურების შიგნით, რომლებიც არაა გამიზნული მხოლოდ ტელევაჭრობისათვის, განსაკუთრებით, იზოლირებული პროგრამის ან ტელევაჭრობის ფანჯრის სახით); და
- მხოლოდ ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილ პროგრამულ მომსახურებას, რომელზეც, კერძოდ, საუბარია კონვენციის მე-18 (b) მუხლში.

e. შეზღუდვები სარეკლამო და ტელევაჭრობის გამოშვებებზე

55. ორიგინალურ კონვენციაში სარეკლამო გამოშვებების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით, გამოყენებული იყო მოცემული ერთი საათის კრიტერიუმი, რომე-

ლიც მათ რაოდენობას მოცემული ერთი საათის პერიოდში 20%-მდე ზღუდავდა.

56. გადასინჯვის პროცესში განისაზღვრა მოცემული ერთსაათიანი პერიოდის ათვლის ორი შესაძლო ინტერპრეტაცია: მცოცავი ერთი საათი და „დამრგვალებული“ ერთი საათი. მიუხედავად იმისა, რომ მცოცავი ერთი საათის კრიტერიუმი მაქსიმალურად ზღუდავს სატელევიზიო „პიკის საათის“ (*prime-time*) დროს რეკლამის კონცენტრაციის შესაძლებლობას, მისი გამოთვლა რთულია (მცოცავი საათის კრიტერიუმის თანახმად, „მოცემული ერთი საათის პერიოდი“ შეიძლება დაიწყოს, მაგალითად, 19.07 სთ-ზე და დასრულდეს 20.07 სთ-ზე). მეორე მხრივ, „დამრგვალებული“ ერთი საათის კრიტერიუმი ბევრად ადვილი გამოსათვლელია: მაგალითად, საჭიროა მხოლოდ იმის შემოწმება, აღემატებოდა თუ არა ლიმიტი 20%-ს 19.00 სთ-სა და 20.00 სთ-ს შორის. ამიტომ, შენარჩუნებულ იქნა „დამრგვალებული“ საათის კრიტერიუმი. ეს მიდგომა გამოყენებულია განახლებული ღირებულების ჩარჩოებშიც.

f. პროგრამების სპონსორობა

57. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა ასევე გადაწყვიტა კონვენციის განსაზღვრების – „სპონსორობა“ – განახლებული ღირებულების განსაზღვრებასთან შესაბამისობაში მოყვანა.

58. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა გადაწყვიტა სპონსორობის განსაზღვრების შევსება იმის მითითებით, რომ ის აგრეთვე შეიცავს სპონსორის საქმიანობის რეკლამირებასაც. მიღწეულ იქნა შეთანხმება იმის თაობაზე, რომ სპონსორს უნდა შეეძლოს ხელშეწყობის ყველაზე მისაღები ფორმის არჩევა, რათა საზოგადოების მიერ ადვილად შესაცნობი იყოს (კომპანიის სახელზე ან მის რომელიმე საყოველთაოდ ცნობილ პროდუქტაზე მითითება და ა.შ.). თუმცა, სპონსორის ვინაობის აღნიშვნა არა-

ვითარ შემთხვევაში არ უნდა შეიცავდეს სპეციფიკურ სარეკლამო ელემენტებს (რაიმეს შეძენის მოწოდებას, პროდუქციის ხარისხის ან ეფექტურობის მოხსენიებას და ა.შ.).

59. გარდა ამისა, კომიტეტმა გადაწყვიტა, რომ მაუწყებლობის სპონსორობა იმ ფარმაცევტული კომპანიების მხრიდან, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს მხოლოდ რეცეპტით ხელმისაწვდომი მედიკამენტების წარმოებას ან გაყიდვას, ნებართვას საჭიროებს და ამის გამო გადაწყვიტა შესაბამისი შესწორების შეტანა ორიგინალური კონვენციის ტექსტში (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 290).

გ. იურისდიქცია

60. ევროპულ დონეზე ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის პროგრამული მომსახურებისადმი ერთგვაროვანი მიდგომის უზრუნველყოფის, კერძოდ, ასეთ მომსახურებასთან მიმართებაში სახელმწიფოთა კომპეტენციების განსაზღვრისას შესაძლო პრობლემების თავიდან აცილების მიზნით, კონვენციის ორიგინალურ ტექსტში ასახულ იურისდიქციასთან დაკავშირებული კრიტერიუმები იმგვარად იქნა გადასინჯული, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო განახლებული დირექტივის კრიტერიუმებთან.

61. დადგენილი კრიტერიუმი არჩეულ იქნა უპირველეს კრიტერიუმად კონკრეტული ხელშემკვრელი მხარის იურისდიქციის განსაზღვრისთვის.

ი. კონვენციით მინიჭებული უფლებების ბოროტად გამოყენება და კონკრეტულად ერთი მხარისთვის მიმართული რეკლამა

62. ხსენებული საკითხი ეხება იმ ვითარებას, როდესაც სამაუწყებლო ორგანიზაციები, წინასწარ გამიზნული სტრატეგიის შესაბამისად, გამოდიან ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის იურისდიქციიდან და იწყებენ საქმიანობას მეორე ხელშემკვრელი მხა-

რის შიგნით, რათა მთელი თავისი პროგრამული მომსახურება ან მისი მნიშვნელოვანი ნაწილი მიმართონ უშუალოდ ამ უკანასკნელის ტერიტორიისაკენ და ამით თავიდან აიცილონ იმ წესების შესრულება, რომლებიც, კონვენციის თანახმად, ამ მხარის მიერ მათ მიმართ იქნებოდა გამოყენებული (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 334). მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება კონვენციაში სპეციალური დებულების ჩადების შესახებ ამ საკითხის მოგვარების მიზნით (მუხლი 24 (a), იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 332 და მის შემდგომ).

63. კონკრეტულად ერთი მხარისკენ მიმართული რეკლამის პრობლემა, რაც დაკავშირებულია უფლებების ბოროტად გამოყენებასთან, გაანალიზებულია მუდმივმოქმედი კომიტეტის № 2 (1994) დასკვნაში, რომელიც ეხება „განმეორებითი გადაცემის“ ცნებას. მიუხედავად იმისა, რომ განიხილებოდა მე-16 მუხლის (კონკრეტულად ერთი მხარისკენ მიმართული რეკლამა) შესაძლო ამოღების საკითხი, ანალიზმა ცხადყო, რომ ხელშემკვრელი მხარეებისთვის საკითხი კვლავაც მნიშვნელოვანი იყო და რომ იმ გზამ, რომლითაც კონვენციამ გადაჭრა ხსენებული საკითხი, არ დაუშვა ეროვნულ და საერთაშორისო მაუწყებლებს შორის კონკურენციის დამახინჯება და საშუალება მისცა შეზღუდული ენობრივი დაფარვის ქვეყნებს გაეძლიათ იმ დიდი ქვეყნების მაუწყებლებთან კონკურენციისთვის, რომლებიც იმავე ენას იყენებდნენ. ამასთანავე, გამოცდილებამ აჩვენა, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებით კონვენციაში ჩართული დებულებები წარმატებით იქნა გამოყენებული კონკრეტულ საქმეებში, რომლებიც შეიძლება ვერ გადაჭრილიყო უფლებების ბოროტად გამოყენების კრიტერიუმის საფუძველზე.

i. საზოგადოებისთვის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა

64. ინფორმაციაზე უფლებისა და უმნიშვნელოვანეს მოვლენებზე ექსკლუზიური უფლების საკითხი 80-იანი წლების მი-

წურულს უკვე განიხილებოდა. მაშინდელმა მსჯელობამ შედეგად მოიტანა ორიგინალური კონვენციის მე-9 მუხლისა და № R (91) 5 რეკომენდაციის მიღება უმნიშვნელოვანესი მოვლენების ამსახველი მოკლე რეპორტაჟის უფლების შესახებ, როდესაც, ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში უკვე მიღებულია მათი ტელევიზიით გადაცემის ექსკლუზიური უფლება.

65. მას შემდეგ, ექსკლუზიური უფლების საკითხი ევროპაში სულ უფრო მეტ მნიშვნელობას იძენს. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა აღნიშნა, რომ ევროპაში იყო კონკრეტული შემთხვევები, როდესაც საზოგადოებას რომელიმე ქვეყნის შიგნით არ აღეგნენ უმნიშვნელოვანესი მოვლენების ამსახველი სურათის ნახვის (ან მის ეროვნულ მგრძობელობასთან ადაპტირებული და მის საკუთარ ენაზე/ენებზე შესრულებული კომენტარის) შესაძლებლობას იმის გამო, რომ მოცემული ქვეყანა იმ გეოგრაფიულ ზონაში იმყოფებოდა, რომელზეც მაუწყებელმა ექსკლუზიური უფლება მიიღო.

66. ამასთან ერთად, არის მაგალითები, როდესაც ფასიანი ტელეგადაცემების მაუწყებლები იღებენ ექსკლუზიურ უფლებებს უმნიშვნელოვანეს მოვლენებზე, რათა ეს მოვლენები კოდირებული ფორმატით გადასცენ საზოგადოების იმ წევრებს, რომელთაც ამ მოვლენების ნახვის მიზნით სურთ და შეუძლიათ ამ მომსახურების გამოწერა ან დროდადრო გარკვეული თანხის გადახდა.

67. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა მიიჩნია, რომ ეს რთული პრობლემაა, განსაკუთრებით იმის გამო, რომ ევროპულ დონეზე შესაძლო გადაწყვეტილების განსაზღვრისას გასათვალისწინებელია საკუთრების უფლებისა და ხელშეკრულებით მინიჭებული თავისუფლების პრინციპი. კონვენციის მე-9 მუხლის შესწორებაზე მსჯელობისას მუდმივმოქმედ კომიტეტს უნდა გათვალისწინებინა მე-9 მუხლის პროექტის შედგენის შემდეგ

მომხდარი ყველა ცვლილება (მაგალითად, ზემოხსენებული 1991 წლის რეკომენდაციის მიღება და ევროპულ თანამეგობრობაში გამართული განხილვები, რამაც განაპირობა განახლებული დირექტივის მე-3 (ა) მუხლის მიღება).

68. კომიტეტმა გადაწყვიტა კონვენციის განახლებული დირექტივის მე-3 (ა) მუხლთან შესაბამისობაში მოყვანა და ამასთანავე, ევროპის საბჭოს თავისებურებების გათვალისწინება საზოგადოებისთვის ეროვნული და არაეროვნული მასშტაბის იმ მოვლენების ფართო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, რომელთაც კონვენციის მხარეები საზოგადოებისთვის უმნიშვნელოვანესად მიიჩნევენ. ასეთი უმნიშვნელოვანესი მოვლენების შერჩევის კრიტერიუმში მოყვანილია 182-ე პუნქტი.

69. გარდა ამისა, ორიგინალური კონვენციის „მიღწევების“ („acquis“) დაცვის მიზნით, კომიტეტმა გადაწყვიტა, შეენარჩუნებინა უფრო ზოგადი დებულება, რომელიც ეხება ინფორმაციის უფლებას და მოიცავს საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონე მოვლენებს (მუხლი 9, იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 174 და მის შემდეგ).

j. არასრულწლოვანთა დაცვა

70. კომიტეტმა გულისყურით განიხილა იმ ტექნიკური საშუალებების გამოყენების სასარგებლო და საწინააღმდეგო არგუმენტები, რომლებიც შეიქმნა იმ მიზნით, რომ ხელი შეუშალონ არასრულწლოვნებს, უყურონ ძალადობრივი შინაარსის მქონედ მიჩნეულ პროგრამებს. კომიტეტმა დაასკვნა, რომ, თუმცადა, ეს ტექნიკური პროცედურები შეიძლება სასარგებლო მექანიზმი იყოს, ისინი სრულად ვერ გადაჭრის პრობლემებს. ამასთან დაკავშირებით, მან გაითვალისწინა წევრი სახელმწიფოებისადმი მინისტრთა კომიტეტის № R (97) 19 რეკომენ-

დაცია ელექტრონულ მედიაში ძალადობის ჩვენების შესახებ და დაასკვნა, რომ მაუწყებლები კვლავაც პასუხისმგებელნი უნდა რჩებოდნენ თავიანთი პროგრამების ძალადობრივ შინაარსზე იმისგან დამოუკიდებლად, აძლევს თუ არა ტექნიკური პროცედურები საზოგადოებას ამ პროგრამების ხელმისაწვდომობაზე კონტროლის შესაძლებლობას.

71. და ბოლოს, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება იმის თაობაზე, რომ, მშობელთა და მეურვეთა მხრიდან იმ პროგრამების კონტროლის ხელშეწყობის თვალსაზრისით, რომლებიც შესაძლოა არასრულწლოვნებმა ნახონ, ნებისმიერი ღონისძიება ნაადრევი იქნებოდა და აჯობებდა შესაძლო სარგებლისა და მომავალი ნაკლოვანებების შესწავლის შედეგების ღირებულებას, რომელთა განხორციელებას აპირებს ევროკომისია განახლებული დირექტივის 22-ე (b) მუხლის საფუძველზე.

72. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა აგრეთვე შეისწავლა, თუ რამდენად სასურველია კონვენციის განახლებულ დირექტივასთან შესაბამისობაში მოყვანა ისე, რომ არსებობდეს ისეთივე დონის დეტალები, როგორცაა: უკანასკნელი აქტის დებულებები არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ, პროგრამების შინაარსი და რეკლამა. თუმცადა, აღინიშნა, რომ კონვენციაზე მუშაობისას, ყველა შესაძლებლობის მოძიებული დებულებების ამომწურავ სიასთან შედარებით, უპირატესობა ზოგად მიდგომას მიენიჭა. მუდმივმოქმედი კომიტეტი შეთანხმდა იმაზე, რომ ასეთი ზოგადი მიდგომა უნდა იქნეს შენარჩუნებული შესწორებების ოქმში.

k. ექსკლუზიურად თვითრეკლამისა და ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება

73. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა აღნიშნა უკანასკნელი რამდენიმე წლის განმავლობაში ახალი პროგრამული მომსახურე-

ბის გამოჩენა, რაც ეძღვნება მხოლოდ ტელეევაჭრობას, აგრეთვე იმ არხების განვითარების პერსპექტივებს, რომლებიც მხოლოდ თვითრეკლამას ეხება. განახლებულ დირექტივაში ამ თვალსაზრისით შეტანილი დებულებების გათვალისწინებით, კომიტეტმა განიხილა, თუ რა დონეზე უნდა მოიცვას კონვენციამ ასეთი პროგრამული მომსახურება.

74. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ჯერაც გაურკვეველია, თუ რა ფორმა და შინაარსი ექნება მომავალში ექსკლუზიურად თვითრეკლამასთან დაკავშირებულ პროგრამულ მომსახურებას, მუდმივმოქმედი კომიტეტი მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ კონვენციის ყველა დებულება შესაბამისობაში უნდა იყოს ამ მომსახურებებთან, რამდენადაც ისინი აუცილებელია (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტები 293-294). კომიტეტი შეთანხმდა იმაზე, რომ რამდენიმე წლის შემდეგ აუცილებელი იქნებოდა ამ საკითხის ირგვლივ დაბრუნება, რამდენადაც ექსკლუზიურად თვითრეკლამისათვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურების შემუშავება უკეთ არის ცნობილი.

V. კომენტარები კონვენციის დებულებებზე

პრეამბულა

75. პრეამბულაში მოცემულია მიზეზები, რომელთა გამო ევროპის საბჭოს წევრმა სახელმწიფოებმა შეიმუშავეს ეს კონვენცია (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების II და III ნაწილები).

76. ის კვლავ ადასტურებს ხელმომწერი სახელმწიფოების ერთგულებას ადამიანის უფლებებისა და ძირითადი თავისუფლებებისადმი, კერძოდ, გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლებისადმი, როგორც ეს ასახულია ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლში. გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლების შესახებ ევროპის საბჭოს მინისტრთა

კომიტეტის 1982 წლის 29 აპრილის დეკლარაციის შესაბამისად, კომიტეტი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ინფორმაციისა და იდეების თავისუფალი გავრცელება შეადგენს სამაუწყებლო პოლიტიკის საფუძველს და სცნობს მათ ვალდებულებას, ერთობლივად გადადგან ნაბიჯები, რათა წახალისონ სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების თავისუფალი მიმოქცევა.

77. პრეამბულაში ხაზგასმულია, რომ კონვენციას საფუძველი ჩაუყარა ევროპის საბჭოს არსებულმა რეკომენდაციებმა, აგრეთვე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა 1-ლი კონფერენციის № 2 რეზოლუციამ და დეკლარაციამ მასმედიის პოლიტიკის შესახებ.

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1: ამოცანა და მიზანი

78. ეს მუხლი განსაზღვრავს კონვენციის ამოცანასა და მიზანს — ხელი შეუწყოს სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ტრანსსასაზღვრო გადაცემასა და განმეორებით გადაცემას.

79. ამ მუხლში ნახსენები „განმეორებითი გადაცემა“ მოიცავს ნებისმიერი მხარის მიერ შექმნილი პროგრამული მომსახურების განმეორებით გადაცემას იმ შემთხვევებში, როდესაც ასეთი განმეორებითი გადაცემა ვრცელდება მხოლოდ იმ მხარის ტერიტორიაზე, რომელზეც განმეორებითი გადაცემა ხორციელდება. ის ასევე მოიცავს მხარის ტერიტორიაზე კონვენციის არამონაწილე სხვა მხარის ან სახელმწიფოს მიერ შექმნილი პროგრამული მომსახურების განმეორებით გადაცემას, როდესაც ასეთი განმეორებითი გადაცემა, თავის მხრივ, ბუნებით ტრანსსასაზღვრო იმის გამო, რომ შეუძლებელია გამოყენებული ტექნიკური საშუალებებით გამოწვეული გადაფარვის თავიდან აცილება.

მუხლი 2: გამოყენებული ტერმინები

80. კონვენციის მიზნებისთვის, ეს მუხლი ადგენს მოქმედების სფეროსა და გამოყენებული ძირითადი ტერმინების მნიშვნელობას. არ არის აუცილებელი, ტერმინები სხვა საერთაშორისო აქტებსა თუ მხარეთა შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობებსა და მარეგულირებელ ნორმებში გამოყენებული ტერმინების იდენტური იყოს. ისინი არ ხელყოფს ამ ტერმინებს.

ქვეპუნქტი (a): „გადაცემა“

81. კონვენციის ავტორებმა გადაწყვიტეს, აერჩიათ ტერმინი „გადაცემა“, რათა თავიდან აეცილებინათ სხვა საერთაშორისო აქტებში არსებული „მაუწყებლობის“ ცნებასთან და კერძოდ, „სამაუწყებლო მომსახურებასთან“ – საერთაშორისო სატელეკომუნიკაციო კონვენციის II დანართის (ნაირობი, 1982 წ.) განსაზღვრების თანახმად, „რადიოკომუნიკაციის მომსახურება, რომლის დროსაც გადაცემები გამიზნულია მოსახლეობის მიერ პირდაპირი მიღებისთვის“ – დაკავშირებული რაიმე წინააღმდეგობა ან გაუგებრობა.

82. სინამდვილეში, კონვენციის მიზნებისთვის შენარჩუნებული მთავარი კრიტერიუმში, გამოყენებული ტექნიკური საშუალებებისგან (სახმელეთო გადამცემი, საკაბელო სისტემა, თანამგზავრი და სხვა) დამოუკიდებლად, იმაში მდგომარეობს, თუ როგორაა შექმნილი მოცემული სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება – ჩვეულებრივი მაყურებლის მიერ პირდაპირი თუ არაპირდაპირი მიღებისთვის. ტერმინის – „გადაცემის“ – არჩევით, ავტორებს უნდოდათ, მაყურებლამდე მიეტანათ სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების მიზნით გამოყენებულ ტექნიკურ საშუალებათა მთელი სპექტრი. ამან განაპირობა, თანამგზავრული გადაცემის გათვალისწინებით, რომ საერთაშორისო ტელეკომუნიკაციების კავშირის (ITU) რადიოს შე-

სახებ წესებში, თანამგზავრულ სამაუწყებლო მომსახურებასა (DBS) და ფიქსირებულ თანამგზავრულ მომსახურებას (FSS)² შორის არსებული განსხვავებები აღარ უნდა არსებობდეს. მიზეზი ის იყო, რომ ამ ორი ტიპის მომსახურებას შორის ტექნიკური განსხვავებები სულ უფრო ბუნდოვანი ხდებოდა, რის გამოც, FSS-დან ინდივიდუალური მიღება ჩვეულებრივი მოვლენა გახდა, აგრეთვე ის ფაქტი, რომ შემდგომი ტექნოლოგიური განვითარება, განსაკუთრებით, ახალი შუალედური თანამგზავრების გაჩენა, როგორც ჩანს, ამ განსხვავებას კიდევ უფრო ბუნდოვანს გახდის.

83. „საკომუნიკაციო მომსახურება ინდივიდუალური მოთხოვნით“ – ამ დეფინიციით კონვენციის ავტორებს სურდათ, გამოერიცხათ მომსახურება, რომელიც არ შეიძლება განიხილებოდეს, როგორც ფართო საზოგადოების მიერ მისაღებად შექმნილი, როგორიცაა: ვიდეო მოთხოვნით და ინტერაქტიული მომსახურება, მაგალითად ვიდეოკონფერენცია, ვიდეოტექსტი, ტელეფაქსიმილური მომსახურება, ელექტრონულ მონაცემთა ბანკები და მსგავსი საკომუნიკაციო მომსახურება.

84. თუმცადა, ეს გამორიცხვა არ შეეხებოდა ისეთ მომსახურებას, როგორიცაა სააბონენტო სატელევიზიო მომსახურება (ანუ მომსახურება, რომელსაც მიიღებს ფართო საზოგადოება და ამისთვის გარკვეულ თანხას გადაიხდის), საფასურის გადახდა თითოეული გადაცემის ყურებისათვის (*pay-per-view*)

2 რადიოს შესახებ მარეგულირებელი ნორმებიდან (№22 და №37) მომდინარე ძირითადი განსხვავება იმაში მდგომარეობს, რომ გადაცემა DBS-ის მეშვეობით გამიზნულია ფართო საზოგადოების მიერ პირდაპირ მიღებაზე, მაშინ როცა FSS-ის გადაცემები, როგორც წესი, მაყურებელამდე დედამიწაზე განლაგებული სადგურის მეშვეობით აღწევს.

ან ვიდეო მოთხოვნით მომსახურებას, ან ტელეტექსტურ მომსახურებას. მეორე მხრივ, მომხმარებელთა ჯგუფის ჩაკეტილი სისტემები, როგორცაა მხოლოდ მოცემული პროფესიის ადამიანებისთვის (მაგალითად, ექიმებისთვის) გამიზნული კოდირებული პროგრამული მომსახურება, არ შედის ცნება „გადაცემის“ სფეროში, რამდენადაც ისინი არ არის განკუთვნილი ფართო საზოგადოების მიერ მიღებისათვის.

85. მაუწყებლებს შორის კომუნიკაციები, როგორცაა პროგრამების ურთიერთგაცვლა, ამ კონვენციის მნიშვნელობისათვის, გადაცემად არ განიხილება.

86. ცნება „გადაცემაში“ გამოყენებული ტერმინი „თავდაპირველი გადაცემა“ ეხება მთელ პროგრამულ მომსახურებას გადაცემის საწყის ეტაპზე და არა პირველად გადაცემულ მომსახურებაში შემავალ მოცემულ პროგრამას.

ქვეპუნქტი (b): „განმეორებითი გადაცემა“

87. განმეორებით გადაცემას გააჩნია სამი მნიშვნელოვანი კრიტერიუმი: ის უნდა იყოს გადაცემის სინქრონული, სრული და უცვლელი, ანუ მასში არ უნდა იყოს ამოჭრილი ინდივიდუალური პროგრამის ცალკეული ნაწილები, არც ხმები და/ან გამოსახულებები არ უნდა ფარავდეს ორიგინალურ გამოსახულებას. სამივე კრიტერიუმი უნდა იქნეს შესრულებული, წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩაითვლება, რომ ხორციელდება ახალი გადაცემა. ეს საკითხი, როგორც ქვემოთ იქნება განხილული 124-ე და 142-ე პუნქტებში, გამოიყენება გადამცემ მხარეთა ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

88. განმეორებითი გადაცემა სინქრონულად ითვლება მაშინაც, როდესაც განმეორებითი გადაცემისთვის გამოყენებულ ტექნიკურ საშუალებებთან დაკავშირებული მიზეზების გამო, გადაცე-

მასა და განმეორებით გადაცემას შორის ადგილი აქვს რამდენიმე წამის შუალედის დაყოვნებას.

89. ამ ქვეპუნქტის მნიშვნელობისათვის, ცნება „სრული“ მოიცავს სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების სრულ განმეორებით გადაცემას, აგრეთვე ასეთი მომსახურების მნიშვნელოვანი ნაწილების განმეორებით გადაცემას იმ პირობით, რომ პროგრამის ერთგვაროვნება და ერთიანობა არ არის ხელყოფილი და შესაბამის მაუწყებელს აქვს ასეთი საქმიანობის ნებართვა. თუმცა, ის არ მოიცავს არც იზოლირებული სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების განმეორებით გადაცემას, არც შემთხვევებს, როდესაც ახალი პროგრამა შედგება რამდენიმე სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების იზოლირებული ნაწილებისგან და არც ერთსა და იმავე ეკრანზე სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების სხვადასხვა პროგრამების სინქრონულ განმეორებით გადაცემას.

90. კოდირებული სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების დეკოდირება, როდესაც სანქცირებულია, არ ჩაითვლება ცვლილებად ამ ცნების მნიშვნელობისათვის.

ქვეპუნქტი (c): „მაუწყებელი“

91. აქ გამოყენებული ძირითადი კრიტერიუმია სარედაქციო პასუხისმგებლობა სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებაზე იმისგან დამოუკიდებლად, მაუწყებელი ფართო საზოგადოებისათვის მისაღებად ახორციელებს გადაცემას თუ მესამე მხარეს სთხოვს ამის გაკეთებას.

ქვეპუნქტი (d): „პროგრამული მომსახურება“

92. პროგრამული მომსახურების ცნება ეხება მოცემულ მომსახურებაში შემავალ ყველა სახეობას (ანუ ინდივიდუალურ პროგრამებს, რეკლამას, ტელევაჭრობას, ტელეჟურნალებს,

პროგრამის დასკვნით ნაწილებს, მომსახურების ლოგოებსა და სხვა). თუმცა, გასაგებია, რომ მაუწყებლის მიერ ამ კონვენციის მნიშვნელობისათვის შექმნილი პროგრამული მომსახურება, შესაძლოა, სხვადასხვა ერთეულების მიერ იყოს შედგენილი, რომელთაც, ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად, ეწოდებათ „მაუწყებლები“, და მათ შორის შეიძლება იყვნენ ორგანიზაციები, რომელთა ერთადერთი ამოცანაა რეკლამისა თუ ტელევაჭრობის წარმოება და გადაცემა იმავე არხზე სხვა „მაუწყებლების“ პროგრამებამდე ან მათ შემდეგ. წინამდებარე კონვენციის დებულებები გამოიყენება მთელი პროგრამული მომსახურების მიმართ იმისგან დამოუკიდებლად, ამ მომსახურებას ახორციელებს ერთი თუ რამდენიმე „მაუწყებელი“ იმ პირობით, რომ მაყურებლისთვის ცხადი იყოს (მაგალითად, მომსახურების სახელის მიხედვით), რომ ელემენტები ერთი მომსახურების შემადგენელი ნაწილია.

93. პროგრამული მომსახურების ეს ცნება არ მოიცავს მაუწყებლის მიერ თავისი სამაუწყებლო საქმიანობის დამატების სახით შეთავაზებულ სხვა მომსახურებას (მაგალითად, ვიდეოკასეტების წარმოებას და გაყიდვას, პუბლიკაციებსა და ა.შ.).

94. გარდა ამისა, როგორც წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 73-ე და 74-ე პუნქტებში არის აღნიშნული, გასათვალისწინებელია პროგრამული მომსახურების სპეციფიკური შემთხვევა, რომელიც მთლიანად მიმართულია თვითრეკლამაზე ან ტელევაჭრობაზე. ასეთ პროგრამულ მომსახურებას მოიცავს კონვენციის IV(a) თავი. (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტები 293-296).

95. როდესაც მაუწყებელი სთავაზობს ორ ან მეტ სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებას, მათ შორის მომსახურების პაკეტის სახით, თითოეული ინდივიდუალური პროგრამული მომსახურება კონვენციის მიზნებისათვის უნდა განიხილებოდეს.

ქვეპუნქტი (e): „ევროპული აუდიოვიზუალური ნაწარმი“

96. წინამდებარე კონვენციის ჩარჩოებში შემოქმედებითი ნა-
მუშევარი ევროპულად ითვლება, თუ მის წარმოებას ან თანა-
წარმოებას აკონტროლებს ევროპული ქვეყნების ფიზიკური ან
იურიდიული პირი. ზოგადად, ეს შეესაბამება ევროპის კულ-
ტურული თვითმყოფადობის შესახებ მინისტრთა კომიტეტის
(85) 6 რეზოლუციის ძირითად არსს.

97. არ უნდა დაგვავიწყდეს ისიც, რომ განახლებული ღირექ-
ტივა მე-6 მუხლში იძლევა აუდიოვიზუალური ნაწარმის ევ-
როპული ბუნების განსაზღვრის უფრო დეტალურ კრიტერიუ-
მებს. მუდმივმოქმედი კომიტეტი მივიდა დასკვნამდე, რომ ეს
კრიტერიუმები შეესაბამება იმ ენას, რომელიც კონვენციის მე-
2 (e) მუხლში გამოიყენა. გარდა ამისა, კინემატოგრაფიული
თანაწარმოების შესახებ ევროპული კონვენციის II დანართი
შეიცავს ტერმინს – „ევროპული კინემატოგრაფიული ნაწარ-
მი“ – დეტალურ განსაზღვრებას, რაც, შესაძლოა, ასევე სასარ-
გებლო აღმოჩნდეს აუდიოვიზუალური ნაწარმის ევროპული
ბუნების დასადგენად.

ქვეპუნქტი (f): „რეკლამა“

98. ეს ცნება ორი ელემენტისგან შედგება: პირველ რიგში,
შესაბამისი განცხადება სპეციფიკურ მიზანს ისახავს, რაც
მდგომარეობს პროგრამული მომსახურების გაყიდვის, შექმნის
ან გაქირავების ხელშეწყობაში, რათა წინ წასწიოს გარკვეუ-
ლი მოტივები ან იდეები, ან განახორციელოს ზოგიერთი სხვა
სასურველი შედეგი; მეორე რიგში, გადაცემის დრო ან რეკლა-
მის დამკვეთის მიერ არის გამოყოფილი მსგავსი სამსახურის
გაწვევის სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით ან თვით მაუწყებ-
ლის მიერ გამოიყენება თვითრეკლამისთვის.

99. სიტყვები „რეკლამის დამკვეთისათვის სხვა სასურველი შედეგის მიღწევა“ შეიძლება ეხებოდეს, მაგალითად, შემთხვევებს, როდესაც რეკლამა მიზნად ისახავს კომპანიის სახელის, ვალდებულებების ან ზოგადი საქმიანობის ზრდას სხვა კომპანიების საქონლის ან მომსახურების შექმნის ან გაქირავების წახალისების გარეშე.

100. ამ ცნებიდან გამომდინარეობს, რომ რეკლამა სპორტული და მსგავსი ღონისძიებების გადაცემის ან განმეორებით გადაცემის დროს (მაგალითად, სარეკლამო პანელები სტადიონებზე, ლოგოები ფორმასა და აღჭურვილობაზე) ზელება კონვენციის მოქმედების სფეროს მიღმა და რჩება იმ საკითხად, რომელიც რეკლამის დამკვეთებსა და ამ ღონისძიების ორგანიზატორს შორის უნდა მოაწესრიგოს მხარის შიდა წესებმა და მიღებული პრაქტიკამ. თუმცა, ამ ღონისძიებებთან მიმართებაში ერთმანეთისგან უნდა იქნეს განსხვავებული ვითარება, როდესაც რეკლამა გამოჩნდება უკანა ფონზე, რასაც მაუწყებელი ვერ გაეცევა, ვითარებისგან, როდესაც, კერძოდ, კამერისა და სხვა გადამცემი ტექნიკის გამოყენების მიზეზით (მონაცემთა დამუშავებისა და ვირტუალური ტექნიკის ჩათვლით), მაუწყებელი მუდმივად, განმეორებით ან აშკარად აჩვენებს სატელევიზიო ეკრანზე ერთ ან რამდენიმე სპეციფიკურ რეკლამას. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში კონვენციის წესების გამოყენება შესაძლებელი იქნება (კერძოდ, იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტები 231-232). ზოგადად, ამ განსხვავებებს შეიძლება ხელი შეუწყოს ეკონომიკურმა გათვლამ: რეკლამის დამკვეთების მიერ მაუწყებლისთვის პირდაპირი გადახდა, შესაძლოა, კონვენციის წესების გამოყენების სასარგებლო არგუმენტი გახდეს, ხოლო ღონისძიების ორგანიზატორისთვის გადახდა მაუწყებლისთვის რაიმე ეკონომიკური მოვების გარეშე, შესაძლოა, კონვენციის გამოყენების საწინააღმდეგო არგუმენტი იყოს.

101. № 6 (1995) დასკვნაში „სარეკლამო რგოლების“ („*informercials*“) სამართლებრივი ჩარჩოების შესახებ მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა დაასკვნა, რომ „სარეკლამო რგოლები“ უნდა ექვემდებარებოდეს კონვენციაში შემავალ რეკლამის წესებს. „სარეკლამო რგოლები“ არის პროგრამის ხანგრძლივობის რეკლამა, რომლის მიზანია „ნაწარმის ან მომსახურების გაყიდვის, შექენის ან გაქირავების ხელშეწყობა“ მაშინაც კი, როდესაც მისი ფორმა მას ძლიერ ინფორმაციულ ხასიათს აძლევს. ამიტომ, „სარეკლამო რგოლები“ შედის კონვენციის მე-2 (f) მუხლში მოცემულ რეკლამის განსაზღვრებაში.

102. ამდენად, „სარეკლამო რგოლები“, კერძოდ, უნდა აკმაყოფილებდეს დებულებებს რეკლამის ხანგრძლივობის (მუხლი 12) და რეკლამის ფორმისა და პრეზენტაციის (მუხლი 13) შესახებ.

103. კითხვა იქნა წამოჭრილი, უნდა განიხილებოდეს თუ არა რეკლამად, კონვენციის მნიშვნელობისათვის, მოცემულ პროგრამულ მომსახურების საჯარო ხასიათი ამ მომსახურების ფარგლებში. კონვენციის მე-2 (f) მუხლში თვითრეკლამაზე აშკარა მითითებიდან გამომდინარე, ამგვარი საჯარო ხასიათი ზოგადად მიჩნეულ იქნება რეკლამად კონვენციის მიზნებისთვის. თუმცა, უნდა გაკეთდეს გამონაკლისი პროგრამული მომსახურების განცხადებებისათვის ინფორმაციის მიზნით ყოველგვარი სარეკლამო ხასიათის გარეშე.

104. საზოგადოებისთვის აუცილებელი უფასოდ გადაცემული არაკომერციული განცხადებები, მაგალითად, საგზაო უსაფრთხოების, სამოქალაქო ვალდებულებების ან ჯანდაცვის კამპანიისა და საქველმოქმედო ღონისძიებების შესახებ, უნდა განიხილებოდნენ „რეკლამად“ იმდენად, რამდენადაც ამას მე-11 მუხლის ზოგადი სტანდარტები განსაზღვრავს ამ სხვადასხვა ფორმის რეკლამისა და განცხადებებისათვის. უფრო მეტად, უნ-

და გვაცხადებს, რომ მე-7 მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტები გამოიყენება საჯარო განცხადებების რეკლამის ზემოხსენებული ყველა ფორმის მიმართ.

105. ასევე აღიარებულია, რომ კულტურული პროდუქციის ან ღონისძიებების საინფორმაციო პროგრამების ან კრიტიკის გადაცემების (მაგალითად, ლიტერატურული ან კინოს შესახებ პროგრამების) დროს პრეზენტაცია არ უნდა გაიგივდეს რეკლამასთან.

ქვეპუნქტი (გ): „ტელევაჭრობა“

106. ტელევაჭრობა ნიშნავს საზოგადოებისათვის საქონლის ან მომსახურების, მათ შორის უძრავი ქონების, უფლებებისა და მოვალეობების, ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ მიწოდების მიზნით პირდაპირ შეთავაზებას. ტელევაჭრობის ცნება შეიცავს:

- ტელევაჭრობის ადგილს;
- ტელევაჭრობის პროგრამებს (მაუწყებლობას პროგრამული მომსახურების დროს, რომელიც არაა განკუთვნილი ექსკლუზიურად ტელევაჭრობისათვის, განსაკუთრებით, იზოლირებული პროგრამებისა და ტელევაჭრობის ფანჯრების სახით); და
- ექსკლუზიურად ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილ პროგრამულ მომსახურებას.

ქვეპუნქტი (h): „სპონსორობა“

107. ეს ცნებაც შეიცავს ორ ელემენტს: სატელევიზიო პროგრამის პირდაპირ ან არაპირდაპირ სპონსორობაში ფიზიკური

ან იურიდიული პირის მონაწილეობას; იმ ფაქტს, რომ ასეთი მონაწილეობა ისახავს კონკრეტულ მიზანს, სახელდობრ, დამფინანსებლის სახელის, სავაჭრო ნიშნის, მისი იმიჯის ან საქმიანობის რეკლამირების მიზნით. დამფინანსებელს აქვს წარმოჩენის ყველაზე მისაღები ფორმის არჩევის საშუალება, რათა საზოგადოებამ ის ადვილად იცნოს (კომპანიის ან მისი ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ნაწარმის სახელის მოხსენიება და სხვა; იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 281). თუმცა, დამფინანსებლის ვინაობა არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შეიცავდეს სპეციფიკურ სარეკლამო ელემენტებს (ყიდვისაკენ მიმართული მოწოდება, ნაწარმის ხარისხზე ან ეფექტურობაზე მითითება და სხვა; იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 284).

108. პირველ ელემენტთან დაკავშირებით, პროგრამის დაფინანსებაში პირდაპირი ან არაპირდაპირი მონაწილეობა შეეხება როგორც უშუალოდ პროგრამის დაფინანსებაში პირდაპირ მონაწილეობას, ისე არაპირდაპირი სპონსორობის სხვადასხვა ფორმებს, როგორიცაა: წარმოებისთვის საჭირო მასალით ან საქონლით, თამაშებსა თუ ვიქტორინებში პრიზით უზრუნველყოფა. ასეთი მონაწილეობა ფორმდება დამფინანსებელსა და დაინტერესებულ მაუწყებელს შორის დადებული შეთანხმებით ან ხელშეკრულებით.

109. სპონსორობისა და რეკლამის განმასხვავებელ კრიტერიუმებს შორის, რისი კონვენციის ტექსტში ჩადება არ იქნა მიჩნეული აუცილებლად, შეიძლება აღინიშნოს ამ ორი საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების განსხვავებული დანიშნულება: ზოგადად, რეკლამიდან მიღებული შემოსავალი შედის მომსახურების საერთო ბიუჯეტში, მაშინ როდესაც სპონსორობით მიღებული შემოსავალი ემატება დამფინანსებელი პროგრამის სპეციალურ ბიუჯეტს.

110. როგორც რეკლამასთან დაკავშირებით, სპონსორობა პროგრამული მომსახურების გადაცემის ან განმეორებით გადაცემის დროს ხვდება კონვენციის მოქმედების სფეროს მიღმა და კვლავაც ექვემდებარება მხარის შიგნით არსებულ წესებსა და მიღებულ პრაქტიკას. თუმცა, პროგრამების დაფინანსება მკაფიოდ უნდა განვასხვავოთ ღონისძიებების დაფინანსებისაგან. მიჩნეულ იქნა, რომ პროგრამების დაფინანსებისაგან განსხვავებით, ღონისძიების დაფინანსებისას მაუწყებელი დამფინანსებლისაგან არ ნახულობს რაიმე მატერიალურ მოგებას გადაცემისთვის ან განმეორებითი გადაცემისთვის. თუმცადა, ისიც იქნა აღიარებული, რომ, შესაძლოა, წარმოიშვას ვითარება, რომელშიც ერთი და იგივე პირი არის როგორც ღონისძიების, ისე გადაცემისა და განმეორებითი გადაცემის სპონსორი ამ უკანასკნელის პირდაპირი ან არაპირდაპირი სპონსორობის მეშვეობით (მაგალითად, ჰონორარის გადახდით). ამგვარ შემთხვევებში გამოიყენება კონვენციის წესები სპონსორობასთან დაკავშირებით.

111. მითითება – „არ არის დაკავებული სამაუწყებლო საქმიანობით ან აუდიოვიზუალური ნაწარმის წარმოებით“ – მიზნად ისახავს, გამორიცხოს მაუწყებლებს ან მაუწყებლებსა და დამოუკიდებელ პროდიუსერებს შორის თანაწარმოება ან თანადაფინანსება სპონსორობის ფორმად განხილვა. მეორე მხრივ, ცხადია, პროგრამების დაფინანსება არ ანიჭებს სპონსორს არც თანამწარმოებლის სტატუსს და არც შესაბამის უფლებებსა და ვალდებულებებს.

მუხლი 3: გამოყენების სფერო

112. ეს მუხლი მნიშვნელოვანია მთლიანად კონვენციისთვის, ვინაიდან განსაზღვრავს მისი გამოყენების სფეროს – სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებას, რომელიც ექვემდებარება წინამდებარე კონვენციით გათვალისწინებულ ძირითად სტანდარტებს.

113. როგორც ზემოთ იქნა აღინიშნული IV ნაწილის 30-ე პუნქტში, კონვენციის მიზანი არც მთლიანად სამაუწყებლო საქმიანობის რეგულირებაა და ის არც მხარეთა განსხვავებული სამაუწყებლო წესების ჰარმონიზაციისკენ არის მიმართული; მისი მიზანია ძირითადი სტანდარტების დადგენა, რომელთა შესაბამისად სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება შეუფერხებლად შეძლებს საზღვრებს შორის მიმოქცევას. ამიტომ, აქედან გამომდინარეობს, რომ პროგრამული მომსახურება, რომელთან მიმართებაშიც ხორციელდება კონვენციის წესები, თავისი ბუნებიდან გამომდინარე ტრანსსასაზღვროა.

114. პროგრამული მომსახურების ტრანსსასაზღვრო ბუნების დასადგენი კრიტერიუმი წმინდად ფაქტობრივია: ტრანსსასაზღვრო ბუნებისაა ერთი მხარის იურისდიქციის ქვეშ მყოფი ერთეულის ან ნებისმიერი ტექნიკური საშუალების მეშვეობით გადაცემული ან განმეორებით გადაცემული პროგრამული მომსახურება, რომლის მიღება შეუძლია პირდაპირ (სტანდარტული მოწყობილობის გამოყენებით) ან არაპირდაპირ (მაგალითად, საკაბელო ქსელით) ერთ ან რამდენიმე სხვა მხარის ფართო საზოგადოებას.

115. ეს გულისხმობს, რომ ამ კონვენციის გამოყენების განსაზღვრის მიზნისათვის მხედველობაში მიიღება გადაღინების ნებისმიერი ფორმა, უცილობელი თუ გამიზნული, ნებისმიერი გამოყენებული გადაცემი ტექნიკური საშუალების (სახმელეთო გადაცემი, თანამგზავრი, კაბელი და ა.შ.) მიუხედავად.

116. ამ კონტექსტში განხილულ იქნა საკითხი, ხომ არ უნდა გამოირიცხოს კონვენციის გამოყენების სფეროდან ადგილობრივი და რეგიონალური, აგრეთვე სპეციალიზირებული (როგორცაა სპეციალიზირებული სპორტული გადაცემების ან მხოლოდ ფილმების მომსახურება) სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება, რამდენადაც მათ განსაკუთრებული დანიშნულება

აქვთ და განსაკუთრებული მაცურებელი ჰყავთ. ამასთან დაკავშირებით, გაჩნდა განზრახვის კრიტერიუმის შემოტანის შესაძლებლობა. თუმცა, საბოლოოდ იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ არ არსებობდა რაიმე ობიექტური მიზეზი, რომ ასეთი მომსახურება არ ყოფილიყო გათვალისწინებული, როცა მისი მიღება შესაძლებელია ერთ ან რამდენიმე სხვა ხელშემკვრელ მხარეში და, რომ, უფრო მეტიც, განზრახვის ნებისმიერი განსაზღვრა განსაკუთრებით სასიფათო საქმეა.

117. წინა პუნქტებიდან გამომდინარეობს, რომ ტერმინი „განმეორებით გადაცემული“ ეხება იმ განმეორებით გადაცემებს, რომელთა მიღება პირდაპირ ან არაპირდაპირ შეიძლება ერთ ან რამდენიმე სხვა მხარეში (ანუ განმეორებითი გადაცემები, რომლებიც ტრანსსასაზღვროა თავისი ბუნებით).

118. ტერმინები – „ხელშემკვრელი მხარის იურისდიქციაში არსებული ტექნიკური საშუალებები ან ერთეულები“ – გაგებული უნდა იყოს მე-5 მუხლის მე-2–მე-5 პუნქტებთან შესაბამისობის თვალსაზრისით.

მუხლი 4: მიღებისა და განმეორებითი გადაცემის თავისუფლება

119. ეს მუხლი ადგენს მთავარ პრინციპს: ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლის თანახმად, მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლება; შესაბამისად, მათ უნდა უზრუნველყონ თავიანთ ტერიტორიებზე პროგრამული მომსახურების მიღების თავისუფლება და რამდენადაც ტექნიკურად შესაძლებელია, განმეორებითი გადაცემა, წინამდებარე კონვენციის პირობების შესაბამისად.

120. ასეთი გარანტიები ექვემდებარება მხოლოდ გადახვევას 24-ე და 24-ე (a) მუხლების შესაბამისად, მათში გათვალის-

წინებული პირობებისა და პროცედურების შესაბამისად და ექვემდებარება ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლის პრინციპებს.

121. ამ მუხლის ქვეშ იგულისხმება, რომ ხელშემკვრელი მხარე არ არის უფლებამოსილი, დაეყრდნოს შიდა კანონმდებლობისა თუ მარეგულირებელ ნორმებს მაუწყებლობასთან დაკავშირებით იმ სფეროებში, რომლებსაც კონვენცია მოიცავს (რეკლამა და ტელეეკავშირება, სპონსორობა, მაუწყებლის მიერ პროგრამების სტანდარტების დაცვის ვალდებულება და სხვა), რათა შეზღუდოს, წინამდებარე კონვენციის პირობების შესაბამისად, სხვა მხარის ტერიტორიიდან გადაცემული პროგრამული მომსახურების თავის ტერიტორიაზე მიღება ან ხელი შეუშალოს განმეორებით გადაცემას. თუმცა, ეს მუხლი არ ხელყოფს არსებულ ვითარებას იმ სფეროებში, რომლებზეც დღეს კონვენცია არ ვრცელდება (მაგალითად, მაუწყებლის სამოქალაქო და სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა).

122. ამ მუხლში მოყვანილი პრინციპი არ ეხება ტექნიკური საშუალებების პრობლემას, მაგალითად, საკაბელო ქსელის შესაძლებლობებს ან ხელმისაწვდომი სიხშირეების რაოდენობას. სავსებით შესაძლებელია იმგვარი ვითარების წარმოშობა, როდესაც შეზღუდული ტექნიკური საშუალებების გამო, მხარეს არ ძალუძს საკუთარ ტერიტორიაზე განმეორებითი გადაცემის უზრუნველყოფა იმის მიუხედავად, რომ სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება შესაბამისობაშია კონვენციასთან. ასეთი ვითარების წარმოშობის შემთხვევაში, მიჩნეული იყო, რომ დებულებები მხარეთა შორის თანამშრომლობისა და ურთიერთდამარების შესახებ (მუხლი 19) სათანადო საშუალება იქნებოდა ნებისმიერი სირთულის გადაჭრის მიზნით.

123. უფრო ზოგადად, მიღებისა და განმეორებითი გადაცემის თავისუფლების უზრუნველყოფის პრინციპის მიზანი არ არის

მხარეთათვის მათი პროგრამების მთლიანი სპექტრის განლაგების პოლიტიკის განხორციელების აკრძალვა სხვა საერთაშორისო შეთანხმებებით ნებადართული საშუალებების გამოყენებით.

მუხლი 5: გადამცემი მხარეების მოვალეობები

124. ეს მუხლი ადგენს მხარეთა მოვალეობებს მათ იურისდიქციის ქვეშ მყოფი ერთეულების ან ტექნიკური საშუალებებით გადაცემულ ან განმეორებით გადაცემულ სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებებთან დაკავშირებით, რომელთა მიღება შესაძლებელია ერთ ან რამდენიმე სხვა მხარეში. ამ დებულების სპეციფიკური მიზანი მომდინარეობს იმ აუცილებლობიდან, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს ამ მომსახურების შესაბამისობაში მოყვანა კონვენციის პირობებთან.

125. ამიტომ, უნდა აღინიშნოს, რომ ეს მუხლი არ ეხება იმ საკითხს, თუ რომელი შიდა კანონი უნდა იქნეს გამოყენებული სფეროებში, რომლებზეც არ ვრცელდება კონვენცია; როგორც 30-ე პუნქტში არის აღნიშნული, მაუწყებლობის გარკვეული ასპექტები კონვენციის გამოყენების სფეროს მიღმა რჩება.

126. გარდა ამისა, რამდენადაც ეს მუხლი ეხება მხოლოდ ამ კონვენციის შესაბამისად გადამცემი მხარის ვალდებულებებს, ის არ აუქმებს მხარის ან ერთეულის პასუხისმგებლობას, როდესაც იგი უზრუნველყოფს გადაცემას ან განმეორებით გადაცემას ისეთ შემთხვევებში, როგორცაა ავტორისგან ან უფლებების სხვა მფლობელისგან საჭირო ნებადართვის და გასამრჯელოს მიღება, ტექნიკური მარეგულირებელი ნორმების დაცვა, სისხლის ან სამოქალაქო სამართლებრივი პასუხისმგებლობა, არაკეთილსინდისიერი შეჯიბრებითობის შესახებ წესების დაცვა (ამ კონტექსტში იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტები 146 და 210).

127. 28-ე მუხლიდან ცხადია, რომ ამ მუხლის დებულებები არ უშლის ხელშემკვრელ მხარეს უფრო მკაცრი ან დეტალური წესების გამოყენებას, ვიდრე ისინი, რომლებიც კონვენციითაა დადგენილი მის იურისდიქციაში მყოფი ერთეულის მიერ ან ტექნიკური საშუალებებით გადაცემული ან განმეორებით გადაცემული პროგრამული მომსახურების მიმართ (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 365). თუმცა, ეს ხელშემკვრელი მხარე არ არის უფლებამოსილი, დაეყრდნოს ამ უფრო მკაცრ და დეტალურ წესებს, რათა შეზღუდოს საკუთარი ტერიტორიიდან იმ პროგრამული მომსახურების განმეორებით გადაცემა, რომელიც გადაიცემა სხვა მხარის იურისდიქციის ქვეშ მყოფი ერთეულის მიერ ან ტექნიკური საშუალებებით და რომელიც შეესაბამება კონვენციის პირობებს, სახელდობრ, მე-6–მე-18 (b) მუხლებს (აგრეთვე იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 121).

პუნქტი 1

128. 1-ლი პუნქტი განსაზღვრავს თითოეული გადამცემი მხარის პასუხისმგებლობას, როგორც ეს დადგენილია მე-2 პუნქტით, უზრუნველყოს მის იურისდიქციის ქვეშ მყოფი ერთეულის მიერ ან ტექნიკური საშუალებებით გადაცემული პროგრამული მომსახურების შესაბამისობა კონვენციის პირობებთან, მე-3 მუხლის მნიშვნელობისათვის.

129. უნდა აღინიშნოს, რომ 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობა არავითარ შემთხვევაში არ გულისხმობს მაუწყებლის პასუხისმგებლობასა და დამოუკიდებლობაში ჩარევას პროგრამების შინაარსის თვალსაზრისით; ის არც რაიმე სახით *a priori* კონტროლის სისტემის შემოღებას გულისხმობს. ეს ორივე ეწინააღმდეგება ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოების იდეოლოგიას ამ საკითხებთან მიმართებაში.

130. ამ პუნქტით გათვალისწინებული მოვალეობების ზედმიწევნით შესრულებას კონვენცია დისკრეციულად აკისრებს მხარეებს, რომლებმაც მხედველობაში უნდა მიიღონ თავიანთი კონსტიტუციური, საკანონმდებლო ან მარეგულირებელი დებულებები, (*inter alia*, ხელშემკვრელი მხარის ეროვნული სასამართლოები) კონვენციასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფისათვის სათანადო საშუალებებისა და კომპეტენტური ორგანოების განსაზღვრის მიზნით.

პუნქტი 2

131. ეს პუნქტი განსაზღვრავს, კონვენციის მიზნებისათვის, მხარის კომპეტენციის დადგენის კრიტერიუმს სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაციისათვის *vis-à-vis*.

132. მე-2 პუნქტის შესაბამისად, მოყვანილია სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაციის *vis-à-vis* მხარის კომპეტენციის განმსაზღვრელი ორი კრიტერიუმი. ისინი მიმართულია იქითკენ, რომ შეძლებისდაგვარად, თავიდან იქნეს აცილებული კონვენციის დებულებების რაიმე ხელყოფა.

133. მე-2 პუნქტის პირველი ქვეპუნქტი აყალიბებს ზოგად პრინციპს, რომლის თანახმად, გადამცემი მხარე არის მხარე, რომლის ტერიტორიაზეც არის დაფუძნებული სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაცია, მე-3 პუნქტისა და მასში ჩამოყალიბებული კრიტერიუმების საფუძველზე. ზემოხსენებული შესაძლო ხელყოფის თავიდან აცილების მიზნით, დაფუძნების კრიტერიუმისთვის მინიჭებული მნიშვნელობა მიმათულია, უზრუნველყოს, რომ სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაციის თვალსაზრისით, კომპეტენტური მხარეა ის მხარე, რომლის ტერიტორიაზეც ასეთი ორგანიზაციის საქმიანობა რეალურად ხორციელდება.

134. თუ მხარის კომპეტენცია ვერ განისაზღვრება მე-3 პუნქტში მოყვანილი კრიტერიუმების შესაბამისად დადგენის პრინციპების საფუძველზე, მე-2 პუნქტის მეორე ქვეპუნქტი აყალიბებს მხარეთა კომპეტენციის განსაზღვრის დამატებით წესს, მიუთითებს რა, რომ ისინი შეასრულებენ გადამცემი მხარის როლს იმ მომსახურებების *vis-à-vis*, რომლებსაც მე-4 პუნქტი ეხება.

პუნქტი 3

135. ეს პუნქტი განსაზღვრავს მთელ რიგ კრიტერიუმებს, რათა დადგინდეს, დაფუძნდა თუ არა სატელევიზიო სამაუწყებლო სამსახური მოცემულ მხარეში მე-2 პუნქტის შესაბამისად. როგორც ზემოთ აღინიშნა, ამ თანმიმდევრული კრიტერიუმების მიზანია, უზრუნველყოს, რომ კომპეტენტური მხარე ის მხარეა, რომელშიც სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაცია ახორციელებს თავის საქმიანობას, იმის გათვალისწინებით, რომ ასეთმა ორგანიზაციებმა, შეიძლება, თავიანთი საქმიანობა გაანაწილონ სხვადასხვა სახელმწიფოებს შორის.

136. მე-3 (a) პუნქტი მოიცავს, პრინციპში, ყველაზე ზოგად სიტუაციას, როდესაც სატელევიზიო სამაუწყებლო სამსახურს სათავო ოფისი აქვს ხელშემკვრელ მხარეში და როდესაც გადაცემათა პროგრამის შესახებ სარედაქციო გადაწყვეტილებები ამ მხარეში მიიღება. ასეთ შემთხვევაში, შესაბამისი ორგანიზაცია აშკარად ხვდება ამ მხარის კომპეტენციაში, რამდენადაც გადაწყვეტილებები მართვასა და პროგრამის შედგენასთან დაკავშირებული ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხების ირგვლივ ამ მხარის ტერიტორიაზე მიიღება.

137. თუმცადა, მთელ რიგ შემთხვევებში შეიძლება ისე მოხდეს, რომ სატელევიზიო სამაუწყებლო სამსახურს თავის სათავო ოფისი აქვს ერთ მხარეში, ხოლო გადაცემათა პროგრამის შე-

სახებ სარედაქციო გადაწყვეტილებები მიიღება მეორე მხარეში. ამ შემთხვევაში, მე-3 (b) პუნქტი ითვალისწინებს, რომ ასეთი ორგანიზაცია დაფუძნებულად ჩაითვლება იმ ხელშემკვრელ მხარეში, სადაც სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებაში სამუშაო ძალის მნიშვნელოვანი ნაწილი მონაწილეობს, იმ პირობით, რომ უზრუნველყოფს მნიშვნელოვან არსებით მტკიცებულებას იმ ადგილის შესახებ, სადაც სამაუწყებლო საქმიანობა ეფექტურად ხორციელდება.

138. თუმცაღა, შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს შემთხვევებს, როდესაც სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებაში სამუშაო ძალის მნიშვნელოვანი ნაწილი მონაწილეობს თითოეულ მხარეში ან არც ერთ მათგანში არ მონაწილეობს. ასეთი ვითარება გაართულებს დაფუძნების ადგილის დადგენას. პირველ შემთხვევაში, კომპეტენტური მხარის განსაზღვრის მიზნით მე-3 (b) პუნქტი კვლავ სათავე ოფისის კრიტერიუმს იყენებს. მეორე შემთხვევაში ჩაითვლება, რომ სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაცია დაფუძნებულია იმ ხელშემკვრელ მხარეში, სადაც მან პირველად დაიწყო მაუწყებლობა, ამ მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად, იმ პირობით, რომ ის სტაბილურ და ეფექტურ კავშირებს ინარჩუნებს ამ მხარის ეკონომიკასთან.

139. ეს ბოლო ვითარება ეხება ვარაუდს, როდესაც სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაციას სათავე ოფისი აქვს მხარეში, მაგრამ გადაცემათა პროგრამის შესახებ სარედაქციო გადაწყვეტილებები მიიღება იმ სახელმწიფოში, რომელიც არ არის კონვენციის მხარე ან პირიქით. ასეთ შემთხვევაში, მე-3 (c) პუნქტი უზრუნველყოფს, რომ ასეთი ორგანიზაცია დაფუძნებულად ჩაითვლება იმ ხელშემკვრელ მხარეში, სადაც სატელევიზიო სამაუწყებლო საქმიანობის განხორციელებაში სამუშაო ძალის მნიშვნელოვანი ნაწილი მონაწილეობს.

140. უნდა აღინიშნოს, რომ კრიტერიუმების კონცენტრაცია კონვენციაში დადგენილი იურისდიქციის განახლებული დირექტივის იურისდიქციასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით არ გამორიცხავს იმ ფაქტს, რომ ამ ორი სამართლებრივი აქტის განხორციელების დროს შეიძლება წარმოიშვას იურისდიქციათა კონფლიქტის თანმხლები ცალსახა პრობლემები, რამდენადაც ევროპული თანამეგობრობის ზოგიერთი სახელმწიფო არ გამხდარა კონვენციის მხარე, ხოლო კონვენციის მხარეები არ გაწევრიანებულან ევროპულ თანამეგობრობაში. კონვენციის გადასინჯვის პროცესში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა აღნიშნა, რომ კონვენციაში ასეთი კონფლიქტების გადაჭრის მიზნით შეიძლება განსაკუთრებული დებულების შეტანა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული, შესწორებული კონვენციის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტისა და განახლებული დირექტივის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის ერთდროული გამოყენების შედეგად, ორი სახელმწიფოს მიერ ერთსა და იმავე დროს ერთსა და იმავე მაუწყებლის მიმართ იურისდიქციის განხორციელება. ამ მიზნით, მე-3 (d) მუხლი ითვალისწინებს, რომ თუ მაუწყებელი დაფუძნებულად ითვლება ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოში, განახლებული დირექტივის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის კრიტერიუმების გამოყენებისას, ეს მაუწყებელი, კონვენციის მიზნებისათვის, ასევე ჩაითვლება ამ ქვეყანაში დაფუძნებულად. მაშინ, როდესაც იურისდიქციათა კონფლიქტის გადაჭრა არ ხერხდება, მე-5 მუხლის მე-3 (d) პუნქტის გამოყენების მიუხედავად, გადაწყვეტილება უნდა მიიღონ შესწორებული კონვენციისა და განახლებული დირექტივის განხორციელების ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელმა ორგანოებმა.

პუნქტი 4

141. შესაძლებელია, რომ მე-3 პუნქტში ჩამოყალიბებული თანმიმდევრული კრიტერიუმების გამოყენებამ ვერ შეძლოს, განსაზღვროს, რომ სატელევიზიო სამაუწყებლო ორგანიზაცია დაფუძნებულია

ხელშემკვრელ მხარეში მე-2 პუნქტის მნიშვნელობისათვის. ასეთ შემთხვევაში, მხარის კომპეტენციის დასადგენად განხილულ უნდა იქნეს მე-4 პუნქტში ჩამოყალიბებული დამატებითი წესი. რაც შეეხება დაფუძნების წესს, მე-4 პუნქტი ითვალისწინებს მთელ რიგ კრიტერიუმებს, რომლებიც ეფუძნება პროგრამული მომსახურების ან სატელევიზიო პროგრამული ორგანიზაციების მომსახურების გადაცემისთვის გამოყენებულ საშუალებებს. ეს კრიტერიუმებია მხარის მიერ მისთვის გადაცემული სიხშირის გამოყენება, ან წინააღმდეგ შემთხვევაში, მხარის თანამგზავრული სიძლავრეების გამოყენება, ან, თუ არც ერთი მათგანი არ გამოიყენება, ამ მხარეში განლაგებული თანამგზავრული კავშირების გამოყენება.

პუნქტი 5

142. თუ მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული დამატებითი წესები შეუძლებელს ხდის გადამცემაში მხარის განსაზღვრას, მე-5 პუნქტი უზრუნველყოფს, რომ მულტიმედიამ კომიტეტმა ამ მხარის დასადგენად საკითხი უნდა განიხილოს კონვენციის 21-ე მუხლის შესაბამისად. ამ საკითხთან დაკავშირებით, კონვენციის მე-5 პუნქტი ათვლის წერტილად იყენებს განახლებული დირექტივის მე-2 მუხლის მე-5 პუნქტს, რომელიც, ადგენს რა კომპეტენციის განსაზღვრის საბოლოო კრიტერიუმს, ითვალისწინებს, რომ „კომპეტენტური წევრი სახელმწიფო არის ის, რომელშიც მაუწყებელი დაფუძნებულია 52-ე მუხლის მნიშვნელობისათვის და ევროპული თანამეგობრობის დამფუძნებელი ხელშეკრულების შესაბამისად“. მიუხედავად იმისა, რომ კონვენციის 27-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ეს კრიტერიუმი გამოიყენება ევროპული თანამეგობრობის იმ წევრი სახელმწიფოების მიმართ, რომლებიც კონვენციაში მონაწილე მხარეები არიან, მეორე მხრივ, მისი გამოყენება არ შეიძლება ევროპული თანამეგობრობის წევრ და არაწევრ სახელმწიფოებს შორის პირდაპირ ურთიერთობებში, ისევე როგორც მხოლოდ არაწევრ სახელმწიფოებს შორის ურთიერთობებში.

მუხლი 6: ინფორმაციის უზრუნველყოფა

143. ამ მუხლის დებულებები ადასტურებს ევროპის საბჭოსა და წევრი სახელმწიფოების ზოგად მიდგომებს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და 1984 წელს მიღებული დებულებების მიმართ ტელევიზიისა და ხმოვანი რადიოსათვის თანამგზავრული სიმძლავრის გამოყენების შესახებ (№ R (84) 22 რეკომენდაცია).

144. სატელევიზიო მაუწყებლობის ამჟამინდელი განვითარების გათვალისწინებით, განსაკუთრებით აუცილებელია, რომ ინფორმაცია მაუწყებლის შესახებ ყველასთვის ხელმისაწვდომი იყოს. ერთი მხრივ, პროგრამული მომსახურების რაოდენობრივი მატებისა და დივერსიფიკაციის, ხოლო, მეორე მხრივ, გადაცემის ტრანსსასაზღვრო ხასიათის გამო, როგორც სახელმწიფოსთვის, ისე მაყურებლისთვის მნიშვნელოვანია იცოდნენ, თუ ვინ რაზე არის პასუხისმგებელი.

პუნქტი 1

145. ეს პუნქტი ეხება გამჭვირვალობის საკითხს მაუწყებლების პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებით.

146. ტერმინი „პასუხისმგებლობა“ ეხება ვალდებულებებს, მაგალითად, ხელშეკრულების ან ფრენჩაიზინგის შესაბამისად, რომლებიც სავალდებულოა მაუწყებლისათვის; მაგრამ ასევე ეხება მაუწყებლის სამოქალაქო და სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობას.

147. ტერმინები „უფლებამოსილების მინიჭება“, „ხელშეკრულება“ და „სხვა ნებისმიერი სამართლებრივი ღონისძიება“ მოიცავს ყველა სახის შეთანხმებას, რომელთა თანახმად მაუწყებლებს ეძლევათ პროგრამული მომსახურების გადაცემის უფლე-

ბა. საჭიროების შემთხვევაში, ეს შეიძლება განხორციელდეს შესაბამისი მხარის კანონმდებლობის ან მარეგულირებელი ნორმების მეშვეობით.

პუნქტი 2

148. ეს დებულება არ ნიშნავს, რომ გამჭვირვალობის პრინციპის პატივისცემის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელმა მხარემ ავტომატურად უნდა გამოაქვეყნოს ამგვარი ინფორმაცია. თუმცადა, ასეთი ინფორმაცია, სულ ცოტა, ხელმისაწვდომი უნდა გახადოს და მოთხოვნის შემთხვევაში, უნდა მიაწოდოს დაინტერესებულ ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირს: კერძო პირს, ორგანიზაციას, მაუწყებელს, სახელმწიფოსა და ა.შ., სადაც შესაძლებელია, ასეთ ინფორმაციაზე მოთხოვნა გაკეთდება მიმღები მხარის კომპეტენტური უწყების მეშვეობით; კონვენციის მე-19 მუხლი ითვალისწინებს ერთი ან რამდენიმე უწყების შერჩევას, რომელთა ამოცანაა, *inter alia*, ამ პუნქტში ნახსენები ინფორმაციით უზრუნველყოფა.

149. გამჭვირვალობა, რომელსაც მოითხოვს ეს პუნქტი, უფრო ზოგად მიზანს შეესაბამება, ვიდრე წინა პუნქტში; ის მიზნად ისახავს საზოგადოების ინტერესის დაკმაყოფილებას, იცოდეს სახელი, რომლითაც მაუწყებელი რეგისტრაციაში გატარდა, ან სახელი, რომლითაც მაუწყებელი საზოგადოებისთვის არის ცნობილი, სამაუწყებლო ორგანიზაციის შემადგენლობა, მისი სამართლებრივი სტატუსი, სპონსორობის ფორმა და სხვა. ამასთან დაკავშირებით, უნდა მივმართოთ მედიის გამჭვირვალობის განმტკიცების ღონისძიებათა შესახებ № R (94) 13 რეკომენდაციას, რომელიც განსაზღვრავს სამაუწყებლო ორგანიზაციების გამჭვირვალობის უზრუნველყოფისკენ მიმართულ მთელ რივ შესაძლო ქმედებებს.

150. ამ პუნქტში გათვალისწინებული ინფორმაციის უზრუნველყოფა უნდა განხორციელდეს ინფორმაციის უზრუნველყოფის

ფის ზოგადი წესების ჩარჩოებში, კერძოდ, მონაცემთა დაცვის წესების, პროფესიული საიდუმლოსა და კომერციული საიდუმლოს ვეროვანი პატივისცემის საფუძველზე. შესაბამისად, ინფორმაცია კაპიტალის შემადგენლობისა და სპონსორობის ფორმების შესახებ წარმოადგენს ზოგადი ხასიათის ინფორმაციას ფინანსური წყაროებისა (საზოგადოებრივი და/ან კერძო, ლიცენზიის გაცემიდან შემოსული გადასახადი და/ან კომერციული რესურსები) და კაპიტალის შემცირების შესახებ.

151. მაშინ, როდესაც ზემოხსენებული 150-ე პუნქტიდან გამომდინარეობს, რომ კაპიტალის შემადგენლობისა და სპონსორობის ფორმების შემცველი ინფორმაცია ზოგადი ხასიათისაა, ცხადია, რომ ეს მუხლი არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იქნეს გაგებული, როგორც მუხლი, რომელიც ზღუდავს მხარეთა უფლებებს, გამოიყენონ თავიანთი შიდა კანონმდებლობა დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების აღკვეთის მიზნით.

თავი II

პროგრამირებასთან დაკავშირებული საკითხები

მუხლი 7: მაუწყებლის ვალდებულებები

152. ეს მუხლი ადასტურებს № R (84) 22 რეკომენდაციაში დადგენილ პრინციპს ტელევიზიისა და ხმოვანი რადიოსათვის თანამგზავრული სიმძლავრის გამოყენების შესახებ.

153. ამ მუხლის სათაურის არსი იმაში მდგომარეობს, რომ, რამდენადაც ხელშემკერეელი მხარეები არიან პასუხისმგებელნი კონვენციის გამოყენების უზრუნველყოფასა და ამ მიზნით თავიანთ შიდა სამართლებრივ ჩარჩოებში ნებისმიერი აუცილებელი სამართლებრივი ღონისძიების გატარებაზე, მაუწყებელი,

პირველ რიგში, ამ მუხლის დებულებების შესრულებაზე იქნება პასუხისმგებელი. სწორედ ამ აზრით უნდა იყოს გაგებული ამ მუხლის სათაურში ტერმინები „მაუწყებლის ვალდებულებები“ კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ელ პუნქტში არსებულ ცნებასთან – „ვალდებულებები“ – შედარებით (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 146).

154. ზემოხსენებული 129-ე პუნქტის მგავსად, ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ ეს მუხლი არანაირად არ გულისხმობს პროგრამის შინაარსთან დაკავშირებით მაუწყებლის დამოუკიდებლობასა და პასუხისმგებლობაში რაიმე ჩარევის დაწესებას ან რაიმე *a priori* კონტროლის სისტემის შემოღებას.

155. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ მუხლის 1-ელ და მე-2 პუნქტებში მოყვანილი სტანდარტები, რამდენადაც ისინი პროგრამული მომსახურების ყველა პუნქტს ეხება, თანაბრად გამოიყენება პროგრამებთან, რეკლამასთან, პროგრამების ანონსთან, საჯარო განცხადებებსა და გადაცემული პროგრამული მომსახურების ნებისმიერ სხვა ელემენტთან მიმართებაში (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 92 „პროგრამულ მომსახურებასთან“ დაკავშირებით).

პუნქტი 1

156. ამ პუნქტის სტანდარტები, რომლის შინაარსზეც, თავის მხრივ, განსაკუთრებული გავლენა მოახდინა ადამიანის უფლებათა ევროპულმა კონვენციამ და, რომელიც ინტერპრეტირებული უნდა იყოს მისი ორგანოების პრეცედენტული სამართლის შესაბამისად, წარმოადგენს ევროპის საბჭოს ყველა წევრი სახელმწიფოსთვის საერთო ფუძემდებლური ღირებულებებისადმი პატივისცემის სურვილის განაცხადს. ამ კონვენციის დებულებებს შორის უნდა აღინიშნოს მე-10 მუხლი, რომელიც უზრუნველყოფს გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლებას.

თუმცაღა, ამ თავისუფლებით სარგებლობას თან სდევს გარკვეული ვალდებულებები და ამდენად, ამ კონვენციის მე-10 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ის შეიძლება ექვემდებარებოდეს გარკვეულ პირობებსა და შეზღუდვებს.

157. ეს პუნქტი ასევე ასახავს ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის (1948 წ.) პრეამბულაში შემავალ ელემენტებს, რომლებიც ეხება ადამიანთა განუყოფელ ღირსებასა და თანასწორობას, მათ შორის, ქალებისა და მამაკაცების თანასწორობას.

158. 1-ლი (ა) პუნქტის მიზანია მაუწყებლის მიერ გადაცემული ყველა პროგრამული მომსახურებიდან უწყსობისა და პორნოგრაფიის გამორიცხვა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, გაძნელება ასეთი მომსახურების ეფექტური კონტროლი ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში.

159. უწყსობის ცნება გაგებული უნდა იყოს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის ორგანოების პრეცედენტული სამართლის, განსაკუთრებით, *Handyside*-სა (1976 წლის 7 დეკემბრის განაჩენი) და *Müller and others*-ის (1988 წლის 24 მაისის განაჩენი) საქმეების კონტექსტში.

160. 1-ლი (ბ) პუნქტი ძალადობისა და რასობრივი სიძულვილის შესახებ არ გულისხმობს, რომ საზოგადოებაში არსებული ასეთი ძალადობა და სიძულვილი არ შეიძლება აისახოს სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებაში, მაგრამ ამ პუნქტის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ძალადობას, როგორც ასეთს, არ დაეთმოს განსაკუთრებული ადგილი პროგრამულ მომსახურებაში. ამ კონტექსტში უნდა მივმართოთ № R (97) 19 რეკომენდაციას ელექტრონულ მედიაში ძალადობის ჩვენების შესახებ და № R (97) 20 რეკომენდაციას „სიძულვილის გამოხატვის“ შესახებ, რომელთაგან ორივე მიღებულია მინისტრთა კომიტეტის მიერ 1997 წლის 30 ოქტომბერს.

161. ეს პუნქტი გამოძინარეობს იმ მიზნებიდან, რომლებიც მინისტრთა კომიტეტმა დასახა თავის 1984 წლის 22 იანვრის პასუხში საპარლამენტო ასამბლეის 963 (1983) რეკომენდაციაზე ძალადობის შემცირების კულტურულ და საგანმანათლებლო საშუალებების შესახებ, აგრეთვე მთელი რიგი წევრი სახელმწიფოების კანონმდებლობისა და მათი საერთაშორისო ვალდებულებებიდან რასობრივი დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ საერთაშორისო კონვენციის (1965 წ.) შესაბამისად.

პუნქტი 2

162. ეს დებულება ეხმიანება და ავითარებს მინისტრთა კომიტეტის № R (84) 3 და № R (84) 22 რეკომენდაციებში ხორცშესხმულ პრინციპებს სატელევიზიო რეკლამისა და ტელევიზიისა და ხმოვანი რადიოსათვის თანამგზავრული სიმძლავრის გამოყენების შესახებ.

163. ბავშვებისა და მოზარდებისთვის მიუღებელი გადაცემათა პროგრამის ან პროგრამული მომსახურების სხვა ასპექტების განსაზღვრისას გათვალისწინებულ უნდა იქნეს მხარეთა შორის დროის სხვაობა და შესაბამისად, როგორც გადამცემი, ისე მიმღები მხარის ოფიციალური დრო.

164. კონვენცია ავსებს ამ მუხლით გათვალისწინებულ დაცვის მექანიზმს, ეხება რა მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტში ხსენებულ ბავშვებზე გამიზნული ან ბავშვების გამოყენებით შედგენილი რეკლამისა და ტელეევაჭრობის სპეციფიკურ პრობლემას (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 211-ე პუნქტი).

პუნქტი 3

165. ეს პუნქტი აყალიბებს მნიშვნელოვან პრინციპს, რომელიც აგრეთვე ასახულია ჟურნალისტთა პროფესიული ორგანიზაცი-

ების ქცევის წესებში და მიზნად ისახავს ინფორმაციის წყაროების პლურალიზმისა და ახალი ამბების პროგრამების დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფას. პროგრამულ მომსახურებაზე პასუხისმგებელ პირებს, აგრეთვე ახალი ამბების სამსახურებზე პასუხისმგებელ ჟურნალისტებს, საზოგადოებისადმი ზნეობრივი ვალდებულება გააჩნიათ არა მხოლოდ ახალი ამბების გადაცემის, არამედ მოვლენათა და მათი განვითარების კომენტირების თვალსაზრისით.

166. მოსაზრებების თავისუფალ ჩამოყალიბებაზე მითითება, *inter alia*, ეხება მხარეთა საარჩევნო და პოლიტიკური კამპანიების წესების პატივისცემას, გამოხატვის თავისუფლების ხელყოფის გარეშე.

მუხლი 8: პასუხის გაცემის უფლება

167. ამ მუხლში ხორციელსხმული პრინციპი გამოძინარეობს № R (74) 26 რეზოლუციიდან პასუხის გაცემის უფლების შესახებ და № R (84) 22 რეკომენდაციის დებულებებიდან ტელევიზიისა და ხმოვანი რადიოსათვის თანამგზავრული სიმძლავრის გამოყენების შესახებ.

168. კონვენციის მნიშვნელობისათვის, პასუხის გაცემის უფლება არის უფლება, რომელსაც ახორციელებს ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რათა შეასწოროს არაზუსტი ფაქტები ან ინფორმაცია მაშინ, როდესაც ასეთი ფაქტი ან ინფორმაცია ეხება მას ან წარმოადგენს თავდასხმას მის კანონიერ უფლებებზე (განსაკუთრებით, მის ღირსებასთან, პატივსა და რეპუტაციასთან მიმართებაში). როგორც წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 169-ე პუნქტში არის აღნიშნული, ამ უფლების მოდალობას გადამცემი მხარეები განსაზღვრვენ.

პუნქტი 1

169. პასუხის გაცემის უფლება ან სხვა ანალოგიური სამართლებრივი ან ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებებზე ხელმისაწვდომობა შეიძლება უზრუნველყოფილი იყოს სამართლებრივი ან სხვა პროცედურებით, რომელთა მოდალობას განსაზღვრავს გადამცემი მხარე, მაგალითად: პასუხის გაცემის უფლება, შესწორების უფლება, გამოსწორების უფლება, სპეციალური ორგანოებისა და პროცედურებისათვის დახმარებისათვის მიმართვის უფლება.

170. ამ პუნქტის თანახმად, პასუხის გაცემის უფლება ან სხვა ანალოგიური სამართლებრივი და ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებები, თავისი ხასიათით, ტრანსსასაზღვროა. ამიტომ, მათი განხორციელება თანაბრად შეუძლიათ კონვენციაში მონაწილე მხარის მოქალაქეებსა და არამოქალაქეებს, რეზიდენტებსა და არარეზიდენტებს.

171. ამ პუნქტიდან გამომდინარეობს, რომ გადამცემი მხარეები ვალდებული არიან უზრუნველყონ, რომ პასუხის გაცემის უფლება ან სხვა ანალოგიური სამართლებრივი და ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებები განხორციელდეს მათ იურისდიქციას დაქვემდებარებული ერთეულების მიერ ან ტექნიკური საშუალებებით გადაცემული ან განმეორებით გადაცემული პროგრამული მომსახურების მიმართ, მე-3 მუხლის მნიშვნელობისათვის. ამიტომ, მხარე, რომელშიც არ არსებობს პასუხის გაცემის უფლება ან სხვა ანალოგიური სამართლებრივი და ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებები, ვალდებულია, შემოიღოს ასეთი უფლებები ან დაცვის საშუალებები მის იურისდიქციას დაქვემდებარებული ერთეულების მიერ ან ტექნიკური საშუალებებით გადაცემული ან განმეორებით გადაცემული პროგრამული მომსახურების მიმართ, მე-3 მუხლის მნიშვნელობისათვის. თუმცადა, აუცილებელი არაა, რომ ეს სა-

კანონმდებლო ფორმით განხორციელდეს; ეს შეიძლება დაწესდეს მაუწყებლის ხელშეკრულებაში ან ფრენჩაიზინგის სახით.

172. ამ პუნქტის თანახმად, გადამცემი მხარე ვალდებულია, ხელი შეუწყოს აუცილებელ მოდალობებს ამ პუნქტში ნახსენები ნებისმიერი პირის მიერ ამ უფლების ეფექტური გამოყენების ან სხვა ანალოგიური სამართლებრივი ან ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებებზე ხელმისაწვდომობის მიზნით. ეს მოიცავს ვადებსა და სხვა ღონისძიებებს, რომლებიც იმგვარი უნდა იყოს, რომ ამ უფლებების განხორციელება ან სხვა ანალოგიური სამართლებრივი ან ადმინისტრაციული დაცვის საშუალებების გამოყენება ეფექტური იყოს. ამდენად, მაგალითად, კონტექსტი, რომელშიც პასუხის გაცემის უფლება გამოიყენება, უნდა იყოს ბრალდების შემცველი განცხადების კონტექსტის ანალოგიური.

პუნქტი 2

173. პროგრამული მომსახურების დასახელება ან პროგრამულ მომსახურებაზე პასუხისმგებელი მაუწყებლის სახელი უნდა იყოს მითითებული უშუალოდ პროგრამულ მომსახურებაში; ეს შესაბამისობაშია მაუწყებლების პრაქტიკასთან.

მუხლი 9: საზოგადოებისთვის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა

174. ითვალისწინებს რა, რომ საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონე მოვლენების გადაცემაში ჩართულია სხვადასხვა ინტერესები (ღონისძიებათა ორგანიზატორები, მაუწყებლები, საზოგადოება), ეს მუხლი ეფუძნება საზოგადოების უფლებას, მიიღოს ინფორმაცია და მიზნად ისახავს, თავიდან აიცილოს ამ უფლების განხორციელების ხელყოფა ტრანსსასაზო-

ღვრო კონტექსტში. ასეთ ტრანსსასაზღვრო დაცვას არსებითი მნიშვნელობა აქვს იმ შემთხვევებში, როდესაც ექსკლუზიური უფლებებით სარგებლობს მაუწყებელი იმ ქვეყნის გარეთ, სადაც მოვლენა ხდება.

175. მეორე მიზანს წარმოადგენს საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონე მოვლენებზე ხელმისაწვდომობის მეშვეობით ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიაში ინფორმაციის წყაროების პლურალიზმის უზრუნველყოფა.

176. „საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონე მოვლენები“ ნიშნავს ნებისმიერ პოლიტიკურ, სოციალურ, კულტურულ ან სპორტულ მოვლენას, რომელიც სხვა მხარეების ერთი ან რამდენიმე მაუწყებლის მიერ ერთი ან რამდენიმე მხარის საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონედ არის მიჩნეული.

177. ტერმინი „საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონე მოვლენა“ მიუთითებს, რომ მოვლენის თუნდაც რამდენიმე ასპექტი ამართლებს საზოგადოებისთვის სატელევიზიო პროგრამაში მოკლე ინფორმაციის მიწოდებას. არ არის აუცილებელი (და ბევრ შემთხვევაში ეს არც ხდება), რომ ასეთმა მოვლენებმა დააკმაყოფილოს წინამდებარე განმარტებით მოხსენების 182-ე პუნქტში ჩამოყალიბებული კრიტერიუმი. არ არის აუცილებელი, რომ ისინი უმნიშვნელოვანესი იყოს საზოგადოებისთვის ან გათვალისწინებული იყოს მე-9 (ა) მუხლში მოცემულ ნუსხაში. ეს უკანასკნელი ყველა შემთხვევაში არ იქნება აუცილებელი და არც შესაძლებელი. ზოგჯერ საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონე მოვლენები დგინდება ამ მოვლენამდე სულ ცოტა ხნით ადრე. ზოგადად, საზოგადოების დაინტერესება მოცემული მოვლენის შესახებ ინფორმაციის მიღებით უნდა განსაზღვროს მოკლე რეპორტაჟის გაკეთების მოსურნე მაუწყებელმა და არა მხარემ.

178. მართალია, არ არის აუცილებელი, რომ საზოგადოებისათვის დიდი ინტერესის მქონე მოვლენა აკმაყოფილებდეს მე-9 (a) მუხლით დაცული „საზოგადოებისთვის უმნიშვნელოვანესი მოვლენის“ კრიტერიუმს, ასეთი უმნიშვნელოვანესი მოვლენები, ჩვეულებრივ, აკმაყოფილებს კრიტერიუმებს მე-9 მუხლში გათვალისწინებული ეროვნული ღონისძიებების შესახებ. ასეთ ვითარებაში, შესაბამისია ორივე სახის ღონისძიება. მე-9 (a) მუხლში გათვალისწინებული ეროვნული ღონისძიებები, შესაძლოა, საჭირო გახდეს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოკლებულია საშუალებას, უფასო ტელევიზიით პირდაპირ ეთერში ან შემდგომში, წინასწარ ჩაწერილი სახით, ექსკლუზიურ გადაცემაში ადევნოს თვალი მოვლენებს. თუმცა, საინფორმაციო მიზნით, შესაძლოა, საჭირო იყოს სხვა მაუწყებლებისთვის თავიანთ ახალი ამბების პროგრამებში მოკლე რეპორტაჟების გაკეთების უფლების მინიჭება.

179. ეს დებულება დაკავშირებულია არა ექსკლუზიური უფლებების მიღებასთან, არამედ ასეთი უფლებების განხორციელების მოდლობასთან ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში. ამიტომ, ის არ გულისხმობს, რომ, როდესაც მაუწყებელს მიღებული აქვს ექსკლუზიური უფლებები, სხვა მაუწყებლებს აქვთ მოვლენის განმეორებითი გადაცემის უფლება სრულად.

180. მაშინ, როდესაც საყოველთაოდ აღიარებულია, რომ მაუწყებელს, მინისტრთა კომიტეტის მიერ წევრი სახელმწიფოებისადმი მიღებულ № R (91) 5 რეკომენდაციაში გათვალისწინებული პირობების თანახმად (რეკომენდაცია ეხება უმნიშვნელოვანესი მოვლენების ამსახველი მოკლე რეპორტაჟის უფლებას, როდესაც საკუთარი სატელევიზიო მაუწყებლობის ექსკლუზიური უფლება მოპოვებულია ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში), ყველა ღონისძიების დროს უნდა გააჩნდეს მოვლენის ამსახველი ძირითადი მომენტების გადაცემის ნებართვა, პრაქტიკამ, რომელიც იძლევა დღეში მაქსიმუმ სამი წუთის

განმეორებითი გადაცემის ნებართვას, შესაძლოა, ყველა შემთხვევაში ადეკვატურად არ უზრუნველყოს ინფორმაციის უფლება. სწორედ ამიტომ, მხარეებს შეუძლიათ შეისწავლონ და გაატარონ სხვა სამართლებრივი ღონისძიებები.

მუხლი 9 (ა): საზოგადოებისთვის უმნიშვნელოვანესი მოვლენების ხელმისაწვდომობა

პუნქტი 1

181. იმ მოვლენების გარდა, რომლებიც განიხილება, როგორც საზოგადოებისთვის დიდი ინტერესის მქონედ, გარკვეული მოვლენები შეიძლება იმდენად მნიშვნელოვანი იყოს მთელი საზოგადოებისთვის, რომ გამართლებული იყოს საზოგადოებისთვის ამ ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის დაცვის უფრო ფართო ღონისძიებები. ასეთ შემთხვევებში მხარეებს უნდა შეეძლოთ იმ მოვლენების ამსახველი სიის შედგენა, რომლებიც საზოგადოებისათვის უმნიშვნელოვანესად არის მიჩნეული და, რომლებთან დაკავშირებითაც დაინტერესებულმა მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ მათ იურისდიქციაში მყოფმა მაუწყებლებმა არ გადასცენ ასეთი მოვლენები ექსკლუზიურ საფუძველზე იმგვარად, რომ ამ ხელშემკვრელი მხარის საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოკლებული იყოს საშუალებას, თვალი ადევნოს ამ მოვლენებს უფასო ტელევიზიით (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების პუნქტი 183) პირდაპირ ეთერში ან წინასწარ ჩაწერილი სახით. ამით მხარეებმა პატივი უნდა სცენ ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა ევროპული კონვენციით დადგენილ ფუნდამენტურ უფლებებსა და სადაც შესაძლებელია, ეროვნულ კონსტიტუციებს. გარდა ამისა, როგორც წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 67-ე პუნქტში არის აღნიშნული, მათ ჯეროვანი ყურადღება უნდა დაუთმონ საკუთრების უფლებასა და სახელშეკრულებო თავისუფლების პრინციპს.

პუნქტი 2

182. პირველ რიგში, მხარეებმა ასეთი მოვლენების სიის შედგენისას მხედველობაში უნდა მიიღონ გამჭვირვალობისა და პროპორციულობის კრიტერიუმები. ამავე დროს, მათ პატივი უნდა სცენ იმ კრიტერიუმებს, რომლებიც შესაძლოა, მოგვიანებით შეავსოს ან შეასწოროს მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა, განახლებული დირექტივის მე-3 (ა) მუხლის იმპლემენტაციასთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების საფუძველზე. ეს კრიტერიუმებია:

- a) ამ მუხლის 1-ლი პუნქტის ტექსტსა და სულისკვეთებასთან შესაბამისობა;
- b) ეროვნული ღონისძიებები უნდა გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ შესაბამისი მხარის იურისდიქციას დაქვემდებარებული მაუწყებლების მიმართ. წინამდებარე კონვენციასთან მიმართებაში მხარის იურისდიქცია უნდა განისაზღვროს მე-5 მუხლის შესაბამისად;
- c) ეროვნული ღონისძიებები რეალურად უნდა ემსახურებოდეს ამ მუხლის მე-2 პუნქტში აღნიშნულ საზოგადოებრივ ინტერესებს. ყველა შეზღუდვა, რომლებიც სცილდება ამ მიზნის მიღწევის აუცილებლობას, დავის შემთხვევაში შეიძლება არ იქნეს მიღებული მუდმივმოქმედი კომიტეტის მიერ და ნაკლებად ვრცელდებოდეს სხვა მხარეების იურისდიქციაზე. პროპორციულობა უნდა შეფასდეს განსაკუთრებით იმ გავლენის გათვალისწინებით, რასაც ახდენს შესაბამისი ღონისძიებები მაუწყებლობის უფლებებით ვაჭრობასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ და სოციალურ საქმიანობაზე. ამ ტექსტის განხორციელებისას ჯეროვანი ყურადღება უნდა დაეთმოს თვით მოვლენების ჩამონათვალის ერთობლივ შედეგსა და იმ

მოდალობას, რომელიც მისი სამაუწყებლო საშუალებებით გადაცემას უდევს საფუძვლად (კერძოდ, პირდაპირი ეთერი ან წინასწარი ჩანაწერი, სრული ან ნაწილობრივი დაფარვა);

- d) ეროვნული ღონისძიებები არ უნდა წარმოადგენდეს სხვა ხელშემკვრელი მხარის მაუწყებელთა, კანონიერ მფლობელთა ან სხვა ეკონომიკურ ოპერატორთა წინააღმდეგ მიმართულ დისკრიმინაციის ან ბაზრის ჩაკეტვის საშუალებებს. ისინი არც კულტურულად უარყოფით გავლენას უნდა ახდენდეს, მაგალითად, ევროპაში კულტურული მნიშვნელობის მოვლენების სამაუწყებლო უფლებების ბრუნვის გაუმართლებელი ხელისშეშლით ან ასეთი მოვლენების სპონსორობის წყაროების სერიოზული შეშუპებით;
- e) მოვლენები, რომელთა მიმართაც გამოიყენება ეროვნული ღონისძიებები, მთლიანად ან ნაწილობრივად, რეალურად უმნიშვნელოვანესი უნდა იყოს მოცემული მხარის საზოგადოებისთვის მთლიანად ან მისი ნაწილისათვის, რაც გულისხმობს, რომ ესენი უნდა იყოს სრულიად გამორჩეული მოვლენები, რომლებითაც ინტერესდება ევროპის საბჭოს გეოგრაფიული არეალის ან კონვენციის მონაწილე მხარის ან კონვენციის მონაწილე მოცემული მხარის მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი. მაგალითად, ასეთი მოვლენებია: ოლიმპიური თამაშები, მსოფლიო თასის გათამაშება ფეხბურთში და ევროპის საფეხბურთო პირველობა. ზოგადად, მხარეთა მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, თანდათანობითი ევოლუციის საფუძველზე მოვლენებს შეიძლება მიეცეს საზოგადოებისთვის უმნიშვნელოვანესის კვალიფიკაცია, თუ სულ მცირე, აკმაყოფილებს ორ პირობას:

- მოვლენასა და მის შედეგს შესაბამის ხელშემკვრელ მხარეში აქვს განსაკუთრებული საყოველთაო რეზონანსი და არა მარტო უბრალო მნიშვნელობისაა მათთვის, ვინც, ჩვეულებრივად, თვალს ადევნებს სპორტსა და მასთან დაკავშირებულ საქმიანობას;
- მოვლენას გააჩნია საყოველთაოდ აღიარებული, განსაზღვრული კულტურული მნიშვნელობა შესაბამისი ხელშემკვრელი მხარის მოსახლეობისთვის, კერძოდ, შეიცავს მისი კულტურული თვითმყოფადობის ელემენტებს;
- მოვლენა ეხება ეროვნულ ნაკრებს სპორტის იმ სახეობაში, რომელიც დაკავშირებულია მნიშვნელოვან საერთაშორისო ტურნეებთან;
- მოვლენა ტრადიციულად უფასო ტელევიზიით გადაიციემა და შესაბამისი მხარის დიდ აუდიტორიას აერთიანებს.

კონვენცია ნებას რთავს მხარეებს, თავიანთ სიაში შეიტანონ მოვლენები, რომლებსაც ადგილი აქვს თავიანთი ეროვნული ტერიტორიების ფარგლებს მიღმა. რამდენადაც ხსენებული ჩვეულებრივ გულისხმობს, რომ სხვა მხარეში ან მესამე ქვეყნებში დაფუძნებული კანონიერი მფლობელები განიცდიან ასეთი ღონისძიებების გავლენას, მუდმივმოქმედი კომიტეტი დავის შემთხვევაში განსაკუთრებული ყურადღებით განიხილავს ასეთი მოვლენების ეროვნულ სიაში შეტანის საკითხს.

- f) ნებისმიერ შემთხვევაში მოვლენები კონკრეტულად და მკაფიოდ უნდა იყოს განსაზღვრული ინდივიდუალურად ან დადგენილ ობიექტურ კრიტერიუმზე მითითებით (მაგალითად, საერთაშორისო სპორტული პირველობა ეროვნული ნაკრების მონაწილეობით). დაინტერესებული

მხარეებისთვის (მაგალითად, უფლებათა კანონიერი მფლობელების, უფლებათა ბროკერების, მაუწყებლებისა და სამაუწყებლო უწყებებისათვის) შეუძლებლი იქნებოდა თავიანთი საქმიანობის განხორციელება არასაკმარისი სამართლებრივი განსაზღვრულობის პირობებში ნებისმიერი მოვლენის მიმართ გამოსაყენებელი რეჟიმის თვალსაზრისით.

გ) ეროვნული ღონისძიებების მიღების პროცედურა და ჩამოთვლილი მოვლენების ამორჩევა გამჭვირვალე უნდა იყოს. კერძოდ, აქ იგულისხმება, რომ სიაში შეტანილი მოვლენის ამორჩევის კრიტერიუმი აშკარა და საჯარო უნდა იყოს და რომ დაინტერესებულ მხარეებთან ჩატარებულ უნდა იქნეს სათანადო კონსულტაცია.

h) დროის მომენტი, რომლის შემდეგაც მოცემული მოვლენის მიმართ ხორციელდება ღონისძიებები, ჯეროვნად უნდა ითვალისწინებდეს ოპერატორებისთვის პრაქტიკული მონაწილეობის საკითხებს, კერძოდ, აუცილებლობას, რომ ევროპაში ღონისძიების ორგანიზატორებმა და მაუწყებლებმა წინასწარ დაგეგმონ თავიანთი მარკეტინგი და პროგრამული სტრატეგიები.

183. მე-9 (a) მუხლის იმპლემენტაციისათვის მნიშვნელოვანია „უფასო ტელევიზიის“ ცნება. ამ ტერმინის განსაზღვრის გარეშე მაუწყებლები ვერ შეძლებენ ვერც იმ ეროვნული სამართლებრივი ღონისძიებების მოთხოვნების დაკმაყოფილებას, რომელთა წყალობითაც ხორციელდება ეს დებულებები და ვერც მხარეები უზრუნველყოფდნენ ხსენებულ ღონისძიებებს. ზოგადად, „თავისუფალი ტელევიზიის“ ცნება გაგებული უნდა იყოს, როგორც საზოგადოებრივ ან კერძო პროგრამულ მომსახურებაში იმ პროგრამების გადაცემა, რომლებიც ხელმისაწვდომია საკუთარ ენაზე (ენებზე) მაუწყებლის მიერ მოცული გეოგრა-

ფიული არეალის ფართო საზოგადოებისთვის რაიმე დამატებითი გადასახადის გარეშე, თითოეულ მხარეში მაუწყებლის დაფინანსების უპირატესად გავრცელებული სახეების გარდა (როგორცაა: ლიცენზიის გადასახადი და/ან საკაბელო სისტემისთვის ძირითად პაკეტზე სააბონენტო გადასახადი). ამრიგად, სამაუწყებლო მომსახურება შეიძლება „უფასო ტელევიზიად“ ჩაითვალოს მისი გავრცელების ფორმისგან (ფორმებისგან) დამოუკიდებლად, წარმოადგენს რა მის განმასხვავებელ ნიშანს, რომ საზოგადოებამ არ უნდა გადაიხადოს რაიმე დამატებითი გადასახადი (ლიცენზიის გადასახადისა და/ან საკაბელო მომსახურების ძირითად პაკეტზე სააბონენტო გადასახადის გარდა) იმისათვის, რათა ხელი მიუწვდებოდეს შესაბამის მაუწყებელზე. რამდენიმე ხელშემკვრელ მხარეში აუდიოვიზუალური გარემოს შორის არსებული განსხვავებების გათვალისწინებით, ზოგადად მიღებული განსაზღვრების შესაძლებლობა საჭიროებს შემდგომ დეტალურ განხილვას.

184. ამ მუხლის იმპლემენტაციისას მხარეებმა უნდა გაცვალონ მე-19 მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაცია. მუდმივმოქმედ კომიტეტს უნდა ეცნობოს ინფორმაცია მხარეთა მიერ იმ სამართლებრივი ღონისძიებების შესწავლის შედეგების თაობაზე, რომლებიც უზრუნველყოფს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას, უპირატესად, მხარეთა მიერ მისაღები კოლექტიური ღონისძიებების განსაზღვრის თვალსაზრისით.

185. მხარეებმა მუდმივმოქმედ კომიტეტს ასევე უნდა მიაწოდონ ინფორმაცია მათ მიერ შერჩეული მოვლენების სიის შესახებ. ასეთი ინფორმაცია უნდა შეიცავდეს ყველა აუცილებელ ელემენტს, რათა დავის შემთხვევაში მუდმივმოქმედ კომიტეტს შეეძლოს, განახორციელოს ეროვნული ღონისძიებების ამ მუხლის მე-2 პუნქტის ტექსტის სულისკვეთებასა და ფორმულირებასთან შესაბამისობის ყოვლისმომცველი შეფასება. მიწოდებულ უნდა იქნეს საკმარისი ინფორმაცია, რომელიც, კერძოდ, მოიცავს:

- მიზეზებს, რომელთა გამო სიაში შესული მოვლენები განიხილება „საზოგადოებისთვის უმნიშვნელოვანესად“;
- მოვლენების შერჩევისას გამოყენებულ პროცედურასა და შესაბამის ღონისძიებებს.

მუდმივმოქმედ კომიტეტს ნებისმიერ დროს შეუძლია მოითხოვოს ნებისმიერი საჭირო დამატებითი ინფორმაცია.

პუნქტი 3

186. მუდმივმოქმედი კომიტეტი, როდესაც ეს შესაძლებელია, წელიწადში ერთხელ, პირველი კვარტლის მიწურულს აქვეყნებს მხარეთა მიერ კონვენციის მე-9 (ა) მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად მიწოდებულ ინფორმაციას.

187. მუდმივმოქმედი კომიტეტის მიერ შედგენილი სახელმძღვანელო მითითებები უნდა აკმაყოფილებდეს წინამდებარე მოხსენების 182-ე პუნქტში დადგენილ კრიტერიუმებს. ხსენებული სახელმძღვანელო მითითებების შედგენისას მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა მხედველობაში უნდა მიიღოს ის სამუშაო, რომელიც ევროპული თანამეგობრობის ჩარჩოებში ჩატარდა განახლებული დირექტივის მე-3 (ა) მუხლის იმპლემენტაციასთან მიმართებაში, რათა გარანტირებული ყოფილიყო სამართლებრივი განსაზღვრულობა და უზრუნველყოფილიყო ერთგვაროვნება შესწორებულ კონვენციასა და განახლებულ დირექტივას შორის, როგორც ეს გათვალისწინებულია წინამდებარე მოხსენების მე-40 პუნქტში.

188. მხარეებს შორის მე-9 (ა) მუხლის იმპლემენტაციასთან დაკავშირებული დავის წარმოშობის შემთხვევაში, თუ მუდმივმოქმედი კომიტეტი დაადგენს, რომ კონკრეტულ მხარეს არ უნდა შეეტანა სიაში ეს მოვლენა, 26-ე მუხლით გათვალისწინე-

ბული შესაძლო საარბიტრაჟო პროცედურის ხელყოფის გარეშე, მეორე მხარე არ არის ვალდებული, ცნოს ეს მოვლენები.

მუხლი 10: კულტურის სფეროს ამოცანები

189. ზოგადი არსი, რომელსაც ეს მუხლი ემყარება, შეიძლება კონვენციის პრეამბულაში ვიპოვოთ, სადაც ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ ევროპული აუდიოვიზუალური ნაწარმის გამოშვება და ხარისხიანი ევროპული პროგრამების მიმოქცევა შეადგენს კულტურული სფეროს იმ საშუალებებს, რომელთა გამოყენებითაც მხარეები აღწევენ თავიანთ მიზნებს. ამ მიდგომამ განვითარება ჰპოვა აგრეთვე № R (86) 3 რეკომენდაციაში ევროპაში აუდიოვიზუალური ნაწარმის რეკლამირების შესახებ და მასმედიის პოლიტიკის საკითხებზე ევროპული ქვეყნების მინისტრთა 1-ლი კონფერენციის (ვენა, 1986 წლის დეკემბერი) № 1 რეზოლუციაში, რომლითაც მინისტრებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, „მიიღონ შესაბამისი ღონისძიებები, რათა სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება მოიცავდეს ევროპული წარმომავლობის აუდიოვიზუალური ნაწარმის, კერძოდ, მხატვრული ნაწარმის, გონივრულ პროპორციას“.

პუნქტი 1

190. ამ პუნქტის მიზანია, სახელდობრ, ევროპულ კონტექსტში, შემოქმედებითი ეროვნული ნაწარმის და ევროპული თანაწარმოების (მხატვრული ფილმების, მრავალსერიული ფილმების, სერიალების, დოკუმენტური ფილმების, ხელოვნებისა და საგანმანათლებლო პროგრამებისა და ა.შ.) განვითარებისა და ექსპლუატაციის უზრუნველყოფა, რათა შენარჩუნებული იყოს ევროპული კულტურული თვითმყოფადობა, როგორც სპეციფიკური ეროვნული თვისებების, ისე საერთო ღირებულებების თვალსაზრისით და უზრუნველყოფილი იყოს გამოხატვის თავისუფლების პლურალისტური მექანიზმები.

191. ამიტომ, ეს პუნქტი ითვალისწინებს, რომ თითოეულმა გადამცემა მხარემ შეძლებისდაგვარად და შესაბამისი საშუალებების გამოყენებით უნდა უზრუნველყოს, რომ იმ მომსახურების მაუწყებლებმა, რომელიც გადაიცემა მათ იურისდიქციაში მყოფი ერთეულების მიერ ან ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით, მე-3 მუხლის მნიშვნელობისათვის, სამაუწყებლო დროის უმეტესი ნაწილი დაუთმონ ევროპულ აუდიოვიზუალურ ნაწარმს, გარდა იმ დროისა, რომელიც განეკუთვნება ახალ ამბებს, სპორტულ მოვლენებს, თამაშებს, რეკლამას, ტელევაჭრობასა და ტელეტექსტებით მომსახურებას. შემდგომში დაკონკრეტებულია, რომ ეს პროპორცია მიღწეულ უნდა იქნეს თანმიმდევრულად, შესაბამისი კრიტერიუმების საფუძველზე საინფორმაციო, სავანმანათლებლო, კულტურისა და გართობის სფეროში მაყურებლის *vis-à-vis* მაუწყებლის ვალდებულებების გათვალისწინებით.

192. თუმცადა, მოთხოვნა პროგრამებში ევროპული ნაწარმის უმეტესი პროპორციის შესახებ არ უნდა გაკეთდეს სამხრეთით განლაგებული ქვეყნების ხარჯზე. მსოფლიოს ამ ნაწილში შექმნილი პროდუქცია არ უნდა ექვემდებარებოდეს გადამეტებული მკაცრი კვლევებით რეგულირებას, რაც ევროპის ამ ქვეყნებთან კულტურული გაცვლის ვალდებულებების საწინააღმდეგო იქნებოდა. უფრო მეტიც, უმეტესი ევროპული პროგრამების მიმართ ეს მოთხოვნა არ უნდა იყოს განმარტებული იმგვარად, რომ ხელყოფილ იქნეს წევრი სახელმწიფოების ვალდებულებები სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩარჩოებში.

193. მაყურებლის *vis-à-vis* მაუწყებლის ვალდებულებასთან მიმართებაში მინიშნებების – „შეძლებისდაგვარად“ და „შესაბამისი კრიტერიუმის“ – გამოყენება მიზნად ისახავს, რომ გადამცემ მხარეს, იმის შეფასებისას, თუ სინამდვილეში რამდენად შესაძლებელია „უმეტესი ნაწილის“ თანდათანობით მიღწევა, უნდა გააჩნდეს გარკვეული შეფასების ზღვარი, მაგალითად, მო-

ცემულ მხარეში აუდიოვიზუალური ვითარების, ინდივიდუალური მაუწყებლის მიერ შეთავაზებული მომსახურების ხასიათის (სპეციალიზირებული არხი, სააბონენტო არხი, ფასიანი არხი და სხვა) ან შესაბამისი მაყურებლის გათვალისწინებით.

194. ახალი ამბების, სპორტული მოვლენების, თამაშების, რეკლამის, ტელევაჭრობისა და ტელეტექსტებით მომსახურებისთვის განკუთვნილი დრო არ უნდა ჩაირთოს ამ პუნქტში ნახსენები „უმეტესი ნაწილის“ გამოთვლისას. ამის მიზეზი ისაა, რომ, როგორც ზემოთ 190-ე პუნქტშია ნახსენები, ამ დებულების მიზანს წარმოადგენს შემოქმედებითი საქმიანობის (მხატვრული ფილმების, მრავალსერიული ფილმების, სერიალების, ფილმების, დოკუმენტური ფილმების, ხელოვნებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების და ა.შ.) განვითარებისა და გამოყენების უზრუნველყოფა.

195. ყოველმა მხარემ თავად უნდა განსაზღვროს ამ პუნქტში ნახსენები „უმეტესი ნაწილის“ მიღწევის ყველაზე მოსახერხებელი საშუალებები, მაგალითად, საკუთარი აუდიოვიზუალური სიტუაციიდან, კულტურული ტრადიციებიდან და ფინანსური მდგომარეობიდან გამომდინარე. მაგალითად, ისინი შეიძლება გამოიხატოს საკანონმდებლო აქტის ან მარეგულირებელ ნორმებში, რომელთაც თან სდევთ სანქციები, ან შეიძლება ზორცშესხმული იყოს მაუწყებლისთვის უფლებამოსილების მინიჭების აქტში ან ხელშეკრულებაში.

196. კონვენციის 28-ე მუხლის დებულებებიდან გამომდინარეობს, რომ ამ პუნქტის დებულებები არანაირად არ ხელყოფს გადამცემი მხარის უფლებას, უფრო მკაცრი და დეტალური წესები შემოიღოს მის იურისდიქციაში არსებული გაერთიანების ან ტექნიკური საშუალებებით გადაცემული პროგრამული მომსახურების მაუწყებელთა მიმართ.

პუნქტი 2

197. ეს პუნქტი ეხება შესაძლო ვითარებას, როდესაც, 1-ელ პუნქტში ნახსენები მხარის შეფასების ზღვრის მიუხედავად, მიმღებ და გადამცემ მხარეს შორის აზრთა სხვადასხვაობა წარმოიშვება 1-ლი პუნქტის გამოყენებასთან დაკავშირებით.

198. ეს პუნქტი ადგენს, რომ 25-ე მუხლის მე-2 პუნქტიდან გადახვევისას მხოლოდ ერთ-ერთ მხარეს შეუძლია საქმის გადაცემა მუდმივმოქმედი კომიტეტისთვის მისგან საკონსულტაციო დასკვნის მიღების მიზნით. თუმცადა, ასეთი დავის განსაკუთრებული ხასიათიდან გამომდინარე, შესაძლოა, არ იქნეს გამოყენებული 26-ე მუხლით გათვალისწინებული საარბიტრაჟო პროცედურა.

პუნქტი 3

199. წინამდებარე პუნქტი ასახავს მხარეთა ვალდებულებებს, ამ მუხლის 1-ლი პუნქტის გათვალისწინებულ ღონისძიებებთან ერთად, ერთობლივად ეძიონ ევროპული ნაწარმის საქმიანობისა და განვითარების მხარდაჭერის ყველაზე შესაფერისი საშუალებები და პროცედურები. კერძოდ, ყურადღება გამახვილებულია იმ მხარეებზე, რომლებსაც აუდიოვიზუალური ნაწარმის გამოშვების მწირი შესაძლებლობები ან შეზღუდული ენობრივი არეალი გააჩნიათ. ამით, ხაზგასმულია ევროპის კულტურული მემკვიდრეობის განსაკუთრებული და მრავალფეროვანი ბუნების შენარჩუნებასა და წახალისებაზე ზრუნვა. ამასთან დაკავშირებით შეიძლება გავიხსენოთ № R (93) 5 რეკომენდაცია, რომელიც შეიცავს ევროპის ტელეზარებზე ნაკლებად განვითარებული აუდიოვიზუალური პროდუქციისა ან შეზღუდული გეოგრაფიული ან ენობრივი შესაძლებლობების ქვეყნებსა თუ რეგიონებში წარმოებული აუდიოვიზუალური ნაწარმის გავრცელებისა და მაუწყებლობის ხელშეწყობის პრინციპებს.

200. ფრაზის – „მაუწყებლებს შორის ყოველგვარი დისკრიმინაციის გარეშე“ – მიზანია, ევროპის საქმიანობისა და ევროპული ნაწარმის განვითარების მხარდაჭერის მიზნით, იმ საშუალებებისა და პროცედურების თავიდან აცილება, რომლებიც წარმოშობს დისკრიმინაციას მაუწყებლებს შორის (მაგალითად, საზოგადოებრივ მაუწყებლებსა და კერძო მაუწყებლებს შორის).

პუნქტი 4

201. წინამდებარე პუნქტის მთავარ მიზანს წარმოადგენს იმის უზრუნველყოფა, რომ მხარეთა იურიდიქციაში მყოფი მაუწყებლების კინემატოგრაფიული ნაწარმი გადაეცეს კანონიერ მფლობელს შეთანხმებულ დროის მონაკვეთში. ამ უკანასკნელს, შესაძლოა, სურდეს იმის უზრუნველყოფა, რომ მის მფლობელობაში არსებული კინემატოგრაფიული ნაწარმის გადაცემა შესაძლებელი იქნება მხოლოდ გარკვეული დროის შემდეგ, რომელიც შეიძლება იცვლებოდეს, განსაკუთრებით, შესაბამისი პროგრამული მომსახურების ხასიათის მიხედვით (უფასო ტელევიზია, ფასიანი ტელევიზია და ა.შ.), რათა ასეთმა გადაცემამ ხელი არ შეუშალოს ბაზრის, გამოშვების სხვადასხვა მეთოდის შესაბამისად, ექსპლუატაციის სხვადასხვა ფანჯრებად დაყოფის მისეულ სტრატეგიას (ე.წ. კასკადური სტრატეგია, რომელიც მოიცავს, კერძოდ, კინოგაქირავების ქსელს, ვიდეო-გამოცემას და სატელევიზიო ჩვენებას). ამ კასკადური სტრატეგიის თანახმად, ექსპლუატაციის ერთი სახეობა გამოიყენება მხოლოდ მას შემდეგ, რაც სხვა ფორმები მაქსიმალურ მოგებას მოიტანს.

202. ამასთან დაკავშირებით, მნიშვნელოვანია, რომ კინემატოგრაფიული ნაწარმის კანონიერ მფლობელებს შეეძლოთ თავიანთი უფლებების გამოყენება ამ ნაწარმის მაქსიმალური ექსპლუატაციის მიზნით, კერძოდ, თავიანთი გადაცემის ვადების

დაფიქსირებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ასეთი ექსპლუატაციიდან მიღებული გადასახადი შეადგენს, როგორც კანონიერი მფლობელების მიერ შესრულებული სამუშაოს სამართლიან ამონაგებს, ასევე სხვა ნაწარმის გამოშვებაში შემდგომი ინვესტირების წყაროს კულტურული შემოქმედების, პროგრამული ინდუსტრიისა და ფართო საზოგადოების სასიკეთოდ.

203. კინემატოგრაფიული ნაწარმის ყოველი სახის სატელევიზიო ჩვენების სპეციფიკური დროის განრიგის საკითხი, უპირველეს ყოვლისა, უნდა წყდებოდეს დაინტერესებულ მხარეთა და ამ საქმეში ჩართულ პროფესიონალთა შორის შეთანხმების გზით, ინდივიდუალური ან კოლექტიური შეთანხმებების მეშვეობით. ამის გათვალისწინებით, წინამდებარე პუნქტის თანახმად, მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ მათ იურისდიქციაში მყოფმა მაუწყებლებმა არ გადასცენ კინემატოგრაფიული ნაწარმი კანონიერ მფლობელთან შეთანხმებული ვადების დარღვევით, ვინაიდან ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში დროის ასეთი პერიოდებისადმი პატივისცემის უზრუნველყოფას დიდი მნიშვნელობა აქვს.

მუხლი 10 (a): მედიის პლურალიზმი

204. გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლების შესახებ მინისტრთა კომიტეტის 1982 წლის 29 აპრილის დეკლარაციის თანახმად, გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლებით სარგებლობისთვის მედიის პლურალიზმის მნიშვნელობის გათვალისწინებით, წინამდებარე პუნქტი უფრო ზოგადად უსვამს ხაზს გადამცემ მხარეთა პასუხისმგებლობას მედიის პლურალიზმის დაცვის მნიშვნელობის თვალსაზრისით, თუმცადა, ამისთვის მათ არანაირ ვალდებულებებს არ აკისრებს.

თავი III რეკლამა და ტელევაჭრობა

მუხლი 11: ზოგადი ნორმები

205. წინამდებარე მუხლში ასახული პრინციპები ადასტურებს და ამყარებს სატელევიზიო რეკლამის პრინციპების შესახებ № R (84) 3 რეკომენდაციასა და რეგულარული კომერციული რეკლამის საშუალებით გამოხატვის თავისუფლების დაცვის საერთაშორისო საშუალებების შესახებ საპარლამენტო ასამბლეის 952 (1982) რეკომენდაციაში მოყვანილ პრინციპებს. მსგავსი მიდგომა, ასახულია აგრეთვე, ისეთი ქვეყნის კოდექსებში, როგორცაა საერთაშორისო სავაჭრო პალატის (ICC) სარეკლამო საქმიანობის კოდექსი, რომლის შესრულების შესახებ შეთანხმდნენ ევროპის მაუწყებელთა კავშირის (EBU) წევრები, როდესაც მათ მიიღეს დეკლარაცია DBS-ის მიერ განხორციელებულ კომერციულ რეკლამასთან დაკავშირებული პრინციპების შესახებ.

206. ზოგადი სტანდარტების მაგალითი, რომელთაც ეს მუხლი ეხება, შეიძლება აღმოვაჩინოთ განახლებული დირექტივის მე-12 მუხლში, რომელიც ადგენს, რომ სატელევიზიო რეკლამა არ უნდა (a) ხელყოფდეს ადამიანის ღირსების პატივისცემას; (b) შეიცავდეს რაიმე სახის დისკრიმინაციას რასობრივ, სქესობრივ ან ეროვნულ ნიადაგზე; (c) შეურაცხყოფდეს რელიგიურ ან პოლიტიკურ მრწამს; (d) მოუწოდებდეს ჯანმრთელობისთვის ან უსაფრთხოებისთვის მუქარის გამომწვევი ქმედებებისკენ; (e) მოუწოდებდეს გარემოს დაცვისთვის მუქარის გამომწვევი ქმედებებისკენ.

207. ამ მუხლში მოყვანილი პრინციპების გარდა, კონვენციის მე-7 მუხლიდან გამომდინარეობს, რომ რეკლამისა და ტელევაჭრობის პროგრამები უნდა შეესაბამებოდეს იმავე მუხლის 1-ელ და მე-2 პუნქტებში მოყვანილ სტანდარტებს.

პუნქტი 1

208. წინამდებარე პუნქტის დებულებებიდან გამომდინარეობს, რომ რეკლამა და ტელევაჭრობა უსამართლო დისკრედიტაციას არ უნდა უწევდეს კონკურენტის ნაწარმსა თუ მომსახურებას.

პუნქტი 2

209. წინამდებარე პუნქტში ხაზგასმულია მაყურებლის ინტერესების დაცვის მნიშვნელობა. ტელევაჭრობის პროგრამების რეკლამის დამკვეთთა და მიმწოდებელთა ეს პასუხისმგებლობა მომხმარებლის *vis-à-vis* გამომდინარეობს მათი კომერციული სიტყვის თავისუფლებიდან: ასე მაგალითად, მათ არ უნდა მოიპოვონ უპირატესობა იმის გამო, რომ მომხმარებელს სჯერა მათი ან არასაკმარისი ცოდნა გააჩნია.

210. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 126-ე პუნქტიდან გამომდინარეობს, რომ წინამდებარე მე-2 პუნქტისა და 1-ლი პუნქტის დებულებები არ ეწინააღმდეგებიან ამ თვალსაზრისით მაუწყებელთა სამოქალაქო და სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობებს და წესებს არაკეთილსინდისიერი შეჯიბრებითობის შესახებ.

პუნქტი 3

211. წინამდებარე პუნქტი ავსებს მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებებს არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ. 1-ელ და მე-2 პუნქტებში განმტკიცებულ ზოგად პრინციპებთან ერთად, რომლებიც ეხება პირის ინტერესების დაცვას, კონვენცია იცავს ბავშვების და მოზარდების სპეციფიკურ ინტერესებს. ასეთი ინტერესების დაცვის ნება უკვე ასახულია № R (84) 3 რეკომენდაციის მე-5 პრინციპსა და წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 205-ე პუნქტში ნახსენებ კოდექსში.

212. განახლებული დირექტივის მე-16 მუხლიდან შეიძლება ავიღოთ იმის მაგალითები, თუ როგორ უნდა იყვნენ დაცულნი არასრულწლოვნები იმ რეკლამებისა და ტელევაჭრობის პროგრამებიდან, რომელთაც შეუძლიათ მათ მიაყენონ ზნეობრივი და ფიზიკური ზიანი. ამრიგად, სარეკლამო და ტელევაჭრობის პროგრამები უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ კრიტერიუმებს: (a) ისინი პირდაპირ არ უნდა მოუწოდებდეს არასრულწლოვნებს ნაწარმის ან მომსახურების შეძენისკენ მათი გამოუცდლობის ან ნდობის გამოყენების გზით; (b) ისინი პირდაპირ არ უნდა მოუწოდებდეს არასრულწლოვნებს, დაარწმუნონ მშობლები ან სხვები, შეიძინონ რეკლამირებული საქონელი ან მომსახურება; (c) ისინი არ უნდა იყენებდეს არასრულწლოვნების განსაკუთრებულ რწმენას მშობლების, მასწავლებლებისა და სხვა პირთა მიმართ; (d) ისინი გაუმართლებლად არ უნდა აჩვენებდეს არასრულწლოვნებს სახიფათო სიტუაციებში.

პუნქტი 4

213. 1-ელ—მე-3 პუნქტებში მოყვანილ ზოგად დებულებებთან შესაბამისობის გარდა, ტელევაჭრობა არ უნდა სთავაზობდეს არასრულწლოვნებს, გააფორმონ ხელშეკრულებები საქონლის ან მომსახურების გაყიდვის ან გაქირავების მიზნით.

პუნქტი 5

214. წინამდებარე პუნქტი ადასტურებს მნიშვნელოვან პრინციპს: მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობას რეკლამის დამკვეთთა *vis-à-vis* პროგრამის შინაარსთან მიმართებაში. თუმცა, რაც შეეხება სპონსორის მიერ დაფინანსებულ პროგრამებს, ეს დებულება არ ხელყოფს მე-17 მუხლის მე-2 პუნქტში მოცემულ ზოგად წესს.

215. ტერმინი „რეკლამის დამკვეთი“ ნიშნავს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომლისთვისაც გადაიცემა რეკლამა ან შესაძლებელია ტელევაჭრობა.

მუხლი 12: ხანგრძლივობა

216. წინამდებარე მუხლის დებულებები ჩამოყალიბებულია გარკვეული მაუწყებლების მიერ რეკლამიდან მოგების მიღების საჭიროებასა და მაუწყებლების დამოუკიდებლობასა და პროგრამების ურღვევობას შორის ბალანსის შენარჩუნების მიზნით, პროგრამული მომსახურების სპონსორობის ფორმების მიმდინარე და სამომავლო ტენდენციების გათვალისწინებით.

217. წინამდებარე მუხლის მიზანს წარმოადგენს იმის უზრუნველყოფა, რომ იმ პროგრამული მომსახურებით გადაცემული ტელეევაჭრობის, სარეკლამო პროგრამებისა და რეკლამის სხვა ფორმებისთვის გამოყოფილი დრო, რომელიც უშუალოდ ტელეევაჭრობისათვის არ არის განკუთვნილი, არ აღემატებოდეს და აკნინებდეს ტელევიზიის, როგორც ინფორმაციის, განათლების, სოციალური და კულტურული განვითარებისა და გართობის საშუალების, ფუნქციებს. 1-ლი პუნქტი ადგენს 24 საათიანი პერიოდისთვის გათვლილ საერთო ბალანსს; მე-2 პუნქტის დანიშნულებას წარმოადგენს იმის უზრუნველყოფა, რომ ასეთი ბალანსი არ დაირღვეს საუკეთესო საეთერო დროს სარეკლამო და ტელეევაჭრობის გამოშვებების გადაჭარბებული კონცენტრაციის გამო; მე-3 პუნქტი ადგენს მაქსიმალურ ზღვარს ტელეევაჭრობის გადაცემების დღიური რაოდენობისთვის და დღიური სამაუწყებლო დროის იმ რაოდენობისთვის, რომელიც შეიძლება ტელეევაჭრობის გადაცემებს დაეთმოს. მე-4 პუნქტი ცალკეული ტიპის განცხადებებს გამორიცხავს ამ მუხლის მოქმედების სფეროდან.

პუნქტი 1

218. წინამდებარე პუნქტი აკონკრეტებს, რომ ტელეევაჭრობის, სარეკლამო პროგრამებისა და სხვადასხვა სახის რეკლამისათვის განკუთვნილი სამაუწყებლო დრო საერთო ჯამ-

ში არ უნდა აღემატებოდეს დღიური სამაუწყებლო დროის 20%-ს. ამასთან ერთად, აღნიშნულია, რომ მხოლოდ რეკლამისთვის განკუთვნილი დღიური სამაუწყებლო დრო არ უნდა აღემატებოდეს 15%-ს. სინამდვილეში, ამ დებულების აზრი არ შეცვლილა, ვინაიდან ადრეც, იქ, სადაც ტელევაჭრობის საქმიანობა ნებადართული იყო, გადამცემ მხარეში რეკლამისთვის განკუთვნილი სამაუწყებლო დროის სრული დღიური რაოდენობა შეიძლებოდა გაზრდილიყო 20%-მდე იმ პირობით, რომ სარეკლამო პროგრამის რაოდენობა არ აღემატებოდა 15%-ს.

219. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ წინამდებარე პუნქტი უნდა განიხილებოდეს მე-3 პუნქტის კონტექსტში, რომლის მიზანია 24-საათიანი პერიოდის განმავლობაში იმ პროგრამულ მომსახურებაში ტელევაჭრობის პროგრამების გადაჭარბებული რაოდენობის თავიდან აცილება, რომლებიც მხოლოდ ტელევაჭრობას არ ემსახურება (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 224-ე პუნქტი).

220. პროგრამულ მომსახურებას, რომელიც მხოლოდ ტელევაჭრობას არ ემსახურება, ექვემდებარება რა ზემოსწინებულს და დამოკიდებულია რა საათების რაოდენობაზე, რომელთა განმავლობაში პროგრამული მომსახურება გადაიცემა დღის მანძილზე, შეუძლია თავად განსაზღვროს, რა დროს დაუთმობს, შესაბამისად, ტელევაჭრობისა და სარეკლამო გადაცემებს, აგრეთვე სხვა სახის რეკლამას. ამიტომ, მოცემულ პროგრამულ მომსახურებას, რომელიც მხოლოდ ტელევაჭრობისათვის არაა განკუთვნილი, შეუძლია გადასცეს 15%-ი რეკლამა და 5%-ი ტელევაჭრობა, აგრეთვე სხვა სახის რეკლამა; ან 10%-ი რეკლამა და 10%-ი ტელევაჭრობა, აგრეთვე სხვა სახის რეკლამა; ან თუნდაც 20%-ი ტელევაჭრობის პროგრამები და არა სარეკლამო პროგრამები.

პუნქტი 2

221. წინამდებარე პუნქტის თანახმად სარეკლამო და ტელევაჭრობის გადაცემების სრული დრო, მოცემული საათის განმავლობაში, არ უნდა აღემატებოდეს 20%-ს. როგორც ეს წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 217-ე პუნქტშია აღნიშნული, მისი მიზანია სარეკლამო და ტელევაჭრობის გადაცემების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილება იმ პროგრამული მომსახურების საუკეთესო საეთერო დროიდან, რომელიც მხოლოდ ტელევაჭრობისათვის არ არის განკუთვნილი.

222. ამ მუხლის 1-ელ და მე-2 პუნქტებში რეკლამის პროცენტული შემაღვნილობის გამოსათვლელად ასევე საჭიროა გავსოვდეს მე-2 მუხლის (f) ქვეპუნქტი; აქედან გამომდინარეობს, რომ წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 104-ე პუნქტში ნახსენები რეკლამის, საზოგადოებისთვის საჭირო განცხადებების საჯაროდ გადაცემა, რომლებიც გამორიცხულია „რეკლამის“ კონცეფციიდან მე-2 მუხლის (f) ქვეპუნქტში, არ მიიღება მხედველობაში ამგვარი გამოთვლისას.

პუნქტი 3

223. რაც შეეხება იმ არხებს, რომლებიც მხოლოდ ტელევაჭრობისათვის არ არის განკუთვნილი, განახლებული დირექტივა ერთმანეთისგან განასხვავებს ტელევაჭრობისა და სარეკლამო პროგრამებისა და სხვა სახის რეკლამისთვის განკუთვნილ დროს ტელევაჭრობის ფანჯრების სამაუწყებლო დროისაგან. ამასთან ერთად, განახლებული დირექტივა გამოიყენება იმ არხების მიმართ, რომლებიც მხოლოდ ტელევაჭრობას ან თვითრეკლამას ემსახურება და არ შეიცავს ჩვეულებრივი პროგრამების ელემენტებს, როგორიცაა: ახალი ამბები, სპორტი, მხატვრული ფილმები, დოკუმენტური ფილმები და დრამატული გა-

დაცემები. მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, რომ კონვენციის დებულებები შესაბამისობაში იყო მოსაყვანი ღირექტივაში გაკეთებულ ამ განსხვავებებთან. ამიტომ, ეს მუხლი ხელახლა უფრო ფართოდ ჩამოყალიბდა, რათა გათვალისწინებულიყო ის ფაქტი, რომ ამჟამად ტელევაჭრობა რეკლამისაგან განსხვავებულად განიხილება.

224. მაშინ, როდესაც 1-ლი პუნქტი ადგენს ტელევაჭრობისა და სარეკლამო პროგრამების, აგრეთვე სხვა მსგავსი რეკლამის ყოველდღიური გადაცემისთვის განკუთვნილი დროის საყოველთაო პროცენტულ თანაფარდობას, მე-3 პუნქტი დამბალანსებლის როლს თამაშობს, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ტელევაჭრობის გადაჭარბებული მოცულობა 24-საათიან პროგრამულ მომსახურებაში, რომელიც არაა განკუთვნილი მხოლოდ ტელევაჭრობისათვის. ამასთან, რათა არ მოხდეს მაუწყებლის რეგულარული პროგრამული მომსახურების გადამეტებულად ხშირი შეწყვეტა. ამიტომ, მე-3 პუნქტის თანახმად იმ პროგრამულ მომსახურებაში, რომელიც არაა განკუთვნილი მხოლოდ ტელევაჭრობისათვის, ტელევაჭრობის ფანჯრები სულ ცოტა 15 წუთის უწყვეტი ხანგრძლივობის უნდა იყოს და რომ დღის მანძილზე ფანჯრების რაოდენობა რვას უნდა უდრიდეს. ამასთან ერთად, მათი სრული დღიური ხანგრძლივობა სამ საათს არ უნდა აღემატებოდეს.

პუნქტი 4

225. იმისათვის, რათა ზიანი არ მიაღვეს კონკურენციას, წინამდებარე პუნქტში მოყვანილი გადახვევები შეზღუდულია იმ პროდუქტების თაობაზე განცხადებებით, რომლებიც ერთდროულად დამატებითიც არის და უშუალოდაც გამოძინარეობს მაუწყებლის პროგრამებიდან. ამასთან დაკავშირებით, ტერმინი „დამატებითი პროდუქცია“ გაგებულია, როგორც ტერმინი, რომელიც სპეციალურად გამოიხეულია იმისთვის, რომ მაყურებელ-

მა შეძლოს სრულად ისარგებლოს ამ პროგრამით ან კონტაქტში იმყოფებოდეს მასთან (მაგალითად, დამატებითი პროდუქტი იქნება მაუწყებლის მიერ უცხო ენების შესასწავლი პროგრამის დასასმარებლად გავრცელებული წიგნი ან ვიდეოკასეტა, რათა მაყურებელმა ამით შეავსოს შესწავლის პროცესი).

226. აკრძალვა ეხება აგრეთვე მაუწყებლის განცხადებას საკუთარი პროგრამების შესახებ, როგორცაა: მაუწყებლის ან პროგრამული მომსახურების იდენტიფიკაცია, მომავალი პროგრამული მომსახურების განრიგის გამოქვეყნება, ფილმების და სხვა პროგრამული მომსახურების წინასწარ კადრებით ანონსირება, მაუწყებლის მომავალი პროგრამების შესახებ ჟურნალის ანონსი, აგრეთვე თვითრეკლამის შემცველი შეტყობინებები.

227. და ბოლოს, აკრძალვა ეხება ხალხის ინტერესებისა და გადასახადისაგან თავისუფალი საქველმოქმედო საქმიანობის ამსახველ განცხადებებს. უნდა გვახსოვდეს, რომ ასეთი განცხადებები და მოწოდებები შედის რეკლამის განმარტებაში (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 51-ე და 104-ე პუნქტები).

მუხლი 13: ფორმა და პრეზენტაცია

პუნქტი 1

228. წინამდებარე დებულების მიზანია ნებისმიერი გაუგებრობის თავიდან აცილება რეკლამისა და ტელევაჭრობის პროგრამებსა და პროგრამული მომსახურების სხვა ნაწილებს შორის. იგი ემყარება სატელევიზიო რეკლემის პრინციპების შესახებ № R (84) 3 რეკომენდაციის მე-6 და მე-7 პრინციპებს. ის აღგენს, რომ რეკლამისა და ტელევაჭრობის პროგრამები მკაფიოდ უნდა განსხვავდებოდეს და განცალკევებული უნდა

იყოს პროგრამული მომსახურების სხვა ნაწილებისგან, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ტელევიზიის, როგორც ინფორმაციის, განათლების, სოციალური და კულტურული განვითარებისა და გართობის მიწოდების საშუაშაგლო ფუნქცია, ისევე როგორც მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობა; ეს პრინციპი ასახულია აგრეთვე სხვადასხვა კოდექსებში, როგორიცაა ICC.

229. საერთო წესის თანახმად, რეკლამისა და ტელევაჭრობის პროგრამები ერთობლივად უნდა გადაიცემოდეს და შედგებოდეს ორი ან მეტი ცალკეული პროგრამისაგან. შესაძლოა არსებობდეს გარემოებები, როდესაც დასაშვებია ცალკეული ინდივიდუალური ერთეულები, მაგალითად, ერთი ხანგრძლივი რეკლამა; ან შემთხვევა, როდესაც რეკლამისთვის ან ტელევაჭრობისათვის ხელმისაწვდომი დრო ძალზე მცირეა, მაგალითად, მოკრივეთა ან მოჭიდავეთა შეჯიბრებების რაუნდებს შორის დრო; ან, როდესაც მაუწყებელს ცოტა შეკვეთა აქვს იმისთვის, რათა დააჯგუფოს ერთეულები. რეკლამისა და სპონსორობის ზოგიერთი დებულების შესახებ № 4 (1995) დასკვნაში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა გამოთქვა მოსაზრება, რომ ქვეყნებში ხელისუფლების წარმომადგენლები სარგებლობენ შეფასების ზღვრით, რათა ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში შეაფასონ, შესაძლებელია თუ არა ერთობლივი რეკლამის წესებში გამოწვევის დაშვება. თუმცაღა, კონვენციის დებულების „თანაფარდობა“ ნათელია: ერთობლივი რეკლამა საყოველთაო წესია და გამონაკლისები იშვიათია.

230. ამ კონტექსტში უნდა მივმართოთ „ვირტუალური რეკლამის“ შედარებით ახალ მეთოდიკას. დღეს ტექნიკურად შესაძლებელია „ვირტუალური“ გამოსახულებების, შექმნა, რომელთა ხარისხი და წარმოდგენის კონტექსტი ისეთია, რომ მაყურებელმა, რომელიც წინასწარ არ არის გაფრთხილებული, შესაძლოა, ისინი ნამდვილ გამოსახულებად აღიქვას. ახალ ამბებსა და მიმდინარე მოვლენების ამსახველ პროგრამებში ასე-

თი გამოსახულებების გამოყენების შედეგად წამოჭრილი საკითხები შეიძლება მუდმივმოქმედი კომიტეტის საფუძვლიანი გამოძიების საგანი გახდეს. ახალ ამბებსა და მიმდინარე მოვლენების ამსახველ პროგრამებში ვირტუალური გამოსახულებების გამოყენების შესახებ № R (96) 1 რეკომენდაციაში კომიტეტი მიიჩნევს, რომ ვირტუალური გამოსახულებების გამოყენება ახალ ამბებსა და მიმდინარე მოვლენების ამსახველ პროგრამებში მაუწყებლის სარედაქციო პასუხისმგებლობის საგანს წარმოადგენს. შესაძლოა, გარკვეულ შემთხვევებში, ვირტუალური გამოსახულებები საზოგადოებისათვის ფაქტების წარმოდგენისა და ახსნა-განმარტების ეფექტური საშუალება იყოს. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა ჩათვალა, რომ კონვენციის მე-7 მუხლის ჩარჩოებში (მაუწყებლის პასუხისმგებლობა), ვირტუალური გამოსახულებების გამოყენება ახალ ამბებსა და მიმდინარე მოვლენების ამსახველ პროგრამებში უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ პრინციპებს, კერძოდ:

- პირველ რიგში, ვირტუალური გამოსახულების გამოყენება უნდა იყოს აუცილებელი განსახილველი ინფორმაციის ან მოვლენის სავარაუდო ვერსიის საილუსტრაციოდ ან დახმარებას უწევდეს ამ ილუსტრაციას;
- მეორე, მაუწყებელმა არ უნდა გამოიყენოს ვირტუალური გამოსახულება ახალი ამბების შემადგენელი ნაწილებით მანიპულირებისთვის ან მათ დასამახინჯებლად;
- მესამე, მაყურებელი შესაბამისი საშუალებებით მკაფიოდ უნდა იყოს ინფორმირებული იმის თაობაზე, რომ გამოყენებულია ვირტუალური გამოსახულება.

231. დამატებით აღსანიშნავია, რომ მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა შეისწავლა საკითხი, რომელიც წარმოიშვა ვირტუალური ტექნიკის სარეკლამო შეტყობინებაში ჩასმის გამო, სახელ-

დობრ, სპორტული ღონისძიებების დროს, ან სარეკლამო შეტყობინებების ვირტუალური ჩანაცვლებით მოედნის გარშემო გამყოფ მესერზე, ან ხანდახან სურათის სხვა ნაწილში ახალი სამგანზომილებიანი გამოსახულების ჩართვით. ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში ვირტუალური გამოსახულებების ტექნოლოგიას შეუძლია გარკვეულ შემთხვევებში დაუშვას მიმღები ქვეყნის კანონებით აკრძალული შეტყობინებების დაფარვა სპორტული ღონისძიების მაუწყებლობაზე რაიმე გავლენის გარეშე. თუმცა, ზოგჯერ ეს ტექნიკა ხელს უწყობს ეკრანზე რეკლამის იმგვარად გამოჩენას, რომ ხელი ეშლება თვით ღონისძიების აღქმასა და გაგებას.

232. ვირტუალური რეკლამის გამოყენების შესახებ, სახელდობრ, სპორტული ღონისძიებების გადაცემის დროს № R (97) 1 რეკომენდაციაში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა მიიჩნია, რომ მაუწყებელმა, რომელიც პირადად აგებს პასუხს ნაწარმოები და/ან გადაცემული სიგნალის შინაარსზე, უნდა აღადგინოს ამ შინაარსზე საბოლოო კონტროლი. მაყურებლისადმი მისი პასუხისმგებლობის გათვალისწინებით, მაუწყებელმა უნდა უზრუნველყოს ვირტუალური სარეკლამო შეტყობინების კონვენციის წესებთან შესაბამისობა, რომ, კერძოდ, ვირტუალური რეკლამა თავისი პრეზენტაციითა და ფორმით შეესაბამებოდეს კონვენციის მე-7, მე-11 და მე-13 მუხლების მოთხოვნებს.

233. ამასთან დაკავშირებით მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა მიუთითა თვირეგულირების აუცილებლობაზე და მიესალმა ევროპის მაუწყებელთა კავშირისა და ევროპაში კომერციული ტელევიზიის ასოციაციის მიერ 1996 წელს მიღებულ ვირტუალურ რეკლამასთან დაკავშირებულ ქცევის კოდექსს.

234. ამას გარდა, იმ მინიშნებებისთვის რაიმე ზიანის გარეშე, რომლებიც, შესაძლოა, მომავალში გახდეს საჭირო, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა ხაზგასმით აღნიშნა:

- სპორტული ღონისძიებების დროს ვირტუალური სარეკლამო შეტყობინებები მაყურებელს, შეძლებისდაგვარად, უნდა მიეწოდოს შესაბამისი პროგრამის დასაწყისსა და დასასრულს;
- ვირტუალური სარეკლამო შეტყობინება არავითარ შემთხვევაში არ უნდა ცვლიდეს ღონისძიების აღქმასა და გაგებას ან ამახინჯებდეს გამოსახულებას.

პუნქტი 2

235. წინამდებარე პუნქტი ადასტურებს № (84) 3 რეკომენდაციის მე-10 პრინციპს. ის კრძალავს ფიზიკურად სუსტი ვიზუალური ან ხმოვანი ტელეევაჭრობის ან სარეკლამო შეტყობინების გადაცემას, რომელიც მათი მიმღებისთვის ცნობიერად არაა გასაგები; ასეთი შეტყობინებები ეწინააღმდეგება 1-ელ პუნქტში მოყვანილ იდენტიფიკაციისა და სეპარაციის პრინციპებს.

236. მე-2 მუხლის (f) ქვეპუნქტში მოცემული რეკლამის კონცეფციიდან გამომდინარეობს, რომ ეს აკრძალვა ეხება აგრეთვე სუბლიმაციურ შეტყობინებებს, რომელთა მიზანია მიზეზის ან იდეის წინა პლანზე წამოწევა.

პუნქტი 3

237. პროგრამული მომსახურების სხვა ნაწილებში იდენტიფიკაციისა და სეპარაციის არარსებობა ასევე ამართლებს ფარული რეკლამისა და ტელეევაჭრობის პროგრამების აკრძალვას, კერძოდ, პროგრამებში ნაწარმისა და მომსახურების წარმოდგენას, როდესაც ეს რეკლამის ისახავს მიზნად. უნდა გავიხსენოთ, რომ განახლებული დირექტივა ფარულ რეკლამას განსაზღვრავს, როგორც პროგრამაში სიტყვიერად ან გამოსახუ-

ლებით საქონლის, მომსახურების, სახელის, სავაჭრო ნიშნის ან საქონლის მწარმოებლის ან მომსახურების მიმწოდებლის წარმოდგენას, როდესაც ასეთი წარმოდგენის მეშვეობით მაუწყებელი მიზნად ისახავს რეკლამას და შეუძლია საზოგადოება შეცდომაში შეიყვანოს მისი ხასიათის თაობაზე. ასეთი წარმოდგენა წინასწარ განზრახულად ითვლება, განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, თუ ის სრულდება ანაზღაურების გამო ან მსგავსი მოსაზრებით. ერთმანეთისგან უნდა განვასხვავოთ მაუწყებლის მიერ პროდუქციის ჩვენების შემცველი კინემატოგრაფიული ნაწარმის გაშვება, რაზეც მაუწყებელი ვერ იქნება პასუხისმგებელი, პროდუქციის ჩვენების შემცველი აუდიოვიზუალური ნაშუქებისგან, რომელიც ტელევიზიისათვის მომზადდა. ამ მეორე შემთხვევაში, მაუწყებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ ამ აუდიოვიზუალური ნაშუქების ჩვენება შესაბამისობაში იყოს მე-3 პუნქტის დებულებებთან.

238. წინამდებარე პუნქტით აკრძალულია ნაწარმისა და მომსახურების წარმოდგენის ფორმები, რომლებიც შეიცავს ნაწარმის ან მომსახურების შეფასებას (როგორცაა ნაწარმის ან მომსახურების ღირსებების შექება ან მოცემული ნაწარმის ან მომსახურების უპირატესობების წარმოჩენა მსგავს ნაწარმთან ან მომსახურებასთან შედარებით) ან, რომლებიც იყენებენ იგივე ტერმინებსა თუ ვიზუალურ ელემენტებს, რომლებიც გამოიყენება მოცემული ნაწარმის ან მომსახურების სარეკლამო გამოშვებებში.

239. მეორე მხრივ, მაუწყებლის ან მესამე მხარის ნაწარმის ან მომსახურების წარმოდგენა ნებადართულია, თუ ის საინფორმაციო მიზნით, ეხება მხოლოდ მათ მანასიათებელ თვისებებს ან, როდესაც ასეთი წარმოდგენა აუცილებელია პროგრამის მსვლელობისათვის (როგორცაა სატელევიზიო თამაშები, რომლებშიც პრიზი წარმოადგენს დამფინანსებლის მიერ მიწოდებულ ნაწარმს, ან მომსახურება, როგორცაა ფილმის ანონსი კი-

ნოსადმი მიძღვნილ პროგრამაში ან ლიტერატურული ნაწარმოები ლიტერატურისადმი მიძღვნილ პროგრამაში).

პუნქტი 4

240. წინამდებარე პუნქტის მიზანს წარმოადგენს იმის უზრუნველყოფა, რომ იმ პირთა პოპულარობა, რომლებსაც რეგულარულად მიჰყავთ ახალი ამბებისა და მიმდინარე საკითხების პროგრამები, არ იყოს გამოყენებული ისე, რომ მაყურებელმა ვერ განასხვავოს ახალი ამბები რეკლამისა თუ ტელეევაჭრობისაგან.

241. 1-ელ პუნქტში დადგენილი სეპარაციისა და იდენტიფიკაციის პრინციპების გათვალისწინებით, მნიშვნელოვანია, რომ ეს აკრძალვა არ არის შეზღუდული რაიმე კონკრეტული პროგრამული მომსახურებით, რომელშიც პიროვნება რეგულარულად წარმოადგენს ახალ ამბებს ან ამუქებს მიმდინარე მოვლენებს.

242. წინამდებარე დებულება უკავშირდება მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტს, მე-14 მუხლის მე-5 პუნქტსა და მე-18 მუხლის მე-3 პუნქტს, რამდენადაც წარმოაჩენს იმ მნიშვნელობას, რაც ახალ ამბებს ენიჭება; ესაა აგრეთვე იმის მიზეზი, თუ რატომ იზღუდება აკრძალვა იმ პირებით, რომელთაც რეგულარულად მიჰყავთ ახალი ამბები და მიმდინარე მოვლენები.

243. ტერმინი „მიმდინარე საკითხები“ განეკუთვნება მკაცრად ახალ ამბებთან დაკავშირებულ პროგრამებს, როგორცაა: ახალი ამბების კომენტარები, ახალი ამბების განვითარებასა და პოლიტიკური პოზიციების ცვლილებასთან დაკავშირებული სიახლეები. რეკლამისა და სპონსორობის ზოგიერთი დებულების შესახებ № 4 (1995) დასკვნაში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა დაადგინა, რომ, თუმცადა, ეს დეფინიცია არის *stricto sensu*, „შეიძლება იყოს შემთხვევები, როდესაც რთული იქნება იმის გან-

საზღვრა, არის თუ არა მოცემული პროგრამა მიმდინარე მოვლენების ამსახველი. ასეთ შემთხვევებში უნდა გვახსოვდეს ამ დებულების უკან არსებული პრინციპი, სახელდობრ, რათა თავიდან იქნეს აცილებული აღრევა „ინფორმაციასა“ და „რეკლამას“ შორის.

244. მინიშნების – „სიტყვიერად“ – მიზანია, რეკლამიდან გამოირიცხოს წამყვანის ხმა ამ პირის უშუალოდ ეკრანზე გამოჩენის გარეშე.

მუხლი 14: რეკლამისა და ტელევაჭრობის განთავსება

245. წინამდებარე მუხლის მიზანია გონივრული ბალანსის დადგენა, ერთი მხრივ, მაუწყებლისა და რეკლამის დამკვეთის ფინანსურ ინტერესებს შორის, ხოლო, მეორე მხრივ, ტელევაჭრობის პროგრამების მაყურებლების, დიზაინერებსა და მიმწოდებლების ინტერესებს შორის. ის ადგენს პირობებს, რომლებშიც შეიძლება პროგრამის შეწყვეტა რეკლამით ან ტელევაჭრობით.

246. 1-ლი პუნქტის თანახმად, რეკლამა და ტელევაჭრობა უნდა განთავსდეს პროგრამებს შორის; მომდევნო პუნქტებში მოყვანილი პირობების შესრულების შესაბამისად, მათი განთავსება აგრეთვე შეიძლება პროგრამების დროს იმგვარად, რომ არ დაირღვეს პროგრამის მთლიანობა და ღირებულება და ზიანი არ მიადგეს კანონიერ მფლობელთა უფლებებს. ეს ზოგადი მოთხოვნა ეხება ამ მუხლის შესაბამის პუნქტებში მოყვანილ ყველა შემთხვევას, როდესაც პროგრამები შეიძლება შეწყდეს რეკლამითა და ტელევაჭრობით.

247. მე-2 პუნქტი ეხება დამოუკიდებელი ნაწილებისგან (რეკლამისგან შემდგარი ტელეთამაშები, საინფორმაციო პროგრამები) შემდგარ პროგრამებს, ან სპორტულ პროგრამებს, ან

მსგავსი სტრუქტურის მქონე ღონისძიებებსა თუ წარმოდგენებს (კონცერტი, ოპერა, თეატრი და ა.შ.), რომლებიც ინტერვალებს შეიცავს. რეკლამა და ტელევაჭრობა შეიძლება განთავსდეს მხოლოდ დამოუკიდებელ ნაწილებს შორის ან ინტერვალებში. რეკლამისა და სპონსორობის ზოგიერთი დებულების შესახებ № 4 (1995) დასკვნაში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა დაადგინა, რომ დეფინიცია „დამოუკიდებელი ნაწილები“ სპორტული პროგრამების დროს ზოგადად უნდა ემთხვეოდეს მოცემული სპორტის სახეობისთვის დამახასიათებელ ბუნებრივ შესვენებებს. ეს ნიშნავს, რომ პრინციპში, მაუწყებლის მცდელობა, შექმნას ხელოვნური შესვენება, ეწინააღმდეგება ამ კონვენციის სულისკვეთებას. ამასთან, შეიძლება იყოს შემთხვევები, როდესაც, მოცემული სპორტული ღონისძიების ხასიათის გათვალისწინებით (მაგალითად, ველორბოლა), მაუწყებლის მიერ განხორციელებული ხელოვნური შესვენებები გამართლებული იქნება. ამ კონტექსტებში, ხელისუფლება შეიძლება სარგებლობდეს შეფასების ზღვრით, რაც ნიშნავს, რომ გასათვალისწინებელია მე-14 მუხლის 1-ელ პუნქტში მოყვანილი უმნიშვნელოვანესი წესი, კერძოდ, პროგრამების მთლიანობის დარღვევის თავიდან აცილების აუცილებლობა.

248. მე-3 პუნქტი აღნიშნავს, რომ ისეთი აუდიოვიზუალური ნაწარმის გადაცემა, როგორცაა მხატვრული და სატელევიზიო ფილმები (მრავალსერიანი ფილმების, სერიאלების, მსუბუქი გასართობისა პროგრამებისა და დოკუმენტური ფილმების გარდა), თუკი მათი ხანგრძლივობა 45 წუთს აღემატება, შეიძლება შეწყდეს ყოველი სრული 45 წუთის შემდეგ. შემდგომი შეწყვეტა ნებადართულია, თუკი მათი დაგეგმილი ხანგრძლივობა სულ მცირე 20 წუთით აღემატება ორ ან მეტ სრულ 45 წუთიან პერიოდს. ეს ნიშნავს, რომ მხატვრული ფილმის ან სატელევიზიო ფილმის გადაცემა, რომელთა წინასწარ დადგენილი ხანგრძლივობა 90 წუთია, შეიძლება ორჯერ შეწყდეს რეკლამითა და ტელევაჭრობით; თუკი წინასწარ დადგენილი

ხანგრძლივობა 110 წუთი ან მეტია, შემდგომი შეწყვეტა ნებადართულია. წინამდებარე პუნქტის სულისკვეთების გათვალისწინებით, დოკუმენტური ფილმები, რომელთაც აქვთ ხელოვნების ნიმუშის დონის თვისებები, უტოლდება მხატვრულ ფილმებს და სხვა ფილმებს. ასეთი ნამუშევრები ძალზე წააგავს ამ უკანასკნელთ როგორც თავისთავად, ისე იმ აუდიტორიის თვალსაზრისით, რომელიც მათ უყურებს. შესაბამისად, მათ მიმართ იგივე წესები უნდა იქნეს გამოყენებული.

249. მიუხედავად ამისა, მაუწყებელს თავად შეუძლია განსაზღვროს, როდის შეწყვიტოს გადაცემა, იმ პირობით, რომ დაცულია 1-ლი და მე-4 პუნქტების ზოგადი მოთხოვნები. ამიტომ, როდესაც მაუწყებელი გადასცემს სატელევიზიო ფილმს, რომლის წინასწარ გამოცხადებული ხანგრძლივობა 50 წუთია, მას შეუძლია, მაგალითად, საკუთარი არჩევანით განათავსოს რეკლამა 25 წუთის გასვლის შემდეგ; თუკი ფილმის დადგენილი ხანგრძლივობა 100 წუთია, მას შეუძლია, მაგალითად, საკუთარი არჩევანით, გადაცემა პირველად შეწყვიტოს 35 წუთის გასვლის შემდეგ, ხოლო მეორედ – შემდეგი 35 წუთის გასვლის შემდეგ; თუ დადგენილი ხანგრძლივობა 120 წუთია, მას შეუძლია, მაგალითად, პირველად შეწყვიტოს 40 წუთის გასვლის შემდეგ, მეორედ – 80 წუთის შემდეგ, ბოლოს – 100 წუთის შემდეგ.

250. წინამდებარე მუხლის მე-4 პუნქტი, მე-3 და მე-5 პუნქტების გარდა, შეიცავს კიდევ ერთ ზოგად მოთხოვნას იმის თაობაზე, რომ პროგრამების შეწყვეტა რეკლამის ან ტელეეჭრობის განთავსების მიზნით უნდა ხორციელდებოდეს სულ მცირე ოცი წუთის ინტერვალით. პროგრამები, რომლებზეც მე-2 პუნქტი მიუთითებს, ამოღებულია ამ მოთხოვნიდან, რამდენადაც 20 წუთზე ხანგრძლივი ან ხანმოკლე პერიოდი შეიძლება გავიდეს, პროგრამის შესაბამისად, დამოუკიდებელი ნაწილის დასრულებამდე ან ინტერვალამდე.

251. გამონაკლის შემთხვევებში, როდესაც ამ 20 წუთიანი წესის მკაცრად დაცვა არაპრაქტიკულია, მაუწყებელს შეუძლია პროგრამის წყვეტა გასული წყვეტიდან 20 წუთზე ცოტა უფრო მოკლე ინტერვალის შემდეგ განახორციელოს.

252. მე-5 პუნქტის პირველ წინადადებაში აღნიშნულია, რომ რეკლამამ ან ტელევაჭრობამ არ შეწყვიტოს რელიგიური მომსახურება, რაც განსაკუთრებით მაუწყებელთა ამჟამინდელ პრაქტიკას ეხება. მეორე წინადადება მოიცავს მთელ რიგ საკითხებს: პირველ რიგში, ის მნიშვნელობა, რომელიც ენიჭება ახალი ამბებისა და მიმდინარე მოვლენების ამსახველ პროგრამებს (თუ სადმე ასახულია კონვენციის მიღმა); მეორე, რელიგიური რწმენისა და ტრადიციების პატივისცემა; მესამე, ბავშვებისა და ახალგაზრდების დაცვა საგანგებოდ მათთვის მომზადებულ პროგრამებში რეკლამისა თუ ტელევაჭრობის გადაჭარბებით განთავსებისგან; და ბოლოს, იმის სურვილი, რომ რეკლამამ არ შეწყვიტოს მცირე ხანგრძლივობის დოკუმენტური ფილმები. შესაბამისად, როდესაც ასეთი პროგრამის დაგეგმილი ხანგრძლივობა 30 წუთზე ნაკლებია, მათში რეკლამისა თუ ტელევაჭრობის განთავსება არ შეიძლება; როდესაც გათვალისწინებული ხანგრძლივობა 30 წუთია ან მეტი, გამოიყენება წინა პუნქტების დებულებები მოცემული პროგრამის ბუნებიდან გამომდინარე.

მუხლი 15: ცალკეული პროდუქციის რეკლამირება და ტელევაჭრობა

253. წინამდებარე მუხლში გრძელდება საუბარი სატელევიზიო რეკლამის პრინციპების შესახებ № R (84) 3 რეკომენდაციის მე-4 პრინციპში მოყვანილ საკითხებთან დაკავშირებით და მასში ასახულია წვერი სახელმწიფოების მზარდი აკრძალვითი მიდგომა ზოგიერთი კონკრეტული ნაწარმის რეკლამირებასთან დაკავშირებით. მსგავსი პრინციპების პოვნა შეიძლება მთელ

რივ ქცევის კოდექსებში, როგორცაა წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 205-ე პუნქტში აღნიშნული კოდექსები.

პუნქტი 1

254. წინამდებარე პუნქტი კრძალავს თამბაქოს ნაწარმის, სიგარეტის, სიგარების, ჩიბუხისა და სიგარეტის თამბაქოს, სალეჭი თამბაქოს, საყნოსი თამბაქოს და თამბაქოზე დამზადებული სხვა ნაწარმის რეკლამასა და ტელეეკაჭრობას.

255. აკრძალულია ის რეკლამა, რომელზეც საუბარია მე-2 მუხლში; შესაბამისად, ეს დებულება არ ეხება იმ გარკვეულ ღონისძიებებში განთავსებულ რეკლამას, რომლებიც გადაიცემა ან განმეორებით გადაიცემა სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებაში, რამდენადაც იგი ამოღებულია კონვენციის გამოყენების არეალიდან (თუმცაღა, იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების მე-100 პუნქტი *in fine*).

პუნქტი 2

256. ალკოჰოლური სასმელი ნიშნავს ნებისმიერ ალკოჰოლის შემცველ სასმელს, ალკოჰოლის ღონისგან დამოუკიდებლად; ის, სხვასთან ერთად, მოიცავს სიდრს, ლუდს, შენდისა და ღვინოს.

257. ალკოჰოლური სასმელების რეკლამა და ტელეეკაჭრობა ექვემდებარება მთელ რივ წესებს, რომელთა მიზანია მომხმარებელთა (კერძოდ, არასრულწლოვანთა) დაცვა და ასეთი სასმელების გადაჭარბებით მოხმარების თავიდან აცილება, რაც საშიშია ჯანმრთელობისათვის.

258. წესები შექმნილია იმისთვის, რომ ასეთი სასმელების მოხმარება არ იყოს წარმოდგენილი მიმზიდველი სახით (მოხმარების ფიზიკური წარმოდგენა, სამედიცინო-სამკურნალო თვი-

სებების წარმოდგენა და ა.შ.) და არ მოხდეს რეკლამასა და ტელეევაჭრობაში ბრავიერება მოცემულ სასმელში ალკოჰოლის მაღალ ან დაბალ შემცველობასთან დაკავშირებით.

პუნქტები 3 და 4

259. მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის ჩართვას რეკლამის საერთო წესებში ორი მიზეზი ამართლებს: პირველ რიგში, იმის რისკი, რომ ასეთ რეკლამას შეუძლია უბიძგოს მათ არასწორი მოხმარებისაკენ; მეორეც, ის, რომ კანონმდებლობის ჰარმონიზაციის არარსებობისა და სატელევიზიო რეკლამის ინტერნაციონალიზაციის გამო, შიდა კანონმდებლობა მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის შესახებ სულ უფრო მზარდ გავლენას ახდენს ეროვნული ტერიტორიების ფარგლებს გარეთ.

260. წინამდებარე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების დებულებების ჩამოყალიბებას საფუძველი ჩაუყარა ორმა რეზოლუციამ: AP (95) 1 (მედიკამენტების კლასიფიკაციის შესახებ, რომელთა მიღება მხოლოდ ექიმის რეცეპტით შეიძლება) და ექიმის რეცეპტით ხელმისაწვდომი მედიკამენტების თანდართულმა ნუსხამ, აგრეთვე AP (83) 1 (საზოგადოებისთვის მედიკამენტების რეკლამის მარეგულირებელი ნორმების შესახებ), რომელიც გამოძინარეობს ევროპის საბჭოს ფარგლებში მიღწეული კერძო შეთანხმებიდან სოციალური და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში. ისინი შესაბამისობაში არის იმ განსხვავებასთან, რომლებიც ამ რეზოლუციაშია გაკეთებული იმ მედიკამენტებსა და სამედიცინო მკურნალობას, რომელთა მიღებაც მხოლოდ ექიმის რეცეპტით შეიძლება და იმათ შორის, რომელთაც რეცეპტი არ სჭირდებათ.

261. იმის გამო, რომ ამ სფეროში კანონმდებლობა ბოლომდე არ არის ჰარმონიზებული, გადამცემ მხარეებში მარეგულირებელი ნორმები, მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, უნდა განსაზღვრავდეს იმ მედიკამენტებსა და სამედიცინო მკურნა-

ლობას, რომელთა მიღებაც მხოლოდ ექიმის რეცეპტით შეიძლება; თუმცაღა, შესაძლოა, მეზობელმა ქვეყნებმა ორმხრივი შეთანხმებების მეშვეობით განმარტონ, თუ რომელ ქვეყნებშია შესაძლებელი მედიკამენტებისა და სამკურნალო საშუალებების მხოლოდ რეცეპტით მიღება და რომლებში – არა.

262. მე-3 პუნქტის შესაბამისად, იმ მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის რეკლამა, რომელთა მიღებაც მხოლოდ ექიმის რეცეპტით შეიძლება, აკრძალულია. *A contrario*, წინამდებარე პუნქტი არ შეეხება მედიკამენტებსა და სამედიცინო მკურნალობას, რომელთა მიღება გადამცემ მხარეში ექიმის რეცეპტის გარეშე შეიძლება; ასეთ შემთხვევაში გამოიყენება მე-4 პუნქტი.

263. მე-4 პუნქტი სხვა მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის რეკლამას მთელ რიგ ზოგად მოთხოვნებს უქვემდებარებს: ის უნდა იყოს პატიოსანი, სანდო, შემოწმებული და უნდა შეესაბამებოდეს სათანადო მოთხოვნებს, ადამიანისთვის ზიანის მიყენების თავიდან აცილების მიზნით. ეს მოთხოვნები უფრო ზუსტი სახით წარმოჩინდება კერძო შეთანხმების ზემოხსენებულ რეკომენდაციებსა და სხვადასხვა პროფესიულ კოდექსებში, დადგენილებაში, *inter alia*, იმის შესახებ, რომ რეკლამა არ უნდა შეიცავდეს გადაჭარბებულ გამომხატველობას ან ზოგადი ხასიათის მინიშნებას სამკურნალო თვისებებზე, წინადადებას იმის თაობაზე, რომ ჯანმრთელობას დაემუქრება საფრთხე, თუ ამა თუ იმ ნაწარმს არ მოიხმარენ, დიაგნოზის ან მკურნალობის შეთავაზებას კორესპონდენციის მეშვეობით, ინფორმაციას იმის თაობაზე, რომ ნაწარმის ეფექტურობა და უსაფრთხოება გამომდინარეობს ნაწარმის „ნატურალურობიდან“, არ უნდა მიმართავდეს ბავშვებს, წარმოშობდეს შიშს და სხვა.

264. ამ მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების იმპლემენტაციის მიზნით, მნიშვნელოვანია კონვენციის მე-19 მუხლის დებულებების გამოყენება ინფორმაციის გაცვლის შესახებ.

პუნქტი 5

265. მედიკამენტი ნიშნავს ნებისმიერ ნივთიერებას ან ნივთიერებათა ერთობლიობას, რომელიც გამოიყენება ადამიანის სამკურნალოდ ან დაავადების თავიდან ასაცილებლად, აგრეთვე ნებისმიერ ნივთიერებას ან ნივთიერებათა ერთობლიობას, რომელიც შეიძლება დაენიშნოს ადამიანს სამედიცინო დიაგნოზის დასმის ან ადამიანის ფიზიოლოგიური ფუნქციების აღდგენის, კორექციის ან მოდიფიცირების მიზნით. ეს განსაზღვრება, კერძოდ, ითვალისწინებს ტერმინ მედიკამენტისთვის ევროპული თანამეგობრობის კანონით მინიჭებულ მნიშვნელობას. ამ კონტექსტში განსაზღვრებაში გამოყენებული ტერმინი „შემცველობა“ ეხება ნებისმიერ რამეს მიუხედავად წარმომავლობისა, როგორცაა: (i) ადამიანური წარმოშობის ნივთიერებები, მაგალითად, ადამიანის სისხლი და ადამიანის სისხლის პროდუქცია; (ii) ცხოველური წარმოშობის, მაგალითად, მიკროორგანიზმები, მთლიანად ცხოველები, ორგანოთა ნაწილები, ცხოველური სეკრეცია, ტოქსინები, ექსტრაქტები, სისხლის პროდუქტები და სხვა; (iii) მცენარეული წარმოშობის, მაგალითად, მიკროორგანიზმები, მცენარეები, მცენარეთა ნაწილები, მცენარეული სეკრეცია, ექსტრაქტები და სხვა; (iv) ქიმიური წარმოშობის, მაგალითად, ელემენტები, ბუნებრივად გაჩენილი ქიმიური ნივთიერებები და ქიმიური გარდაქმნის ან სინთეზის შედეგად მიღებული ქიმიური პროდუქტები. აღსანიშნავია, რომ მე-15 (5) მუხლის აკრძალვა არ ეხება არასამედიცინო ნაწარმს, როგორცაა: შამპუნი, კოსმეტიკა და სხვა.

266. ნებადართული არ უნდა იყოს მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის ტელევაჭრობა. „სამედიცინო მკურნალობის“ ცნება ინტერპრეტირებული უნდა იყოს ყოველ მხარეში არსებული მარეგულირებელი ნორმების გათვალისწინებით. მაგალითად, ზოგიერთ მხარეში არსებობს დებულებები, რომლებიც „სამედიცინო მკურნალობის“ კატეგორიაში მოიაზრებს ნაწარმს ან მომსახურებას, როგორცაა პროტეზირება, ნაწარმს, რომელსაც

აქვს პრეტენზია ჯანმრთელობის გაუმჯობესებაზე ან სანატორიულ-საკურორტო მკურნალობა (იხ. 259-ე და 262-ე პუნქტები).

მუხლი 16: ცალკეული მხარისათვის განკუთვნილი რეკლამა და ტელევაჭრობა

267. წინამდებარე მუხლი ადგენს, რომ როდესაც რეკლამა და ტელევაჭრობა სათანადო სიზშირით უშუალოდ განკუთვნილია ცალკეული მხარის აუდიტორიისათვის სხვა მხარის მიერ გადაცემულ სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებაში, შესაბამისი რეკლამა და ტელევაჭრობა არ უნდა არღვევდეს იმ მხარის რეკლამისა და ტელევაჭრობის მარეგულირებელ წესებს, რომლის აუდიტორიისთვისაც არის გამიზნული ეს რეკლამა და ტელევაჭრობა. ამიტომ, წინამდებარე მუხლის მიზანია იმგვარი ვითარების თავიდან აცილება, როდესაც სარგებლობენ პროგრამული მომსახურების ტრანსსასაზღვრო ხასიათით და მხარეებში სატელევიზიო რეკლამისა და ტელევაჭრობისადმი გამოყენებულია განსხვავებული წესები, რათა გვერდი აუარონ ცალკეული მხარის და არა გადამცემი მხარის რეკლამისა და ტელევაჭრობის წესებს და ამით დაარღვიონ შეჯიბრებითობის პრინციპები ან საფრთხე შეუქმნან მხარის სატელევიზიო სისტემას.

268. უნდა აღინიშნოს, რომ წინამდებარე მუხლი არ კრძალავს გადამცემი მხარის აუდიტორიის გარდა სხვა აუდიტორიის სამიზნედ არჩევას. იგი მიზნად ისახავს მხოლოდ იმის უზრუნველყოფას, რომ, როდესაც ცალკეული მხარის აუდიტორიაზე გამიზნულად გადაიცემა სარეკლამო და ტელევაჭრობის პროგრამები, არსებობდეს გონივრული თანასწორობა, ერთი მხრივ, შესაბამისი გადამცემი მხარის ერთეულებით ან მის იურისდიქციაში მყოფი ტექნიკური საშუალებებით გადაცემულ რეკლამისა და ტელევაჭრობის პროგრამებსა და მეორე მხრივ, შესაბამისი მიმღები მხარის ერთეულებით ან მის იურისდიქციაში მყოფი ტექნიკური საშუალებებით გადაცემულ რეკლამისა და ტელევაჭრობის პროგრამებს

შორის (მათ შორის პროგრამები, რომლებიც არ არის ტრანსსა-საზღვრო ხასიათის ამ უკანასკნელი მხარის შემთხვევაში).

269. წინამდებარე მუხლი ადგენს ორ გამონაკლისს იმ წესი-დან, რომლის თანახმად, სატელევიზიო რეკლამა თუ ტელევაჭ-რობა გვერდს არ უნდა უვლიდეს იმ მხარის წესებს, რომლის აუდიტორიისთვისაც არის გამიზნული. პირველი გამონაკლისი ეხება შემთხვევებს, რომელთა დროსაც სატელევიზიო რეკლა-მისა და ტელევაჭრობის წესები ადგენს დისკრიმინაციას რეკ-ლამისა და ტელევაჭრობის წარმომავლობის საფუძველზე (მა-გალითად, ადგენს, რომ არ არის ნებადართული გარკვეული ნა-წარმის რეკლამა, რომელიც მოდის სხვა მხარიდან, მაშინ რო-დესაც შესაბამისი მხარის ერთეულებით ან მის იურისდიქცი-აში მყოფი ტექნიკური საშუალებებით გადაცემული რეკლამა – ნებადართულია). ცხადია, ასეთი წესები წინააღმდეგობაში იქნება წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 268-ე პუნქტში მითითებულ თანასწორი შესაძლებლობების ცნებასთან.

270. მეორე გამონაკლისი, რომელიც არ არის აუცილებელი პირველთან ერთად განვიხილოთ, მოიცავს შემთხვევებს, როდესაც შესაბამისი მხარეები აფორმებენ ორმხრივ ან მრავალმხრივ შე-თანხმებებს ამ სფეროში კონვენციის მიღებამდე ან მის შემდეგ.

271. წინამდებარე მუხლში ნახსენები კრიტერიუმები („სპეცი-ალურად“, „გარკვეული სიხშირით“, „ცალკეული მხარე“, „გვერ-დის ავლა“) ერთობლიობაშია განსახილველი; ერთ-ერთი კრი-ტერიუმის არარსებობის შემთხვევაში, ვერ ჩაითვლება, რომ რეკლამა აკრძალულია.

272. იმისათვის, რათა განვსაზღვროთ, არის თუ არა რეკლამა თუ ტელევაჭრობა უშუალოდ განკუთვნილი ცალკეული მხარის აუდიტორიისთვის და არა გადამცემი მხარის აუდიტორიისთვის, შესაძლებელია შემდეგი დამატებითი ელემენტების მოყვანა:

- ნაწარმის (ნაწარმის სახელის) ან მომსახურების რეკლამა, ნაჩვენები ტელეეკაჭრობის პროგრამის ფარგლებში;
- რეკლამაში ან ტელეეკაჭრობაში გამოყენებული ფულადი ერთეული;
- ნახსენები გაყიდვის ადგილები;
- რეკლამის ან ტელეეკაჭრობისას გამოყენებული ენა (საუბარში ან/და ქვესათაურში).

273. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ რამდენიმე ენაზე უბრალოდ ქვესათაურების ან რეკლამის დუბლირების ფაქტი არ ნიშნავს ამ მუხლის დარღვევას. ეს მოხდებოდა, მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი ქვესათაურების ან დუბლირების მიუხედავად, წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 271-ე და 272-ე პუნქტებში ნახსენები ელემენტები მკაფიოდ მიუთითებდა იმაზე, რომ შესაბამისი რეკლამა ან ტელეეკაჭრობა გამიზნულია ცალკეული აუდიტორიისთვის.

274. წინამდებარე მუხლში ნახსენები გვერდის ავლის ცნება გულისხმობს არა იმას, რომ, როდესაც კონკრეტული აუდიტორია სამიზნეა ამორჩეული ცალკეულ მხარეში, მაუწყებელმა, უპირველეს ყოვლისა, უნდა მოიპოვოს დაწვრილებითი ინფორმაცია ამ მხარეში რეკლამის და ტელეეკაჭრობის ყველა წესის შესახებ, არამედ ამ წესების უფრო ფართო გაგებას. აქედან გამომდინარეობს, რომ წინამდებარე მუხლის მიზნებისათვის, გაუგებარი, ბუნდოვანი ან არაზუსტი წესების დაუცველობა არ ჩაითვლება გვერდის ავლად. სინამდვილეში, ამ და სხვა შემთხვევებშიც უნდა გამოიყენებოდეს სამართლებრივი განსაზღვრულობის, ხელმისაწვდომობისა და პროპორციულობის პრინციპი.

275. ითვლება, რომ, როდესაც სხვადასხვა მხარის მაუწყებლები, საზოგადოებრივი თუ კერძო, რეკლამირებისა თუ ტელევაჭრობის განსხვავებულ რეჟიმებს იყენებენ, მაგალითად, კერძო და საზოგადო მაუწყებლობა, მოპყრობის ყველაზე ხელსაყრელი პრინციპი იმ რეკლამისა თუ ტელევაჭრობისადმი უნდა იქნეს გამოყენებული, რომელიც უშუალოდ ამ მხარის აუდიტორიისთვისაა განკუთვნილი.

276. მხარემ, რომელშიც უშუალოდ მხარის აუდიტორიისთვის განკუთვნილ რეკლამასა თუ ტელევაჭრობას თავის საპროგრამო მომსახურებაში გადასცემს სხვა მხარე ერთეულის ან მის იურისდიქციაში მყოფი ტექნიკური საშუალებებით, უნდა უზრუნველყოს იმის ილუსტრაცია, რომ სატელევიზიო რეკლამისა თუ ტელევაჭრობის წესების გვერდის ავლა არღვევს შეჯიბრებითობის პრინციპებს ან საფრთხეს უქმნის მის სატელევიზიო სისტემას.

277. წინა პუნქტიდან გამომდინარეობს, რომ:

- იმ ნაწარმისა და მომსახურების რეკლამა ან ტელევაჭრობა, რომელთა სატელევიზიო რეკლამა ან ტელევაჭრობა აკრძალულია მიმღებ მხარეში, არ ჩაითვლება ამ მუხლის საწინააღმდეგოდ, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ გარკვეული სიხშირით გადაცემული ასეთი რეკლამა ან ტელევაჭრობა განკუთვნილია უშუალოდ ამ მხარის აუდიტორიისთვის მისი რეკლამის ან ტელევაჭრობის წესების გვერდის ავლის მიზნით;
- პროგრამული მომსახურება, რომელიც შეიცავს რეკლამის ან ტელევაჭრობის ისეთ პროცენტულ შემადგენლობას, რომელიც აღემატება მიმღები მხარის მიერ ნებადართულს, რეკლამა ან ტელევაჭრობა, რომელიც ისეა განთავსებული, რომ არაა ნებადართული მიმღები მხარის მიერ, არ ჩაითვლებოდა ამ მუხლის საწინააღმდეგოდ, თუ შესაბამისობა-

ში იქნება კონვენციის მე-12 და მე-14 მუხლებთან. თუმცა, ამ შესაბამისობის მიუხედავად, წინამდებარე მუხლის გამოყენება შესაძლებელი იქნებოდა, თუ მოცემული რეკლამა ან ტელევაჭრობა უშუალოდ და სათანადო სინშირით იქნებოდა მიმართული მხოლოდ ამ მხარის აუდიტორიაზე და ამკარად შეიძლებოდა ჩათვლილიყო ამ მხარის რეკლამის ან ტელევაჭრობის წესების გვერდის ავლად;

- პროგრამული მომსახურება, რომელიც სათანადო სინშირით გადაცემს ნაწარმისა და მომსახურების რეკლამას ან ტელევაჭრობას, რომელიც ხელმისაწვდომია მხოლოდ ერთ მიმღებ მხარეში და ამ მხარის ენაზე, არ ჩაითვლებოდა ამ მუხლის საწინააღმდეგოდ, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ასეთი რეკლამის გადაცემა გვერდს უვლის ამ მხარის რეკლამისა ან ტელევაჭრობის წესებს.

თავი IV **სპონსორობა**

მუხლი 17: ზოგადი ნორმები

278. მე-2 მუხლის (h) ქვეპუნქტის თანახმად, სპონსორის მიერ დაფინანსებული პროგრამების ცნება არ მოიცავს სპონსორის მიერ დაფინანსებულ ღონისძიებებს (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 110-ე პუნქტი).

პუნქტი 1

279. წინამდებარე პუნქტი მოიცავს პრინციპს, რომლის თანახმად, თუ პროგრამა სპონსორის მიერაა დაფინანსებული, ეს მკაფიოდ უნდა ჩანდეს. სპონსორის ვინაობის გაცხადება არის მაყურებლის გაფრთხილების საშუალება იმის თაობაზე, რომ პროგრამის წარმოებაში, შესაძლოა, არსებობდა განსაკუთრებუ-

ლი დანტერესება. შესაბამისად, წინამდებარე პუნქტი კრძალავს ფარულ სპონსორობას (როდესაც სპონსორის ვინაობა არანაირად არაა გაცხადებული).

280. ამასთანავე, იმის შესაძლებლობა, რომ მაყურებელმა დაუყოვნებლივ გაარკვიოს სპონსორის ვინაობა, შეიცავს სპონსორისთვის იმის გარანტიას, რომ პროგრამის დაფინანსებაში მისი პირდაპირი ან ირიბი მონაწილეობის სანაცვლოდ, მაყურებელი მიიღებს სპონსორისთვის ასე სასურველ გაზრდილი მოცულობის ინფორმაციას მის შესახებ.

281. სპონსორის მოხსენიება პროგრამის დასაწყისში ან დასასრულს, შესაძლოა, სპონსორის არჩევანის შესაბამისად, გამოიხატოს კომპანიის სახელწოდების ან მისი ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ნაწარმის სახელის გაცხადებით, ლოგოს ან სპონსორის აღმნიშვნელი სხვა საშუალების ჩვენებით, იმ პირობით, რომ სპონსორის ასეთი მოხსენიება არ შეიცავს სტიმულირების ელემენტებს (შემენის მოწოდებას, ნაწარმის ხარისხის ან ეფექტურობის შეხსენებას და სხვა; იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 107-ე პუნქტი). რეკლამისა და სპონსორობის ზოგიერთი დებულების შესახებ № 4 (1995) დასკვნაში მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა დაადგინა, რომ მე-17 მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, სპონსორის მოხსენიება სავალდებულოა. კონვენციის მოთხოვნის შესაბამისად, საზოგადოება ინფორმირებული უნდა იყოს, რომ პროგრამა სპონსორის მიერაა დაფინანსებული (ეს ინფორმაცია სასარგებლო იქნებოდა მაყურებლისთვის, ვინაიდან გააფრთხილებდა მას შესაძლო რისკის შესახებ, რომელიც სპონსორის მხრიდან პროგრამის შინაარსზე სარედაქციო გავლენაში მდგომარეობს). კონვენციაში მითითებულია სპონსორის მოხსენიების მხოლოდ ერთი შესაძლებლობის შესახებ, სახელდობრ, პროგრამის დასაწყისში და/ან დასასრულს. ის არ კრძალავს სპონსორის სახელის და/ან ლოგოს განთავსებას პროგრამის მიმდინარეობის სხვა დროსაც, იმ პი-

რობით, რომ ყოველი ასეთი მოხსენიება გადაჭარბებულად არ მეორდება პროგრამის მსვლელობისას.

282. მაუწყებლის ასარჩევია, მოხსენიება პროგრამის დასაწყისში განთავსდეს, დასარულს თუ ორივეგან.

პუნქტი 2

283. წინამდებარე დებულებას საფუძვლად უდევს პრინციპი, რომლის თანახმად მაუწყებელი მთლიანად არის პასუხისმგებელი სპონსორის მიერ დაფინანსებული პროგრამის შინაარსსა და დაგეგმაზე და შესაბამისად, სარედაქციო დამოუკიდებლობაზე ამ პროგრამასთან მიმართებაში. ამიტომ, წინამდებარე პუნქტი ეხმიანება რეკლამასთან დაკავშირებულ მსგავს პრობლემებს, რომლებიც გაშუქებულია მე-11 მუხლის მე-5 პუნქტში (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 214-ე პუნქტი).

პუნქტი 3

284. მე-2 მუხლის (h) ქვეპუნქტში გამოყენებული სპონსორობის კონცეფციის გათვალისწინებით, წინამდებარე პუნქტის მიზანია სპონსორის ნებისმიერი ნაწარმის ან მომსახურების სტიმულირების გამორიცხვა სპონსორის მიერ დაფინანსებული პროგრამიდან. ასეთი სტიმულირება რეკლამირების ტოლფასი იქნებოდა და ამის გამო, აკრძალულია მე-13 მუხლის 1-ლი და მე-3 პუნქტების თანახმად. თუმცა, მე-17 მუხლის შესაბამისად, სპონსორისადმი მისი ვინაობის დასახელებით მაღლიერების გამოხატვის უბრალო ფაქტი თავისთავად არ მიიჩნევა სპონსორის მიერ წარმოებული ნაწარმის ან მომსახურების შეძენის ან დაქირავების მოწოდებად.

285. წინამდებარე პუნქტში მესამე მხარის ნაწარმის ან მომსახურების სტიმულირების მოხსენიების მიზანია ორ ან მეტ

სპონსორს შორის და ორი ან მეტი სპონსორის მიერ დაფინანსებულ პროგრამას შორის ჯვარედინი სპონსორობის პრაქტიკის თავიდან აცილება.

286. სატელევიზიო თამაშებისა და ვიქტორინების შემთხვევაში, სპონსორის სახელის ან მისი ლოგოს, ან მისი ნაწარმის ან მომსახურების ერთი ცალკეული სიტყვიერი ან ვიზუალური მოხსენიება დასაშვებია საზოგადოებისთვის ინფორმაციის სახით. ხსენებულისა და 239-ე პუნქტში მოყვანილი შემთხვევების გამოკლებით, სპონსორის მიერ დაფინანსებულ პროგრამაში ნაწარმის ან მომსახურების სხვა რაიმე წარმოდგენა აკრძალულია.

მუხლი 18: აკრძალული სპონსორობა

პუნქტი 1

287. წინამდებარე პუნქტი ადგენს, რომ თუ ფიზიკური ან იურიდიული პირის ძირითადი საქმიანობა იმ ნაწარმის წარმოებას ან გაყიდვას, ან მომსახურების მიწოდებას წარმოადგენს, რომელთა რეკლემა ან ტელეევაჭრობა აკრძალულია მე-15 მუხლის თანახმად, მას არ შეუძლია, როგორც სპონსორს, პროგრამის დაფინანსება. ეს იმისთვის კეთდება, რომ ამ პირმა სპონსორობის მეშვეობით მოგება არ მიიღოს მისი ნაწარმის ან მომსახურების პირდაპირი ან არაპირდაპირი რეკლამით.

288. იმის განსაზღვრისათვის, ძირითადია თუ არა მოცემული საქმიანობა, არსებობს რამდენიმე კრიტერიუმი. მათ შორის აღსანიშნავია შემდეგი: საქმიანობიდან მიღებული მოგების წილი ფიზიკური ან იურიდიული პირის მიერ მიღებულ საერთო მოგებასთან შედარებით; საქმიანობა, რომლითაც პირს ძირითადად იცნობს საზოგადოება (მაგალითად, ადრეული საქმიანობის დადგენა ამჟამინდელ საქმიანობასთან); ამჟამინდელი საქმიანო-

ბის ხასიათი (მაგალითად, როდესაც ასეთი საქმიანობა მჭიდროდ არის დაკავშირებული ძირითად საქმიანობასთან).

289. *A contrario*, მე-18 მუხლი გულისხმობს, რომ სპონსორის მიერ პროგრამების დაფინანსება შეუძლია ყველა ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელთა „ძირითადი“ საქმიანობა სცილდება მე-15 მუხლით მოცულ სფეროს. ხსენებული მოიცავს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს, რომელთაც არ მიუწვდებათ ხელი სატელევიზიო რეკლამაზე, მაგალითად, როდესაც გარკვეული ნაწარმის ან მომსახურების რეკლამას ახორციელებს მედიის სხვა საშუალებები და არა ტელევიზია.

პუნქტი 2

290. ფარმაცევტული სექტორის კომპანიები მონდომებით აღმოუჩნენ ფინანსურ დახმარებას საზოგადოებისთვის უმნიშვნელოვანეს კულტურულ ღონისძიებებს. რამდენადაც სპონსორობის მეშვეობით მათ შეუძლიათ ასეთი ღონისძიებების წახალისება ტელეეთერის საშუალებით, წინამდებარე კონვენცია მათ უფლებას აძლევს, სპონსორობა გაუწიონ პროგრამებს ტრანსსასაზღვრო ღონეზე. თუმცა, იმ კომპანიების შემთხვევაში, რომელთა საქმიანობა, *inter alia*, მოიცავს გადამცემ მხარეში მხოლოდ ექიმის რეცეპტით ხელმისაწვდომი მედიკამენტებისა და სამედიცინო მკურნალობის წარმოებას ან გაყიდვას, მათი სპონსორობა შეიძლება მოიცავდეს კომპანიის სახელის, სავაჭრო ნიშნის, იმიჯის ან საქმიანობის რეკლამირებას, მისი ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი უწყინარი ნაწარმის სახელის ჩათვლით, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება მხოლოდ ექიმის რეცეპტით ხელმისაწვდომი სამედიცინო მკურნალობის ან მედიკამენტების სახელის მოხსენიება. წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს გამოიწვევდა მე-15 (3) მუხლის დარღვევას, რომელიც მკაფიოდ კრძალავს ასეთი მედიკამენტების ან სამედიცინო მკურნალობის სატელევიზიო რეკლამას.

პუნქტი 3

291. წინამდებარე პუნქტი ასახავს ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოების საგანგებო დაინტერესებას საინფორმაციო წყაროების პლურალიზმითა და ახალი ამბებისა და მიმდინარე მოვლენების ამსახველი პროგრამების დამოუკიდებლობით. ასეთი პროგრამების სპონსორობის აკრძალვა აძლიერებს პრეამბულის, მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტსა და მე-13 მუხლის მე-4 პუნქტში ჩამოყალიბებულ პრინციპებს.

292. წინამდებარე მუხლში მოყვანილი ტერმინი „მიმდინარე საქმეები“ ეხება მკაცრად ახალ ამბებთან დაკავშირებულ პროგრამებს, აგრეთვე ახალი ამბების კომენტარებს, მათი განვითარების ანალიზსა და მოვლენათა პოლიტიკურ ადგილს ახალ ამბებში (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 243-ე პუნქტი).

თავი IV (a)

ექსკლუზიურად თვითრეკლამისა და ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება

მუხლი 18 (a): *ექსკლუზიურად თვითრეკლამირებისთვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება*

293. ეს სპეციფიკური შემთხვევა ეხება კონვენციის მე-2 (c) მუხლით გათვალისწინებულ პროგრამულ მომსახურებას, რომელიც განკუთვნილია ექსკლუზიურად მაუწყებლის ნაწარმის, მომსახურების, პროგრამების ან პროგრამული მომსახურების წარმოდგენისთვის, გარდა ჩვეულებრივი პროგრამული ელემენტებისა, როგორცაა: ახალი ამბები, სპორტული პროგრამები, კინემატოგრაფიული ნაწარმი, სატელევიზიო ფილმები, დოკუმენტური ფილმები და დრამატული გადაცემები. ყველა სხვა პროგ-

რამული მომსახურების მსგავსად, ისინი ექვემდებარება კონვენციის შესაბამის დებულებებს, გარდა მე-9 და მე-10 მუხლებისა, რომლებიც ამ შემთხვევისათვის არ არის ადეკვატური, რამდენადაც ეხება სატელევიზიო პროგრამებს, რომელთა გადაცემა, განსაზღვრების თანახმად, არ შეიძლება ამ სახის პროგრამულ მომსახურებაში. კერძოდ, ეს მომსახურება შესაბამისობაში უნდა იყოს მე-7 მუხლში მოყვანილ ზოგად სტანდარტებთან, ისევე როგორც გამჭვირვალობის წესებთან (მუხლი 6).

294. კონვენცია ნებას რთავს ასეთ სამსახურებს სხვა სახის რეკლამის, მათ შორის, ტელევაჭრობის და სპონსორობის, გადაცემაზე იმ პირობით, რომ ასეთი რეკლამა შესაბამისობაში იქნება კონვენციის III (რეკლამა და ტელევაჭრობა) და IV (სპონსორობა) თავების დებულებებთან. კერძოდ, ასეთი რეკლამისთვის დათმობილი გადაცემის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს კონვენციის მე-12 მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტებით დადგენილ მაქსიმალურ ზღვარს.

მუხლი 18 (b): ექსკლუზიურად თვითრეკლამირებისთვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება

295. ტრადიციული პროგრამული მომსახურებით გადაცემული ტელევაჭრობის გამოშვებებისა და ტელევაჭრობის ფანჯრების გარდა, უკანასკნელი წლების მანძილზე გამოჩნდა ექსკლუზიურად ტელევაჭრობისათვის განკუთვნილი პროგრამული მომსახურება. ასეთი მომსახურება სულ უფრო მზარდ მნიშვნელობას იძენს საქონლისა და მომსახურებისთვის და მომხმარებელი მას სულ უფრო ხშირად იყენებს. მე-18 (b) მუხლი ადგენს პრინციპს, რომლის თანახმად, ექსკლუზიურად თვითრეკლამისადმი განკუთვნილი პროგრამული მომსახურების მსგავსად, კონვენციის დებულებები მოიცავს ასეთი ტიპის მომსახურებას, გარდა მე-9 და მე-10 მუხლებისა, რომლებიც არ არის შესაბამისი, რამდენადაც ისინი გამოიყენება სატელევიზიო

პროგრამებთან მიმართებაში, რომელთა გადაცემა, განსაზღვრების თანახმად, არ შეიძლება ამ სახის პროგრამულ მომსახურებაში. კერძოდ, მე-7 მუხლში (მაუწყებლის ვალდებულებები) და მე-11 მუხლში (რეკლამისა და ტელევაჭრობის ზოგადი ნორმები) მოყვანილი ზოგადი სტანდარტები, აგრეთვე მე-9 მუხლში მოყვანილი გამჭვირვალობის წესები სრულად გამოიყენება ამ მომსახურებასთან მიმართებაში.

296. ამას გარდა, მე-12 მუხლის 1-ელ პუნქტში აღნიშნული სარეკლამო გამოშვებების მაუწყებლობასთან დაკავშირებული დღიური ლიმიტები ეხება ამ მომსახურებასაც. მეორე მხრივ, მოცემულ კალენდარულ საათში სარეკლამო და ტელევაჭრობის გამოშვებების რაოდენობის ლიმიტი ამ საკითხს არ ეხება.

თავი V **ურთიერთდახმარება**

მუხლი 19: მხარეთა თანამშრომლობა

297. პრინციპული იდეა, რომელიც საფუძვლად უდევს წინამდებარე მუხლს, მდგომარეობს იმაში, რომ კონვენციის განხორციელება ძირითადად ემყარება მხარეებს შორის თანამშრომლობას. ამიტომ, ეს მუხლი მიზნად ისახავს მხარეებს შორის შესაძლო კონფლიქტების რისკის მაქსიმალურ შემცირებას სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების ტრანსსასაზღვრო გადაცემის შედეგად.

298. წინამდებარე მუხლის მთავარ დებულებებს საფუძველი ჩაუყარა პერსონალური მონაცემების ავტომატური დამუშავებისას ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ კონვენციის (1981 წ.) ანალოგიურმა დებულებებმა, მაგრამ ისინი შეცვლილ იქნა კონვენციის კომპეტენციაში შემაჯავლი საკითხებიდან წარმოშობილი მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით.

299. 1-ლი პუნქტი აღგენს პრინციპს, რომლის თანახმადაც მხარეებმა ერთმანეთს უნდა აღმოუჩინონ ურთიერთდამარება, ხოლო მე-2 პუნქტი მოითხოვს ამ მიზნით ერთი ან მეტი უწყების დანიშნვას. ევროპის საბჭოს ზოგიერთ წევრ სახელმწიფოში სამაუწყებლო სფეროში დაარსდა სპეციალიზირებული უწყებები; კონვენციის მიზნებისთვის შესაძლებელია ასეთი უწყებების შერჩევა. თუმცაღა, კონვენცია არ მოითხოვს ასეთი სპეციალიზირებული უწყებების ინსტიტუტის არსებობას იქ, სადაც ისინი აქამდე არ არსებობს. უწყება შეიძლება შეირჩეს მხოლოდ კონვენციის მიზნებისთვის.

300. მე-3 პუნქტში ჩამოთვლილია საშუალებები, რომელთა მეშვეობით მხარეები ურთიერთდამარებას უწყვენ ერთმანეთს შერჩეული უწყების მეშვეობით.

301. ინფორმაცია, რომელიც მიწოდებულ უნდა იქნეს (b) ქვეპუნქტის გათვალისწინებით, შეიძლება იყოს სამართლებრივი, ადმინისტრაციული ან ფაქტობრივი ხასიათის (მაგალითად, შესაბამის მხარეში რეგისტრირებული მაუწყებლების ტრანსსა-საზღვრო საქმიანობის შესახებ).

302. (d) ქვეპუნქტი კვლავ ასახავს თანამშრომლობის მნიშვნელოვან იდეას, რომელიც საფუძვლად უდევს მთლიანად მე-19 მუხლს იმ კონკრეტულ შემთხვევაში, როდესაც სირთულეები წარმოიშვება კონვენციის გამოყენებისას და იგი აღქმულ უნდა იქნეს 25-ე მუხლის 1-ლ პუნქტთან ერთობლიობაში, რომელიც აყალიბებს ნებისმიერ ასეთ სირთულესთან დაკავშირებით მეგობრული მორიგების პრინციპებს. ცხადია, ასეთი თანამშრომლობა გულისხმობს, რომ ბევრ შემთხვევაში კონტაქტები შესაბამის მაუწყებლებს შორის ან მაუწყებლებსა და შესაბამის კომპეტენტურ ეროვნულ უწყებებს შორის საწყის ეტაპებზე დაიწყება.

თავი VI მუდმივმოქმედი კომიტეტი

მუხლი 20: მუდმივმოქმედი კომიტეტი

303. მიჩნეულ იქნა, რომ კონვენციის მიზნები უფრო ადვილად მისაღწევი იქნებოდა, თუკი მხარეთა წარმომადგენლებს ექნებოდათ რეგულარული ინტერვალებით შეხვედრის საშუალება, რათა ტრანსსასაზღვრო სატელევიზიო მაუწყებლობაში მიმდინარე ნებისმიერი ცვლილებისა და კონვენციის დებულებების იმპლემენტაციიდან მიღებული გამოცდილების გათვალისწინებით, თვალი ედევნებინათ კონვენციის გამოყენებისათვის. ჩაითვალა, რომ კონვენციის ფუნქციონირებისთვის უმთავრესი პასუხისმგებლობა უნდა დაკისრებოდათ წარმომადგენელთა ამ შეხვედრებს მუდმივმოქმედ კომიტეტში, რათა კონვენციას შეძლებოდა რეაგირება ტექნიკური განვითარების შედეგად წარმოშობილ ახალ გარემოებებზე.

304. კომიტეტმა შეხვედრები უნდა გამართოს ყოველთვის, როდესაც ამას მოითხოვს მხარეთა ერთი მესამედი, ან ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტი, ან შეხვედრის ინიციატივით გამოვა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მოთხოვნათა თანახმად, ან ერთი ან რამდენიმე მხარის მოთხოვნით 21-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის (c) ქვეპუნქტისა და 25-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად. აქედან გამომდინარეობს, რომ კომიტეტი სხდომებს მართავს არა მუდმივად, არამედ მაშინ, როცა ამას საჭიროება მოითხოვს.

305. მე-2 პუნქტში აღნიშნულია, რომ მუდმივმოქმედ კომიტეტში ყოველი მხარე შეიძლება წარმოდგენილი იყოს ერთი ან მეტი დელეგატით, ამასთან, ყოველი დელეგაცია ერთი ხმის უფლებით სარგებლობს. თუმცადა, რამდენადაც 29-ე მუხლის 1-ლი პუნქტი ევროპული თანამეგობრობისათვის უშვებს იმას,

რომ იგი კონვენციის მხარე გახდეს, წინამდებარე პუნქტი შემდეგ ადგენს, რომ საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში ევროპული თანამეგობრობა ხმის მიცემისას იყენებს იმდენი ხმის უფლებას, რამდენი მისი წევრი სახელმწიფოცაა კონვენციის მხარე. თუმცა, ევროპულმა თანამეგობრობამ არ უნდა გამოიყენოს თავისი ხმის უფლება იმ შემთხვევებში, როდესაც შესაბამისი წევრი სახელმწიფოები თავის ხმის უფლებას იყენებენ და პირიქით.

306. ევროპის საბჭოს კონვენციებში, რომელთა თანახმად კომიტეტი უნდა შეიქმნას, კონვენციის არაწევრ სახელმწიფოებს გააჩნიათ უფლება, წარმოდგენილნი იყვნენ დამკვირვებლის სტატუსით. გამომდინარე იქიდან, რომ წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 368-ე პუნქტში მოყვანილ მიზეზთა გამო, კონვენცია ღიაა ხელმოწერისათვის ევროპის კულტურული კონვენციის მხარეთათვის, რომლებიც ევროპის საბჭოს წევრები არ არიან, ეს უფლება ვრცელდება ამ უკანასკნელებზე, რომლებიც კონვენციის მხარეები არ არიან.

307. იმ საკითხთა განსაკუთრებული ხასიათის გამო, რომელთაც კონვენცია ეხება, საჭიროდ იყო მიჩნეული მუდმივმოქმედი კომიტეტის ძალაუფლებით აღჭურვა, მიმართოს ექსპერტებს რჩევებისათვის საკუთარი ფუნქციების განხორციელების მიზნით. მსგავსად ამისა, კომიტეტს შეუძლია, საკუთარი ინიციატივით ან შესაბამისი ორგანოს თხოვნით, მოიწვიოს საერთაშორისო ან ეროვნული სამთავრობო ან არასამთავრობო ორგანო, რომელსაც საჭირო ტექნიკური კვალიფიკაცია გააჩნია კონვენციის სფეროში, რომელიც დამკვირვებლის სტატუსით წარმოდგენილი იქნება მის ერთ-ერთ შეხვედრაზე ან შეხვედრის ნაწილზე. ამგვარი ექსპერტების ან ორგანოების მოწვევის ინიციატივისთვის საჭიროა მუდმივმოქმედი კომიტეტის დამსწრე წევრების სამი მეოთხედი.

308. მხარეთა უმრავლესობა შეადგენს კვორუმს მუდმივმოქმედი კომიტეტის სხდომის მოწვევისათვის. ეს წესი ეხება აგრეთვე კომიტეტის სხდომების გამართვასაც.

309. მე-7 პუნქტში მოყვანილი ზოგადი წესის – მუდმივმოქმედი კომიტეტის გადაწყვეტილებებისთვის საჭიროა დამსწრე წევრების სამი მეოთხედი – მიზანია, რომ ასეთი გადაწყვეტილება გამოხატავდეს მხარეთა მოსაზრებებს.

მუხლი 21: მუდმივმოქმედი კომიტეტის ფუნქციები

310. წინამდებარე მუხლში ჩამოთვლილია კომიტეტის ფუნქციები. ფუნქციების ნუსხა ამომწურავია. ეს ფუნქციები დაკავშირებულია კონვენციის გამოყენებასა და ინტერპრეტაციასთან და საფრთხეს არ უქმნის ევროპის მასმედიის პოლიტიკის შემდგომ შემუშავებას ამ სფეროში არსებული ევროპის საბჭოს კომპეტენტური ორგანოების ჩარჩოებში.

311. კომიტეტის ერთ-ერთ უმთავრეს ფუნქციას წარმოადგენს რეკომენდაციების მიცემა მხარეებისთვის კონვენციის გამოყენებასთან დაკავშირებით. ისიც შესაძლებელია, რომ წარმოიშვას მის განმარტებასთან დაკავშირებული საკითხები, განსაკუთრებით, იმის გამო, რომ კონვენცია ეხება სწრაფად ცვალებად სფეროს. მუდმივმოქმედ კომიტეტს მინიჭებული აქვს მხარის მიერ წამოჭრილი ყოველი ასეთი საკითხის განხილვის უფლება.

312. კომიტეტის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანაა წინადადებების წამოყენება კონვენციის ნებისმიერი აუცილებელი გარდაქმნის თაობაზე და 23-ე მუხლის პირობების შესაბამისად შემოთავაზებული წინადადებების განხილვა.

313. მე-19 მუხლში ნახსენები თანამშრომლობა გამოძახილს პოულობს მუდმივმოქმედი კომიტეტის დონეზე; მან მთელი ძა-

ლისხმევა უნდა მიმართოს იმისკენ, რათა უზრუნველყოს ნებისმიერი პრობლემის მოგვარება მეგობრული მორიგების გზით (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 348-ე პუნქტი).

314. ამას გარდა, მუდმივმოქმედ კომიტეტს დაევალა, ყოველი ცალკეული შემთხვევის საფუძველზე განესაზღვრა, ბოროტად იყენებს თუ არა მაუწყებელი მისთვის კონვენციით მინიჭებულ უფლებებს იმით, რომ საკუთარ თავს აფუძნებს მხარის ტერიტორიაზე, რათა თავისი პროგრამული მომსახურება მიმართოს სხვა მხარისკენ, იმ მიზნით, რომ კონვენციით მოცულ არეალში გვერდი აუაროს კანონებს, რომლებიც ამ მხარეში მის მიმართ იქნებოდა გამოყენებული მიმღები მხარის ტერიტორიაზე დაფუძნების შემთხვევაში (იხ. 334-ე პუნქტი).

315. ბოლოს, მუდმივმოქმედი კომიტეტი მოახდენს მხარეების მიერ კონვენციის მე-9 (ა) მუხლის დებულებების იმპლემენტაციის მონიტორინგს, რომლებიც ეხება საზოგადოებისათვის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებზე ხელმისაწვდომობას, შემდგომში ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაციის ღონისძიებების თაობაზე ყოველწლიური მიმოხილვის გამოქვეყნების მიზნით. ამასთან ერთად, კომიტეტი შექმნის სახელმძღვანელო პრინციპებს ასეთი ღონისძიებების შესამუშავებლად, რათა თავიდან იქნეს აცილებული განსხვავებები კონვენციის მე-9 (ა) მუხლსა და ევროპული თანამეგობრობის შესაბამის დებულებებს შორის (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 181-188-ე პუნქტები).

მუხლი 22: მუდმივმოქმედი კომიტეტის მოხსენებები

316. ევროპის საბჭოს კონვენციების ფარგლებში შექმნილი კომიტეტები, როგორც წესი, ანგარიშვალდებულნი არიან მინისტრთა კომიტეტის წინაშე. ამასთან ერთად, წინამდებარე მუხლი ადგენს, რომ მუდმივმოქმედი კომიტეტის მოხსენება უნდა გაეგზავნოს მხარეებს.

თაზი VII შესწორებები

მუხლი 23: შესწორებები

317. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წარმოადგინოს წინადადება კონვენციის მუხლებში შესწორებების შეტანასთან დაკავშირებით. ამის თაობაზე ეცნობება ევროპის საბჭოს ყველა წევრ სახელმწიფოს, ევროპის კულტურული კონვენციის სხვა მხარეებს, ევროპულ თანამეგობრობასა და ყველა სხვა სახელმწიფოს, რომელიც მას შეუერთდა, ან რომელიც მოწვეულია კონვენციასთან შეერთებისათვის 30-ე მუხლის თანახმად.

318. მას შემდეგ, რაც მუდმივმოქმედი კომიტეტი შეისწავლის შეთავაზებულ შესწორებებს, მუდმივმოქმედი კომიტეტის წევრთა სამ მეოთხედს ეთხოვება მისი მიღება, სანამ მას დასამტკიცებლად გადასცემენ მინისტრთა კომიტეტს (იხ. ამასთან დაკავშირებით წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 309-ე პუნქტი).

319. წინამდებარე პუნქტის დებულებები არ გამორიცხავს იმის შესაძლებლობას, რომ მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა გამოთქვას წინადადება შესწორებასთან დაკავშირებით 21-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის, (b) ქვეპუნქტის შესაბამისად (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 312-ე პუნქტი).

320. შესწორების დამტკიცებამდე მინისტრთა კომიტეტს შეუძლია გარკვეულ შემთხვევებში მოითხოვოს კონსულტაცია ევროპის საბჭოს არსებულ ორგანოებთან, რომლებიც კომპეტენტურნი არიან მასშედის პოლიტიკის საკითხებში.

321. პრინციპში, ნებისმიერი შესწორება ძალაში უნდა შევიდეს ოცდამეათე დღეს მას შემდეგ, რაც ყველა მხარე შეატყობინებს

ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს მისი მიღების შესახებ. თუმცაღა, ზოგიერთ შემთხვევაში მინისტრთა კომიტეტს მუდმივმოქმედ კომიტეტთან კონსულტაციის შემდეგ შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ ასეთი შესწორებები ძალაში შევიდეს ორი წლის ვადის გასვლის შემდეგ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მხარე აცნობებს გენერალურ მდივანს, რომ არ ეთანხმება შესწორებებს. ხსენებული პროცედურა, რომლის მიზანია შესწორებების ძალაში შესვლის დაჩქარება და ამასთან ერთად, ყველა მხარის თანხმობის პრინციპის დაცვა, შეიძლება, მაგალითად, გამოყენებული იყოს შესწორებებისათვის, რომლებიც უბრალოდ გამიზნულია კონვენციაში გამოყენებული ტერმინოლოგიის განმარტებისათვის, რაც შესაძლოა, საჭირო გახდეს ტრანსსასაზღვრო სექტორში ახალი ტექნიკური საშუალებების გამოჩენის გამო, მუდმივმოქმედი კომიტეტის ფუნქციების განსაზღვრისა თუ შევსებისათვის (კონვენციის 21-ე მუხლი) ან დებულების შესწორებისთვის, რომელიც ეხება დავების მოგვარებას (იხ. IX თავი და კონვენციის დანართი), ან ტექნიკურ საკითხებთან დაკავშირებულ კონვენციის საბოლოო დებულებებისთვის, როგორცაა კონვენციის არაწვერი სახელმწიფოებისათვის ხელმისაწვდომობის მოდელები (იხ. კონვენციის 30-ე მუხლი).

თაზი VIII

წინამდებარე კონვენციის სავარაუდო დარღვევები

მუხლი 24: წინამდებარე კონვენციის სავარაუდო დარღვევები

322. წინამდებარე მუხლის მიზანია ბალანსის დადგენა გადამცემ და მიმღებ მხარეებს შორის სპეციფიკური პროცედურების დაწესებით, რომლებიც გამოიყენება მაშინ, როდესაც მხარე ხელყოფს ამ კონვენციას. ეს პროცედურები ჩამოყალიბებულია, ერთი მხრივ მიმღები მხარის მიერ განმეორებითი გადაცემის თვითნებური შეჩერების თავიდან ასა-

ცილებლად, ხოლო, მეორე მხრივ, იმისთვის, რომ მიმღებ მხარეს გააჩნდეს საპასუხო მოქმედების საშუალებები, თუ განმეორებითი გადაცემა კონვენციის პირობების საწინააღმდეგოდ ხორციელდება.

პუნქტი 1

323. წინამდებარე პუნქტის თანახმად, თუ მიმღები მხარე აღმოაჩენს კონვენციის დარღვევის ფაქტს, სავარაუდო დარღვევის თაობაზე უნდა ეცნობოს გადამცემ მხარეს და ორივე მხარე ერთობლივად მიიღებს ზომებს შექმნილი სირთულეების დასაძლევად მე-19, 25-ე და 26-ე მუხლების საფუძველზე. ამიტომაც, ის ხაზს უსვამს, რომ წინამდებარე მუხლის მომდევნო პუნქტებში მოყვანილი პროცედურები უნდა განიხილებოდეს ურთიერთდახმარებისა და დავეებზე მეგობრული მორიგების ჭრილში, აგრეთვე სადაც აუცილებელია, საარბიტრაჟო პროცედურის მეშვეობით, წინამდებარე კონვენციის V და IX თავების შესაბამისად.

324. წინამდებარე მუხლის მე-2, მე-3 და მე-4 პუნქტების მიზანია იმ გარემოებების განსაზღვრა, რომლებშიც მიმღებ მხარეს შეუძლია ან არ შეუძლია დროებით შეაჩეროს პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემა იმ საფუძველზე, რომ ის სავარაუდოდ არღვევს კონვენციის პირობებს.

325. განსაკუთრებული პირობები, რომელთა დროსაც შეიძლება გათვალისწინებული იყოს დროებითი შეჩერება, მოყვანილია მე-2 და მე-3 პუნქტებში. უნდა აღინიშნოს, რომ ერთი ცალკეული და იზოლირებული სავარაუდო დარღვევა არავითარ შემთხვევაში არ აძლევს მიმღებ მხარეს განმეორებითი გადაცემის შეჩერების უფლებას.

326. ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ორ პუნქტში მოყვანილი დროის ლიმიტი იმ შემთხვევაშიც გამოიყენება, როდესაც 1-ელ

პუნქტში ნახსენები ურთიერთდახმარების, შერიგების და საარბიტრაჟო პროცედურები უფრო მეტი ხნით გაგრძელდება.

327. ამას გარდა, თუ ინკრიმინირებული პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემის დროებითი შეჩერება ნებადართულია ამ მუხლით, ეს არ ათავისუფლებს მხარეს მისი ეროვნული კანონმდებლობით გათვალისწინებული აუცილებელი პროცედურების გატარებისგან, სანამ ასეთი შეჩერება განხორციელდება.

პუნქტი 2

328. წინამდებარე პუნქტი განსაზღვრავს გარემოებებს, რომლებშიც მიძღებ მხარეს შეუძლია შეაჩეროს განმეორებითი გადაცემა ხანმოკლე დროით, ანუ, თუ სავარაუდო დარღვევა გრძელდება ორი კვირის განმავლობაში გადაცემის მხარისათვის სავარაუდო დარღვევის თაობაზე შეტყობინების და 1-ლი პუნქტით დადგენილი პროცედურის იმპლემენტაციის შემდეგ.

329. მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი დროებითი შეჩერება მკაცრი ღონისძიებაა, მისი შესაძლო გამოყენება აკრძალულია იმ შემთხვევებში, როდესაც სავარაუდო დარღვევა აშკარაა, ატარებს სერიოზულ და მძიმე ხასიათს, უკავშირდება საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვან საკითხებს და ეხება მე-7 მუხლის 1-ელ ან მე-2 პუნქტებს, მე-12 მუხლის, მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტის პირველ წინადადებას, მე-14 მუხლის ან მე-15 მუხლის 1-ელ ან მე-3 პუნქტებს. როდესაც წინამდებარე პუნქტის გამოყენებას განიხილავენ, მხარეებმა ჯეროვანი ანგარიში უნდა გაუწიონ პროპორციულობის პრინციპს, რომელიც ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის ორგანოების პრეცედენტული სამართლიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანი კრიტერიუმია იმ შემთხვევებში, როდესაც შეზღულ-

ვა ეხება, სახელდობრ, ხსენებული კონვენციის მე-10 მუხლში ჩამოყალიბებულ ძირითად თავისუფლებებს. სწორედ ეს არის ამგვარი კვალიფიკაციის მიზანი – „ამჟამად, სერიოზული და მძიმე ხასიათის, რომელიც წამოჭრის საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვან საკითხებს“, რომლის დანიშნულებასაც წარმოადგენს, ასეთი ქმედების უზრუნველყოფის მიზნით, ამ პუნქტის გამოყენების შეზღუდვა საკმაოდ სერიოზული ხასიათის სავარაუდო დარღვევების მიმართ. ცხადია, ამის გამო უმნიშვნელო და ტექნიკური ხასიათის სავარაუდო დარღვევები ვერ გაამართლებს წინამდებარე პუნქტის შესაბამისად მიღებულ ზომებს.

პუნქტი 3

330. წინამდებარე პუნქტის თანახმად, ამ კონვენციის ყველა სხვა სავარაუდო დარღვევისას, ამ მუხლის მე-4 პუნქტში ნახსენები შემთხვევების გამოკლებით, მიმღებ მხარეს შეუძლია დროებით შეაჩეროს ინკრიმინირებული პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემა გადამცემი მხარისთვის შეტყობინებიდან რვა თვეში, თუ სავარაუდო დარღვევა კვლავაც გაგრძელდება.

პუნქტი 4

331. წინამდებარე პუნქტის თანახმად, განმეორებითი გადაცემის დროებითი შეჩერება არ შეიძლება მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტით, მე-8, მე-9 ან მე-10 მუხლებით გათვალისწინებული სავარაუდო დარღვევების შემთხვევებში.

მუხლი 24 (ა): წინამდებარე კონვენციით მინიჭებული უფლებების სავარაუდო ბოროტად გამოყენება

332. წინამდებარე დებულება განსაზღვრავს იმ გარემოებებს, რომლებშიც მაუწყებლის დაფუძნება მხარის ტერიტორიაზე იმ მიზნით, რათა მისი პროგრამული მომსახურება მიმართოს მეორე მხარისაკენ, ჩაითვლება უფლებების ბოროტად გამოყენებად, ისევე როგორც ის ღონისძიებები, რომლებიც შესაძლოა მიღებული იყოს ასეთ გარემოებებში. 24-ე მუხლის მსგავსად, 24 (ა) მუხლის მიზანია გადაცემ და მიმღებ მხარეებს შორის ბალანსის დადგენა, სპეციფიკური პროცედურების მეშვეობით, რომლებიც განხორციელდება, თუ მხარე ბოროტად გამოიყენებს კონვენციით მინიჭებულ უფლებებს. ეს პროცედურები მით უფრო მნიშვნელოვანია, რამდენადაც საკითხი ეხება მე-4 მუხლში განსაზღვრული პროგრამული მომსახურების მიღებისა და განმეორებითი გადაცემის თავისუფლების ფუნდამენტურ პრინციპს.

333. უნდა აღინიშნოს, რომ 24 (ა) მუხლი არ გამოიყენება ევროპული თანამეგობრობის წევრ მხარეებს შორის.

პუნქტი 1

334. მაშინ, როდესაც მე-16 მუხლი ეხება კონვენციის წესების გვედრის ავლას, რომლებიც ეხება ერთ მხარეში დაფუძნებული მაუწყებლის მიერ რეკლამისა და ტელევაჭრობის გადაცემას იმ სარეკლამო და ტელევაჭრობის პროგრამებში, რომლებიც უშუალოდ განეკუთვნება და გარკვეული სიხშირით გადაიცემა მეორე მხარის აუდიტორიისთვის (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 267-ე და 277-ე პუნქტები), 24 (ა) მუხლის ეს პუნქტი განსაზღვრავს იმას, თუ რა წარმოადგენს ბოროტად გამოყენებას ამ კონვენციის მნიშვნელობით, განახლებული დირექტივის მე-14 განმარტების საფუძველზე. მხოლოდ ის ფაქტი, რომ მაუწყებლმა საკუთარი თავი დააფუძნა მხარის ტერიტორიაზე იმ მიზნით, რომ

თავისი პროგრამული მომსახურება მიმართოს მეორე მხარისკენ, არ წარმოადგენს *per se* უფლებების ბოროტად გამოყენებას. ასეთი ხელყოფა შეიძლება დადგინდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუკი, ამ ქმედების წყალობით, მაუწყებლის მიზანია იმ კანონების გვერდის ავლა, რომლებიც კონვენციის სფეროს გათვალისწინებით, გამოყენებული იქნებოდა მის მიმართ, მიმღები მხარის ტერიტორიაზე რომ დაფუძნებულიყო. ასეთია მაგალითად, მაუწყებლის გადაწყვეტილება, დაფუძნდეს მხარეში გადასახადებთან დაკავშირებული მიზეზის გამო ან იმის გამო, რომ მხარეში არსებული შრომითი კანონმდებლობა ვერ დაადგენს უფლებების ხელყოფის ფაქტს, ვინაიდან კონვენცია არ მოიცავს ამ ტიპის კანონებს.

335. ამას გარდა, მე-16 მუხლის გამოყენებისთვის საკმარისია, რომ გადამცემ მხარეში დაფუძნებული მაუწყებლის სარეკლამო და ტელეეკავშირების პროგრამები უშუალოდ განკუთვნილი იყოს მეორე მხარის აუდიტორიისთვის (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 267-ე—277-ე პუნქტები), მაშინ როდესაც 24 (a) მუხლის თანახმად, შესაბამისი პროგრამული მომსახურება მთლიანად ან მისი ძირითადი ნაწილი, განკუთვნილი უნდა იყოს სხვა მხარის ტერიტორიისთვის და არა იმისთვის, რომელშიც მაუწყებელი დაფუძნდა. ხსენებული პირობის შეფასება უნდა მოხდეს ობიექტური ელემენტების გათვალისწინებით (გადაცემული პროგრამების შინაარსი, პროგრამებში გამოყენებული ენა და სხვა).

336. და ბოლოს, იმ მხარის განსაზღვრა, რომელიც კომპეტენტურია *vis-à-vis* მაუწყებლის მიმართ 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, უნდა მოხდეს ამ საკითხთან დაკავშირებით კონვენციის მე-5 მუხლში დადგენილი კრიტერიუმების საფუძველზე.

პუნქტი 2

337. წინამდებარე პუნქტში საუბარია სპეციფიკურ პროცედურაზე იმ შემთხვევისთვის, როდესაც მიმღები მხარე ეცდება უფ-

ლებების ბოროტად გამოყენების ფაქტის მტკიცებას 1-ლი პუნქტის შესაბამისად. იმ მიდგომის თანახმად, რომელმაც IX თავის თანახმად უნდა უზრუნველყოს დავების მოგვარება კონვენციის იმპლემენტაციის ჩარჩოებში, ა) ქვეპუნქტი პრიორიტეტს ანიჭებს შესაბამის მხარეებს შორის მეგობრულ მორიგებას. თუ ასეთი მორიგება არ მოხერხდება სამი თვის განმავლობაში, ბ) ქვეპუნქტის თანახმად, მიმღებმა მხარემ საქმე უნდა გადასცეს მუდმივმოქმედ კომიტეტს.

338. შესაბამისი მხარის მიერ კომიტეტისათვის მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა, მიღებიდან ექვსი თვის ვადაში, უნდა გამოთქვას მოსაზრება იმის თაობაზე, ჰქონდა თუ არა ადგილი უფლებების ბოროტად გამოყენებას 1-ლი პუნქტის მნიშვნელობით. კომიტეტის დასკვნა ეცნობებათ შესაბამის მხარეებს.

339. ექვსთვიანი პერიოდის მიზანია მუდმივმოქმედი კომიტეტისთვის საკმარისი დროის მიცემა, რათა მან ღრმად შეისწავლოს შესაბამისი საქმე, კერძოდ, მიიღოს დაინტერესებული მხარეებისგან ნებისმიერი განმარტება, რომელიც აუცილებელია საფუძვლიანი და დასაბუთებული მოსაზრების შესამუშავებლად. ამასთან დაკავშირებით, მხარეებმა იმავე საშუალებებით, რომლებიც დადგენილია 25-ე მუხლის მე-3 პუნქტით, გაჭიანურების გარეშე უნდა გადასცენ მუდმივმოქმედ კომიტეტს მის მიერ 24 (ა) მუხლით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულებისათვის საჭირო ინფორმაცია და საშუალებები.

პუნქტი 3

340. თუ მუდმივმოქმედი კომიტეტი დაასკვნის, რომ ადგილი ჰქონდა უფლების ბოროტად გამოყენებას, გადამცემმა მხარემ, შესაბამისი გარემოებების გათვალისწინებით, უნდა გაატაროს აუცილებელი ღონისძიებები უფლების ბოროტად გამოყენების

აღმოსაფხვრელად მე-6 პუნქტის თანახმად, ასეთი ღონისძიებები შესაბამისობაში უნდა იყოს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლთან.

პუნქტი 4

341. თუ მუდმივმოქმედი კომიტეტის მიერ გადამცემი მხარისთვის იმ დასკვნის გაცნობიდან ექვსი თვის განმავლობაში, რომლითაც ის ადგენს უფლებების ხელყოფის ფაქტს, გადამცემი მხარე არ მიიღებს შესაბამის ღონისძიებებს, მე-4 პუნქტის თანახმად, შესაბამისმა მხარეებმა უნდა მიმართონ არბიტრაჟს. ექვსთვიანი ვადის მიზანია გადამცემი მხარისთვის საკმარისი დროის მიცემა, რათა ამ უკანასკნელმა გაატაროს ღონისძიებები მას შემდეგ რაც მუდმივმოქმედი კომიტეტი გამოთქვამს საკუთარ მოსაზრებას.

342. არბიტრაჟისთვის მიმართვის ვალდებულების დადგენით, 24 (a) მუხლი აკეთებს გადახვევას 26-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის პირველი წინადადიდან, რომლის თანახმადაც, ეს პროცედურა მხოლოდ ზოგად კატეგორიას განეკუთვნება. ეს ვალდებულება გამართლებულია უფლებების ბოროტად გამოყენების საკითხის მნიშვნელობით და იმ შედეგებით, რომლებიც მათი აღმოფხვრისთვის გატარებულ ღონისძიებებს შეუძლია იქონიოს, როგორც მაუწყებლების საქმიანობაზე, ისე მხარეებს შორის ურთიერთობებზე.

პუნქტი 5

343. წინამდებარე პუნქტის თანახმად, საარბიტრაჟო პროცედურა უნდა დასრულდეს, სანამ მიძღებ მხარეს, თუ ეს შესაძლებელია, შესაძლებლობა ექნება გაატაროს ღონისძიებები იმ მაუწყებლის პროგრამული მომსახურების წინააღმდეგ, რომელიც, როგორც საარბიტრაჟო პროცედურა დაადგენს, ბოროტად იყე-

ნებს უფლებებს. მე-3 პუნქტში ნახსენები შესაძლო ღონისძიებების მსგავსად, ასეთი ღონისძიებები, მე-6 პუნქტის შესაბამისად, თანმხვედრი უნდა იყოს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლთან.

344. გადამცემი მხარის მიერ გატარებულ ღონისძიებებს შორის შეიძლება იყოს, მაგალითად, შესაბამისი პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემის შეჩერება, ან, თუ მომსახურება კოდირებულია, დეკოდირების მოწყობილობის გაყიდვის ან გაქირავების აკრძალვა, აგრეთვე ასეთი მოწყობილობის რეკლამის აკრძალვა.

პუნქტი 6

345. რამდენადაც, მე-4 მუხლის თანახმად, კონვენციის ზოგადი მიზანია გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლების უზრუნველყოფა ტრანსსასაზღვრო სატელევიზიო პროგრამული მომსახურების თავისუფალი მიმოქცევის საშუალებით, რაც ეთანხმება კონვენციის მინიმალურ სტანდარტებს, აუცილებელია, რომ ნებისმიერი ქმედება, რომელიც შეიძლება განახორციელოს მხარემ 24 (a) მუხლის შესაბამისად, შესაბამისობაში იყოს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლთან, როგორც ეს განმარტებულია ხსენებული კონვენციის საზედამხედველო ორგანოების მიერ.

346. მე-6 პუნქტი გულისხმობს, რომ ასეთი ღონისძიებები გამოხატავს პატივისცემას ამ ორგანოების მიერ დადგენილი მოთხოვნებისადმი, რათა დაშვებული იყოს გამოხატვისა და ინფორმაციის თავისუფლების შეზღუდვა. ამ კონტექსტში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების მე-3 და მე-5 პუნქტებში ნახსენები პროპორციულობის მოთხოვნა.

347. ცხადია, რომ ამ მუხლში მოცემული ვადები მაქსიმალურია და მათი შემდგომი გახანგრძლივება დაუშვებელია.

თავი IX **დავების მოგვარება**

მუხლი 25: შერიგების პროცედურა

348. წინამდებარე მუხლში შემუშავებულია პრინციპი – რომელიც ნახსენები იყო უკვე მე-19 და 21-ე მუხლებში – პრობლემებთან დაკავშირებით მეგობრული მორიგების შესახებ, პირველ რიგში, დაინტერესებულ მხარეებს შორის ორმხრივი ან მრავალმხრივი თანამშრომლობის გზით და, მეორე რიგში, თუ დადგინდება, რომ ეს შეუძლებელია და თუ ერთ-ერთი დაინტერესებული მხარე წინააღმდეგია, მუდმივმოქმედი კომიტეტის ჩარევით.

349. მე-2 პუნქტის თანახმად, თუ საკითხი მუდმივმოქმედ კომიტეტამდე მივა, ეს უკანასკნელი განიხილავს საკითხს და დახმარებას აღმოუჩენს მხარეებს, რათა ორივე მხარისათვის დამაკმაყოფილებელ გადაწყვეტილებამდე მივიდეს და საჭიროების შემთხვევაში, საკუთარი რჩევა ჩამოაყალიბოს აღნიშნული საკითხის ირგვლივ.

350. მე-2 და მე-3 პუნქტებში, შესაბამისად, ნახსენებია „უმოკლეს ვადაში“ და „ყოველგვარი დაყოვნების გარეშე“. ამის მიზანია შერიგების პროცედურის გაუმართლებელი გაცხიანურების თავიდან აცილება, რაც საფრთხეს შეუქმნიდა საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებას.

351. ხაზგასმულია ის ფაქტი, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია მე-19 მუხლსა და ამ მუხლში ჩამოყალიბებული თანამშრომლობისა და შერიგების პროცედურის ბოლომდე ამოწურვა, სანამ საქმე არბიტრაჟამდე მივა.

მუხლი 26: არბიტრაჟი

352. წინამდებარე მუხლი ითვალისწინებს არბიტრაჟს იმ შემთხვევებში, როდესაც ვერ ხერხდება მორიგება დავასთან დაკავშირებით 25-ე მუხლში მოცემული შერიგების პროცედურის გამოყენებით, მიუხედავად იმისა, რომ აღიარებულია: ასეთ საქმეებს იშვიათად უნდა ჰქონდეთ ადგილი, ვინაიდან განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება წინა მუხლებში აღნიშნულ ურთიერთდახმარებასა და შერიგების პროცედურის წარმართვას. არბიტრაჟისთვის მიმართვა მიჩნეული იყო ამგვარი დავების მოგვარების უკანასკნელ საშუალებად, როდესაც მეგობრული მორიგება არ ხერხდება, სახელდობრ იმის გამო, რომ საარბიტრაჟო ტრიბუნალის გადაწყვეტილება საბოლოოა და სავალდებულო ძალის მქონეა დავაში ჩართული მხარეებისთვის.

353. დანართში მოყვანილი საარბიტრაჟო პროცედურა შეიძლება აღიძრას დაინტერესებულ მხარეთა შორის ერთობლივი შეთანხმების საფუძველზე. თუმცადა, იმ შემთხვევაში თუკი შერიგების პროცედურის დაწყების შესახებ პირველი თხოვნიდან ექვსი თვის განმავლობაში ასეთი შეთანხმება არ მოხდება, დავა შეიძლება გადაეცეს არბიტრაჟს მხოლოდ ერთი მხარის თხოვნის საფუძველზე. მიჩნეულ იქნა, რომ არბიტრაჟისთვის საქმის გადაცემის ეს შესაძლებლობა მხოლოდ ერთ-ერთი მხარის მოთხოვნით – როდესაც, ამის ერთობლივად გაკეთების შესახებ ექვსი თვის განმავლობაში ვერ თანხმდებიან – შეადგენდა შესაბამისი მხარეებისთვის მეგობრული მორიგების დამატებით საშუალებას.

354. წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტი შესაძლებლობას აძლევს მხარეებს, იმ სახელმწიფოსთან სპეციალური შეთანხმების გარეშე, რომელიც კისრულობს იმავე ვალდებულებებს, განაცხადოს, რომ ამ კონვენციის დანართში მოცემულ საარბიტრაჟო პროცედურას იგი სავალდებულოდ *ipso facto* მიიჩნევს.

ასეთი განცხადება შეიძლება გაკეთდეს ნებისმიერ დროს და იმისგან დამოკიდებლად, არიან თუ არა განმცხადებელი მხარეები რაიმე დავაში ჩართულნი.

355. კონვენციის დანართი განსაზღვრავს საარბიტრაჟო პრცედურას. მისი დებულებების შემუშავებას საფუძველი ჩაუყარა ევროპის საბჭოს სხვა სამართლებრივი აქტების მსგავსმა დებულებებმა, კერძოდ: საერთაშორისო ტრანსპორტირების დროს ცხოველთა დაცვის ევროპულმა კონვენციამ (1968 წ.) და ევროპაში ველური ბუნებისა და ბუნებრივი გარემოს შენარჩუნების კონვენციამ (1979 წ.).

356. დანართის მე-2 პუნქტი ეხება ვითარებას, რომელშიც დავა წარმოიშევა ორ მხარეს შორის, რომელთაგან ერთ-ერთი ევროპული თანამეგობრობის წევრი სახელმწიფოა, როდესაც ეს უკანასკნელი უშუალოდ თვითონვე არის კონვენციის მხარე.

357. მე-4 პუნქტის ბოლო წინადადებაში გამოთქმა „იგივე პროცედურა“ ნიშნავს, რომ ამ ჰიპოთეზაში მესამე არბიტრს დანიშნავს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეზიდენტი.

358. მე-6 პუნქტი მოიცავს სიტუაციებს, როდესაც ორი ან მეტი მხარე შეთანხმების საფუძველზე განსაზღვრავს, რომ მათ საერთო ინტერესები გააჩნიათ. პუნქტის თანახმად ამ შემთხვევაში ისინი ერთობლივად ნიშნავენ არბიტრს. ეს დებულება ეხება უშუალოდ მხოლოდ საარბიტრაჟო ტრიბუნალის შემადგენლობას და არანაირად არ ხელყოფს მხარეთა უფლებებს, ინდივიდუალურად გამოთქვან თავიანთი შეხედულებები.

359. მე-7 პუნქტი განსაზღვრავს დავის მონაწილე მხარეებს, მუდმივმოქმედ კომიტეტსა და საარბიტრაჟო ტრიბუნალს შო-

რის თანამშრომლობის პრინციპს, რათა მათ ეფექტურად განახორციელონ პროცედურები.

360. მე-8 პუნქტი, *inter alia*, ადგენს, რომ საარბიტრაჟო ტრიბუნალმა უნდა შეიმუშავოს საკუთარი რეგლამენტი. ეს გულისხმობს, რომ ტრიბუნალი უფლებამოსილია განსაზღვროს პროცედურის ჩატარების საშუალებები, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში, ექსპერტთა მოსმენა ან მათთან კონსულტაცია.

თავი X

სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებები და მხარეთა შიდა სამართალი

მუხლი 27: სხვა საერთაშორისო შეთანხმებები

361. წინამდებარე მუხლი განსაზღვრავს ურთიერთობებს კონვენციასა და სხვა შეთანხმებებს შორის, რომელთა თანახმად, მხარეები შეიძლება შეთანხმდნენ მათ შორის განსაკუთრებული რეჟიმის დამყარებაზე, რომელიც შეასუსტებს კონვენციიდან გამომდინარე წესებს ან გააფართოებს ამ წესების მოქმედების არეს. ამიტომ, ეს ეხება მხოლოდ ამგვარ შეთანხმებებს და არ ეხება, უფრო ზოგადად, ყველა სხვა ხელშეკრულებას, რომლებიც შეიძლება ვრცელდებოდეს კონვენციის მხარეებზე (ამ კონტექსტში, იხ. მე-4 მუხლთან დაკავშირებული კომენტარები და წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 119-ე-123-ე პუნქტები).

362. 1-ლი პუნქტი გამიზნულია იმ შემთხვევისთვის, როდესაც საქმე ეხება ევროპული თანამეგობრობის წევრ მხარეს. პუნქტის თანახმად, ორმხრივ ურთიერთობებში მხარეები იყენებენ თანამეგობრობის წესებს და ამის გამო, არ იყენებენ კონვენციიდან გამომდინარე წესებს გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც

არ არსებობს მოცემული კერძო შეთხვევის მარეგულირებელი თანამეგობრობის წესი. იმდენად, რამდენადაც ის არეგულირებს მხოლოდ ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოებს შორის შიდა ურთიერთობებს, წინამდებარე პუნქტი არ ეწინააღმდეგება ამ კონვენციის გამოყენებას ამ მხარეებსა და იმ მხარეებს შორის, რომლებიც არ არიან ევროპული თანამეგობრობის წევრები.

363. მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბებულია იმისთვის, რათა მხარეებმა შეძლონ საერთაშორისო შეთანხმებების გაფორმება, რომლებიც ავსებს ან ავითარებს კონვენციის დებულებებს ან აფართოებს მათი გამოყენების სფეროს.

364. მე-3 პუნქტი ეხება მხოლოდ იმ კერძო შემთხვევებს, როდესაც ორი მხარე აფორმებს ორმხრივ შეთანხმებას ისეთი ხელშეკრულების დადების თაობაზე, რომელიც შესაძლოა, ზღუდავს კონვენციის გამოყენებას მათ ორმხრივ ურთიერთობებში. მაგალითად, შეიძლება წარმოვიდგინოთ ვითარება, როდესაც ორი მეზობელი სახელმწიფო, რომელთაგან ერთი, უცილობელი ტექნიკური მიზეზების გამო, იღებს პროგრამულ მომსახურებას, რომელიც, შეესაბამება რა მეორე მხარის კანონებს, არ აკმაყოფილებს კონვენციის ყველა დებულების მოთხოვნებს. წინამდებარე პუნქტი ადგენს, რომ როდესაც ასეთი შეთანხმება არსებობს, კონვენცია არ ცვლის ასეთი შეთანხმებიდან გამომდინარე ორი მხარის უფლებებსა და ვალდებულებებს, რამდენადაც ისინი გავლენას არ ახდენს სხვა მხარის მიერ მისი უფლებებით სარგებლობაზე ან, ამ კონვენციის თანახმად, მათი ვალდებულებების შესრულებაზე.

მუხლი 28: კონვენცია და მხარეთა შიდა სამართალი

365. როგორც უკვე აღინიშნა წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 127-ე პუნქტში, მხარეებს თავისუფლად შეუძლიათ

იმაზე უფრო მკაცრი და დეტალური წესების გამოყენება, რათა შეზღუდონ საკუთარი ტერიტორიიდან იმ პროგრამული მომსახურების განმეორებით გადაცემა, რომელიც გადაიცემა მათი იურისდიქციის ქვეშ მყოფი ერთეულის მიერ მე-3 მუხლის გაგებით. სასურველად იქნა მიჩნეული ამ საკითხის კონვენციის ტექსტში განსაზღვრა, განსაკუთრებით იმ მხარეებისთვის, რომლებშიც შესაბამისად რატიფიცირებულ საერთაშორისო ხელშეკრულებას უპირატესი ძალა გააჩნია ჩვეულებრივ კანონმდებლობასთან მიმართებაში.

366. თუმცადა, როგორც აგრეთვე აღნიშნულია წინამდებარე განმარტებითი მოსხენების 127-ე პუნქტში, მხარეში არსებული უფრო მკაცრი და დეტალური წესები, რომლებიც გამოიყენება სხვა მხარის იურისდიქციის ქვეშ მყოფი ერთეულის ან ტექნიკური საშუალებებით განხორციელებულ გადაცემებთან მიმართებაში, ვერ გაამართლებს მის ტერიტორიაზე სხვა მხარის იურისდიქციაში არსებული ერთეულების ან ტექნიკური საშუალებებით გადაცემული პროგრამული მომსახურების განმეორებითი გადაცემის აკრძალვას, თუ ასეთი მომსახურება ეთანხმება კონვენციის პირობებს (იხ. მე-6—მე-18 (b) მუხლები).

თავი XI დასკვნითი დებულებები

მუხლები 29-დან 34-მდე

367. წინამდებარე მუხლების ჩამოყალიბებას დიდად შეუწყობ ხელი „ევროპის საბჭოს ფარგლებში გაფორმებული კონვენციებისა და შეთანხმებების დასკვნითმა მოდელურმა ნაწილმა“, რომელიც დამტკიცდა 1982 წლის თებერვალში მინისტრთა კომიტეტის მიერ. თუმცადა, შესაძლებელია, უფრო დაწვრილებით შევეხოთ ზოგიერთ ცალკეულ ასპექტს.

მუხლი 29: ხელმოწერა და ძალაში შესვლა

პუნქტი 1

368. რამდენადაც ევროპის კულტურული კონვენციის მონაწილე მხარეებს, რომლებიც არ არიან ევროპის საბჭოს წევრები, იმ საკითხებთან მიმართებაში, რომელთაც კონვენცია ეხება, უმეტესწილად იგივე საზრუნავი აქვთ, რაც ევროპის საბჭოს წევრებს და რამდენადაც მათგან ორი მხარის წარმომადგენლებმა დამკვირვებლების სტატუსით მონაწილეობა მიიღეს მოსამზადებელ სამუშაოებში, გადაწყდა, რომ კონვენცია ხელმოსაწერად ღია გამხდარიყო ამ მხარეებისთვის წევრ ქვეყნებთან ერთდროულად.

369. ამას გარდა, წინამდებარე პუნქტში საუბარია იმაზე, რომ ევროპულ თანამეგობრობას შეუძლია გახდეს კონვენციის მხარე.

პუნქტი 3

370. წინამდებარე პუნქტი განსაზღვრავს კონვენციის დროებითი გამოყენების პირობებს მისი ძალაში შესვლის პირობების შესრულებამდე, რომლებიც მე-2 პუნქტშია განსაზღვრული. ასეთი პროცედურა მოცემულია ევროპის საბჭოს ზოგიერთ სამართლებრივ აქტში (ფარმაკოპეას შემუშავების შესახებ ევროპული კონვენცია, 1964 წ.; ევროპის საბჭოს პრივილეგიებისა და იმუნიტეტების შესახებ გენერალური შეთანხმების მესამე ოქმი, 1959 წ.) და სხვა საერთაშორისო აქტებში. ამ ცალკეული დებულების მიღებას ხელი შეუწყო 1986 წელს ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ჩარჩოებში მიღებულმა კონვენციამ ბირთვული ინციდენტების თაობაზე ადრეული გაფრთხილების შესახებ. ამ კონვენციის თანახმად, სახელმწიფოს, ხელმოწერის დროს ან მას შემდეგ ნებისმიერ დროს მის მიმართ კონვენციის ძალაში შესვლამდე შეუძლია გამოაცხადოს, რომ ის კონვენციას დროებით გამოიყენებს.

371. კონვენციაში ამ ნაწილის შეტანა მიზანშეწონილად იქნა მიჩნეული, ტრანსსასაზღვრო ტელემედიცინის სფეროში განვითარებული ტექნიკისა და კონვენციის დებულებების მაქსიმალურად სწრაფად გამოყენების საჭიროებიდან გამომდინარე.

372. წინამდებარე მიმოხილვებიდან ნათლად ჩანს, რომ მე-3 პუნქტის დებულებები წინააღმდეგობაში არ მოდის კონვენციის ფორმალური რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების აუცილებელ შიდა პროცედურებთან.

მუხლი 30: არაწევრი სახელმწიფოების მიერ შეერთება

373. კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ ხელშემკვრელ სახელმწიფოებთან კონსულტაციების გზით მინისტრთა კომიტეტს შეუძლია ნებისმიერი ის სახელმწიფო მოიწვიოს კონვენციასთან შეერთებისათვის, რომელიც არაა ნახსენები 29-ე მუხლის 1-ელ პუნქტში.

მუხლი 31: კონვენციის მოქმედების ტერიტორიული სფერო

374. რამდენადაც წინამდებარე დებულება ძირითადად საზღვარგარეთ ვრცელდება, მიჩნეული იყო, რომ ამკარად კონვენციის დოქტრინის საწინააღმდეგო იქნებოდა, თუ ნებისმიერი მხარე ამ სამართლებრივი აქტების გამოყენების სფეროდან გამორიცხავდა თავისი ტერიტორიის მნიშვნელოვან ნაწილს, ამდენად, კონვენციაში ამის ასახვა არ იქნა საჭიროდ მიჩნეული.

მუხლი 32: დათქმები

375. კონვენციის სპეციფიკური პუნქტისა და მიზნების გათვალისწინებით, რაც, სახელდობრ, მდგომარეობს იმ ძირითადი სტანდარტების ჩამოყალიბებაში, რომელთა წყალობით სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება შეძლებს შეუფერხებელ

ტრანსსასაზღვრო მიმოქცევას, მნიშვნელოვნად იქნა მიჩნეული, რომ სახელმწიფოებს არ მიეცეთ დათქმების განუსაზღვრელი შესაძლებლობები კონვენციის ხელმოწერისას ან სარატიფიკაციო სიგელის ან მიღების, დამტკიცების ან შეერთების საბუთების დეპონირებისას. ამიტომ, წინამდებარე მუხლის 1-ლი პუნქტი აზუსტებს მხოლოდ იმ დათქმებს, რომელთა გაკეთებაც შესაძლებელია.

376. რამდენადაც ნებადართული დათქმის შინაარსი წარმოადგენს კონვენციის შედგენის დროს გამართული მოლაპარაკებების შედეგს, მიღწეული იქნა შეთანხმება, როგორც მე-2 პუნქტშია აღნიშნული, რომ 1-ლი პუნქტის თანახმად გაკეთებული დათქმაზე არ იქნება წარმოდგენილი საწინააღმდეგო პოზიცია.

377. მე-3 და მე-4 პუნქტების მიღებას საფუძველი ჩაუყარა წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 367-ე პუნქტში ნახსენებმა სამოდელო დასკვნითმა ნაწილმა.

დანართი

არბიტრაჟი

378. დანართში მოყვანილი საარბიტრაჟო პროცედურა აღწერილია წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 355-ე—360-ე პუნქტებში.

**ევროპული კონვენცია მომსახურების
სამართლებრივი დაცვის შესახებ,
რომელიც ემყარება ან მოიცავს
პირობით ხელმისაწვდომობას**

პრეამბულა

ქვემოთ ხელმომწერი ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები, სხვა სახელმწიფოები და ევროპული თანამეგობრობა, ითვალისწინებენ რა, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია წევრებს შორის უფრო მეტი ერთობის მიღწევა;

მხედველობაში იღებენ რა მინისტრთა კომიტეტის № R (91) 14 რეკომენდაციას კოდირებული სატელევიზიო მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ;

ითვალისწინებენ რა, რომ კოდირებული მომსახურების დეკოდირების მოწყობილობის მეკობრეობა კვლავ პრობლემად რჩება მთელ ევროპაში;

აღნიშნავენ რა, რომ ზემოხსენებული რეკომენდაციის მიღების შემდეგ გაჩნდა პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურებისა და ხელსაწყობის ახალი სახეები, ისევე როგორც მათზე არაკანონიერი ხელმისაწვდომობის ახალი ფორმები;

აღნიშნავენ რა, რომ ერთმანეთისაგან მნიშვნელოვნად განსხვავდება ევროპის სახელმწიფოების კანონმდებლობა იმ მომსახურების სამართლებრივი დაცვის უზრუნველყოფის შე-

სახებ, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას;

აღნიშნავენ რა, რომ არაკანონიერი ხელმისაწვდომობა საფრთხეს უქმნის იმ ორგანიზაციების ეკონომიკურ მდგრადობას, რომლებიც უზრუნველყოფენ მაუწყებლობასა და საინფორმაციო საზოგადოებრივ მომსახურებას, რის შედეგადაც შეუძლია ხელყოს საზოგადოებისათვის შეთავაზებული პროგრამებისა და მომსახურების მრავალფეროვნება;

დარწმუნებული არიან რა, რომ აუცილებელია საერთო პოლიტიკის განხორციელება, რაც მიმართული იქნება იმ მომსახურების დაცვისაკენ, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას;

დარწმუნებული არიან რა, რომ სისხლის სამართლებრივმა, ადმინისტრაციულმა ან სხვა სახის სანქციებმა შეიძლება ეფექტური როლი შეასრულოს პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების წინააღმდეგ არაკანონიერ ქმედებათა აღკვეთაში;

სჯერათ რა, რომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმოს არაკანონიერ ქმედებებს, რომლებიც კომერციული მიზნებით ხორციელდება;

ითვალისწინებენ რა არსებულ საერთაშორისო აქტებს, რომელთა დებულებებიც მიზნად ისახავს იმ მომსახურების დაცვას, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

ნაწილი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1: საგანი და მიზანი

წინამდებარე კონვენცია ეხება სამაუწყებლო და საინფორმაციო საზოგადოებრივ მომსახურებებს, რომლებსაც სთავაზობენ ანაზღაურების სანაცვლოდ და ეფუძნება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას. წინამდებარე კონვენციის მიზანია, ხელშემკვრელი მხარეების ტერიტორიაზე არაკანონიერად გამოაცხადოს მთელი რიგი ქმედებები, რომლებიც ითვალისწინებს არასანქცირებულ ხელმისაწვდომობას დაცულ მომსახურებებზე და შესაბამისობაში მოიყვანოს მხარეთა კანონმდებლობა მოცემულ სფეროში.

მუხლი 2: განსაზღვრებები

წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის:

- (a) „დაცული მომსახურება“ ნიშნავს ნებისმიერ შემდეგ მომსახურებას, რომელიც გადაცემულია ანაზღაურების სანაცვლოდ და პირობითი ხელმისაწვდომობის საფუძველზე:
 - სატელევიზიო პროგრამულ მომსახურებას, როგორც ეს განსაზღვრულია ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ შესწორებული ევროპული კონვენციის მე-2 მუხლში;
 - რადიო სამაუწყებლო მომსახურებას, რაც გულისხმობს საზოგადოების მიერ მისაღებად განკუთვნილ რადიოპროგრამებს, რომლებიც გადაიცემა კაბელის ან საჰაერო სივრცის, მათ შორის თანამგზავრის მეშვეობით;

- საინფორმაციო საზოგადოებრივ მომსახურებას, რომლის ქვეშაც იგულისხმება მომსახურება ელექტრონული საშუალებებით, შორ მანძილზე და მომსახურების მიმღების ინდივიდუალური მოთხოვნით;

ან პირობითი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას ზემოხსენებულ მომსახურებებზე, რომლებიც თავისთავად მიიჩნევა მომსახურებად;

- (b) „პირობითი ხელმისაწვდომობა“ ნიშნავს ნებისმიერ ტექნიკურ საშუალებას და/ან მექანიზმს, რომელიც გონივრული ფორმით ითვალისწინებს აშკარა ხელმისაწვდომობას ამ მუხლის (ა) ქვეპუნქტში აღნიშნულ მომსახურებაზე, რაც ექვემდებარება წინასწარ ინდივიდუალურ სანქცირებას;

- (c) „პირობითი ხელმისაწვდომობის ხელსაწყო“ ნიშნავს ნებისმიერ მოწყობილობას, კომპიუტერულ პროგრამას და/ან მექანიზმს, რომელიც გამიზნულია ან გამოიყენება, რათა გონივრული ფორმით ხელმისაწვდომი გახადოს ამ მუხლის (ა) ქვეპუნქტში აღნიშნული ერთ-ერთი მომსახურება;

- (d) „აკრძალული ხელსაწყო“ ნიშნავს ნებისმიერ მოწყობილობას, კომპიუტერულ პროგრამას და/ან მექანიზმს, რომელიც გამიზნულია ან გამოიყენება, რათა გონივრული ფორმით ხელმისაწვდომი გახადოს ამ მუხლის (ა) ქვეპუნქტში აღნიშნული ერთ-ერთი მომსახურება, მომსახურების მიმწოდებლის სანქცირების გარეშე.

მუხლი 3: ბენეფიციარები

წინამდებარე კონვენცია გამოიყენება ნებისმიერი იურიდიული ან ფიზიკური პირის მიმართ, რომელიც სთავაზობს დაცულ

მომსახურებას, როგორც ეს განსაზღვრულია წინამდებარე კონვენციის მე-2 (ა) მუხლში, მიუხედავად მათი ეროვნებისა და იმ ფაქტისა, ისინი იმყოფებიან თუ არა ხელშემკვრელი მხარის იურისდიქციის ქვეშ.

ნაწილი II **აკრძალული ქმედებები**

მუხლი 4: სამართალდარღვევები

უკანონო ნებისმიერი ქვემოთ ჩამოთვლილი ქმედების განხორციელება ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე:

- (a) აკრძალული ხელსაწყოს გამოგონება ან წარმოება კომერციული მიზნებით;
- (b) აკრძალული ხელსაწყოს იმპორტი კომერციული მიზნებით;
- (c) აკრძალული ხელსაწყოს გავრცელება კომერციული მიზნებით;
- (d) აკრძალული ხელსაწყოს გაყიდვა ან გაქირავება კომერციული მიზნებით;
- (e) აკრძალული ხელსაწყოს ფლობა კომერციული მიზნებით;
- (f) აკრძალული ხელსაწყოს დამონტაჟება, შენახვა ან გადაადგილება კომერციული მიზნებით;
- (g) აკრძალული ხელსაწყოს კომერციული წახალისება, მარკეტინგი ან რეკლამირება.

თითოეულ მხარეს შეუძლია ნებისმიერ დროს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისათვის მიმართულ დეკლარაციაში განაცხადოს, რომ ის აგრეთვე უკანონოდ გამოაცხადებს სხვა ქმედებებსაც, გარდა იმათი, რომლებიც მითითებულია ამ მუხლის 1-ელ პუნქტში.

ნაწილი III

სანქციები და სამართლებრივი დაცვის საშუალებები

მუხლი 5: სანქციები უკანონო ქმედებისათვის

მხარეებმა უნდა მიიღონ ზომები, რომ არაკანონიერად გამოაცხადონ მე-4 მუხლში დადგენილი ქმედებები, რომლებიც ისჯება სისხლის სამართლებრივი, ადმინისტრაციული ან სხვა სახის სანქციებით. ამგვარი ზომები უნდა იყოს ეფექტური, პრევენციული და პროპორციული არაკანონიერი ქმედების შესაძლო გავლენასთან.

მუხლი 6: კონფისკაციის ღონისძიებები

მხარეებმა უნდა მიიღონ სათანადო ღონისძიებები, რომლებიც შეიძლება აუცილებელი იყოს, რათა მიეცეთ შესაძლებლობა, ამოიღონ და კონფისკაციას დაუქვემდებარონ აკრძალული ხელსაწყო ან წამახალისებელი, მარკეტინგული თუ სარეკლამო მასალა, რომელიც გამოიყენება სამართალდარღვევის ჩადენის დროს, ისევე როგორც შეუძლიათ ჩამოართვან არაკანონიერი ქმედებიდან მიღებული ნებისმიერი მოგება თუ ფინანსური შემოსავლები.

მუხლი 7: სამოქალაქო სამართალწარმოება

მხარეებმა უნდა მიიღონ აუცილებელი ზომები, რათა უზრუნველყონ, რომ დაცული მომსახურების მიმწოდებლებს,

რომელთა ინტერესებიც იქნა ხელყოფილი მე-4 მუხლში დადგენილი არაკანონიერი ქმედებით, ხელი მიუწვდებოდეთ სათანადო სამართლებრივი დაცვის საშუალებებზე, მათ შორის, შეეძლოთ სარჩელის აღძვრა მიყენებული ზიანისათვის და სასამართლოს ბრძანების მოპოვება, ან სხვა პრევენციულ ღონისძიებებზე და სადაც შესაძლებელია, აკრძალული ხელსაწყოთა განადგურებისათვის მიმართონ კომერციულ არხებს.

ნაწილი IV

იმპლემენტაცია და შესწორებების შეტანა

მუხლი 8: საერთაშორისო თანამშრომლობა

მხარეები იღებენ ვალდებულებას, ურთიერთდახმარება აღმოუჩინონ ერთმანეთს წინამდებარე კონვენციის იმპლემენტაციის მიზნით. მხარეებმა, სისხლის სამართლებრივ ან ადმინისტრაციულ საკითხებში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ შესაბამისი საერთაშორისო აქტების დებულებებისა და მათი ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად, ერთმანეთი უნდა უზრუნველყონ ფართო თანამშრომლობით გამოძიებისას და სასამართლო წარმოებისას სისხლის ან ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევებთან დაკავშირებით, რომლებიც დადგენილია წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად.

მუხლი 9: მრავალმხრივი კონსულტაციები

1. მხარეებმა, წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლიდან ორი წლის განმავლობაში და შემდგომში ყოველ ორ წელში ერთხელ, აგრეთვე ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც მხარე ითხოვს ამას, უნდა გამართონ მრავალმხრივი კონსულტაციები ევროპის საბჭოს ფარგლებში, რათა განიხილონ წინამდებარე კონვენციის გამოყენებისა და ნებისმიერი მისი

დებულების გაფართოებისა და გადასინჯვის მიზანშეწონილობა, კერძოდ, განსაზღვრებებთან დაკავშირებით მე-2 მუხლის შესაბამისად. ეს კონსულტაციები უნდა ჩატარდეს სხდომებზე, რომლებიც მოიწვევა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ.

2. თითოეული მხარე მრავალმხრივი კონსულტაციების სხდომებზე შეიძლება წარმოდგენილი იყოს ერთი ან მეტი დელეგატით. თითოეულ მხარეს აქვს ხმის მიცემის უფლება. წინამდებარე კონვენციის თითოეულ მონაწილე სახელმწიფოს აქვს ერთი ხმა. კომპეტენციასთან დაკავშირებულ საკითხებთან მიმართებაში ევროპულმა თანამეგობრობამ უნდა განახორციელოს ხმის მიცემის უფლება. მას აქვს იმდენი ხმის მიცემის უფლება, რაც უთანაბრდება იმ წევრი სახელმწიფოების რაოდენობას, რომლებიც კონვენციის მხარეები არიან. ევროპულმა თანამეგობრობამ არ უნდა განახორციელოს ხმის მიცემის უფლება, როდესაც კენჭისყრა ეხება საკითხს, რომელიც არ ხვდება მის კომპეტენციაში.

3. მე-12 მუხლის 1-ელ პუნქტში მითითებული ნებისმიერი სახელმწიფო ან ევროპული თანამეგობრობა, რომელიც არ არის წინამდებარე კონვენციის მხარე, შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს კონსულტაციებზე დამკვირვებლის სტატუსით.

4. თითოეული კონსულტაციის შემდეგ მხარეებმა უნდა გადასცენ ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს მოხსენება კონსულტაციისა და კონვენციის ფუნქციონირების თაობაზე, მათ შორის, თუ საჭიროდ იქნება მიჩნეული, კონვენციის შესწორების შესახებ წინადადებები.

5. წინამდებარე კონვენციის დებულებების შესაბამისად, მხარეებმა უნდა ჩამოაყალიბონ წესები კონსულტაციების სხდომის პროცედურასთან დაკავშირებით.

მუხლი 10: შესწორებები

1. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წამოაყენოს წინადადება წინამდებარე კონვენციაში შესწორების შეტანის შესახებ.

2. ნებისმიერი წინადადება შესწორების შესახებ უნდა ეცნობოს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს, რომელმაც იგი უნდა გადასცეს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, ევროპის კულტურული კონვენციის სხვა წევრ სახელმწიფოებს, ევროპულ თანამეგობრობასა და ნებისმიერ არაწევრ სახელმწიფოს, რომელიც შეუერთდა ან მოწვეულ იქნა წინამდებარე კონვენციასთან შეერთებისათვის მე-13 მუხლის დებულებების შესაბამისად.

3. წინა პუნქტის შესაბამისად შეთავაზებული ნებისმიერი შესწორება განხილულ უნდა იქნეს მრავალმხრივი მოლაპარაკებების სხდომაზე ექვსი თვის განმავლობაში გენერალური მდივნის მიერ მისი გადაცემის მომენტიდან. შესწორება შეიძლება მიღებულ იქნეს იმ სახელმწიფოთა ორი მესამედის უმრავლესობით, რომლებსაც რატიფიცირებული აქვთ კონვენცია.

4. მრავალმხრივი მოლაპარაკებების სხდომაზე მიღებული ტექსტი გადაეცემა მინისტრთა კომიტეტს დასამტკიცებლად. დამტკიცების შემთხვევაში შესწორებათა ტექსტი უნდა გადაეცეს მხარეებს მისაღებად.

5. ყველა შესწორება ძალაში შედის ოცდამეათე დღეს მას შემდეგ, რაც მხარეები აცნობებენ გენერალურ მდივანს მიღების თაობაზე.

6. მრავალმხრივი კონსულტაციების შედეგად მიღებული რეკომენდაციის საფუძველზე მინისტრთა კომიტეტს შეუძლია გადაწყვიტოს, ევროპის საბჭოს წესდების მე-20 (d) მუხლის

საფუძველზე და კომიტეტში უფლებამოსილი მხარეების წარმომადგენლების ერთსულოვანი გადაწყვეტილებით, რომ კონკრეტული შესწორება ძალაში შევიდეს ორი წლის ამოწურვის შემდეგ იმ დღიდან, როდესაც შესწორება გადაცემულ იქნა მისაღებად, თუ მხარე არ აცნობებს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს თავის საწინააღმდეგო პოზიციას მის ძალაში შესვლასთან დაკავშირებით. ასეთი საწინააღმდეგო პოზიციის გაცხადების შემდეგ შესწორება შევა ძალაში მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც კონვენციის მხარემ, რომელმაც აცნობა საწინააღმდეგო პოზიცია, მიღების საბუთი გადასცა შესანახად ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

7. თუ შესწორება მოიწონა მინისტრთა კომიტეტმა, მაგრამ ჯერ არ არის შესული ძალაში ზემოხსენებული მე-5 და მე-6 პუნქტების შესაბამისად, სახელმწიფოს ან ევროპულ თანამეგობრობას არ შეუძლია გამოხატოს თანხმობა კონვენციის სავალდებულო ხასიათზე იმავდროულად შესწორების მიღების გარეშე.

მუხლი 11: სხვა კონვენციებსა თუ შეთანხმებებთან ურთიერთკავშირი

1. წინამდებარე კონვენცია არ ხელყოფს უფლებებსა და ვალდებულებებს, რომლებიც გამომდინარეობს მრავალმხრივი საერთაშორისო კონვენციებიდან განსაკუთრებულ საკითხებთან დაკავშირებით.

2. კონვენციის მხარეებს შეუძლიათ ერთმანეთთან ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებების დადება წინამდებარე კონვენციაში აღნიშნულ საკითხებზე მისი დებულებების შევსებისა თუ განმტკიცების ან მასში ხორცშესხმული პრინციპების გამოყენების ხელის შეწყობის მიზნით.

3. თუ ორმა ან მეტმა მხარემ უკვე დადო შეთანხმება ან ხელშეკრულება საგანთან მიმართებაში, რომელსაც არეგულირებს წინამდებარე კონვენცია ან სხვაგვარად არის დადგენილი მათი კავშირი ამ საგანთან მიმართებაში, ისინი უფლებამოსილი არიან გამოიყენონ ის შეთანხმება ან ხელშეკრულება ან დაარეგულირონ ეს ურთიერთობები შესაბამისად, წინამდებარე კონვენციის მაგივრად, თუ იგი ხელს უწყობს საერთაშორისო თანამშრომლობას.

4. ორმხრივ ურთიერთობებში მხარეებმა, რომლებიც არიან ევროპული თანამეგობრობის წევრები, უნდა გამოიყენონ კავშირის წესები და, ამდგვარად, არ უნდა გამოიყენონ წესები, რომლებიც გამომდინარეობს წინამდებარე კონვენციიდან, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არ არსებობს თანამეგობრობის რაიმე წესი შესაბამისი კონკრეტული საგნის რეგულირების შესახებ.

ნაწილი V

დასკვნითი დებულებები

მუხლი 12: ხელმოწერა და ძალაში შესვლა

1. წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისა და სხვა სახელმწიფოებისათვის, რომლებიც ევროპის კულტურული კონვენციის მხარეები არიან და ევროპული თანამეგობრობისათვის. აღნიშნულ სახელმწიფოებსა და ევროპულ თანამეგობრობას შეუძლიათ გამოხატონ თანხმობა კონვენციის სავალდებულო ხასიათზე:

- (a) ხელმოწერით დათქმის გარეშე რატიფიკაციასთან, მიღებასთან ან დამტკიცებასთან დაკავშირებით; ან
- (b) ხელმოწერით რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების პირობით, რასაც მოსდევს რატიფიკაცია, მიღება ან დამტკიცება.

2. სარატიფიკაციო სიგელი, მიღების ან დამტკიცების საბუთები შესანახად უნდა გადაეცეს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

3. წინამდებარე კონვენცია ძალაში შედის სამთვიანი პერიოდის ამოწურვიდან მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც სამი სახელმწიფო გამოხატავს თანხმობას კონვენციის სავალდებულო ხასიათზე წინა პუნქტის დებულებების შესაბამისად.

4. ნებისმიერ ხელმომწერ სახელმწიფოსა თუ ევროპულ თანამეგობრობასთან მიმართებაში, რომელიც შემდგომში გამოხატავს თანხმობას კონვენციის სავალდებულო ხასიათზე, კონვენცია ძალაში შედის სამთვიანი პერიოდის ამოწურვიდან მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც გამოხატავს თანხმობას კონვენციის სავალდებულო ხასიათზე 1-ლი პუნქტის დებულებების შესაბამისად.

მუხლი 13: კონვენციასთან შეერთება არაწევრი სახელმწიფოების მიერ

1. წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს, კონვენციის მხარეებთან მოლაპარაკების შემდეგ, შეუძლია მოიწვიოს ნებისმიერი სახელმწიფო, რომელიც არ არის აღნიშნული მე-12 მუხლის 1-ელ პუნქტში, რომ შეუერთდეს წინამდებარე კონვენციას, ევროპის საბჭოს წესდების მე-20 (d) მუხლის საფუძველზე და კომიტეტში უფლებამოსილი ხელშემკვრელი მხარეების წარმომადგენლების ერთსულოვანი გადაწყვეტილებით.

2. ნებისმიერ იმ სახელმწიფოსთან მიმართებაში, რომელიც უერთდება კონვენციას, კონვენცია ძალაში შედის სამთვიანი პერიოდის ამოწურვიდან მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღი-

დან, როდესაც ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს შესანახად გადაეცემა შეერთების საბუთი.

მუხლი 14: კონვენციის მოქმედების ტერიტორიული სფერო

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს ან ევროპულ თანამეგობრობას შეუძლია ხელმოწერის, ან სარატიფიკაციო სიგელის ან მიღების, დამტკიცებისა თუ შეერთების საბუთის დეპონირების დროს დააკონკრეტოს ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომელთა მიმართებაშიც გამოიყენება წინამდებარე კონვენცია.

2. ნებისმიერ სახელმწიფოს ან ევროპულ თანამეგობრობას შეუძლია ნებისმიერ დროს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე მიმართული დეკლარაციით გააფართოოს წინამდებარე კონვენციის გამოყენების სფერო ნებისმიერი იმ ტერიტორიის მიმართ, რომელიც დაკონკრეტებულია დეკლარაციაში. აღნიშნულ ტერიტორიასთან მიმართებაში კონვენცია ძალაში შედის სამთვიანი პერიოდის ამოწურვიდან მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც გენერალური მდივანი მიიღებს ამგვარ დეკლარაციას.

3. ნებისმიერი დეკლარაცია, რომელიც ვაკეთებულია წინამდებარე კონვენციის მე-14 მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად, დეკლარაციაში დაკონკრეტებულ ნებისმიერ ტერიტორიასთან მიმართებაში, შეიძლება გაუქმდეს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისათვის შეტყობინების გაგზავნით, რაც ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღებიდან სამთვიანი ვადის გასვლის შემდეგ მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 15: დათქმები

წინამდებარე კონვენციასთან მიმართებაში დათქმის ვაკეთება დაუშვებელია.

მუხლი 16: დავების მოგვარება

მხარეთა შორის დავის არსებობის შემთხვევაში წინამდებარე კონვენციის განმარტებასთან ან გამოყენებასთან დაკავშირებით შესაბამისი მხარეები უნდა ეცადონ, მიაღწიონ მეგობრულ მორიგებას მოლაპარაკებების ან სხვა ნებისმიერი მშვიდობიანი საშუალებების გამოყენებით, რომელსაც ისინი აირჩევენ, მათ შორის, დავა გადასცენ საარბიტრაჟო ტრიბუნალს, რომლის გადაწყვეტილებები სავალდებულო იქნება მხარეებისათვის.

მუხლი 17: დენონსირება

1. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოახდინოს წინამდებარე კონვენციის დენონსირება, რის შესახებაც შეტყობინებას უგზავნის ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

2. დენონსირება ძალაში შედის სამთვიანი პერიოდის ამოწურვიდან მომდევნო თვის პირველ დღეს იმ დღიდან, როდესაც გენერალური მდივანი მიიღებს ამგვარ შეტყობინებას.

მუხლი 18: შეტყობინებები

ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, ევროპის კულტურული კონვენციის წევრ სახელმწიფოებს, ევროპულ თანამეგობრობასა და ნებისმიერ სხვა სახელმწიფოს, რომელიც შეუერთდა ან მოწვეულია წინამდებარე კონვენციასთან შეერთებისათვის, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი გაუგზავნის შეტყობინებას, რომელიც დაკავშირებულია:

(a) ნებისმიერ ხელმოწერასთან მე-12 მუხლის შესაბამისად;

(b) სარატიფიკაციო სიგელის, მიღების, დამტკიცების ან შე-

ერთების საბუთების დეპონირებასთან მე-12 ან მე-13 მუხლების შესაბამისად;

(c) წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის ნებისმიერ თარიღთან მე-12 და მე-13 მუხლების შესაბამისად;

(d) ნებისმიერ დეკლარაციასთან მე-4 მუხლის შესაბამისად;

(e) ნებისმიერი წინადადება შესწორების შეტანასთან დაკავშირებით მე-10 მუხლის შესაბამისად;

(f) წინამდებარე კონვენციასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ სხვა ქმედებასთან, შეტყობინებასთან თუ კომუნიკაციასთან.

ამის დასტურად ქვემოთ ხელისმომწერებმა, იყვნენ რა შესაბამისი უფლებამოსილებით აღჭურვილნი, ხელი მოაწერეს წინამდებარე კონვენციას.

შედგენილია ქ. სტრასბურგში, 2001 წლის 24 იანვარს, ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე, ორივე ტექსტი თანაბრად ავთენტურია, ერთ ეგზემპლარად, რომელიც შესანახად გადაეცემა ევროპის საბჭოს არქივს. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი დამოწმებულ ასლებს გადაუგზავნის ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს, სხვა სახელმწიფოებს, რომლებიც წარმოადგენენ ევროპის კულტურული კონვენციის მხარეებს, ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოებსა და ამ კონვენციასთან მისაერთებლად მოწვეულ ნებისმიერ სახელმწიფოს.

განმარტაპიტი მოსენება

შესავალი და ზოგადი მოსაზრებები

1. პირობით ხელმისაწვდომობაზე დაფუძნებული მომსახურების აკრძალული მიღება ფართოდ გავრცელებული მოვლენაა მთელ ევროპაში, რაც მოითხოვს ფართო რეაგირებას პანევროპულ დონეზე. შესაბამისად, მიჩნეულ იქნა, რომ ევროპის საბჭო, მისი წევრების, აგრეთვე მედიის შესახებ საკანონმდებლო ბაზისა და პოლიტიკის სფეროში გამოცდილებისა და კომპეტენციის გათვალისწინებით, წარმოადგენდა შესაბამის ფორუმს სავალდებულო სამართლებრივი აქტის მომზადებისათვის, რომელიც მიზნად ისახავდა იმ მომსახურების სამართლებრივ დაცვას, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას.

2. აკრძალულ ქმედებათა და ხელსაწყოთა არსებობა ძირითადად უარყოფით გავლენას ახდენს ანაზღაურებადი პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების ოპერატორებსა და მიმწოდებლებზე, რომლებიც განიცდიან ფინანსურ დანაკარგებს მათი მომსახურების აკრძალული მიღების შედეგად. ევროპაში შეინიშნება აკრძალული ხელსაწყოების ბრუნვის მნიშვნელოვანი ზრდა, რაც ხელს უშლის პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების მიმწოდებლებს, მიიღონ კუთვნილი ანაზღაურება, ხოლო ზოგჯერ შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მათ ეკონომიკურ მდგრადობას.

3. პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურებაზე აკრძალული ხელმისაწვდომობა არა მარტო ხელყოფს იმ ორგანიზაციების ინტერესებს, რომლებიც სთავაზობენ ამგვარ მომსახურებას, არამედ მას აგრეთვე შეუძლია არაპიდაპირი უარყოფითი შედეგები იქონიოს სხვებზე, როგორცაა: შემოქმედებითი ჯგუფე-

ბი, კანონიერი მფლობელები და ზოგადად საზოგადოება. მაგალითად, ამ სახის მეკობრეობას შეუძლია არაპიდაპირი გავლენა მოახდინოს საზოგადოებაზე, კერძოდ, ტელემედიკურებლებზე, რამდენადაც შესაბამისი ორგანიზაციებისათვის შემოსავლების დაკარგვამ, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს პროგრამული მრავალფეროვნებისა და მომსახურების სიახლეებზე.

4. მიჩნეულია, რომ პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურებაზე აკრძალული ხელმისაწვდომობის აღკვეთის მიზნით, ოპერატორებმა უნდა განახორციელონ „თავდაცვის“ ტექნიკური ღონისძიებები, რომლებზეც ხელი მიუწვდებათ. ზოგიერთ ევროპულ ქვეყანაში ოპერატორები „ვალდებულნიც“ კი არიან, გამოიყენონ პირობითი ხელმისაწვდომობის ყველაზე უფრო განვითარებული მეთოდები, როგორც მათი მომსახურების აკრძალული ხელმისაწვდომობისაგან დაცვის საშუალება. თუმცადა, კონვენციის ავტორებმა მიიჩნიეს, რომ ოპერატორების მიერ გამოყენებული შიფრირების სისტემა ან ტექნიკა, მიუხედავად მათი ტექნიკური განვითარების ხარისხისა, „იმსახურებს“ დაცვას კონვენციის შესაბამისად. გარდა ამისა, ოპერატორების მიერ კოდირების ტექნიკურ სტანდარტებთან შესაბამისობის განსაზღვრასა და მონიტორინგს შეიძლება ჰქონდეს პრაქტიკული სიძნელეები. მიუხედავად იმისა, რომ აღიარებულია უშუალოდ ოპერატორების მიერ გამოყენებული „თვითდაცვის“ ტექნიკური საშუალებების მნიშვნელობა, ეს არ იქნება ყოველთვის საკმარისი. ამდენად, მიჩნეულია, რომ აგრეთვე საჭიროებას წარმოადგენს, არსებობდეს სამართლებრივი ღონისძიებები, რომლებიც მიზნად ისახავს პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების დაცვას.

5. ევროპის საბჭო წლების მანძილზე განამტკიცებდა ხმოვანი და აუდიოვიზუალური მეკობრეობის სხვადასხვა სახეების წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებებს. ორგანიზაციის მიერ უკვე მიღებულია რამდენიმე სამართლებრივი აქტი, რომლებიც წვევრ

სახელმწიფოებს სთავაზობს სახელმძღვანელო პრინციპებს, თუ როგორ უნდა ებრძოლონ მეკობრეობას, კერძოდ, სამართლებრივ ან ტექნიკურ ღონისძიებებთან ან ინფორმირებულობის აძაღლებასთან მიმართებაში.

6. ამ თვალსაზრისით, განსაკუთრებული მითითება მიმართულია კოდირებული სატელევიზიო მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ № R (91) 14 რეკომენდაციაში, რომელიც მიღებულ იქნა მინისტრთა კომიტეტის მიერ 1991 წლის 27 სექტემბერს. ეს რეკომენდაცია მოუწოდებს წევრ სახელმწიფოებს, მიიღონ გარკვეული ზომები კოდირებული სატელევიზიო მომსახურების უკანონო ხელმისაწვდომობასთან ბრძოლის მიზნით, თუმცაღა, არ ეხება ყველა სახის პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურებას, როგორცაა ახალი საინფორმაციო საზოგადოებრივი მომსახურება.

7. ზემოხსენებულ რეკომენდაციას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ევროპულ ღონეზე. მთელმა რიგმა ქვეყნებმა ეროვნული კანონმდებლობა კოდირებულ სამაუწყებლო მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ მასში ხორცშესხმულ პრინციპებზე დაყრდნობით განავითარა.

8. მიღების მომენტში რეკომენდაცია ძირითადად მიმართული იყო ტრადიციულ კოდირებულ სატელევიზიო პროგრამებზე (კაბელის, ჰერცული ტალღების ან თანამგზავრის მეშვეობით), მაგრამ მას შემდეგ გაჩნდა ახალი სამაუწყებლო მომსახურება (ციფრული ტელევიზია, საფასურის გადახდა თითოეული გადაცემის ყურებისათვის (*pay-per-view*), ვიდეო მოთხოვნით) და საინფორმაციო საზოგადოებრივი მომსახურება (ელექტრონული თამაშები და მულტიმედიის სხვა მომსახურება), რაც აგრეთვე მოითხოვს დაცვას უკანონო ხელმისაწვდომობის წინააღმდეგ. ამ სფეროებში საინფორმაციო საზოგადოების განვითარების ხელშეწყობისა და ამ ბაზრებზე ახალი მონაწილეე-

ბის წახალისების მიზნით აგრეთვე აუცილებელია ანტიმეკობრეობის ადეკვატური ღაცვა.

9. გარდა ამისა, მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული ევროპული თანამეგობრობის ფარგლებში მიღებული 98/84/EC დირექტივა მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას (1998 წლის 20 ნოემბერი). დირექტივა ეხება ტექნოლოგიური საშუალებების (რომლებიც ეფუძნება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას) სამართლებრივ დაცვას, რომლებიც გამოიყენება სამაუწყებლო და საინფორმაციო საზოგადოებრივი მომსახურების ანაზღაურების ინტერესების უზრუნველსაყოფად. იგი ითვალისწინებს ამ სფეროში ეროვნული კანონმდებლობის ჰარმონიზაციის მინიმალურ დონეს ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებს შორის და ამგვარად, უზრუნველყოფს სამართლებრივ დაცვას პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების მიმწოდებლებისათვის ევროკავშირის მასშტაბით.

10. კოდირებული მომსახურების უკანონო მიღების პრობლემა-სადმი განსხვავებული საკანონმდებლო მიდგომა არსებობს ევროკავშირის არაწევრ სახელმწიფოებს შორის: მთელ რივ ქვეყნებში სპეციალური კანონმდებლობა არის მიღებული ამ პრობლემის მოგვარების მიზნით, მაშინ როდესაც სხვა ქვეყნებში არასრული მარეგულირებელი ნორმებია, რომლებიც მხოლოდ გარკვეულ მომსახურებას (კერძოდ, სამაუწყებლო მომსახურებას) იცავს ან დასჯადად მიიჩნევს მხოლოდ გარკვეულ ქმედებებს. და ბოლოს, ზოგიერთ ქვეყანაში სრულებით არ არსებობს სამართლებრივი დაცვის მექანიზმი პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების მეკობრეობის წინააღმდეგ.

11. ზემოხსენებულის გათვალისწინებით, აგრეთვე ევროპის ფარგლებში პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების დაცვის შესაბამისი მინიმალური დონის უზრუნველყოფის მიზ-

ნით, გადაწყდა, რომ სასარგებლო იქნებოდა ამ საკითხთან დაკავშირებით ევროპის საბჭოს სავალდებულო ხასიათის სამართლებრივი აქტის შემუშავება. გარდა ამისა, შედარებით ფართო ევროპულ დონეზე კონვენცია მომსახურების სამართლებრივი დაცვის შესახებ, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას, ევროპული თანამეგობრობის ზემოხსენებული 98/84/EC დირექტივის ღირებული დამატება იქნებოდა.

12. ამის ფონზე 2000 წლის 6 ოქტომბერს მინისტრთა კომიტეტის მიერ მიღებულ იქნა ევროპული კონვენცია სამართლებრივი დაცვის შესახებ, რომელიც ემყარება ან მოიცავს პირობით ხელმისაწვდომობას. კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად 2001 წლის 24 იანვრიდან.

კონვენციის დებულებებითან დაკავშირებული კომენტარები

პრეამბულა

13. პრეამბულა მოკლედ აყალიბებს იმ მთავარ მიზეზებს, რომლებიც საფუძვლად დაედო ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოების მიერ ამ საკითხთან დაკავშირებით კონვენციის შემუშავებას (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების შესავალი ნაწილი). იგი ხაზს უსვამს, რომ რადიო, სატელევიზიო და საინფორმაციო საზოგადოებრივი მომსახურების, რომელიც ემყარება პირობით ხელმისაწვდომობას ანაზღაურების სანაცვლოდ, მიმწოდებლებს, ემუქრებათ პარალელური „ინდუსტრიის“ არსებობის საფრთხე, რომელიც ქმნის ასაღებს და ავრცელებს ისეთ ხელსაწყოებს, რომლებიც იძლევა მათ მომსახურებაზე აკრძალული ხელმისაწვდომობის შესაძლებლობას და ამიტომაც წარმოაჩენს ევროპაში საერთო პოლიტიკის გატარების აუცილებლობას, რომელიც მიმართული იქნება ასეთი მომსახურების დაცვისაკენ. იგი ასევე ხაზს უსვამს სისხლის სამართლებრივი და ადმინისტრაციული სანქციების მნიშვნელობას უკანონო ქმედებათა წინააღმდეგ, კერძოდ მათ, რომლებიც მიმართულია დანაშაულთა თავიდან ასაცილებლად.

მუხლი 1: საგანი და მიზანი

14. წინამდებარე მუხლი განსაზღვრავს კონვენციის საგანს, რომლის უმთავრეს დანიშნულებასაც წარმოადგენს ხელშემკვერელ მხარეთა ტერიტორიაზე გარკვეულ ქმედებათა უკანონოდ გამოცხადება, რომლებიც იძლევა მაუწყებლობისა და ინ-

ფორმაციის მომწოდებელი საზოგადოების მომსახურებაზე უკანონო ხელმისაწვდომობის საშუალებას.

15. რადგანაც უკანონო ქმედებებთან დაკავშირებული დებულება, რომელიც განსაზღვრულია კონვენციის მე-4 მუხლში, არ იქნება პირდაპირ განხორციელებული უმეტეს მხარეებში – ეს დამოკიდებულია მათ სამართლებრივ და კონსტიტუციურ სისტემაზე – მხარეებმა ეროვნულ დონეზე უნდა გაატარონ ღონისძიებები (მაგალითად, კანონის მიღება), რათა ასეთი არაკანონიერი ქმედებები გამოცხადდეს დანაშაულად ქვეყნის კანონმდებლობით. ამ ფაქტიდან გამომდინარე, კონვენციის მიზანს ასევე წარმოადგენს ამ სფეროში ეროვნული კანონმდებლობის გარკვეულწილად შესაბამისობაში მოყვანა.

მუხლი 2: განსაზღვრებები

16. წინამდებარე მუხლი, კონვენციის მიზნებიდან გამომდინარე, განსაზღვრავს მასში წარმოდგენილი ტერმინების ფარგლებსა და მნიშვნელობას:

17. „დაცული მომსახურება“ ნიშნავს რადიო, სატელევიზიო ან საინფორმაციო საზოგადოებრივ მომსახურებას, რომელიც აკმაყოფილებს ორ წინაპირობას: (i) იგი შეთავაზებული უნდა იყოს ანაზღაურების სანაცვლოდ და (ii) პირობითი ხელმისაწვდომობის საფუძველზე (ეს უკანასკნელი ზოგადად გულისხმობს, რომ მომსახურების სიგნალები იქნება კოდირებული გადახდის უზრუნველსაყოფად, მაგრამ ეს არ წარმოადგენს აუცილებლობას. პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურებისათვის ასევე შესაძლებელია სხვა ტექნიკური საშუალებების გამოყენება – კოდირების გარდა – მაგალითად: სკრემბლირება, ელექტრონული საკეტები ან კოდური სიტყვები, რომლებიც ასევე დაცულ იქნება კონვენციით).

18. მომსახურების კოდირებისა და ხელმისაწვდომობაზე კონტროლის სხვა მიზეზები, როგორცაა: უშიშროება, საკუთრება ან კანონიერ მფლობელთა უფლებების დაცვა, არ არის განხილული კონვენციის ფარგლებში. მიუხედავად იმისა, რომ კონვენციის ავტორების მიერ აღიარებულ იქნა, რომ მომსახურების კოდირება კანონიერ მფლობელთა უფლებების დაცვის მიზნით იმსახურებდა განსაკუთრებულ ყურადღებას, უფრო ხელსაყრელად ჩაითვალა აღნიშნული საკითხი განხილულიყო სხვა სამართლებრივ აქტში. ამასთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს, რომ აღნიშნული მიდგომა მიღებულ იქნა 1996 წლის WIPO-ის ხელშეკრულებებში (WCT და WPPT-ის ხელშეკრულებები) და ევროპული თანამეგობრობის მიერ: დირექტივა საინფორმაციო საზოგადოებრივი საავტორო და მასთან დაკავშირებული უფლებების შესახებ, რომელიც მომზადების პროცესში იყო იმ დროს, როდესაც მიმდინარეობდა კონვენციის შემუშავება, ეხება, *inter alia*, კანონიერ მფლობელთა ინტერესების დამცველ ტექნოლოგიურ ღონისძიებათა დაცვას.

19. „დაცული მომსახურების“ ბოლო კატეგორიას, რომელიც დადგენილია კონვენციით, როგორც ასეთი, წარმოადგენს დებულებას პირობითი ხელმისაწვდომობის შესახებ. აღნიშნული მიუთითებს იმ მომსახურებაზე, რომელიც იძლევა სხვა „დაცულ“ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის საშუალებას. ამის მაგალითად შესაძლოა გამოდგეს სატელეკომუნიკაციო ოპერატორი, რომელიც, მაგალითად, აწარმოებს სიგნალების კოდირებას და თვალყურს ადევნებს აბონენტთა მენეჯმენტის სისტემას მაუწყებლის სახელით.

20. რაც შეეხება განსაზღვრებას – „სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება“, კონვენცია მიუთითებს ტრანსსასაზღვრო ტელევიზიის შესახებ ევროპული კონვენციის მე-2 მუხლზე. ხსენებული მუხლის სხვადასხვა ქებუნქტის წაკითხვის შედეგად, ცნება „სატელევიზიო პროგრამული მომსახურება“ შესაძ-

ლოა ნიშნავდეს სატელევიზიო პროგრამებს, რომლებსაც პირდაპირ იღებს საზოგადოება და გადაიცემა ან ხელახალი გადაცემა ხდება ნებისმიერი ტექნიკური საშუალებით (სახმელეთო გადაცემით, საკაბელო სისტემით, თანამგზავრით და სხვ.)

21. „რადიო სამაუწყებლო მომსახურება“ განსაზღვრულია როგორც რადიოპროგრამები, რომლებსაც იღებს საზოგადოება, გადაიცემა კაბელის ან ტალღების საშუალებით, მათ შორის თანამგზავრით.

22. „საინფორმაციო საზოგადოებრივი მომსახურება“ განსაზღვრულია, როგორც მომსახურება, რომელიც შემოთავაზებულია ელექტრონული საშუალებებით, გარკვეულ დისტანციაზე და მომსახურების მიმღების ინდივიდუალური მოთხოვნის საფუძველზე. მომსახურების მიერ დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს ხსენებული სამი ძირითადი კრიტერიუმი იმისათვის, რათა ეს უკანასკნელი ჩაითვალოს „საინფორმაციო საზოგადოებრივ“ მომსახურებად.

23. „საინფორმაციო საზოგადოებრივი მომსახურების“ განსაზღვრების მომზადებისას, კონვენციის ავტორებმა მხედველობაში მიიღეს სხვა საერთაშორისო აქტები, კერძოდ, ევროპული თანამეგობრობის 98/48/EC დირექტივა, რომელიც ეხება საინფორმაციო საზოგადოებრივი მომსახურების გამჭვირვალობას.

24. კონვენციის მიზნებიდან გამომდინარე, მომსახურებას, რომელიც მოცულია წინამდებარე განსაზღვრებით, ძირითადად წარმოადგენს ხელმისაწვდომობა-კონტროლირებადი ოპერატიული მომსახურება (*on-line service*), რომელიც შეთავაზებულია ანაზღაურების სანაცვლოდ (მიუხედავად იმისა მიმღები იყენებს სატელევიზიო ქსელს, კომპიუტერის ეკრანს თუ რაიმე სხვა მოწყობილობას ოპერატიულ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომად).

25. განსაზღვრება მოიცავს ინდივიდუალური მოთხოვნის საფუძველზე მომსახურების ყველა ტიპის მოწოდებას, როგორცაა: ოპერატიული პროფესიული მომსახურება (საბანკო, დაუსწრებელი სწავლება, საბირჟო-სამაკლერო, საადვოკატო, სამოგზაურო აგენტებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურება), შექმენებით გასართობი (ვიდეო მოთხოვნით ან ვიდეო თამაშები), ოპერატიული საინფორმაციო მომსახურება, ელექტრონულ მონაცემთა ბაზა და ელექტრონული გაზეთები.

26. განსაზღვრება გამორიცხავს ყველა სახის მომსახურებას, რომელიც არ არის შეთავაზებული გარკვეულ მანძილზე, არც ელექტრონული საშუალებებით შეთავაზებულა და არ არის მიწოდებული ინდივიდუალური მოთხოვნის საფუძველზე, როგორცაა: მომსახურება, რომელიც ხორციელდება მიმწოდებლისა და მიმღების ფიზიკური არსებობით, მომსახურება, რომელიც არ იყენებს ელექტრონული დამუშავების/ინვენტარის სისტემებს ან მომსახურებას, რომლებიც გადაიცემა ერთი წერტილიდან მრავალწერტილოვან საფუძველზე.

27. არსებულ ეტაპზე ბევრი სატელეკომუნიკაციო ოპერატორი სთავაზობს მაღალი ღირებულების მქონე შექმენებით მომსახურებას, როგორცაა: საინფორმაციო მომსახურება (საავტომობილო გზებზე ტრანსპორტის მოძრაობის სისშირე, ამინდი და სხვ.), მაღვიძარა ზარები, პლატფორმები ვიდეოკონფერენციებისათვის ან სასტუმროს დაჯავშნა. მიუხედავად იმისა, რომ ხსენებული მომსახურება ხორციელდება ინდივიდუალური მოთხოვნის საფუძველზე, გარკვეულ დისტანციაზე და ელექტრონული საშუალებით, იმისათვის, რათა ისინი მოხვდეს კონვენციის მოქმედების სფეროში, ასევე უნდა სთავაზობდეს ფასიან მომსახურებას და ემყარებოდეს პირობითი ხელმისაწვდომობის მეთოდს.

28. „პირობითი ხელმისაწვდომობა“ ნიშნავს ნებისმიერ „ტექნიკურ ღონისძიებას“ ან „მექანიზმს“, რომელიც იძლევა (წი-

ნამდებარე განმარტებით მოხსენებაში აღწერილი) ერთ-ერთ დაცულ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის საშუალებას გონივრული ფორმით და მომსახურების მიმწოდებლის მიერ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობასთან დაკავშირებით გაცემული წინასწარი ინდივიდუალური უფლებამოსილების მინიჭების შედეგად.

29. „პირობითი ხელმისაწვდომობის ხელსაწყო“ ნიშნავს ნებისმიერ „მოწყობილობას“, „კომპიუტერულ პროგრამას“ თუ „მექანიზმს“, რომლის დანიშნულებასაც წარმოადგენს – გამოვლილია ან შემუშავებულია – გონივრული ფორმით ერთ-ერთ დაცულ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა. წინამდებარე ფართო განმარტება მოიცავს ყველა ტიპის კოდის მომხსნელ მოწყობილობას, როგორცაა: ტელევიზორზე მისადგმელი მოწყობილობა (როგორც მოდელოვანი, ასევე ციფრულ ტელევიზორებზე), საკრედიტო ბარათებს ან კოდურ სიტყვებს, რომლებიც იძლევა დაცულ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის საშუალებას.

30. „აკრძალული ხელსაწყო“ ნიშნავს ნებისმიერ პირობითი ხელმისაწვდომობის მოწყობილობას (იხ. წინამდებარე განმარტებითი მოხსენების 29-ე პუნქტი), რომელიც ხელმისაწვდომს ხდის დაცულ მომსახურებას გონივრული ფორმით, მაგრამ მომსახურების მიმწოდებლის მიერ გაცემული უფლებამოსილების გარეშე. აქედან გამომდინარე, წინამდებარე განსაზღვრება მოიცავს კოდირების მომხსნელ ყველა მეკობრული ტიპის ხელსაწყოს, როგორცაა: მეკობრულ ტელევიზორზე მისადგმელი მოწყობილობა, მეკობრული საკრედიტო ბარათები ან კოდური სიტყვების გამოყენება უფლებამოსილების გარეშე.

მუხლი 3: ბენეფიციარები

31. წინამდებარე მუხლი მიუთითებს, რომ ყველა იურიდიული თუ კერძო პირი, რომელიც ახორციელებს ფასიან პირობითი

ხელმისაწვდომობის მქონე მომსახურებას, დაცულ იქნება წინამდებარე კონვენციით. დებულება ემყარება „საყოველთაო დაცვის პრინციპს“, რომელიც ნიშნავს, რომ ნებისმიერი პირი თუ ორგანიზაცია, მიუხედავად მისი ეროვნულობისა თუ ადგილმდებარეობისა, დაცულ იქნება კონვენციით იმ არაკანონიერი ქმედებისაგან, რომლებიც ჩამოთვლილია მე-4 მუხლში, მიუხედავად იმისა არსებობს თუ არა შესაგებელი ღონისძიება იმ ქვეყანაში, სადაც პირი ან ოპერატორი არის დაფუძნებული, რაც ნიშნავს, არსებობს თუ არა არაკანონიერი ხელმისაწვდომობისაგან დაცვა უცხოელი ოპერატორებისათვის იმ ქვეყანაში.

მუხლი 4: სამართალდარღვევები

32. წინამდებარე მუხლის თანახმად, უკანონოდ უნდა გამოცხადდეს მხარის ტერიტორიაზე გარკვეული ქმედებების განხორციელება. როგორც ზემოთ იქნა ნახსენები, იმ ქვეყნებში, სადაც სერთაშორისო ხელშეკრულებები არ მოითხოვს „მიღების“ ან „ინკორპორირების“ ღონისძიებებს, წინამდებარე მუხლი წარმოადგენს საკმარის სამართლებრივ საფუძველს, რათა ჩამოთვლილი ქმედებები ავტომატურად გამოცხადდეს არაკანონიერად იმ ქვეყანაში (ასეთ შემთხვევებში მე-4 მუხლი იქნება ეგრეთწოდებული „თვითაღსრულებადი“ დებულება).

33. ბევრ სხვა ქვეყანაში წინამდებარე მუხლის პირდაპირ გამოყენებას არ ექნება ადგილი და ამიტომაც კონვენციის მხარეებმა უნდა განახორციელონ „აუცილებელი ღონისძიებები“, რათა საკუთარ ტერიტორიაზე აკრძალონ და არაკანონიერად გამოაცხადონ მე-4 მუხლში ჩამოთვლილი ქმედებები. ეს ზოგადად გულისხმობს ამ საკითხთან დაკავშირებული კანონების მიღებას. თუმცადა, მხარეები ვალდებული არ არიან, გაატარონ ღონისძიებები, სისხლის სამართლებრივი დევნა ან გამოძიება აწარმოონ იმ ქმედებებთან დაკავშირებით, რომლებიც მათი ტერიტორიის ფარგლებს გარეთაა ჩადენილი.

34. კომერციულ ოპერაციათა მთელი სპექტრი, რომელიც დაკავშირებულია პირობით ხელმისაწვდომობის მომსახურებაზე აკრძალულ ხელმისაწვდომობასთან, კონვენციის თანახმად, ითვლება უკანონოდ. ითვლება, რომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ სამართალდარღვევებთან დაკავშირებულ გამოძიებაზე, რომლებიც აადვილებს აკრძალული ხელსაწყოების ბრუნვას თავიდანვე, როგორცაა აკრძალული ხელსაწყოების დამზადება და შექმნა. შემდეგი ქმედებები ითვლება უკანონოდ:

- (i) აკრძალული ხელსაწყოების დამზადება და შექმნა კომერციული მიზნებისათვის, რაც ნიშნავს „მოწყობილობის“ „კომპიუტერული პროგრამის“ ან „მექანიზმის“ დამზადებასა და შექმნას, როდესაც მათ დანიშნულებას წარმოადგენს პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურებაზე აკრძალული ხელმისაწვდომობის საშუალების შექმნა. უნდა აღინიშნოს, რომ კვლევისა და გამოგონების ქმედებები, რომლებიც მიმართულია აკრძალული მოწყობილობების შემდგომი დამზადებისაკენ არ ითვლება უკანონოდ. კონვენციის ავტორებმა აღიარეს ის ფაქტი, რომ აკრძალული მოწყობილობების დამზადება ყოველთვის ასოცირდებოდა ან მას წინ უსწრებდა ტექნიკური კვლევა, მაგრამ ჩათვალეს, რომ ქმედებათა ეს უკანასკნელი ტიპი ამოღებულ უნდა იქნეს კონვენციის მოქმედების სფეროდან, რადგანაც მას შეუძლია იქონიოს „შემოპოჭავი“ ეფექტი „ნებადართულ“ კვლევაზე. ისევე როგორც პირობითი ხელმისაწვდომობის სისტემების ტექნოლოგიურ გაუმჯობესებაზე. ამას გარდა, ძალიან ძნელი იქნებოდა იმის გარკვევა, კვლევითი ღონისძიებები ემსახურებოდა თუ არა კანონიერ მიზანს.

- (ii) აკრძალულ ხელსაწყოთა იმპორტი კომერციული მიზნებისათვის, რაც ნიშნავს მატერიალური (კოდის მომხსნე-

ლი ხელსაწყოები) ან არამატერიალური (კომპიუტერული პროგრამები) აკრძალული ხელსაწყოების იმპორტს მხარის ტერიტორიაზე.

(iii) აკრძალული მოწყობილობების გავრცელება კომერციული მიზნებისათვის, რომელიც მოიცავს ქმედებათა ყველა სახეს, რომელთა საშუალებითაც ხდება აკრძალული ხელსაწყოების გავრცელება, მაგალითად, ხელსაწყოების საბითუმო გავრცელება.

(iv) აკრძალული ხელსაწყოების გაყიდვა ან გაქირავება კომერციული მიზნებისათვის, რომელიც მოიცავს საზოგადოებისათვის ნებისმიერი აკრძალული ხელსაწყოს საბითუმო ვაჭრობას, საცალო ვაჭრობას ან ლიზინგს. ასეთ ქმედებათა სისხლის სამართლებრივ დანაშაულად გამოცხადებას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, რადგანაც მეკობრული ორგანიზაციები ზოგადად ყიდიან ან აქირავენ ბენ უკანონო ხელსაწყოებს შედარებით დაბალ ფასებში, ვიდრე კანონიერი მოწყობილობა ღირს და ამიტომაც, საზოგადოებას „უბიძგებენ“ ასეთი ხელსაწყოების ყიდვა-დაქირავებისაკენ.

(v) აკრძალული ხელსაწყოების ფლობა კომერციული მიზნებისათვის, რომელიც ემყარება იმ ვარაუდს, რომ პირი ან ორგანიზაცია, რომელსაც გააჩნია/ფლობს აკრძალული ხელსაწყოები, მიიღებს ფინანსურ მოგებას მათი შემდგომი გავრცელებით, გაყიდვით ან გაქირავებით. მაგალითად შეიძლება მოვეყვანოთ საწყოში დიდი რაოდენობით მეკობრული კოდის მომხსნელი აპარატურის შეტანა, რადგანაც ლოგიკურად შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ მიზნად იყო დასახული ასეთი კოდის მომხსნელების გავრცელება შავ ბაზარზე.

აკრძალული ხელსაწყოს არსებობა სასტუმროში, ბარსა თუ ანალოგიური ტიპის საზოგადო ადგილას, რომელიც იძლევა დაცულ მომსახურებაზე პირთა მნიშვნელოვანი რაოდენობის მიერ უკანონო ხელმისაწვდომობის საშუალებას, ასევე ჩაითვლება სამართალდარღვევად ამ ქვეპუნქტის თანახმად. შესაძლოა იმის მტკიცება, რომ ასეთ სიტუაციებში სასტუმროს ან ბარის მფლობელის მიერ აკრძალული ხელსაწყოთა ფლობა კომერციული მიზნებითაა განპირობებული, მიუხედავად იმისა, რომ აკრძალული ხელსაწყოებიდან მიღებული მოგება ასეთ შემთხვევებში ატარებს არაპირდაპირ ან მეორეხარისხოვან ხასიათს.

(vi) აკრძალული ხელსაწყოების დამონტაჟება, შენახვა ან გადაადგილება კომერციული მიზნებისათვის, რაც მოიცავს ყველა ტიპის კომერციულ ღონისძიებებს, რომლებიც მიმართულია აკრძალული მოწყობილების გამოყენებისაკენ (დამონტაჟება) ან გაყიდვის შემდგომი მომსახურების გაწევა (შენახვა და გადაადგილება).

(vii) აკრძალული ხელსაწყოების კომერციული ხელშეწყობა, ვაჭრობა ან რეკლამა, რაც ნიშნავს, რომ ყველა კომერციული ღონისძიება – როგორცაა: რეკლამა, პირდაპირი ვაჭრობა, სპონსორობა, გაყიდვის ხელშეწყობა ან საზოგადოებრივი ურთიერთობები – რომლებიც ხელს უწყობს აკრძალულ მოწყობილობას, კომპიუტერულ პროგრამებს, მექანიზმს ან მეთოდებს, ითვლება უკანონოდ.

35. არავითარი სხვა ქმედება, გარდა იმისა, რომლებიც ნახსენებია მე-4 პუნქტის (ა)–(გ) ქვეპუნქტებში, არ ითვლება უკანონოდ კონვენციის თანახმად. ამიტომაც მხარეები არ არიან ვალდებული, განახორციელონ ღონისძიებები დაცულ მომსახურებაზე უკანონო ხელმისაწვდომობის სხვა ტიპების წინააღ-

მღევ. მიუხედავად ამისა, გამომდინარე იქიდან, რომ კონვენციაში მოცემული სამართალდარღვევები წარმოადგენს მინიმუმს, მხარეებს ენიჭებათ თავისუფლება, გვერდი აუარონ მე-4 მუხლში მოცემულ არაკანონიერ ქმედებათა ჩამონათვალს და გადაწყვიტონ, რომ დაცულ მომსახურებაზე სხვა ტიპის ხელმისაწვდომობა მომსახურების მომწოდებლის მიერ უფლებამოსილების მინიჭების გარეშე, მაგალითად, აკრძალული ხელსაწყოთა გამოყენება პირადი მიზნებისათვის, უნდა ჩაითვალოს არაკანონიერად და დაექვემდებაროს სისხლის სამართლებრივ, ადმინისტრაციულ ან სხვა სანქციებს. იმ შემთხვევაში, თუ მხარეები ამას ახორციელებენ, კონვენცია ხაზს უსვამს, რომ მხარეებს შეუძლიათ აცნობონ ამის შესახებ ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს. ასეთი დეკლარაციის მნიშვნელობას წარმოადგენს ის, რომ ამ მხარის მიერ კონვენციის დაცვა გავრცელებულ იქნება მომსახურების ნებისმიერ მიმწოდებელზე დამატებითი არაკანონიერი ქმედებისათვის, რომლებიც ჩადენილი იქნება დეკლარაციის წარმომდგენ მხარეში (*opting-in clause*).

მუხლი 5: სანქციები უკანონო ქმედებებისათვის

36. წინამდებარე მუხლი მოითხოვს მხარეებისაგან, გაატარონ ღონისძიებები, რომ მე-4 მუხლში ჩამოთვლილი არაკანონიერი ქმედებები გამოაცხადონ დასჯადად სისხლის სამართლებრივი ან ადმინისტრაციული სანქციებით. კანონმდებლობა, რომელიც ეხება პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების დაცვას აკრძალული ხელმისაწვდომობისაგან შესაძლოა წარმოდგენილ იქნეს სამართლის სხვადასხვა განშტოებაში, როგორცაა მაუწყებლობა, ტელეკომუნიკაცია, სისხლის სამართლებრივი ან ინტელექტუალური საკუთრების კანონმდებლობა, მაგრამ კონვენციის თანახმად, ასეთი კანონმდებლობის დარღვევისათვის დაწესებული სანქციები უნდა იყოს სისხლის სამართლებრივი ან ადმინისტრაციული.

37. დამატებით უნდა აღინიშნოს, რომ წინამდებარე მუხლის თანახმად, სანქციები უნდა იყოს „ეფექტური, ხელს უნდა აღეზინებდეს განზრახვაზე და უნდა იყოს პროპორციული იმ არაკანონიერი ქმედების შედეგად მიყენებული პოტენციური ზიანისა“. სიტყვათა ამგვარი წყობა მნიშვნელოვან თავისუფლებას ანიჭებს ეროვნულ კანონმდებელს, რათა მან გადაწყვიტოს, თუ რა სახის სანქციების გამოყენებაა შესაფერისი, მაგრამ მან ყოველთვის უნდა იქონიოს მხედველობაში, რომ აღნიშნული პროპორციული უნდა იყოს ზიანის მიმყენებელი ქმედებისადმი. ამიტომაც, მაგალითად, არაპროპორციული იქნებოდა სასჯელის სახით თავისუფლების აღკვეთის შეფარდება იმ სამართალდარღვევისათვის, რომელიც გულისხმობს არაკანონიერი ხელსაწყოთა გამოყენებას პირადი მიზნებისათვის.

38. მიუხედავად იმისა, რომ ეს არ არის ნახსენები კონვენციაში, ავტორებმა ჩათვალეს, რომ შედარებით სერიოზული სამართალდარღვევისათვის შესაძლო სანქციები, *inter alia*, შეიძლება მოიცავდეს დაპატიმრებას და/ან მატერიალურ სასჯელებს. ასეთი სახის სასჯელის დაპირისპირება გამართლებულად ითვლება, როდესაც დიდი ზომის მეკობრული კოდის მომხსნელი სამართალდარღვევები მოიცავს დიდი ოდენობის ფინანსურ მოგებას, რადგანაც სისხლის სამართლებრივი სისტემის სუსტმა დაპირისპირებამ ასეთ საქმეებში, შესაძლოა, იქონიოს მხოლოდ შეზღუდული ზეგავლენა ორგანიზებულ დანაშაულზე. ასეთ საქმეებში მხოლოდ ჯარიმის დაკისრება შესაძლოა აღქმულ იქნეს როგორც მეკობრული ორგანიზაციის მიერ „გადასახადის გადახდა“ და სავარაუდოდ, ვერ შეაკავებს მას, ჩაებას შემდგომ უკანონო ქმედებებში. გამოცდილებამ დაგვანახა, რომ სერიოზული სამართალდარღვევებისათვის სასამართლოების მიერ სანქციის ეფექტურად გამოყენების პოლიტიკას შეუძლია გააჩნდეს არაკანონიერი ქმედებების ჩაღენის განზრახვაზე ხელის აღების რეალური ეფექტი. ნებისმიერ შემთხვევაში, გამომდინარე იმ ფაქტიდან, რომ კონვენციის მიზანს არ წარმოად-

გენს, განსაზღვროს დეტალური დებულებები, რომლებიც ეხება სისხლის სამართლებრივი სანქციების გამოყენებას მე-4 მუხლში ჩამოთვლილი სხვადასხვა სამართალდარღვევებისათვის, განსაკუთრებული სანქციების, რომლებიც გამოყენებულ უნდა იქნეს შედარებით სერიოზულ დანაშაულებთან დაკავშირებით, შემოღების გადაწყვეტილება დამოკიდებულია მხარეებზე.

მუხლი 6: კონფისკაციის ღონისძიებები

39. გამომდინარე იქიდან, რომ ჩხრეკისა და ამოღების ადეკვატური უფლებამოსილება წარმოადგენს მნიშვნელოვან საშუალებას მეკობრეობის სხვადასხვა სახეობის წინააღმდეგ, წინამდებარე მუხლი მხარეებისაგან მოითხოვს, მიეცეთ შესაძლებლობა, ამოიღონ და კონფისკაციას დაუქვემდებარონ აკრძალული ხელსაწყო ან წამახალისებელი, მარკეტინგული თუ სარეკლამო მასალა, რომელიც გამოიყენება სამართალდარღვევის ჩადენის დროს, ისევე როგორც შეუძლიათ ჩამოართვან არაკანონიერი ქმედებიდან მიღებული ნებისმიერი მოგება თუ ფინანსური შემოსავლები.

40. წინამდებარე მუხლი ეყარება რწმენას, რომ შემოსავლის კონფისკაცია წარმოადგენს დანაშაულთან ბრძოლის ერთ-ერთ ყველაზე უფრო ეფექტურ მეთოდს. მხედველობაში იქნა რა მიღებული ის ფაქტი, რომ უკანონო მოგებას, რომელიც მოპოვებულ იქნა მე-4 მუხლით დადგენილი უმეტესი სამართალდარღვევების შედეგად, გააჩნია მატერიალური ხასითი, ნათელი ხდება, რომ სამართალდარღვევასთან დაკავშირებული, ან ჩადენის შედეგად მოპოვებული ქონების ჩამორთმევის ღონისძიებები პრინციპში შესაძლებელი უნდა იყოს. მხარეების შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, კონფისკაციის შედეგად ამოღებული მოგება შესაძლოა გადაეცეს პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურების მიმწოდებელს, რომელსაც მიაღვა ზიანი უკანონო ქმედებების შედეგად, კომპენსაციის სახით განცდილი დანაკარგისათვის.

მუხლი 7: სამოქალაქო სამართალწარმოება

41. წინამდებარე მუხლი მოითხოვს, რომ მხარეებმა გაატარონ აუცილებელი ღონისძიებები, უზრუნველყონ, რომ დაცული მომსახურების მიმწოდებლებს, რომელთა ინტერესებსაც ზიანი ადგება უკანონო ქმედებების შედეგად, ხელი მიუწვდებოდეთ მიმართვის შესაბამის საშუალებებზე. წინამდებარე მუხლის მიზანია შექმნას სამოქალაქო ხასიათის მიმართვის რამდენიმე საშუალება, რომლებიც ხელმისაწვდომი იქნება უკანონო ქმედებების შედეგად დაზარალებული პირებისათვის, ისე რომ მათ შეეძლოთ მოიპოვონ ფინანსური კომპენსაცია მიყენებული ზიანისათვის. მიმართვის საშუალებები, რომლებიც მხარეების მიერ უნდა შეიქმნას ხელმისაწვდომი, როგორც მინიმუმ მოიცავს სამოქალაქო ხასიათის სამართლებრივ ღონისძიებებს მიყენებული ზიანისათვის, სასამართლო აკრძალვას ან აღმკვეთი ხასიათის სხვა ღონისძიებებს.

მუხლი 8: საერთაშორისო თანამშრომლობა

42. უმთავრესი იდეა, რომელიც საფუძვლად უდევს წინამდებარე მუხლს არის ის, რომ კონვენციის იმპლემენტაცია დამყარებულ იქნება მხარეთა შორის თანამშრომლობაზე. რაც შეეხება თანამშრომლობას სისხლის სამართლებრივ საქმეებში, იგი მხარეებს აკისრებს ზოგად ვალდებულებას, რათა მათ ერთმანეთთან ითანამშრომლონ (ორმხრივი ან მრავალმხრივი) შეთანხმებების, რომლებსაც ისინი შეუერთდნენ, ან ეროვნული კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში. მითითება, რომელიც განხორციელდა საერთაშორისო თანამშრომლობის აქტებზე, ფორმულირებულია ზოგადი სახით. იგი მოიცავს ევროპულ კონვენციებს ექსტრადიციის შესახებ (ETS 24), სისხლის სამართლებრივ საქმეებში მრავალმხრივი დახმარების შესახებ (ETS 30), პირობით პატიმრობაში ან პირობით თავისუფლებაში მყოფ სამართალდამრღვევებზე ზედამხედველობის შესახებ (ETS 51), სისხლის სამართლებრივ განაჩენთა საერთაშორისო

იურიდიულ ძალის შესახებ (ETS 70), სისხლის სამართალ-წარმოების გადაცემის შესახებ (ETS 73), მსჯავრდებულ პირთა გადაცემის შესახებ (ETS 112), დანაშაულის შედეგად მიღებულ შემოსავალთან დაკავშირებული გათეთრების, ჩხრეკის, ამოღებისა და კონფისკაციის შესახებ (ETS 141).

43. საერთაშორისო თანამშრომლობა ასევე უნდა იქნეს განხილული, როდესაც შესაბამისი სამართალდარღვევა არ წარმოადგენს დანაშაულებრივ ქმედებას ორივე შესაბამის მხარეში, ისევე როგორც იმ შემთხვევაში, როდესაც შესაბამისი სამართალდარღვევა დანაშაულადაა მიჩნეული ერთ-ერთ მხარეში, მაგრამ არა მეორე მხარეში. მხედველობაში იქნა რა მიღებული ის ფაქტი, რომ ამ სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობასთან დაკავშირებულ აქტებს არ მიუღწევია იმ დონემდე, როგორსაც ამას მიაღწია სისხლის სამართლებრივ სამართალდარღვევათა სფეროში, შეუძლებელია აღნიშნული კონვენციის ფარგლების გავრცელება იმ ვალდებულებებზე, რომლებიც ეხება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევებს. მიუხედავად ამისა, ანგარიში უნდა გაეწიოს უკვე განვითარებულ აქტებს, როგორცაა ევროპის საბჭოს კონვენცია ადმინისტრაციულ საქმეებში საზღვარგარეთ ინფორმაციისა და მტკიცებულებათა მოპოვების შესახებ (ETS 100).

მუხლი 9: მრავალმხრივი მოლაპარაკებები

44. წინამდებარე მუხლის თანახმად მხარეთა წარმომადგენლები უნდა შეიკრიბონ პერიოდულ ინტერვალებში ევროპის საბჭოს მრავალმხრივი მოლაპარაკებების ჩარჩოებში, რათა განიხილონ კონვენციის იმპლემენტაციასთან დაკავშირებული საკითხები. მოლაპარაკებების პირველი სხდომა ჩატარდება კონვენციის ძალაში შესვლიდან ორი წლის განმავლობაში. ამის შემდგომ ასეთი მოლაპარაკებები უნდა გაიმართოს ყოველ ორ წელიწადში და ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც ამას მხარე მოითხოვს.

45. მრავალმხრივი მოლაპარაკებების შეკრებების მიზანს წარმოადგენს, მხარეებს მიეცეთ შესაძლებლობა, განიხილონ თუ როგორ მიმდინარეობს კონვენციის იმპლემენტაცია და თუ ამას ადგილი ექნება, იმსჯელონ და გადაჭრან ნებისმიერი სიძნელე, რომელიც შესაძლოა წამოიჭრას კონვენციის გამოყენებასთან დაკავშირებით. ამას გარდა, მხარეებს ასეთი სხდომები შეუძლიათ გამოიყენონ, რათა იმსჯელონ იმასთან დაკავშირებით, უნდა მოხდეს თუ არა კონვენციის დებულებათა შესწორება ან გაგრძობა.

46. მრავალმხრივი მოლაპარაკებები არ შემოიფარგლება მხარეთა წარმომადგენლებით. მე-12 მუხლის შესაბამისად, ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისა და ევროპის კულტურული კონვენციის სხვა მხარე სახელმწიფოები, ისევე როგორც ევროპული თანამეგობრობის, რომლებსაც ჯერჯერობით არ მოუწერიათ ხელი კონვენციაზე ან არ მოუხდენიათ მისი რატიფიცირება, შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ მოლაპარაკებებში დამკვირვებლის სტატუსით.

47. მხარეები განსაზღვრავენ რეგლამენტს მრავალმხრივი მოლაპარაკებების სხდომის ჩასატარებლად.

მუხლი 10: შესწორებები

48. მე-10 მუხლის მე-2–მე-5 პუნქტები ითვალისწინებს კონვენციაში შესწორებების შეტანის ჩვეულებრივ პროცედურას. პრინციპში, შესწორებები მიღებულ უნდა იქნეს კონვენციის ყველა მხარის ორი მესამედით (და არა მრავალმხრივი მოლაპარაკებების სხდომაზე დამსწრე მხარეების ორი მესამედით) და შემდგომ დამტკიცებულ უნდა იქნეს მინისტრთა კომიტეტის მიერ. შესწორებები ძალაში შევა ოცდამეათე დღეს მას შემდეგ, რაც ყველა მხარე შეატყობინებს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს მათი მიღების შესახებ.

49. მე-10 მუხლის მე-6 პუნქტი ხაზს უსვამს, რომ მინისტრთა კომიტეტს ცალკეულ შემთხვევებში შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება მრავალმხრივი მოლაპარაკებების სხდომაზე შემუშავებული რეკომენდაციის საფუძველზე, რომ შესწორებები ძალაში შევიდეს ორი წლის ვადის გასვლის შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მხარე განუცხადებს გენერალურ მდივანს საწინააღმდეგო პოზიციის შესახებ. ცალკეული შესწორებების ძალაში შესვლასთან დაკავშირებით თავის შეკავების პროცედურისადმი მიმართვის შესაძლებლობა გამართლებულია იმ ფაქტით, რომ კონვენცია მიმართავს ტექნიკურ საშუალებებს და შესაძლო საჭიროებას, რომელიც გულისხმობს მის სწრაფ შესაბამისობაში მოყვანას თანამეგობრობის კანონში განხორციელებულ შესწორებებთან. კონვენციის ავტორებმა ჩათვალეს, რომ წინამდებარე პროცედურა, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს ცვლილებათა ძალაში შესვლის დაჩქარება და ამავე დროს ყველა მხარის თანხმობის პრინციპის დაცვა, უპირველეს ყოვლისა, გამოყენებულ უნდა იქნეს მცირე ხასიათის შესწორებებისათვის, ან ტექნიკური ან ადმინისტრაციული ხასიათის შესწორებებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მრავალმხრივი მოლაპარაკებების სხდომა მიიღებს გადაწყვეტილებას და მას მხარს დაუჭერს მინისტრთა კომიტეტი, რომ ასეთი პროცედურა გამოყენებულ უნდა იქნეს შესწორებათა სხვა სახეობებისათვის.

მუხლი 11: სხვა კონვენციებსა თუ შეთანხმებებთან ურთიერთკავშირი

50. სახელმეკრულებო სამართლის შესახებ ვენის 1969 წლის კონვენციის შესაბამისად, მე-11 მუხლის მიზანს წარმოადგენს, უზრუნველყოფილ იქნეს კონვენციის თანაარსებობა სხვა მრავალმხრივ თუ ორმხრივ ხელშეკრულებებთან, რომლებიც ეხება იმავე საკითხებს რაც წინამდებარე კონვენციით არის განხილული. ასეთი საკითხები მე-11 მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამი-

სად, დახასიათებულია, როგორც „განსაკუთრებული საკითხები“. მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტი პოზიტიურად გამოხატავს, რომ მხარეებს შეუძლიათ გარკვეული მიზნებისათვის დადონ ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებები, რომლებიც ეხება კონვენციით განხილულ საკითხებს. მუხლის აგებულება იძლევა იმის გამორიცხვის საშუალებას, რომ, *a contrario*, მხარეებს არ შეუძლიათ დადონ შეთანხმებები, რომლებიც გადახვევას აკეთებს კონვენციიდან. მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტი იცავს შეთანხმებების, ხელშეკრულებებისა თუ ურთიერთობების, რომლებიც ეხება კონვენციით განხილულ საკითხებს, განგრძობით გამოყენებას. ამიტომაც მხარე სახელმწიფოთა მდგომარეობა ევროპულ ეკონომიკურ სივრცესთან დაკავშირებულ შეთანხმებასთან (EEA) მიმართებაში მოცული იქნება წინამდებარე პუნქტით.

51. მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტის დანიშნულებას წარმოადგენს, მოიცვას იმ მხარეებთან დაკავშირებული კონკრეტული სიტუაცია, რომლებიც არ არიან ევროპული თანამეგობრობის წევრები. ამ მუხლის თანახმად, მრავალმხრივი ურთიერთობისას ამ მხარეებმა უნდა გამოიყენონ თანამეგობრობის წესები და ამიტომაც არ უნდა გამოიყენონ კონვენციიდან გამომდინარე წესები, გარდა იმ ღონისა, რა ღონითაც თანამეგობრობის წესი არეგულირებს ცალკეულ შესაბამის საკითხს. რადგანაც იგი არეგულირებს იმ მხარეების შიდა ურთიერთობებს, რომლებიც არიან ევროპული თანამეგობრობის წევრები, წინამდებარე პუნქტი წინააღმდეგობაში არ მოდის ევროპული თანამეგობრობის არაწევრ სახელმწიფოებს შორის მოცემული კონვენციის გამოყენებასთან, ისევე როგორც ამ და ევროპული თანამეგობრობის წევრ სახელმწიფოებს შორის, რომლებიც არ არიან კონვენციის მხარეები.

მუხლი 12: ხელმოწერა და ძალაში შესვლა

52. გამომდინარე იქიდან, რომ ევროპის კულტურული კონვენციის ის მხარეები, რომლებიც არ არიან ევროპის საბჭოს წევ-

რები, მნიშვნელოვანწილად იზიარებენ იმავე წუხილს, როგორც ორგანიზაციის წევრი სახელმწიფოები, იმ საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებსაც ეხება კონვენცია, გადაწყდა, რომ კონვენცია ხელმოწერისათვის ღია გახდეს იმ მხარეების მიერ იმავე დროს, როდესაც იგი ღია გახდება ხელმოსაწერად წევრი სახელმწიფოებისათვის. წინამდებარე მუხლი ასევე აძლევს წინადადებას ევროპულ თანამეგობრობას, რათა ეს უკანასკნელი გახდეს კონვენციის მხარე.

მუხლი 13: კონვენციასთან შეერთება არაწევრი სახელმწიფოების მიერ

53. მას შემდეგ რაც კონვენცია შევა ძალაში და ხელშემკვრელ მხარეებთან კონსულტაციის შემდგომ, მინისტრთა კომიტეტს შეუძლია მოიწვიოს ნებისმიერი სახელმწიფო, რომელიც მითითებული არ არის მე-12 მუხლის 1-ელ პუნქტში, კონვენციაზე შეერთებისათვის.

მუხლი 14: კონვენციის მოქმედების ტერიტორიული სფერო

54. გამომდინარე იქიდან, რომ წინამდებარე დებულება მიმართულია საზღვარგარეთის ტერიტორიებისაკენ, მიღწეულ იქნა შეთანხმება, რომ ცალსახად კონვენციის დოქტრინის წინააღმდეგ იქნებოდა ნებისმიერი მხარის მიერ წინამდებარე აქტის გამოყენება გამოერიცხა თავისი მთავარი ტერიტორიის ნაწილებში.

მუხლი 15: დათქმები

55. იმისათვის რათა უზრუნველყოფილ იქნეს კონვენციის ჯეოროგანი იმპლემენტაცია და წევრ სახელმწიფოებში პირობითი ხელმისაწვდომობის მომსახურებაზე აკრძალული ხელმისაწვდომობისაგან დაცვის თანაბარი დონე, არანაირი დათქმის გა-

კეთება არ შეიძლება კონვენციაზე ხელმოწერისას ან სარატიფიკაციო სიგელის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების საბუთების დეპონირებისას.

მუხლი 16: დავების მოგვარება

56. წინამდებარე მუხლი მხარეებს აკისრებს ვალდებულებას, რათა მათ მიაღწიონ მეგობრულ მორიგებას ნებისმიერ უთანხმოებასთან დაკავშირებით, რომელიც ეხება კონვენციის განმარტებას ან მის გამოყენებას. უთანხმოებათა გადაჭრის ნებისმიერი პროცედურა შეთანხმებულ უნდა იქნეს შესაბამისი მხარეების მიერ. ხსენებული შესაძლებლობა მდგომარეობს იმაში, რომ დავა გახდება საარბიტრაჟო ტრიბუნალის განხილვის საგანი, რომლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებიც სავალდებულო უნდა იყოს მხარეებისათვის.